

ביאורים לדוחות הכספיים

דין וחשבון לשנת 2016
בנק ירושלים בע"מ וחברות מאוחדות שלו

107	עיקרי המדיניות החשבונאית	1
107	א. בסיס העריכה של הדוחות הכספיים	
108	ב. מדיניות חשבונאית שיושמה בעריכת הדוחות הכספיים	
124	ג. דוח על תזרימי המזומנים	
124	ד. יישום לראשונה של תקני חשבונאות, עדכוני תקינה חשבונאית והוראות המפקח על הבנקים	
126	ה. תקני חשבונאות חדשים והוראות המפקח על הבנקים בתקופה שלפני יישומם	
132	ו. הצגה מחדש	
133	ז. השפעת היישום למפרע בנושא היוון עלויות תוכנה וזכויות עובדים	
135	הכנסות והוצאות ריבית	2
136	הכנסות מימון שאינן מריבית	3
137	עמלות	4
137	הכנסות אחרות	5
138	משכורות והוצאות נלוות	6
138	הוצאות אחרות	7
139	הפרשה למיסים על הרווח	8
142	רווח למניה המיוחס לבעלי מניות הבנק	9
143	רווח (הפסד) כולל אחר מצטבר	10
144	מזומנים ופקדונות בבנקים	11
144	ניירות ערך	12
149	סיכון אשראי, אשראי לציבור והפרשה להפסדי אשראי	13
151	אשראי לממשלה	14
151	השקעות בחברות מוחזקות	15
153	בניינים וציוד	16
154	נכסים בלתי מוחשיים ומוניטין	17
154	נכסים אחרים	18
155	פיקדונות הציבור	19
155	פיקדונות מבנקים	20
156	אגרות חוב וכתבי התחייבויות נדחים	21
157	התחייבויות אחרות	22
158	זכויות עובדים	23
176	עסקאות תשלום מבוסס מניות	24
177	הון עצמי	25א
178	הלימות הון, מינוף ונזילות לפי הוראות המפקח על הבנקים	25ב
180	התחייבויות תלויות והתקשרויות מיוחדות	26
184	שעבודים, תנאים מגבילים ובטחונות	27
185	פעילות במכשירים נגזרים - היקף, סיכונים אשראי ומועדי פירעון	28
190	מגזרי פעילות פיקוחיים	29
197	מידע נוסף על סיכון אשראי, אשראי לציבור והפרשה להפסדי אשראי	30
208	נכסים והתחייבויות לפי בסיסי הצמדה	31
212	נכסים והתחייבויות לפי מטבע ולפי תקופה לפירעון	32
216	יתרות ואומדני שווי הוגן של מכשירים פיננסיים	33א
218	פריטים הנמדדים בשווי הוגן על בסיס חוזר ונשנה	33ב
220	שינויים בפרטים הנמדדים בשווי הוגן על בסיס חוזר ונשנה שנכללו ברמה 3	33ג
221	בעלי עניין וצדדים קשורים של הבנק והחברות המאוחדות שלו	34
230	נושאים שונים	35
231	מידע על בסיס נתונים נומינליים היסטוריים לצרכי מס	36

ביאור 1 - מדיניות חשבונאית

בנק ירושלים בע"מ (להלן - הבנק) הינו בנק מסחרי העוסק בעיקר במתן אשראי לדיור ואשראי קמעונאי אחר, במימון בנייה לדיור וכן בגיוס פיקדונות לזמן קצוב, פעילות בשוק ההון, ניהול חשבונות עו"ש ומתן שירותי בנקאות פרטית לתושבי חוץ.

הבנק הינו חברה בת של "יצוא" חברה להשקעות בע"מ (להלן - "יצוא") ומניותיו רשומות למסחר בבורסה לניירות ערך בתל-אביב.

הדוחות הכספיים של הבנק ערוכים בהתאם לכללי חשבונאות מקובלים בישראל (Israeli GAAP) ובהתאם להוראות הדיווח לציבור של המפקח על הבנקים והנחיותיו.

בעיקר הנושאים, הוראות אלה מבוססות על כללי החשבונאות המקובלים בבנקים בארצות הברית. בנושאים הנותרים, שהם פחות מהותיים, ההוראות מבוססות על תקני דיווח כספי בינלאומיים (IFRS) ועל כללי חשבונאות מקובלים בישראל (Israeli GAAP).

כאשר תקני דיווח כספי בינלאומיים (IFRS) מאפשרים מספר חלופות, או אינם כוללים התייחסות ספציפית למצב מסוים, נקבעו בהוראות אלה הנחיות יישום ספציפיות, המבוססות בעיקר על כללי החשבונאות המקובלים בבנקים בארצות הברית.

עיקרי המדיניות החשבונאית, אשר יושמו בעריכת הדוחות הכספיים באופן עקבי, והתואמים את הוראות המפקח על הבנקים והנחיותיו, הם:

א. בסיס העריכה של הדוחות הכספיים

1. בסיס המדידה של הדוחות הכספיים

הבנק ערך את דוחותיו הכספיים בעבר על בסיס העלות ההיסטורית המותאמת למדד המחירים לצרכן. הסכומים המותאמים, כאמור, שנכללו בדוחות הכספיים ליום 31 בדצמבר 2003 שימשו נקודת מוצא לדיווח הכספי הנומינלי החל מיום 1 בינואר 2004. תוספות שבוצעו לאחר מועד המעבר נכללו בערכים נומינליים. בהתאם לתקן חשבונאות מספר 12 בדבר "הפסקת ההתאמה של דוחות כספיים" הפסקה ההתאמה של הדוחות הכספיים לאינפלציה ביום 31 בדצמבר 2003 והחל מאותו מועד הבנק החל לדווח בסכומים מדווחים. סכומי הנכסים הלא כספיים אינם מייצגים בהכרח שווי מימוש או שווי כלכלי עדכני, אלא רק את הסכומים המדווחים של אותם נכסים.

בדוחות הכספיים "עלות" משמעותה עלות בסכום מדווח.

תמצית הנתונים של הבנק בערכים נומינליים היסטוריים לצורכי מס ניתנת בביאור 36.

2. כללי איחוד

הדוחות הכספיים המאוחדים של הבנק כוללים את הדוחות של חברות שלבנק קיימת שליטה בהן. יתרות ועסקאות הדדיות שבין הבנק לחברות הבנות בוטלו בדוחות הכספיים המאוחדים. בדוחות הבנק הנפרדים השקעות בחברות מוחזקות מוצגות לפי שיטת השווי המאזני.

3. מטבע פעילות ומטבע הצגה

מטבע הפעילות וההצגה של הבנק ושל החברות הבנות שלו הינו שקל חדש. השקל הינו המטבע שמייצג את הסביבה הכלכלית העיקרית בה פועל הבנק.

4. מטבע חוץ והצמדה

נכסים והתחייבויות במטבע חוץ או הצמודים אליו ואלה הצמודים למדד המחירים לצרכן כלולים בדוחות הכספיים כדלהלן:

- א. אלה הצמודים למדד המחירים לצרכן מוצגים לפי המדד הידוע בתאריך המאזן.
- ב. אלה שבמטבע חוץ או הצמודים אליו מוצגים לפי שערי החליפין היציגים שפורסמו על-ידי בנק ישראל לתאריך המאזן, למעט במקרים בהם תנאי ההסכם קובעים אחרת.

ביאור 1 - מדיניות חשבונאית (המשך)

להלן פרטים על מדד המחירים לצרכן ושער החליפין היציג של הדולר של ארה"ב ושיעורי עלייתם (ירידתם):

שיעור העליה (הירידה) בשנת	ליום 31 בדצמבר			2014	2015	2016	
	2014	2015	2016				
באחוזים							
12.0	0.3	1.5	3.889	3.902	3.845		שער דולר
							מדד המחירים לצרכן-בסיס 1993 (נקודות):
(0.1)	(0.9)	(0.3)	223.4	221.4	220.7		חודש נובמבר (מדד ידוע)
(0.2)	(1.0)	(0.2)	223.4	221.1	220.7		חודש דצמבר (מדד בגין)

עסקאות שאינן במטבע הפעילות טופלו כלהלן:

- א. עסקה הנקובה במטבע חוץ נרשמה, בעת ההכרה לראשונה, במטבע הפעילות, תוך שימוש בשער החליפין המיידית בין מטבע הפעילות לבין מטבע החוץ במועד העסקה בכל תאריך מאז, פריטים כספיים במטבע חוץ מתורגמים תוך שימוש בשער החליפין המיידית בתאריך המאזן.
- ב. בכל תאריך מאזן, פריטים לא כספיים במטבע חוץ הנמדדים בעלות היסטורית, מתורגמים תוך שימוש בשער החליפין במועד העסקה.
- ג. בכל תאריך מאזן, פריטים לא כספיים במטבע חוץ הנמדדים בשווי הוגן מתורגמים תוך שימוש בשער החליפין במועד קביעת השווי ההוגן.
- ד. הפרשי שער הנובעים מסילוק של פריטים כספיים, או הנובעים מתרגום של פריטים כספיים לפי שער חליפין שונים מאלה ששימשו לתרגום בעת ההכרה לראשונה במהלך התקופה, או מאלה ששימשו לתרגום בדוחות כספיים קודמים, מוכרים בדוח רווח והפסד בתקופה בה נבעו.

5. שימוש באומדנים בעריכת דוחות כספיים

הכנת הדוחות הכספיים, בהתאם לכללי חשבונאות מקובלים בישראל (Israeli GAAP) והוראות המפקח על הבנקים והנחיותיו, דורשת מהנהלה שימוש באומדנים, הערכות ושיקול דעת המשפיעים על הסכומים המדווחים של נכסים והתחייבויות, על הגילוי המתייחס לנכסים תלויים והתחייבויות תלויות וכן על סכומי הכנסות והוצאות בתקופת הדיווח. יובהר שהתוצאות בפועל עלולות להיות שונות מאומדנים אלה.

בעת גיבושם של אומדנים חשבונאיים המשמשים בהכנת הדוחות הכספיים של הבנק, נדרשת הנהלת הבנק להניח הנחות באשר לנסיבות ואירועים הכרוכים באי וודאות משמעותית. בשיקול דעתה בקביעת האומדנים, מתבססת הנהלת הבנק על ניסיון העבר, עובדות שונות, גורמים חיצוניים ועל הנחות סבירות בהתאם לנסיבות המתאימות לכל אומדן.

האומדנים וההנחות שבבסיסם נסקרים באופן שוטף. שינויים באומדנים חשבונאיים מוכרים בתקופה שבה תוקנו האומדנים ובכל תקופה עתידית מושפעת.

ב. מדיניות חשבונאית שיושמה בעריכת הדוחות הכספיים

1.1. צירופי עסקים:

הבנק מיישם לגבי כל צירופי העסקים את שיטת הרכישה (Acquisition method).

מועד הרכישה הינו המועד בו הרוכשת משיגה שליטה על הנרכשת. הבנק שולט בנרכשת כאשר יש לו את היכולת לכוון את המדיניות והניהול בנרכשת, לרבות דרך בעלות או הסכם. בבחינת שליטה לא נלקחות בחשבון זכויות פוטנציאליות.

הבנק מכיר במוניטין למועד הרכישה לפי השווי ההוגן של התמורה שהועברה לרבות סכומים שהוכרו בגין זכויות כלשהן שאינן מקנות שליטה בנרכשת וכן השווי ההוגן למועד הרכישה של זכות הונית בנרכשת שהוחזקה קודם לכן על ידי הרוכשת, בניכוי הסכום נטו שיוחס ברכישה לנכסים הניתנים לזיהוי שנרכשו ולהתחייבויות שניטלו.

ביאור 1 - מדיניות חשבונאית (המשך)

הבנק מכיר במועד הרכישה בהתחייבות תלויה שניתלה בצירוף עסקים אם שוויה ההוגן ניתן למדידה באופן מהימן.

במידה והבנק מבצע רכישה במחיר הזדמנותי (רכישה הכוללת מוניטין שלילי), בטרם יכיר ברווח שנוצר כתוצאה מכך בדוח רווח והפסד במועד הרכישה, זאת לאחר שבוצעה בדיקה נוספת של הייחוס לנכסים ולהתחייבויות של הישות הנרכשת, על הבנק לפנות לפיקוח על הבנקים לקבלת הנחיה מקדמית. כמו כן, מוניטין לא מעודכן בגין ניצול הפסדים מועברים לצרכי מס שהיו קיימים במועד צירוף העסקים.

התמורה שהועברה כוללת את השווי ההוגן של הנכסים שהועברו לבעלים הקודמים של הנרכשת, התחייבויות שהתהוו לרוכש מול הבעלים הקודמים של הנרכשת וזכויות הוניות שהונפקו על ידי הקבוצה. בצירוף עסקים שהושג בשלבים, ההפרש בין השווי ההוגן למועד הרכישה של הזכויות ההוניות בנרכשת שהוחזקו קודם לכן על ידי הקבוצה לבין הערך הפנקסני לאותו מועד נזקף לדוח רווח והפסד במסגרת סעיף "הכנסות מימון שאינן מריבית - רווחים או הפסדים מהשקעה במניות" כחלק מפעילויות שאינן למטרות מסחר. כמו כן, התמורה שהועברה כוללת את השווי ההוגן של תמורה מותנית. לאחר מועד הרכישה, הבנק מכיר בשינויים בשווי ההוגן של התמורה המותנית המסווגת כהתחייבות פיננסית בדוח רווח והפסד, ואילו תמורה מותנית המסווגת כמכשיר הוני אינה נמדדת מחדש.

עלויות הקשורות לרכישה שהתהוו לבנק בגין צירוף עסקים, כגון: עמלות למתווכים, עמלות ייעוץ, עמלות משפטיות, הערכת שווי ועמלות אחרות בגין שירותים מקצועיים או שירותי ייעוץ, מוכרות כהוצאות בתקופה שבה העלויות מתהוות והשירותים מתקבלים. עלויות להנפקת מכשירי הון או חוב מטופלות בהתאם להוראות הרלוונטיות בהוראות הדיווח לציבור.

ביום 12 במרס, 2014, נתקבלה מרשות המיסים החלטת המיסוי לביצוע שינוי מבנה לפיו, אושרה תכנית המיזוג ליום 31 בדצמבר, 2013, של חברת כלל פיננסים בטוחה ניהול השקעות בע"מ לתוך בנק ירושלים. [לפרטים נוספים ראה ביאור 8.8 בדוחות הכספיים.](#)

כתוצאה מהצגת נכס המס הנדחה בגין הפסדים המועברים, נוצרה יתרת רווח מרכישה במחיר הזדמנותי. על פי הנחיית הפיקוח על הבנקים, רווח זה נרשם כהכנסה נדחית אשר תופחת על פני תקופה של 5 שנים בקו ישר (11.5 מיליוני ש"ח לשנה בשנים 2014 עד 2018) ממועד הרכישה ונכללת בדוח רווח והפסד בסעיף הכנסות אחרות. יצוין כי לצורך מדידת הלימות הון, על פי הסיכום עם הפיקוח על הבנקים לצורך יישום הוראות באזל III, מיתרת המס הנדחה שנוצרה כתוצאה מרכישה זו, מקוזזת יתרת ההכנסה הנדחית כאמור, לסוף כל תקופת דיווח.

2.2. בסיס ההכרה בהכנסות ובהוצאות

ההכנסות וההוצאות מוכרות בדוח רווח והפסד על בסיס צבירה, למעט:

1. לעניין הכרה בהכנסה בגין חובות פגומים, [ראה סעיף 6.6 להלן.](#)
2. עמלות מעסקי מימון שעניינן עמלות בגין קיבולים, ערבויות ואשראי תעודות מוכרות באופן יחסי לתקופות העסקאות.
3. לעניין ההכרה בהכנסות ובהוצאות בגין ניירות ערך ובגין מכשירים פיננסיים נגזרים, [ראה סעיף 4.4 להלן](#) וראו [סעיף 14.4 להלן](#), בהתאמה.
4. עמלות ישירות ביצירת הלוואה נדחות ומוכרות כהתאמת תשואה על פני אורך החיים של הלוואה. עמלות אלו כוללות בין היתר עמלות שנתקבלו מהלווה כריבית ששולמה מראש או שמטרתן הפחתת שיעור הריבית הנומינלי על הלוואה, עמלות שמהוות החזר הוצאות לבנק בגין יצירת הלוואה, עמלות שמהותן פיצוי לבנק בגין הסכמתו לספק הלוואה בתנאים מורכבים או תוך פרק זמן מהיר וכן עמלות שהלווה חויב בהן בקשר להליך היצירה של הלוואה כגון דמי ניהול, עמלות השמה, עמלות ארגון, עמלות חיתום וכן עמלות אחרות הנלוות לעסקאות מתן הלוואות.
5. העמלות שמתקבלות כתוצאה מארגון מחדש (שאינו ארגון מחדש של חוב בעייתי) מטופלות באופן הבא:
הבנק בוחן את השינויים שבוצעו וקובע האם כתוצאה מהם תנאיה של הלוואה החדשה עדיפים לבנק לפחות כמו התנאים של הלוואות בנות השוואה ללקוחות אחרים בעלי סיכונים דומים או שמדובר בשינויים מינוריים בלבד.

ביאור 1 - מדיניות חשבונאית (המשך)

שינוי מינורי הוא שינוי בתנאי ההלוואה שכתוצאה ממנו הערך הנוכחי של תזרימי המזומנים מההלוואה לאחר השינוי שונה בפחות מ- 10% מהערך הנוכחי של תזרימי המזומנים הנותרים בהתאם לתנאי מכשיר החוב המקורי. במקרה כזה כל העמלות נטו שלא הופחתו בגין ההלוואה המקורית, נכללות בסכום ההלוואה הקיימת ומוכרות כהתאמת תשואה, כחלק מהכנסות ריבית על פני יתרת תקופת ההלוואה. עם זאת, במידה ונקבע כי השינוי בתנאי ההלוואה אינו מינורי ההלוואה שמומנה מחדש מטופלת כהלוואה חדשה, ובהתאם העמלות שטרם הופחתו נזקפות מיידית כהכנסות ריבית בדוח רווח והפסד (כולל עמלת פירעון מוקדם אם יש).

6. עמלות מפירעון מוקדם שנוצרו מעסקאות לפני ה- 1 בינואר, 2014 מוכרות כחלק מהכנסות ריבית ונפרסות בדוח רווח והפסד בשיעורים שווים לפי יתרת התקופה לפירעון של האשראי או תוך שלוש שנים ממועד הפירעון - בהתאם לתקופה הקצרה מבין השתיים. עמלות מפירעון מוקדם שנוצרו לאחר ה- 1 בינואר, 2014, מוכרות מיידית או מטופלות בהתאם ליתר העמלות שטרם הופחתו.

לעניין הוראות המפקח על הבנקים בנושא "הכנסה מחוזים עם לקוחות" [ראה סעיף ה'2 להלן](#).

3.3. קיזוז נכסים והתחייבויות פיננסיים

הבנק מיישם את הכללים שנקבעו בחוזר המפקח על הבנקים מיום 12 בדצמבר, 2012, אשר מעדכן את הוראות הדיווח לציבור של המפקח על הבנקים בנושא קיזוז נכסים והתחייבויות. התיקונים המפורטים בחוזר נועדו להתאים את ההוראות בנושא זה לכללי החשבונאות המקובלים בארה"ב.

בהתאם להוראות, הבנק מקיזז נכסים והתחייבויות הנובעים מצד נגדי זהה מוצגים במאזן בסכום נטו בהתקיים התנאים המצטברים הבאים:

- בגין אותן ההתחייבויות, קיימת זכות חוקית ניתנת לאכיפה (Legally Enforceable Right) לקיזוז ההתחייבויות מהנכסים;
- קיימת כוונה לפרוע את ההתחייבויות ולממש את הנכסים על בסיס נטו ו/או בו זמנית.
- הבנק והצד הנגדי חייבים אחד לשני סכומים הניתנים לקביעה (Determinable Amounts).

נכסים והתחייבויות עם שני צדדים נגדיים שונים מוצגים במאזן לפי סכום נטו בהתקיים כל התנאים המצטברים שנמנו לעיל, ובתנאי שישנו הסכם בין שלושת הצדדים המעגן באופן ברור את זכות הבנק בגין אותן ההתחייבויות לקיזוז.

במקרים מסוימים, בנק רשאי לקיזז סכומי שווי הוגן שהוכרו בגין מכשירים נגזרים וסכומי שווי הוגן שהוכרו בגין הזכות לדרוש חזרה בטחון במזומן (חייבים) או המחויבות להשיב בטחון במזומן (זכאים) הנובעים ממכשירים נגזרים שבוצעו עם אותו צד נגדי בהתאם להסדר להתחשבות נטו (Master Netting Arrangement). הבנק אינו מקיזז בין נכסים בגין מכשירים נגזרים כנגד התחייבויות בגין מכשירים נגזרים אלא אם מתקיימים כל התנאים המצטברים שלעיל.

הבנק בוחן קיומן של מגבלות משפטיות בכדי לקבוע כי זכות הקיזוז היא בת אכיפה. כדי שתתקיים זכות חוקית בת אכיפה, בוחן הבנק כי זכות הקיזוז תהיה תקפה גם במקרה של פשיטת רגל או כינוס נכסים אחר.

פיקדונות שפירעונם למפקיד מותנה במידת הגביה מן האשראי קוזזו מן האשראי שניתן מפיקדונות אלה, כשאין לבנק סיכון להפסד מהאשראי. המרווח בפעילות הנ"ל נכלל בסעיף "עמלות".

4.4. ניירות ערך

1. אגרות חוב המוחזקות לפדיון - איגרות חוב אשר לבנק יש כוונה ויכולת להחזיקן עד למועד הפדיון, למעט איגרות חוב אשר ניתנות לפירעון מוקדם או לסילוק בדרך אחרת כך שהבנק לא יסבה, במהות את כל (Substantially All) השקעתו הרשומה. אגרות חוב המוחזקות לפדיון מוצגות לפי עלותן המופחתת ליום הדיווח.

2. ניירות ערך זמינים למכירה - ניירות ערך אשר לא סווגו כאיגרות חוב מוחזקות לפדיון או כניירות ערך למסחר. ניירות ערך זמינים למכירה מוצגים במאזן לפי שוויים הוגן ביום הדיווח. השווי הוגן מתבסס על מחיר ציטוט לגבי ניירות ערך שיש להם מחיר ציטוט או על נתוני שיערוך המתקבלים ממקורות חיצוניים

ביאור 1 - מדיניות חשבונאית (המשך)

- לגבי אגרות חוב שאין להם שער. הרווח או ההפסד בגינם בניכוי העתודה המתאימה למס מוצג בסעיף נפרד במסגרת ההון העצמי הנקרא: "התאמות בגין הצגת ניירות ערך זמינים למכירה לפי שווי הוגן".
3. ניירות ערך למסחר - ניירות ערך אשר נרכשו ומוחזקים במטרה למוכרם בתקופה הקרובה או ניירות ערך אשר הבנק בחר למדוד אותם בשווי הוגן דרך רווח והפסד לפי חלופת השווי ההוגן, למעט מניות שלא קיים לגביהן שווי הוגן זמין. ניירות ערך למסחר מוצגים לפי שווי הוגן ביום הדיווח. רווחים או הפסדים מהתאמות לשווי הוגן נזקפים לדוח רווח והפסד, בסעיף הכנסות מימון שאינן מריבית.
4. סיווג הכנסות (הוצאות) בדוח רווח והפסד:
- הכנסות ריבית על בסיס צבירה על אגרות חוב מוחזקות לפדיון, זמינות למכירה ומוחזקות למסחר יוכרו בסעיף "הכנסות ריבית".
 - רווחים (הפסדים) שמומשו וטרם מומשו מהתאמות לשווי הוגן של אגרות חוב מוחזקות למסחר מוצגים בסעיף "הכנסות מימון שאינן מריבית בגין פעילות למטרות מסחר".
 - רווחים (הפסדים) ממכירת אגרות חוב מוחזקות לפדיון וזמינות למכירה (לרבות הפסדים לירידת ערך) מוצגים בסעיף "הכנסות מימון שאינן מריבית בגין פעילויות שאינן למטרות מסחר".
5. הבנק בוחן מידי תקופה האם ירידה שחלה בשווי הוגן של ניירות ערך הממוינים לתיק הזמין למכירה או לתיק המוחזק לפדיון מתחת לעלותם (עלותם המופחתת) היא בעלת אופי אחר מזמני. לצורך כך נבחנים בין היתר הסימנים הבאים:
- הכוונה והיכולת של התאגיד הבנקאי להחזיק בניירות הערך לתקופה מספקת, אשר תאפשר את השבת נייר הערך לעלותו המקורית.
 - ההיקף של שווי הביטחונות המגבים את נייר הערך.
 - פרק הזמן בו שווי הנייר היה נמוך בהשוואה לעלותו.
 - שיעור ירידת הערך מסך העלות.
 - בחינת תנאים המשקפים את מצבו הפיננסי של הגוף המנפיק, לרבות האם ירידת הערך נובעת מסיבות פרטניות הנובעות למנפיק או בשל קיומם של תנאים מאקרו כלכליים.
 - בנוסף, בהתקיים אחד מהמצבים הבאים, מכיר הבנק בירידת ערך שאינה זמנית:
 - נייר ערך אשר נמכר עד מועד פרסום הדוח לציבור לתקופה זו.
 - נייר ערך אשר סמוך למועד פרסום הדוח לציבור לתקופה זו, התאגיד הבנקאי מתכוון למכור אותו בתוך פרק זמן קצר.
 - איגרת חוב אשר חלה לגביה ירידת ערך משמעותית בין דירוג האג"ח במועד שבו היא נרכשה על ידי התאגיד הבנקאי לבין דירוג האג"ח במועד פרסום הדוח לתקופה זו.
 - איגרת חוב אשר לאחר רכישתה סווגה על ידי התאגיד הבנקאי כבעייתית.
 - איגרת חוב שחל לגביה כשל בתשלום לאחר רכישתה.
 - נייר ערך אשר ככלל שוויו הוגן לסוף תקופת הדיווח וגם במועד הסמוך למועד פרסום הדוחות הכספיים נמוך בשיעור משמעותי מהעלות (העלות המופחתת), אלא אם מוכח ברמה גבוהה של ביטחון ובהתבסס על ראיות אובייקטיביות כי ירידת הערך היא בעלת אופי זמני בלבד.
 - בנוסף, בהתקיים שני המצבים הבאים במצטבר, מכיר הבנק בירידת ערך שאינה זמנית:
 - ירידה של 40% בערך נייר הערך לעומת עלות מופחתת.
 - ירידה לתקופה רציפה של תשעה חודשים.
- במידה והירידה בשווי הוגן נחשבת כבעלת אופי אחר מזמני, העלות (העלות המופחתת) של נייר הערך תופחת לשווי הוגן באופן בו סכומי הפסד שנצברו להון בסעיף רווח כולל אחר יסווגו במועד ירידת הערך לדוח רווח והפסד. שווי זה ישמש כבסיס עלות חדש ולא יתוקן גם אם בתקופות דיווח עוקבות למועד ירידת הערך תירשם עליה בשווי הוגן.
- במועדים עוקבים להכרה בירידת הערך, הכנסות ריבית מהשקעות בניירות ערך שהם מכשירי חוב יוכרו ככלל על בסיס צבירה בהתאם להפרש בין תזרימי המזומנים הצפויים של מכשיר החוב לשווי הוגן של

ביאור 1 - מדיניות חשבונאית (המשך)

המכשיר במועד הירידה (בסיס עלות חדש). בזכויות מוטב שנרכשו או זכויות מוטב הממשיכות להיות מוחזקות על ידי התאגיד הבנקאי באיגוח נכסים פיננסיים והמטופלות לפי שיטת הריבית הפרוספקטיבית, יתכן שבמקרים נדירים אם לא קיים כל אומדן סביר לגבי סכומים ולגבי העיתוי של תזרימי המזומנים הצפויים להיגבות, יכיר הבנק בהכנסות לפי שיטת השבת העלות או בהתאם להכרה בהכנסה על בסיס מזומן.

5.3. העברות ושירות של נכסים פיננסיים וסילוק של התחייבויות

הבנק מיישם את כללי המדידה והגילוי שנקבעו בתקן חשבונאות אמריקאי (FAS 140) ASC 860-10, העברות ושירות של נכסים פיננסיים וסילוק של התחייבויות, כפי שתוקן על-ידי ASC 860-10, העברות ושירות של נכסים פיננסיים (FAS 166), לצורך הטיפול בהעברות של נכסים פיננסיים וסילוק של התחייבויות. בהתאם לכללים אלו העברת נכס פיננסי תטופל חשבונאית כמכירה, אם ורק אם, מתקיימים כל התנאים הבאים: (1) הנכס הפיננסי שהועבר בודד מהגורם המעביר, גם במצב של פשיטת רגל או בכינוס נכסים אחר; (2) כל מקבל (או, אם המקבלת היא ישות שכל יעודה הינו לעסוק באיגוח או בפעילות מימון מגובה נכסים ואשר אותה ישות מנועה מלשעבד או להחליף את הנכסים הפיננסיים שקיבלה, כל צד שלישי שמחזיק בזכויות מוטב) יכול לשעבד או להחליף את הנכסים (או את זכויות המוטב) שקיבל, ולא קיים תנאי שגם מגביל את המקבל (או צד שלישי אשר מחזיק בזכויות המוטב) מלנצל את זכותו לשעבד או להחליף וגם מעניק למעביר הטבה גדולה יותר מאשר הטבה טריוויאלית; (3) המעביר, או חברות מאוחדות שנכללו בדוחותיו הכספיים, או הסוכנים שלו, אינם שומרים שליטה אפקטיבית בנכסים הפיננסיים או בזכויות המוטב המתייחסים לנכסים המועברים האלה.

בנוסף, כדי שהעברה של חלק מנכס פיננסי תחשב כמכירה, החלק המועבר חייב לקיים את ההגדרה של זכויות משתתפות. זכויות משתתפות חייבות לעמוד בקריטריונים הבאים: הזכות צריכה לייצג זכויות פרופורציונאלית ביחס למלוא הנכס הפיננסי; כל תזרימי מזומנים המתקבלים מהנכסים מחולקים בין זכויות המשתתפות באופן פרופורציונאלי לחלקם בבעלות; הזכויות אינן זכויות נחותות (Subordinated) ביחס לזכויות אחרות; לא קיימת זכות חזרה למעביר או למחזיקים אחרים בזכויות משתתפות (למעט במקרה של הפרת מצגים או התחייבויות, התחייבויות חוזיות שוטפות לשירות בנכס פיננסי בשלמותו וניהול חוזה ההעברה, ומחויבויות חוזיות להתחלק בקיזוז הטבות כלשהן שהתקבלו על-ידי מחזיק כלשהו בזכויות משתתפות); ולמעביר וגם למחזיק בזכויות משתתפות אין זכות לשעבד או להחליף את הנכס הפיננסי בשלמותו, למעט אם כל המחזיקים בזכויות משתתפות מסכימים לשעבד או להחליף את הנכס הפיננסי בשלמותו.

במידה והעסקה עומדת בתנאים לטיפול בעסקה כמכירה, הנכסים הפיננסיים המועברים נגרעים מהמאזן של הבנק. במידה ולא מתקיימים תנאי המכירה, ההעברה נחשבת לחוב מובטח. מכירה של חלק מנכס פיננסי שאינו זכות משתתפת מטופלת כחוב מובטח, היינו, הנכסים המועברים ממשיכים להירשם במאזן של הבנק והתמורה מהמכירה תוכר כהתחייבות של הבנק.

ניירות הערך שנמכרו לא נגרעו מהמאזן ומוצגים בסעיף ניירות ערך, וכנגדם הפיקדון שלהבטחת השבתו שועבדו אותם ניירות ערך מוצג בסעיף "ניירות ערך שהושאלו או נמכרו במסגרת הסכמי רכש חוזר". ניירות ערך שנרכשו נרשמים לפי שווים ביום ביצוע העסקה בסעיף "ניירות ערך שנשאלו או נרכשו במסגרת הסכמי מכר חוזר".

הבנק עוקב אחר שווי הוגן של ניירות ערך שנשאלו והושאלו וכן של ניירות ערך שהועברו בהסכמי רכש ומכר חוזר על בסיס יומי ודרישת ביטחונות מבוצעת במקרים המתאימים. ריבית שהתקבלה או ששולמה בגין ניירות ערך כאמור מדווחת כהכנסות או הוצאות מימון, בהתאמה.

בהתאם להוראות המפקח, עסקאות השאלת ניירות ערך המבוצעות כעסקאות אשראי "רגילות" בהן הבנק משאל ניירות ערך כנגד תיק הביטחונות והשואל אינו מעביר לתאגיד הבנקאי מרווח בטחון (מרג'ין) המתייחס ספציפית לעסקת השאלת ניירות ערך, מוצגות כאשראי לציבור לפי שווי שוק ומצטרפות לחבות השואל. השינויים בשווי של ניירות ערך הנ"ל על בסיס צבירה נזקפים בדוח הרווח וההפסד לסעיף הכנסות מאשראי לציבור, וההתאמה לשווי שוק נזקפת להתאמות בגין ניירות ערך זמינים למכירה לפי שווי הוגן.

מכירה בחסר של נייר ערך שנשאל:

כאשר תאגיד בנקאי מוכר בחסר של נייר ערך שנשאל על ידו, מוכר מזומן כנגד פיקדון. הפיקדון משוערך רק אם שווי נייר הערך עלה במהלך התקופה הזאת, ומוכר בסעיף "הכנסות מימון שאינן מריבית".

ביאור 1 - מדיניות חשבונאית (המשך)

הבנק גורע התחייבות אם ורק אם ההתחייבות סולקה, כלומר התקיים אחד מהתנאים הבאים (א) הבנק שילם למלווה והשתחרר ממחויבותו בגין ההתחייבות, או (ב) הבנק שוחרר משפטית בהליך משפטי או בהסכמת המלווה מהיותו החייב העיקרי בגין ההתחייבות.

6.6. מדידה וגילוי של חובות פגומים, סיכון אשראי והפרשה להפסדי אשראי

בהתאם להוראת המפקח על הבנקים בנושא מדידה וגילוי של חובות פגומים, סיכון אשראי והפרשה להפסדי אשראי מיישם הבנק, החל מיום 1 בינואר, 2011, את תקני החשבונאות האמריקאים בנושא (ASC 310) ועמדות של רשויות הפיקוח על הבנקים בארה"ב ושל הרשות לניירות ערך בארה"ב, כפי שאומצו בהוראות הדיווח לציבור. כמו כן, החל מיום 1 בינואר, 2012, מיישם הבנק את הוראות הפיקוח על הבנקים בנושא עדכון הגילוי על איכות האשראי של חובות ועל הפרשה להפסדי אשראי.

ההוראה מיושמת לגבי כל יתרות החוב, כגון: פיקדונות בבנקים, איגרות חוב, ניירות ערך שנשאלו או שנרכשו במסגרת הסכמי מכר חוזר, אשראי לציבור, אשראי לממשלה וכו'. אשראי לציבור ויתרות חוב אחרות לגביהם לא נקבעו בהוראות הדיווח לציבור כללים ספציפיים בנושא מדידת הפרשה להפסדי אשראי (כגון: אשראי לממשלה, פיקדונות בבנקים וכד') מדווחים בספרי הבנק לפי יתרת חוב רשומה. יתרת החוב הרשומה מוגדרת כיתרת החוב, לאחר ניכוי מחיקות חשבונאיות, אך לפני ניכוי הפרשה להפסדי אשראי בגין אותו חוב. יתרת החוב הרשומה אינה כוללת ריבית צבורה שלא הוכרה, או שהוכרה בעבר ולאחר מכן בוטלה. לגבי יתרות חוב אחרות, לגביהן קיימים כללים ספציפיים בנושא מדידה והכרה של הפרשה לירידת ערך (כגון: איגרות חוב) הבנק ממשיך ליישם את אותם כללי מדידה.

סיווג חובות בעייתיים:

הבנק קבע נהלים לזיהוי אשראי בעייתי ולסיווג חובות כפגומים. בהתאם לנהלים, הבנק מסווג את כל החובות הבעייתיים שלו ואת פריטי האשראי החוץ מאזני בסיווגים: השגחה מיוחדת, נחות או פגום כדלקמן:

- **אשראי בהשגחה מיוחדת** - אשראי בהשגחה מיוחדת מאזני הוא אשראי אשר מתקיימות לגביו חולשות פוטנציאליות שראוי שיקבלו תשומת לב מיוחדת של הנהלת התאגיד. אשראי חוץ מאזני מסווג כאשראי בהשגחה מיוחדת אם מימוש ההתחייבויות התלויות בגין הסעיף הינו ברמת "אפשרי" וכן אם החובות, שיתכן שיוכרו כתוצאה מהתממשות התלויה, ראויים לסיווג בקטגוריה זו.
- **אשראי נחות** - מוגדר כאשראי מוגן באופן לא מספק על-ידי השווי הנוכחי המבוסס ויכולת התשלום של החייב או של הביטחון ששועבד, אם קיים. לסיכון אשראי מאזני שסווג כאמור, קיימת חולשה או חולשות מוגדרות היטב, אשר מסכנות את מימוש החוב. אשראי אשר מוכרת בגינו הפרשה להפסדי אשראי על בסיס קבוצתי יסווג כנחות כאשר הוא הופך לחוב בפיגור של 90 יום או יותר.
- **חוב פגום** - אשראי שהתאגיד הבנקאי צופה כי לא יוכל לגבות את כל הסכומים בגינו, לפי התנאים החוזיים של הסכם החוב, וההפרשה להפסדי אשראי בגינו נמדדת במסלול של הפרשה פרטנית. יש להחיל את הסיווג הנ"ל, גם על אשראי המצוי בפיגור מעל 90 יום ועל חובות בעייתיים שאורגנו מחדש שבמסגרת הארגון מחדש העניק הבנק לחייב ויתור (Concession) אשר בתנאים אחרים הוא לא היה שוקל להעניק. חוב שיוסוג כחוב פגום יוערך על בסיס פרטני לצורך ביצוע הפרשה להפסדי אשראי או מחיקה חשבונאית. לאור העובדה שהחוב שלגביו בוצע ארגון מחדש של חוב בעייתי לא ייפרע בהתאם לתנאים החוזיים המקוריים שלו, החוב ממשיך להיות מסווג כחוב פגום גם לאחר שהחייב חוזר למסלול פירעון בהתאם לתנאים החדשים. על אף האמור לעיל, חובות בעייתיים בארגון מחדש יחזרו לציבור ריבית כאשר החוב משולם לפי תנאי ההסדר במשך תקופה רציפה של 6 חודשים לפחות והצפי לפירעון האשראי נתמך בהערכת אשראי מבוססת. ורק לאחר שהתקבלו תשלומים המפחיתים באופן מהותי את יתרת חוב. סיווג חוב בעייתי כ'פגום' למעט חוב בארגון מחדש של חוב בעייתי יבוטל במידה ומתקיימים התנאים המצטברים: (א) החוב מובטח היטב ובהליכי גבייה. (ב) לא קיימים בגין החוב "מרכיבי פיגור" (לרבות מחיקות) ולהערכת הבנק יתרת החוב המקורית תיפרע במלואה.

בגין החובות הפגומים אין לרשום הכנסות ריבית. לגבי חובות שנבחנו ומופרשים על בסיס קבוצתי אשר מצויים בפיגור של 90 יום או יותר, הבנק ממשיך לציבור הכנסות ריבית. בעת גביית חוב פגום על בסיס מזומן, באם קיים ספק לגבי גביית היתרה הרשומה הנותרת של החוב - ישמש התקבול להקטנת היתרה

ביאור 1 - מדיניות חשבונאית (המשך)

הרשומה עד למידה הנדרשת להסרת ספק זה. באם לא קיים ספק לגבי גביית היתרה הרשומה הנתרת של החוב - יוכר התקבול כהכנסות ריבית על בסיס מזומן.

במועד סיווג החוב כפגום, מגדיר הבנק את החוב כחוב שאינו צובר הכנסות ריבית ומפסיק לצבור בגינו הכנסות ריבית, למעט האמור להלן לגבי חובות מסוימים שאורגנו מחדש. כמו כן, במועד סיווג החוב כפגום הבנק מבטל את כל הכנסות הריבית שנצברו והוכרו כהכנסה ברווח והפסד אך טרם נגבו. החוב ממשיך להיות מסווג כחוב שאינו צובר ריבית, כל עוד לא בוטל לגביו הסיווג כחוב פגום. חוב אשר פורמאלית עבר ארגון מחדש של חוב בעייתי ולאחר הארגון מחדש קיים ביטחון סביר שהחוב יפרע ויבצע בהתאם לתנאיו החדשים, יטופל כחוב פגום שצובר הכנסות ריבית.

לגבי חובות פגומים שאינם צוברים הכנסה, הכרה בתקבולי מזומן מוכרת באופן הבא- במידה וקיים ספק באשר לגביית היתרה הרשומה כל תקבול משמש ראשית להקטנת הקרן. במידה ויתרת הרשומה של החוב ברת גבייה, כל מזומן מוכר כהכנסת ריבית עד לגובה הריבית השוטפת שהיתה מוכרת על בסיס צבירה ובמידה ונותרים עודפים מוקטנות מחיקות חשבונאיות קודמות. בכל מקרה יכולת הגבייה נשענת על הערכת אשראי עדכנית ומתועדת.

לגבי חובות שנבחנו ומופרשים על בסיס קבוצתי אשר מצויים בפיגור של 90 יום או יותר, הבנק אינו מפסיק צבירת הכנסות ריבית. חובות אלה כפופים לשיטות הערכה של הפרשה להפסדי אשראי שמבטיחות שהרווח של הבנק אינו מוטה כלפי מעלה. עמלות בגין איחור על חובות אלה נכללות כהכנסה במועד שבו נוצרה לבנק הזכות לקבלן מהלקוח, ובלבד שהגבייה מובטחת באופן סביר.

חוב בעייתי בארגון מחדש - במהלך חודש אפריל 2011 פרסם ה-FASB את עדכון תקינה חשבונאית ASU 2011-02 בנושא החלטה בידי נותן אשראי האם ארגון מחדש של חוב מהווה ארגון מחדש של חוב בעייתי. בהתאם לתקינה אמריקאית בנושא (ASC 310), חוב שאורגן מחדש כחוב בעייתי הינו חוב אשר עבר פורמאלית ארגון מחדש, במסגרתו - מסיבות כלכליות או משפטיות הקשורות לקשיים פיננסיים של חייב - הבנק העניק ויתור ללווה. לצורך קביעה האם הסדר חוב שבוצע על ידי הבנק מהווה ארגון מחדש של חוב בעייתי, הבנק מבצע בחינה איכותית של מכלול התנאים של ההסדר והנסיבות במסגרתן הוא בוצע, וזאת במטרה לקבוע האם: (1) החייב מצוי בקשיים פיננסיים ו- (2) במסגרת ההסדר הבנק העניק ויתור לחייב. לצורך קביעה האם החייב נמצא בקשיים פיננסיים, הבנק בוחן האם קיימים סממנים המצביעים על היותו של הלווה בקשיים במועד ההסדר או על קיום אפשרות סבירה שהלווה יקלע לקשיים פיננסיים לולא ההסדר. בין היתר, הבנק בוחן קיום אחת או יותר מהנסיבות המפורטות להלן:

- למועד ההסדר החוב הלווה נמצא בכשל, לרבות כאשר חוב אחר כלשהו של הלווה הינו בכשל;
- לגבי החובות שלמועד ההסדר אינם בפיגור הבנק מעריך האם בהתאם ליכולת הפירעון הנוכחית קיימת סבירות כי בעתיד הנראה לעין הלווה ייקלע למצב של כשל ולא יעמוד בתנאים החוזיים המקוריים של החוב;
- החייב הוכרז כפושט רגל, נמצא בתהליך של כינוס נכסים או קיימים ספקות משמעותיים להמשך קיומו של הלווה כעסק ח"י וכן
- ללא שינוי תנאי החוב, החייב לא יהיה מסוגל לגייס חוב ממקורות אחרים בריבית שוק המקובלת לגבי חייבים שאינם בכשל.

בנוסף, בהתאם לתקינה הקיימת, דחייה לא משמעותית בתשלומים לא מהווה ויתור. ה-ASU מספק רשימה של סממנים שעשויים להצביע על כך שהעיקוב אינו מהותי, כגון: הסכום של התשלומים שאורגנו מחדש אינו מהותי ביחס ליתרת החוב שלא נפרעה או ביחס לשווי הביטחון וכן הדחייה אינה מהותית ביחס לתדירות התשלומים (חודשית, רבעונית וכד'), מועד הפירעון החוזי המקורי והמח"מ הצפוי המקורי של החוב. בהתאם ל-ASU, נותן האשראי חייב להביא בחשבון השפעה מצטברת של ארגון חוב מחדש שבוצע בעבר בעת ביצוע הערכה האם הדחייה אינה מהותית.

חובות שתנאיהם שונו בארגון מחדש של חוב בעייתי, לרבות כאלה שטרם הארגון מחדש נבחנו על בסיס קבוצתי, יסווגו כחוב פגום ויוערכו על בסיס פרטני לצורך ביצוע הפרשה להפסדי אשראי או מחיקה חשבונאית. לאור העובדה שהחוב שלגביו בוצע ארגון מחדש של חוב בעייתי לא ייפרע בהתאם לתנאים החוזיים המקוריים שלו, החוב ממשיך להיות מסווג כחוב פגום גם לאחר שהחייב חוזר למסלול פירעון בהתאם לתנאים החדשים.

ביאור 1 - מדיניות חשבונאית (המשך)

במקרה בו בוצע ארגון מחדש של חוב בעייתי בו הבנק קיבל נכסים כפירעון מלא או חלקי של חוב, למשל זכויות בהון העצמי, חייבים מצד שלישי או נכסים אחרים שימכרו לאחר מכן, יוכרו נכסים אלו לפי שווים ההוגן של הנכסים במועד התפיסה. אם הנכסים שנתקבלו מהווים פירעון מלא של החוב ובמועד התפיסה עולה יתרת החוב הרשומה על השווי ההוגן של הנכסים, מכיר הבנק בהפסד ובהפרשה להפסדי אשראי. בכל מקרה, במידה והנכסים שהתקבלו נמכרו זמן קצר לאחר תפיסתם (לרוב עד 90 יום) כל עוד לא חל שינוי מהותי באומדן השווי ההוגן, מחליף הבנק את אומדן השווי ההוגן במחיר שהתקבל במכירה בניכוי עלויות מכירה ומתאים את הפרשה להפסדי אשראי.

[ראה סעיף ה'7 להלן אודות הוראות המפקח על הבנקים בנושא "ארגון מחדש של חוב בעייתי".](#)

הפרשה להפסדי אשראי:

תאגיד בנקאי נדרש להחזיק הפרשה להפסדי אשראי ברמה המתאימה כדי לכסות הפסדי אשראי צפויים בהתייחס לתיק האשראי שלו, כולל בגין סיכון אשראי חוץ מאזני. הפרשות להפסדי אשראי יכללו:

- **הפרשה פרטנית להפסדי אשראי** - ההפרשה מבוצעת על סמך מדידת ירידת הערך של החוב בהתבסס על הערך הנוכחי של תזרימי המזומנים העתידיים הצפויים, מהוונים בשיעור הריבית האפקטיבי של החוב, או כאשר החוב הינו מותנה בביטחון או כאשר צפויה תפיסת נכס, על פי השווי ההוגן של הביטחון ששועבד להבטחת אותו אשראי (בניכוי עלויות מכירה). הצורך בהפרשה הפרטנית נבחן לגבי החובות שיתרתם החוזית לתאריך הבחינה (ללא ניכוי: מחיקות חשבונאיות שלא כרוכות בויתור משפטי, ריבית שלא הוכרה, הפרשות להפסדי אשראי ובטחונות) הינה 1 מיליון ש"ח או יותר וכל חוב אחר שזוהה לצורך בחינה פרטנית על-ידי התאגיד הבנקאי.

לעניין זה הבנק מגדיר חוב כחוב מותנה בביטחון כאשר פרעונו צפוי להתבצע באופן בלעדי מהביטחון המשועבד לטובת הבנק או כאשר הבנק צפוי להיפרע מהנכס שמוחזק על ידי הלווה, גם אם לא קיים שיעבוד ספציפי על הנכס, והכל כאשר אין ללווה מקורות חוזר מהותיים זמינים ומהימנים אחרים.

- **הפרשה קבוצתית להפסדי אשראי** - מיושמת עבור קבוצות גדולות של חובות קטנים יחסית והומוגניים, ובגין חובות שנבדקו פרטנית ונמצא שאינם פגומים. מדידת הפסדי האשראי מבוססת על הכללים שנקבעו ב-FAS5 (ASC450) - טיפול חשבונאי בתלויות ועל הוראות השעה כמפורט להלן. לשנים 2011 - 2012 ניתנה הוראת שעה לחישוב הפרשות להפסדי אשראי על בסיס קבוצתי. על פי הוראת השעה, שיעורי הפרשה הקבוצתית להפסדי אשראי על בסיס קבוצתי, ייקבעו בהתבסס על טווח שיעורי הפרשות ההיסטוריים לחובות מסופקים בחמש השנים האחרונות ובהתאם להנחיית המפקח באופן פרטני גם נתוני שנת 2011 בפילוח לפי ענפי משק וכן על שיעורי מחיקות חשבונאיות נטו שנרשמו בפועל החל מיום 1 בינואר, 2011. כמו כן, הבנק בוחן בכל מועד דיווח האם יתרת ההפרשה הקבוצתית אינה נמוכה מיתרת ההפרשה הכללית, הנוספת והמיוחדת לחובות מסופקים לאותו מועד המחושבת בהתאם להוראת ניהול בנקאי תקין 315 בדבר "הפרשה לחובות מסופקים", ברוטו ממס.

ההפרשה המוערכת על בסיס קבוצתי עבור מכשירי האשראי החוץ מאזניים מבוססת על שיעורי ההפרשה שנקבעו עבור האשראי המאזני, תוך התחשבות בשיעור המימוש לאשראי הצפוי של סיכון האשראי החוץ מאזני. שיעור המימוש לאשראי מחושב על-ידי הבנק בהתבסס על מקדמי המרה לאשראי כמפורט בהוראות ניהול בנקאי תקין מספר 203, מדידה והלימות הון- סיכון אשראי- הגישה הסטנדרטית, בהתאמות מסוימות במקרים בהם קיים בבנק ניסיון עבר המצביע על שיעורי המימוש לאשראי.

- **הפרשה קבוצתית בגין אשראי לאנשים פרטיים** - ביום 19 בינואר, 2015 פורסם חוזר בנושא הפרשה קבוצתית בגין אשראי לאנשים פרטיים. החוזר מעדכן כי בקביעת הפרשה נאותה להפסדי אשראי של תאגידיים בנקאיים וחברות כרטיסי אשראי יש להביא בחשבון הן את הפסדי העבר בגין אשראי לאנשים פרטיים והן התאמות בגין גורמים רלוונטיים לסיכוי הגבייה של האשראי לאנשים פרטיים (להלן- התאמות איכותיות). על הבנקים לוודא כי החל מהדוחות לציבור לשנת 2014, שיעור ההתאמות האיכותיות להפרשה הקבוצתית להפסדי אשראי בגין אשראי לאנשים פרטיים שאינו בעייתי לא יפחת מ-0.75% מיתרת האשראי לאנשים פרטיים שאינו בעייתי לאותו מועד. מהאמור הוחרג סיכון אשראי הנובע מחייבים בגין כרטיסי

ביאור 1 - מדיניות חשבונאית (המשך)

אשראי בנקאיים ללא חיוב ריבית ונקבע טיפול פרטני לתאגידי בנקאיים אשר שיעורי ההפסד השנתיים שלהם נמוכים במיוחד כמו כן לא יחולו התאמות בגין גורמים סביבתיים על תאגיד בנקאי אשר לגביו מסר הפיקוח על הבנקים הנחיות ספציפיות.

[ראה סעיף ד'4 להלן אודות הוראות המפקח על הבנקים בנוגע לחישוב הפרשה קבוצתית להפסדי אשראי.](#)

• הפרשה להפסדי אשראי בגין הלוואות לדיור

החל מיום 1 בינואר, 2006 מיישם הבנק את הנחיות המפקח על הבנקים ליישום הוראות ניהול בנקאי תקין בנושא "הפרשות לחובות מסופקים בגין הלוואות לדיור" (להלן - "הנחיות המפקח"). הנחיות המפקח התייחסו למספר סוגיות עיקריות בכל הקשור לאופן חישוב ההפרשות לחובות מסופקים בגין הלוואה לדיור ובכללם כללי חישוב אחידים לקביעת ההפרשה המזערית בגין הלוואות לדיור, אשר עומק הפיגור בהן עולה על שישה חודשים. ההפרשה מחושבת בשיעורים שבין 8% ל-80% מיתרת החוב שבפיגור, בהתאם לעומק הפיגור.

מדיניות הבנק למחוק חשבונאית הלוואות לדיור שמופרשות להפסד אך כתוצאה מהליכי הגבייה אין כנגדן יתרת בטוחה למימוש החוב. עדכון הנחיות בנושא נדל"ן לדיור (להלן - "ההנחיות") בהתאם לחוזר המפקח מיום 21 במרץ 2013, החל מיום 30 ביוני 2013, יתרת ההפרשה הקבוצתית להפסדי אשראי בגין הלוואות לדיור לא תפחת משיעור של 0.35% מיתרת הלוואות האמורות למועד הדיווח. האמור לא חל על הלוואות לדיור אשר מוחזקת בגינן הפרשה לפי עומק הפיגור או הפרשה פרטנית.

מחיקה חשבונאית:

הבנק מבצע מחיקה חשבונאית במקרים המפורטים להלן:

- כל חוב או חלק ממנו המוערך על בסיס פרטני שנחשב ככלתי ניתן לגביה או חוב שבגיננו ניהל הבנק מאמצי גביה ארוכי טווח.
- חוב בגינו מנהל הבנק מאמצי גביה ושנערכו בגינו הפרשות פרטניות להפסדי אשראי. בדרך כלל, בתקופה שאינה עולה על שנתיים.
- במקרה של חוב שגביתו מותנית בביטחון, כל חלק של חוב העודף על שווי הביטחונות אשר מזוהה כחוב שאינו בר גבייה יימחק מיידית כנגד ההפרשה להפסדי אשראי.
- חובות בעייתיים שההפרשה בגינם נמדדת על בסיס הפרשה קבוצתית להפסדי אשראי כאשר תקופת הפיגור עולה על 150 יום.
- יובהר כי מחיקות חשבונאיות אינן כרוכות בוותור משפטי והן מקטינות את יתרת החוב המדווחת לצרכים חשבונאיים בלבד, תוך יצירת בסיס עלות חדשה לחוב בספרי הבנק.

דרישות הגילוי:

הבנק מיישם דרישות הגילוי על איכות אשראי של חובות ועל הפרשה להפסדי אשראי כפי שנקבעו במסגרת עדכון תקינה חשבונאית 2010-20 ASU. הנ"ל מחייב את הבנק לספק גילוי רחב בקשר ליתרות חוב, תנועות ביתרות ההפרשה להפסדי אשראי, אינדיקציות לאיכות האשראי, רכישות ומכירות מהותיות של חובות במהלך התקופה.

כמו כן, החל משנת 2015, בהתאם להוראות הפיקוח על הבנקים בדבר שינוי מבנה דוחות הכספיים הבנק מציג ריכוז מידע עיקרי בדבר סיכון אשראי, אשראי לציבור והפרשה להפסדי אשראי ([ראה ביאור 13](#)) ומידע נוסף על סיכון אשראי כאמור ([ראה ביאור 30](#)).

ביאור 1 - מדיניות חשבונאית (המשך)

ב.7. רכוש קבוע

הכרה ומדידה

בניינים וציוד מוצגים לפי עלות, בניכוי פחת שנצבר והפסדים מירידת ערך. העלות כוללת עלויות שניתן לייחס במישרין לרכוש הקבוע ולהבאתו למיקום ולמצב הדרושים לצורך הפעלתו. כאשר לחלקי רכוש קבוע משמעותיים יש אורך חיים שונה הם מטופלים כפרטים נפרדים של הרכוש הקבוע. בניינים העומדים למכירה, מוצגים לפי עלות או שווי מימוש שלהם, כנמוך שבהם.

עלויות עוקבות

עלות החלפת חלק מפריט רכוש קבוע מוכרת כחלק מהערך בספרים של אותו פריט אם צפוי כי ההטבות הכלכליות העתידיות הגלומות בחלק שהוחלף יזרמו אל הבנק ואם עלותו ניתנת למדידה באופן מהימן. הערך בספרים של החלק שהוחלף - נגרע. עלויות תחזוקה שוטפות של פריטי רכוש קבוע נזקפות לרווח והפסד עם התהוותן.

עלויות תוכנה

תוכנה אשר נרכשה על ידי הקבוצה נמדדת לפי עלות, הכוללת בדרך כלל עלויות עסקה, בניכוי הפחתות והפסדים מירידת ערך שנצברו.

היוון עלויות הקשורות לפיתוח תוכנה לשימוש עצמי מתחיל רק כאשר: השלב הראשוני בפרויקט הושלם; וכן ההנהלה, בעלת הסמכות המתאימה, אישרה והתחייבה לממן, באופן ישיר או עקיף, פרויקט לפיתוח תוכנה וצפוי כי הפיתוח יושלם ויתהוו הטבות כלכליות עתידיות מהתוכנה. בעת פיתוח או השגת תוכנה לשימוש עצמי, מהוונות העלויות הבאות: עלויות ישירות של חומרים ושירותים שנצרכו, עלויות שכר עבודה לעובדים הקשורים באופן ישיר לפעילות פיתוח או השגת התוכנה, ועלויות ריבית שהתהוו. עלויות אחרות בגין פעילויות פיתוח ועלויות בשלב הראשוני של הפרויקט נזקפות לרווח והפסד עם התהוותן.

עלויות עוקבות

עלויות שדרוגים ושיפורים של תוכנה לשימוש עצמי מהוונים רק אם צפוי שההוצאות שהתהוו יובילו לפונקציונליות נוספת. עלויות עוקבות אחרות מוכרות כהוצאה בעת התהוותן.

פחת

הפחת מחושב מהעלות ונזקף לדוח רווח והפסד (אלא אם נכלל בערך בספרים של נכס אחר), בהתאם לתקופת השימוש המשוערת, לפי שיטת הקו הישר החל מהמועד בו הנכס מוכן לשימוש ביחס לעלות המקורית. שיפורים במושכר מופחתים על פני משך תקופת השכירות לרבות אופציה שסביר שתמומש, או אורך החיים השימושיים שלהם לפי התקופה הקצרה יותר. האומדנים בדבר אורך החיים השימושי וערך השייר נבחנים מחדש מעת לעת. הפחת מחושב בשיעורים שנתיים שווים כדלקמן:

באחוזים		
4		משרדים להשכרה
7-10	(בעיקר 7%)	רהוט וציוד משרדי
20-33		מחשבים וציוד נלווה
20-33		עלויות תכנה
10		שיפורים במושכר

הפחתת נכסים בלתי מוחשיים, לרבות נכסי תוכנה, נזקפת לדוח רווח והפסד לפי שיטת הקו הישר על פני אומדן אורך החיים השימושי של נכסים בלתי מוחשיים, החל מהמועד שבו הנכסים זמינים לשימוש.

נכסים בלתי מוחשיים אשר נוצרים בבנק (כגון: תוכנות בתהליך פיתוח) אינם מופחתים באופן שיטתי כל עוד הם אינם זמינים לשימוש על פי החלטת ההנהלה. לפיכך, ירידת ערך בגין נכסים בלתי מוחשיים אלו נבחנת לפחות אחת לשנה, עד למועד בו הופכים להיות זמינים לשימוש על פי החלטת ההנהלה.

ביאור 1 - מדיניות חשבונאית (המשך)

גרעיה

ערך בספרים של רכוש קבוע נגרע בעת מימושו או כאשר לא חזויות עוד הטבות כלכליות עתידיות מהשימוש בו או ממימושו. ההפרש בין התמורה נטו מהמימוש, אם קיימת, לבין הערך בספרים של הנכס שנגרע נזקף לדוח רווח והפסד לסעיף "הכנסות אחרות".

8. נכסים בלתי מוחשיים ומוניטין

הסעיף כולל נכסים בלתי מוחשיים שנרכשו בנפרד או במסגרת צירוף עסקים, נכסים בלתי מוחשיים שפותרו בתאגיד הבנקאי למעט עלויות פיתוח תוכנה לשימוש עצמי אשר נכללות בסעיף "בניינים וציוד", נכסי שירות ומוניטין.

נכס בלתי מוחשי הינו נכס לא כספי, ניתן לזיהוי וחסר מהות פיזית. קריטריון יכולת הזיהוי בהגדרת נכס בלתי מוחשי, יתקיים במידה והנכס ניתן להפרדה או שהנכס נובע מזכויות חוזיות או מזכויות משפטיות אחרות, וזאת מבלי להתחשב אם זכויות אלה ניתנות להעברה או ניתנות להפרדה מהבנק או מזכויות וממחויבויות אחרות.

נכס בלתי מוחשי מוכר לראשונה על פי עלות, לרבות עלויות שניתן ליחסן במישרין לרכישת הנכס הבלתי מוחשי. העלות של נכס בלתי מוחשי היא סכום שווה הערך למחיר במזומן במועד ההכרה. יציאה בגין פריט בלתי מוחשי שהוכרה לראשונה כהוצאה, לא תוכר כחלק מהעלות של נכס בלתי מוחשי במועד מאוחר יותר.

נכס בלתי מוחשי שנרכש בצירוף עסקים מוכר לראשונה בשווי הוגן במועד הרכישה.

בתקופות שלאחר ההכרה לראשונה, נכס בלתי מוחשי מוצג לפי העלות בניכוי הפחתה שנצברה ובניכוי הפסדים מירידת ערך שנצברו.

הבנק מעריך לגבי כל אחד מהנכסים הבלתי מוחשיים האם אורך החיים השימושיים שלו הינו מוגדר או בלתי מוגדר. יצוין כי תאגיד בנקאי הסבור כי ראוי להפחית נכס בלתי מוחשי לתקופה העולה על עשר שנים נדרש לפנות לביקוח על הבנקים לשם קבלת אישור מקדמי.

סכום בר הפחתה של נכס בלתי מוחשי בעל אורך חיים שימושיים מוגדר מוקצה באופן שיטתי על פני אורך חייו השימושיים. הבנק מבצע הפחתה בשיטת הקו הישר. הוצאות הפחתה לכל תקופה מוכרות בדוח רווח והפסד.

ירידת ערך של נכס בלתי מוחשי בעל אורך חיים מוגדר נבחנת בהתקיים סימנים לירידת ערך. יש לבחון האם הערך של הנכס גבוה מהתזרים המזומנים הלא מהוון הצפוי להיות מופק ממנו. במידה ויש פער תוכר ירידת ערך בגובה ההפרש. במידה ומדובר בקבוצה של נכסים לא מוחשיים אליה יש לייחס ירידת ערך, אף נכס לא יוכר בפחות משווי ההוגן.

הבנק סוקר את אורך החיים השימושיים ואת שיטת הפחתה בה נעשה שימוש לפחות כל סוף שנת כספיים. שינויים מטופלים כשינוי באומדן חשבונאי.

לעניין הוראות המפקח על הבנקים בנושא "דיווח של תאגידים בנקאיים וחברות כרטיסי אשראי בישראל לפי כללי החשבונאות המקובלים בארה"ב בנושא נכסים בלתי מוחשיים" [ראה סעיף ד'2 להלן](#).

לעניין עלויות פיתוח תוכנה לשימוש עצמי והפחתתן, [ראה סעיף ב.7 לעיל](#).

9. ירידת ערך נכסים שאינם פיננסיים

הבנק בוחן, בכל מועד דיווח, את הצורך ברישום הפרשה לירידת ערך בנכסים הלא כספיים (כגון: בניינים וציוד ונכסים לא מוחשיים לרבות מוניטין) כאשר ישנם סימנים, כתוצאה מאירועים או שינויים בנסיבות, המצביעים על כך שנכסיו במאזן מוצגים בסכום העולה על סכום בר-השבה שלהם.

הסכום בר-ההשבה של נכס או יחידה מניבת מזומנים הוא הגבוה מבין מחיר המכירה נטו לבין שווי השימוש. שווי השימוש הוא הערך הנוכחי של אומדן תזרימי המזומנים העתידיים, המהוונים בשיעור הריבית לפני מס, הצפויים לנבוע מהשימוש בנכס וממימושו. למטרת בחינת ירידת ערך, הנכסים אשר אינם ניתנים לבחינה פרטנית מקובצים יחד לקבוצת הנכסים הקטנה ביותר אשר מניבה תזרימי מזומנים משימוש מתמשך, אשר הינם בלתי תלויים בעיקרם בנכסים ובקבוצות אחרות ("יחידה מניבת מזומנים"). כאשר ערכו בספרים של הנכס עולה על סכום בר-השבה הבנק מכיר בהפסד מירידת ערך בגובה הפער בין ערכו בספרים של הנכס לסכום בר-השבה. ההפסד שהוכר כאמור יבוטל רק אם חלו שינויים באומדנים ששימשו בקביעת סכום בר-השבה של

ביאור 1 - מדיניות חשבונאית (המשך)

הנכס מהמועד בו הוכר ההפסד האחרון מירידת ערך, למעט הפסד מירידת ערך מוניטין שאינו מבוטל.

סימנים לירידת ערך של עלויות תוכנה לשימוש עצמי-

- התוכנה אינה צפויה לספק שירות משמעותי.
- צפוי להתבצע שינוי באופן או בהיקף בו נעשה שימוש בתוכנה כיום או בעתיד.
- צפוי להתבצע שינוי משמעותי בתוכנה.
- העלויות הצפויות לפתח או לשנות את התוכנה עולות באופן משמעותי על הסכום המקורי החזוי.
- כמו כן נוספו סימנים לכך שתוכנה לא צפויה לשמש את התאגיד הבנקאי-
- מחסור בתקצוב או הוצאות עבור הפרויקט.
- חריגות תקציב.
- קשיי תכנות שלא צפוי כי יפתרו בזמן
- הוצגה טכנולוגיה חדשה בשוק כך שהנהלה לא צפויה להמשיך את הפיתוח הנוכחי.
- הושג מידע שהתוכנה זמינה בשוק בעלות הנמוכה באון מהותי מהעלויות הצפויות לצרכי הפיתוח.

[לפרטים אודות השפעת הנחיות הפיקוח על הבנקים בנושא היוון עלויות תכנה על נתוני 31 בדצמבר, 2014 ראה סעיף ז' להלן.](#)

ב.10. דיווח מגזרי

מגזר פעילות הוא קו עסקים בתאגיד בנקאי אשר עוסק בפעילויות שמהן הוא עשוי להפיק הכנסות ולשאת בהוצאות. תוצאות פעולותיו נבחנות באופן סדיר על-ידי ההנהלה והדירקטוריון לצורך קבלת החלטות בנוגע להקצאת משאבים והערכת ביצועיו וכן לקיים לגבי מידע פיננסי נפרד. המתכונת לדיווח על מגזרי הפעילות של הבנק נקבעה בהוראות הדיווח לציבור של המפקח על הבנקים.

לעניין חוזר המפקח בנושא דיווח על מגזרי פעילות, [ראה סעיף ד'3 להלן.](#)

ב.11. הוצאות הנפקה נדחות

הוצאות הנפקה והפצה של אגרות חוב מוצגות על בסיס העלות והן מופחתות במשך תקופת הפירעון של ההתחייבויות לפי שיטת הריבית האפקטיבית.

ב.12. מיסים על הכנסה

מיסים על הכנסה בדוח רווח והפסד כוללים מיסים שוטפים ונדחים. מיסים שוטפים ונדחים נזקפים לדוח רווח והפסד, אלא אם המס נובע מעסקה או אירוע אשר מוכרים ישירות בהון העצמי. במקרים אלו הוצאת המיסים על הכנסה נזקפת להון העצמי. המס השוטף הינו סכום המס הצפוי להשתלם (או להתקבל) על ההכנסה החייבת במס בשנה, כשהוא מחושב לפי שיעורי המס החלים לפי החוק שנחקק או נחקק למעשה בתאריך המאזן, והכולל שינויים בתשלומי המס המתייחסים לשנים קודמות.

ההפרשה למיסים על הכנסה של הבנק וחברות מאוחדות שלו שהן מוסדות כספיים לצרכי מס ערך מוסף, כוללת מס רווח המוטל על ההכנסה לפי חוק מס ערך מוסף. מס ערך מוסף המוטל על השכר במוסדות כספיים נכלל בדוח רווח והפסד בסעיף "משכורות והוצאות נלוות".

מיסים נדחים מחושבים בשל הפרשים בעיתוי הכללת הכנסות והוצאות בין הדיווח הכספי לבין הכרתם לצורכי מס הכנסה וכן בשל התאמת נכסים לא כספיים בגין פער בין ערכם המותאם לבין הערך שיותר לניכוי לצרכי מס הכנסה. המיסים הנדחים מחושבים לפי שיעורי המס הצפויים לחול בעת ניצול העתודה או מימוש הטבת המס, בהתבסס על חוקי המס אשר היו בתוקף בתאריך המאזן.

מיסים נדחים בגין הפסדים מועברים מוכרים במידה וצפוי כי תהיה הכנסה חייבת אשר כנגדה ניתן יהיה לנצל את ההפסדים לצורכי מס שטרם נוצלו. נכס מס נדחה בגין הפסדים מועברים, הטבות מס והפרשים זמניים הניתנים לניכוי מוכר בספרים כאשר צפוי (more likely than not) שבעתיד תהיה הכנסה חייבת, שכנגדה יהיה ניתן לנצל אותם, או במידה שקיימות הזדמנויות לתכנון מס. נכסי המיסים הנדחים נבדקים בכל מועד דיווח, ובמידה ולא צפוי כי הטבות המס המתייחסות יתממשו, הם מופחתים.

ביאור 1 - מדיניות חשבונאית (המשך)

בחישוב המיסים הנדחים לא מובאים בחשבון המיסים שהיו חלים במקרה של מימוש השקעות בחברות מוחזקות כל עוד מתקיימת ההנחה של החזקה מתמשכת בהשקעות אלו. מדיניות חלוקת דיבידנד בחברות המוחזקות הינה בדרך שלא תגרום לחיוב מס נוסף בבנק.

הבנק סוקר בכל תקופת דיווח את נכסי המיסים הנדחים. במידה ולא צפוי שתהיה הכנסה חייבת בסכומים המספקים שתאפשר את ניצול נכסי המיסים הנדחים, מבוצעת הפחתה לערך בספרים של נכסי מיסים נדחים אלו.

בהתאם להוראות המפקח על הבנקים, הבנק מיישם את הטיפול החשבונאי שנקבע בפרשנות 48FIN - חוסר ודאות במיסים על הכנסה (Income Taxes- 740-10 ASC) בנושא עמדות מס לא ודאיות מול רשויות המס.

עמדות אלו משפיעות על נכסי מיסים נדחים או שוטפים בצורה של הפחתה בנכס מס, דחייה בהכרה בהכנסות מס או בשינוי כלשהו לגבי אופן המימוש של נכס מס נדחה. בהתאם לפרשנות, במקרה כזה, מיישם הבנק גישה דו שלבית: בשלב ראשון, הכרה בספרים רק בעמדות מס שצפוי (More Likely Than Not) כי תתקבלנה על סמך העובדות הטכניות שלהן בלבד (בהתאם לחוקי המס, הנחיות הרגולציה והפרקטיקה הנהוגה, אם קיימת). במידה והבנק עומד בתנאי השלב הראשון, יוכר נכס מס נדחה על בסיס הסכום המצטבר הגדול ביותר שצפוי (More Likely Than Not) שיוכר.

לעניין הוראות המפקח על הבנקים בנושא "דיווח של תאגידים בנקאיים וחברות כרטיסי אשראי בישראל לפי כללי החשבונאות המקובלים בארה"ב בנושא מיסים על הכנסה" [ראה סעיף ה'3 להלן](#).

13.3. מכשירים פיננסיים נגזרים

בהתאם להוראות המפקח על הבנקים, על תאגיד בנקאי להכיר בכל המכשירים הנגזרים, לרבות מכשירים נגזרים מסוימים המשובצים בחוזים אחרים, כנכסים או כהתחייבויות במאזן ולמדוד אותם לפי שווי הוגן. השינוי בשווי ההוגן של מכשיר נגזר ידווח בדוח רווח והפסד, בהתאם לאופן הייעוד של המכשיר הנגזר. השינוי בשווי ההוגן של נגזרים, המגדרים חשיפה לשינוי בשווי הוגן של נכס, התחייבות או התקשרות איתנה, יוכר באופן שוטף בדוח רווח והפסד, כמו גם השינוי בשווי ההוגן של הפריט המגודר, שניתן לייחס אותו לסיכון המגודר.

הטיפול החשבונאי בשינוי בשווי ההוגן של נגזרים, המגדרים חשיפה להשתנות תזרים מזומנים מנכס, מהתחייבות או מעסקה חזויה תלוי באפקטיביות של יחסי הגידור.

החלק האפקטיבי של השינוי בשווי ההוגן של נגזר, המיועד לגידור תזרים מזומנים מדווח תחילה בהון העצמי ואחר כך, כאשר העסקה החזויה משפיעה על דוח רווח והפסד, הוא מסווג מחדש לדוח רווח והפסד. החלק הלא אפקטיבי של השינוי בשווי ההוגן של הנגזר המיועד כנ"ל מוכר מיידית בדוח רווח והפסד.

הבנק מתקשר בחוזים אשר אינם עומדים בשלמותם בהגדרת מכשיר נגזר - חוזים כאלה יכולים להכיל מכשירים נגזרים משובצים. מכשיר נגזר משובץ יופרד מהחוזה המארח ויטופל כמכשיר נגזר בהתקיים שלושת התנאים הבאים, במצטבר: המאפיינים הכלכליים של הנגזר המשובץ אינם קשורים באופן ברור והדוק לאלה של החוזה המארח, המכשיר המעורב אינו נמדד מחדש על פי שווי ההוגן בהתאם לכללים חשבונאיים מקובלים, תוך דיווח על שינויים בשווי ההוגן בדוח רווח והפסד בעת היווצרותם ומכשיר נפרד עם אותם תנאים כשל המכשיר המשובץ היה מקיים את ההגדרה של מכשיר נגזר. משזוהה הנגזר המשובץ הוא מופרד מהחוזה המארח ומטופל כנגזר בפני עצמו. נגזר משובץ שהופרד מוצג במאזן יחד עם החוזה המארח. הנגזרים המשובצים המופרדים בבנק נובעים ממתן אשראי צמוד מט"ח הכולל רצפה לבסיס ההצמדה וגיוס תכניות חסכון בעלות מאפיינים זהים.

רווח או הפסד מנגזר שלא יועד כמכשיר מגדר מוכר בדוח רווח והפסד באופן שוטף. העסקאות במכשירים נגזרים מהוות חלק ממערך ניהול הנכסים וההתחייבויות של הבנק. השווי ההוגן של המכשירים הנגזרים מוצג במאזן כנכסים בגין מכשירים נגזרים או כהתחייבויות אחרות בגין מכשירים נגזרים, לפי העניין, והתוצאות מעסקאות במכשירים נגזרים הנובעות מרישומן על בסיס שווי הוגן נכללות בדוח רווח והפסד במסגרת סעיף הכנסות מימון שאינן מריבית.

14.3. מדידת שווי הוגן וחלופת שווי הוגן

ביום 28 באפריל, 2011, פורסם חוזר של המפקח על הבנקים בנושא מדידות שווי הוגן וחלופת השווי ההוגן. החוזר מאמץ בין היתר את:

ביאור 1 - מדיניות חשבונאית (המשך)

מדידת שווי הוגן - תקן חשבונאות אמריקאי (ASC 820-10 FAS) להלן "ASC 820-10".

ASC 820-10 מגדיר שווי הוגן וקובע מסגרת עבודה עקבית למדידת שווי הוגן על-ידי הגדרת טכניקות הערכת שווי הוגן לגבי נכסים והתחייבויות וקביעת מדרג שווי הוגן והנחיות יישום מפורטות.

החוזר מבחין בין שני סוגי נתונים המשמשים בקביעת השווי ההוגן:

נתונים נצפים (observable inputs) מייצגים מידע הזמין בשוק המתקבל ממקורות בלתי תלויים ואילו נתונים לא נצפים (unobservable inputs) משקפים את ההנחות של התאגיד הבנקאי. סוגים אלו של נתונים יוצרים מדרג שווי הוגן כמפורט להלן:

נתוני רמה 1: מחירים מצוטטים (לא מותאמים) בשווקים פעילים לנכסים או להתחייבויות זהים.

נתוני רמה 2: מחירים מצוטטים לנכסים או להתחייבויות דומים בשווקים פעילים; מחירים מצוטטים לנכסים או התחייבויות זהים בשווקים שאינם פעילים; מחירים הנגזרים ממודלים להערכה אשר כל הנתונים המשמעותיים (significant inputs) בהם הינם נצפים בשוק או נתמכים על-ידי נתוני שוק נצפים.

נתוני רמה 3: נתונים לא נצפים עבור הנכס או ההתחייבות הנובעים ממודלים להערכה אשר אחד או יותר מהנתונים המשמעותיים (significant inputs) בהם לא נצפים.

כמו כן, ASC 820-10 מרחיב את דרישות הגילוי למדידות שווי הוגן. יישום הכללים שנקבעו ב-ASC 820-10 מחייב הפסקת השימוש בפקטור גודל ההחזקה (blockage factor) בחישוב השווי ההוגן וכן מחליף את ההנחות האוסרות את ההכרה ברווחים של היום הראשון (day one profits) והמחייבות לקבוע את השווי ההוגן של מכשירים נגזרים שאינם נסחרים בשוק פעיל לפי מחיר העסקה. בנוסף, ASC 820-10 דורש מהתאגיד הבנקאי לשקף את סיכון האשראי וסיכונים אחרים של הבנק במדידת השווי ההוגן של חוב, לרבות נגזרים, אשר הונפק על ידו ונמדד לפי שווי הוגן.

התאגיד הבנקאי נדרש לבחון מחדש את שיטות ההערכה המיושמות על ידו למדידת שווי הוגן בהתחשב בנסיבות הרלוונטיות לעסקאות השונות, לרבות מחירי העסקאות האחרונות בשוק, מחירים אינדיקטיביים של שירותי הערכה ותוצאות של בדיקה לאחור (back-testing) של סוגי עסקאות דומות.

15.2. זכויות עובדים

הטבות לאחר פרישה - פיצויים והטבות אחרות (להלן: "פיצויים") - תכניות להטבה מוגדרת

הטבת פיצויים הינה חלק מהתגמול המשולם לעובד תמורת שירותיו. בתכנית פנסיה להטבה מוגדרת, הבנק מבטיח לספק, בנוסף לשכר השוטף, תשלומי פיצויים. ברמה הכללית, סכום ההטבה שישולם תלוי באירועים עתידיים מסוימים הכלולים בנוסחת ההטבה של התכנית, אשר לעתים קרובות כוללת את משך הזמן שחי העובד או חיים שאריו, את מספר שנות השירות שסיפק העובד ואת התגמול של העובד בשנים מיד לפני הפרישה או הסיום.

לעניין זה, רווח או הפסד הינו הסכום של (1) ההפרש בין התשואה בפועל על נכסי תכנית לבין התשואה החזויה על נכסי תכנית ושל (2) ההפחתה של הרווח או ההפסד נטו שהוכרו ברווח כולל אחר מצטבר.

הבנק מחשב את שיעור התשואה החזויה לטווח ארוך על נכסי התכנית תוך שימוש בשיעורי התשואה ההיסטוריים לאורך תקופת זמן ארוכה בתיק עם הרכב נכסים דומה. לצורך זה, הבנק נעזר בנתונים זמינים בשוק על כל אחת מהקטגוריות המשמעותיות של הנכסים בתיק, ומשקלל אותם לפי ההרכב של נכסי התכנית.

המחויבות בגין הטבה חזויה משקפת את הערך הנוכחי האקטוארי של כל ההטבות המיוחסות לשירות של העובד שסופק לפני מועד המאזן. מדידת מחויבות זו תתבסס על הנחות אקטואריות המתאימות למועד המאזן של הבנק (לדוגמה, תחלופה, תמותה, שיעורי היוון וכן הלאה) ונתוני מפקד אוכלוסין נכון למועד זה.

אם המחויבות בגין הטבה חזויה עולה על השווי ההוגן של נכסי התכנית, הבנק מכיר במאזן בהתחייבות השווה להתחייבות הלא ממומנת בגין הטבה חזויה. אם השווי ההוגן של נכסי התכנית עולה על המחויבות בגין הטבה חזויה, הבנק מכיר במאזן בנכס השווה להתחייבות שממומנת ביתר בגין ההטבה החזויה.

הבנק בוחן את הנחותיו על בסיס רבעוני ומעדכן הנחות אלה בהתאם.

שינוי בערך של מחויבות בגין הטבה חזויה או של נכסי תכנית, הנובע מכך שהניסיון בפועל שונה מהמשוער, או הנובע משינוי בהנחה אקטוארית, הינו "רווח או הפסד" (להלן: "רווח או הפסד אקטוארי"). רווחים או הפסדים

ביאור 1 - מדיניות חשבונאית (המשך)

אקטואריים אינם מוכרים בעלות הפיזיים נטו לתקופה במועד היווצרותם אלא מוכרים ברווח כולל אחר. בתקופות עוקבות, רווחים או הפסדים אלה מוכרים לאחר מכן בדוח רווח או הפסד כרכיב של עלות פנסיה נטו לתקופה לפי שיטת הקו הישר על פני תקופת השירות הממוצעת הנותרת של העובדים הצפויים לקבל הטבות על פי התכנית. אם מתקיים מצב שבו כל או כמעט כל משתתפי התכנית אינם פעילים, תוחלת החיים הממוצעת הנותרת של העובדים הלא פעילים תשמש במקום תקופת השירות הממוצעת הנותרת.

שיעור ההיוון להטבות לעובדים מחושב על בסיס תשואת איגרות החוב הממשלתיות בישראל בתוספת מרווח ממוצע של איגרות חוב קונצרניות בדירוג AA (בינלאומי) ומעלה במועד הדיווח. משיקולים פרקטיים, המרווח נקבע לפי ההפרש בין שיעורי התשואה לפדיון, לפי תקופות פירעון, על איגרות חוב קונצרניות בדירוג AA ומעלה בארה"ב, לבין שיעורי התשואה לפדיון, לאותן תקופות לפירעון, על איגרות חוב של ממשלת ארה"ב, והכל במועד הדיווח.

הבנק מיישם את הנחיות הפיקוח על הבנקים בדבר בקרה פנימית על תהליך הדיווח הכספי בנושא זכויות עובדים, לרבות לענין בחינת "מחויבות שבמהות" להעניק לעובדי הטבות בגין פיצויים מוגדלים ו/או פנסיה מוקדמת.

תכניות להפקדה מוגדרת - הטבות לאחר פרישה

תכנית להפקדה מוגדרת הינה תכנית המספקת הטבות לאחר פרישה בתמורה לשירותים שסופקו, מספקת חשבון אישי לכל משתתף בתכנית, ומגדירה כיצד ייקבעו ההפקדות לחשבונו של העובד במקום לקבוע את סכום ההטבות שהעובד יקבל. בתכנית להפקדה מוגדרת אחרי פרישה, ההטבות שמשתתף בתכנית יקבל תלויות אך ורק בסכום המופקד לחשבון המשתתף בתכנית, בתשואות שנצברו על ההשקעות של הפקדות אלה, ובחילוטם של הטבות של משתתפים אחרים בתכנית שעשויים להיות מוקצים לחשבונו של אותו משתתף.

במידה שנדרש כי ההפקדות המוגדרות של תכנית לחשבונו של אדם יעשו לתקופות שבהן אותו אדם מספק שירותים, עלות הפנסיה נטו או עלות ההטבה האחרת לאחר פרישה נטו לתקופה תהיה ההפקדה הנדרשת לאותה תקופה. אם תכנית דורשת שייעשו הפקדות לתקופות לאחר שאדם פורש לגמלאות או מסיים את העסקתו, העלות הנאמדת תיציבר במהלך תקופת השירות של העובד.

התחייבויות הבנק לתשלום פיצויים בהתאם לסעיף 14 לחוק פיצויי פיטורין מטופלות כתכנית להפקדה מוגדרת.

שי לחג

הבנק מכיר בסכום הלא מהוון של ההטבה השוטפת במועד מתן השירות. בנוסף, הבנק צובר את התחייבות לאורך התקופה הרלוונטית שנקבעה בהתאם לכללים של הטבות אחרות לאחר הפרישה.

היעדרויות בתשלום

חופשה

הבנק צובר את התחייבות לאורך התקופה הרלוונטית שנקבעה. לצורך חישוב התחייבות, לא מובאים בחשבון הנחות אקטואריות ושיעורי היוון. כל מרכיבי עלות ההטבה לתקופה נזקפים מידית לדוח רווח והפסד. לצורך קביעת ריבית ההיוון ואופן ההקצאה לתקופות של עלות השירות, הבנק מיישם את העקרונות של תכניות פנסיה להטבה מוגדרת בהתאמות הנדרשות.

מחלה

הבנק לא צובר התחייבות בגין ימי מחלה.

הטבות אחרות לזמן ארוך לעובדים פעילים - מענקי יובל

הבנק צובר את התחייבות לאורך התקופה המזכה בהטבה. לצורך חישוב התחייבות בגין הטבות אלה מובאים בחשבון הנחות אקטואריות ושיעורי היוון. כל מרכיבי עלות ההטבה לתקופה, לרבות רווחים והפסדים אקטואריים נזקפים מידית לדוח רווח והפסד.

הנחיות והבהרות בדבר חיזוק הבקרה הפנימית על דיווח כספי בנושא זכויות עובדים

ביום 27 במרס, 2011, פורסמו הנחיות של הפיקוח על הבנקים בדבר חיזוק הבקרה הפנימית על דיווח כספי בנושא זכויות עובדים. ההנחיות קובעות מספר הבהרות בנוגע להערכת התחייבות בגין זכויות עובדים והנחיות

ביאור 1 - מדיניות חשבונאית (המשך)

בדבר בקרה פנימית על תהליך הדיווח הכספי בנושא זכויות עובדים תוך דרישה לשיתוף אקטואר מוסמך, זיהוי ומיון התחייבויות בגין זכויות עובדים, קיום בקרות פנימיות לצורך הסתמכות על הערכת האקטואר ותיקופה וכן דרישות גילוי מסוימות.

ההנחיה קובעת בין היתר, כי תאגיד בנקאי הצופה כי ישלם לעובדיו, בעת עזיבתם, הטבות מעבר לתנאים החוזיים, יביא בחשבון את מספר העובדים הצפויים לעזוב ואת ההטבות שהבנק צופה כי יידרש לשלם בגין הטבות שמעבר לתנאים החוזיים, בפרישה מוקדמת של עובדים.

לפרטים אודות השפעת הוראות הפיקוח על הבנקים בנושא אימוץ כללי החשבונאות בארה"ב בנושא זכויות עובדים על נתוני 31 בדצמבר, 2014 ראה סעיף ז' להלן.

ב.16. התחייבויות תלויות

בהתאם להנחיות המפקח על הבנקים, אומצו הוראות תקן חשבונאות אמריקאי ASC 450 והוראות הנלוות אליו לעניין הטיפול החשבונאי בתביעות משפטיות תלויות, למעט במקרים נדירים כמו בתביעות ייצוגיות שבהן אין באפשרות הבנק ויועציו המשפטיים להעריך את תוצאותיהן. הערכת הנהלת הבנק, הנסמכת על יועציה המשפטיים בקשר להסתברות להתממשות החשיפה לסיכון בתביעות נקבעת על בסיס שלושה תחומי הסתברות, כדלהלן:

1. סיכון צפוי - הסתברות להתממשות החשיפות לסיכון הינה מעל ל-70%. בגין תביעות הנכללות בקבוצת סיכון זו נכללו הפרשות מתאימות בדוחות הכספיים.
2. סיכון אפשרי - הסתברות להתממשות החשיפות לסיכון הינה בין 20% ל-70%. בגין תביעות הנכללות בקבוצת סיכון זו לא נכללו הפרשות בדוחות הכספיים אלא רק ניתן גילוי.
3. סיכון קלוש - הסתברות להתממשות החשיפות לסיכון הינה קטנה או שווה ל-20%. בגין תביעות הנכללות בקבוצת סיכון זו לא נכללו הפרשות בדוחות הכספיים ולא ניתן גילוי.

במקרה בו התממשות החשיפה צפויה נכללת הפרשה בדוחות הכספיים במלוא סכום החשיפה, כפי שנאמדה על-ידי הנהלת הבנק. במקרה של חשיפה אפשרית לא נכללת הפרשה בדוחות הכספיים אלא ניתן גילוי לסכום החשיפה. במקרה של חשיפה קלושה אין צורך בביצוע הפרשות ו/או במתן גילוי. בגין תביעות שהחשיפה בהן קלושה אולם ההתחייבות או ההפסד האפשרי המרבי עלולים להעמיד בספק את המשך פעולתו של הבנק, ניתן גילוי.

ב.17. עסקאות תשלום מבוסס מניות

הבנק מכיר בעסקאות תשלום מבוסס מניות על פי הוראות תקן דיווח כספי בינלאומי IFRS2 כפי שאומץ על-ידי המפקח על הבנקים. הטבה בגין עסקאות תשלום מבוסס מניות המסולקות במכשירים הוניים, נמדדת בתאריך מתן ההטבה (יום ההענקה) בהסתמך על מודל תמחור אופציות מקובל. שווי ההטבה נזקף באופן שוטף להוצאות כנגד קרן הון, על פני תקופת ההבשלה.

עלות עסקה המסולקת במזומן נמדדת לפי השווי ההוגן במועד ההענקה באמצעות שימוש במודל תמחור אופציות מקובל, ראה פרטים נוספים בביאור 24. השווי ההוגן מוכר כהוצאה על פני תקופת ההבשלה ובמקביל מוכרת התחייבות נמדדת מחדש בכל תקופת דיווח לפי השווי ההוגן עד לסילוקה, כאשר שינויים בשווי ההוגן נזקפים לרווח או הפסד.

כאשר החברה מבצעת שינויים בתנאים של הענקה המסולקת במכשירים הוניים, מוכרת הוצאה נוספת מעבר להוצאה המקורית שחושבה בגין כל שינוי המגדיל את השווי ההוגן הכולל של התגמול המוענק או שמיטיב עם העובד/נותן השירות האחר לפי השווי ההוגן במועד השינוי.

כאשר שינויים מבוצעים בתוכנית לתשלום מבוסס מניות, התאגיד הבנקאי מכיר בהשפעות שינויים שמגדילים את השווי ההוגן הכולל של התוכנית במהלך תקופת ההבשלה שנותרה ובנוסף בהשפעות שינויים המשנים את אופיה של התוכנית מהתחייבות, להוני, או להיפך.

ביאור 1 - מדיניות חשבונאית (המשך)

ב.18. רווח למניה

הרווח למניה מחושב על-ידי חלוקה של הרווח הנקי המיוחס לבעלי מניות החברה במספר המניות הרגילות המשוקלל שקיים במהלך התקופה. ברווח הבסיסי למניה נכללות רק מניות אשר קיימות בפועל במהלך התקופה.

מניות רגילות פוטנציאליות (ניירות ערך המירים כדוגמת אגרות חוב להמרה, כתבי אופציה ואופציות לעובדים) נכללות רק בחישוב הרווח המדולל למניה במידה שהשפעתן מדללת את הרווח למניה על-ידי כך שהמרתן מקטינה את הרווח למניה או מגדילה את ההפסד למניה מפעילויות נמשכות. בנוסף, מניות רגילות פוטנציאליות שהומרו במהלך התקופה נכללות ברווח המדולל למניה רק עד למועד ההמרה, ומאותו מועד נכללות ברווח הבסיסי למניה.

ג. דוח על תזרימי המזומנים

הדוח נערך לפי הוראות המפקח על הבנקים ותקן חשבונאות בינלאומי 7 (IAS7) בדבר הדוח על תזרימי מזומנים. תזרימי המזומנים מפעילות בנכסים והתחייבויות הוצגו בנטו, למעט הפעילות באשראי לדיור, בתנועה בפריטים לא כספיים, בניירות ערך שאינם למסחר ובאגרות חוב וכתבי התחייבות נדחים. מזומנים כוללים גם פיקדונות בבנקים שתקופתם המקורית ממועד הפקדתם הינה עד שלושה חודשים.

ד. יישום לראשונה של תקני חשבונאות, עדכוני תקינה חשבונאית והוראות הפיקוח על הבנקים:

החל מתקופות הדיווח המתחילות ביום 1 בינואר, 2016, מיישם הבנק לראשונה תקנים חשבונאיים והוראות הפיקוח על הבנקים כמפורט להלן:

1. הוראות המפקח על הבנקים בנושא "דיווח של תאגידי בנקאיים וחברות כרטיסי אשראי בישראל לפי כללי החשבונאות המקובלים בארה"ב בנושא צירופי עסקים, איחוד דוחות כספיים והשקעות בחברות מוחזקות";
2. הוראות המפקח על הבנקים בנושא "דיווח של תאגידי בנקאיים וחברות כרטיסי אשראי בישראל לפי כללי החשבונאות המקובלים בארה"ב בנושא נכסים בלתי מוחשיים";
3. מגזרי פעילות פיקוחיים ודיווח על מגזרי פעילות בהתאם לגישת ההנהלה;
4. הוראות המפקח על הבנקים בנוגע לחישוב הפרשה קבוצתית להפסדי אשראי;

להלן תיאור מהות השינויים שננקטו במדיניות החשבונאית דוחות כספיים שנתיים מאוחדים אלה והשפעת היישום לראשונה:

1. הוראות מפקח על הבנקים בנושא "דיווח של תאגידי וחברות כרטיסי אשראי בישראל לפי כללי החשבונאות המקובלים בארה"ב בנושא צירופי עסקים, איחוד דוחות כספיים והשקעות בחברות מוחזקות".

ביום 10 ביוני, 2015, פרסם המפקח על הבנקים חוזר הקובע כי הטיפול החשבונאי בנושא צירופי עסקים, איחוד דוחות כספיים והשקעות בחברות מוחזקות, יטופל בהתאם לכללי החשבונאות המקובלים בבנקים בארה"ב. בעקבות שינוי ההוראות נקבע:

1. תאגיד בנקאי נדרש ליישם את כללי החשבונאות המקובלים בבנקים בארה"ב בנושא צירופי עסקים ואיחוד דוחות כספיים, ובין היתר, את כללי ההצגה, המדידה והגילוי שנקבעו בהוראות נושא 805 בדבר "צירופי עסקים" ואת הוראות נושא 810 בקודיפיקציה בדבר "איחוד". בנוסף, תאגיד בנקאי יישם את הוראות נושא 20-350 בדבר "נכסים בלתי מוחשיים - מוניטין ונכסים אחרים" בנושא הטיפול החשבונאי בירידת ערך מוניטין שנרכש בצירוף עסקים.
2. תאגיד בנקאי נדרש לאמץ את כללי החשבונאות המקובלים בבנקים בארה"ב בנושא השקעות בחברות מוחזקות, ובין היתר, את כללי ההצגה, המדידה והגילוי שנקבעו בהוראות נושא 323 בקודיפיקציה בדבר "השקעות - שיטת השווי המאזני ועסקאות משותפות".
3. בוטלה הוראת המעבר שאפשרה לא לבצע תיאומים למדיניות חשבונאית המתייחסת לנושאים בליבת העסק הבנקאי, שיושמה על ידי חברה כלולה ריאלית, הנדרשים כדי שהמדיניות החשבונאית של החברה הכלולה בנושאים אלה תהיה תואמת לזו של התאגיד הבנקאי. במקומה נוספה הוראת מעבר המאפשרת

ביאור 1 - מדיניות חשבונאית (המשך)

לתאגיד בנקאי לא לבצע תיאומים למדיניות חשבונאית שמושמת על ידי חברה כלולה ריאלית, העורכת את דוחותיה הכספיים בהתאם לתקני הדיווח הכספי הבינלאומיים.

כמו כן, הובהר כי הטיפול שנקבע בדבר נכסים לא שוטפים המוחזקים למכירה לפי תקן דיווח כספי בינלאומי מספר 5 לא יחול על השקעות בחברות כלולות.

מועד יישום ההוראה נקבע ליום 1 בינואר, 2016.

בעת היישום לראשונה, תאגיד בנקאי יפעל בהתאם להוראות המעבר שנקבעו באותם נושאים בכללי החשבונאות המקובלים בארה"ב, בשינויים המתחייבים. האמור כולל תיקון למפרע של מספרי השוואה, אם הדבר נדרש בהתאם לנושאים אלה. ההוראות בנושא "Push Down Accounting" יחולו על צירופי עסקים שיבוצעו החל מיום 1 בינואר, 2016.

הבנק מיישם את ההוראות באופן של יישום למפרע. ליישום החוזר אין השפעה מהותית על הבנק.

2. הוראות מפקח על הבנקים בנושא "דיווח של תאגידים וחברת כרטיסי אשראי בישראל לפי כללי החשבונאות המקובלים בארה"ב בנושא נכסים בלתי מוחשיים

ביום 22 באוקטובר, 2015, פרסם המפקח על הבנקים חוזר הקובע כי הטיפול החשבונאי בנושא נכסים בלתי מוחשיים יטופל בהתאם לכללי החשבונאות המקובלים בבנקים בארה"ב בנושא זה, ובין היתר, את כללי ההצגה, המדידה והגילוי שנקבעו בהוראות נושא 350 בקודיפיקציה בדבר "נכסים בלתי מוחשיים - מוניטין ואחרים".

בהקשר זה, הטיפול החשבונאי במוניטין, לרבות בחינת ירידת הערך שלו, עודכן בהתאם לחוזר מיום 8 בפברואר, 2015, בדבר "דיווח על תאגידים בנקאיים וחברות כרטיסי אשראי בישראל לפי כללי החשבונאות המקובלים בארה"ב בנושא צירופי עסקים ואיחוד דוחות כספיים".

מועד יישום ההוראה נקבע ליום 1 בינואר, 2016.

בעת היישום לראשונה, תאגיד בנקאי יפעל בהתאם להוראות המעבר שנקבעו באותם נושאים, בשינויים המתחייבים. האמור כולל תיקון למפרע של מספרי השוואה, אם הדבר נדרש בהתאם לנושאים אלה.

הבנק מיישם את ההוראות באופן של יישום למפרע. ליישום החוזר אין השפעה מהותית על הבנק.

3. מגזרי פעילות פיקוחיים ודיווח על מגזרי פעילות בהתאם לגישת ההנהלה.

ביום 3 בנובמבר, 2014, פרסם חוזר בנושא דיווח על מגזרי פעילות אשר מעדכן את הוראות הדיווח לציבור בכל הנוגע לדרישת הדיווח על מגזרי פעילות פיקוחיים ובין השאר כולל שינוי הגדרות מסוימות והנחיות על פיהם יידרשו הבנקים לבצע סיווג לקוחות למגזרים פיקוחיים ולעדכן את דיווחיהם בהתאם להגדרות האחידות שנקבעו על ידי הפיקוח על הבנקים, אשר מבוססות בעיקרון על סיווג הלקוחות על פי מחזור פעילותם.

בנוסף לדיווח האחיד לפי מגזרי פעילות פיקוחיים, בחוזר נקבע כי הגילוי על "מגזרי פעילות בהתאם לגישת ההנהלה" יינתן בהתאם לכללי החשבונאות המקובלים בבנקים בארה"ב בנושא מגזרי פעילות (הנכללים ב-ASC 280), ככל שקיים הבדל מהותי בין גישת ההנהלה לבין מגזרי הדיווח על פי הנחיות הפיקוח. מגזרי הפעילות בהתאם לגישת ההנהלה אינם שונים מהותית ממגזרי הפעילות על פי הנחיות הדיווח.

מגזר פעילות בהתאם לגישת ההנהלה לפי ASC-280-10 הינו מגזר בבנק אשר עוסק בפעילויות שמהן הוא עשוי להניב הכנסות ולשאת בהוצאות, אשר עומדות בקריטריונים המפורטים להלן:

- תוצאות פעילותיו נבחנות באופן סדיר על ידי מקבלי החלטות הראשים בבנק לצורך קבלת החלטות בנוגע להקצאת משאבים והערכות ביצועים;
- קיים לגביו מידע פיננסי נפרד, וכן;
- פעילותו ותוצאותיו מהותיים.

הכללים החדשים יחולו במתכונת הדרגתית כמפורט להלן:

- החל מהדוח הכספי לרבעון הראשון של שנת 2016 נדרש גילוי מלא לפי מגזרים פיקוחיים אשר כוללים מגזרים כגון משקי בית, בנקאות פרטית, עסקים זעירים וקטנים, עסקים בינוניים וגדולים וגופים מוסדיים, למעט הגילוי הנפרד על מגזר ניהול פיננסי. מספרי השוואה יותאמו למפרע. ניתן להציג בדוחות בשנת 2016 מספרי השוואה של שנה אחת בלבד בהתייחס לביאור על מגזרי פעילות פיקוחיים. לצורך הצגת

ביאור 1 - מדיניות חשבונאית (המשך)

מספרי השוואה ניתן יהיה להסתמך על סיווג הלקוחות למגזרי פעילות פיקוחיים נכון ליום 1 בינואר, 2016.

- החל מהדוחות לרבעון הראשון לשנת 2017 הבנק מיישם את הנחיות החוזר במלואן. גישת ההנהלה לפילוח פעילות הבנק אינה שונה מהותית מגישת פילוח המגזרים הפיקוחית כמתואר לעיל. ליישום ההוראות החדשות לא הייתה השפעה למעט אופן ההצגה והגילוי. ביאור 29 הותאם וכולל את הגילוי הנדרש.

4. הוראות המפקח על הבנקים בנוגע לחישוב הפרשה קבוצתית להפסדי אשראי

במהלך חודש יולי, 2016, הנחה המפקח על הבנקים את התאגידים הבנקאיים לכלול את שיעורי המחיקות משנת 2011 בממוצע ובטווח של שיעור המחיקות שמשמש בסיס לקביעת הפרשה הקבוצתית בגין אשראי לאנשים פרטיים, בדוחות כספיים רבעוניים ושנתיים לציבור, ובדיווחים לפיקוח בנושא זה. כתוצאה מכך חישוב הפרשה הקבוצתית בשנת 2016 יתבסס על שיעור ממוצע של מחיקות עבר בטווח 6 השנים האחרונות ובשנת 2017 יתבסס על שיעור ממוצע של מחיקות עבר בטווח 7 השנים האחרונות נכון לאותו מועד. מועד יישום ההנחיה נקבע החל מהדוחות הכספיים לרבעון השני של שנת 2016.

בעקבות ההנחיה עדכן הבנק את אופן החישוב של הפרשה הקבוצתית להפסדי אשראי. השפעת היישום ליום 31 בדצמבר, 2016, הסתכמה בקיטון הפרשה בסך של 3.7 מיליוני ש"ח.

ה. תקני חשבונאות חדשים והוראות המפקח על הבנקים בתקופה שלפני יישומם:

1. הוראות המפקח על הבנקים בנושא "דיווח של תאגידים וחברת כרטיסי אשראי בישראל לפי כללי החשבונאות המקובלים בארה"ב."

ביום 27 בינואר, 2014, הפיץ המפקח על הבנקים, טיוטה בנושא דיווח של תאגידים בנקאיים וחברות כרטיסי אשראי בישראל לפי כללי החשבונאות המקובלים בארה"ב.

ממועד המעבר לאימוץ הדיווח המלא בהתאם לכללי החשבונאות המקובלים בארה"ב, ידרשו התאגידים הבנקאיים לעדכן את הטיפול החשבונאי בנושאים אלה באופן שוטף, בהתאם להוראות המעבר בעדכונים חדשים לכללי החשבונאות המקובלים בארה"ב שיפורסמו בנושאים אלה, ובהתאם להבהרות שימסרו על ידי הפיקוח על הבנקים.

ביום 21 במרס, 2016, פרסם המפקח על הבנקים חוזר הקובע כי הטיפול החשבונאי של תאגידים בנקאיים בנושאים: סוגיות במטבע חוץ, מדיניות חשבונאית, שינויים באומדנים חשבונאיים וטעויות ואירועים לאחר תאריך מאזן יטופלו בהתאם לכללי החשבונאות המקובלים בבנקים בארה"ב.

עיקרי התיקונים להוראות הינם כדלקמן:

1. תאגיד בנקאי נדרש ליישם את כללי החשבונאות המקובלים בבנקים בארה"ב הנוגעים לטיפול החשבונאי בדוחות של שלוחות או חברות כלולות בכלכלות היפר אינפלציוניות, הצמדה למטבע חוץ, מטבע חוץ, וכן תרגום דוחות כספיים של שלוחות בחו"ל כפי שמובאים בנושא 830 בקודיפיקציה בדבר "סוגיות במטבע חוץ".

2. תאגיד בנקאי נדרש ליישם את כללי החשבונאות המקובלים בבנקים בארה"ב הנוגעים למדיניות חשבונאית, שינויים באומדנים חשבונאיים וטעויות, לרבות נושא 250 בקודיפיקציה בדבר "שינויים במדיניות חשבונאית ותיקון טעויות".

3. תאגיד בנקאי נדרש ליישם את כללי החשבונאות המקובלים בבנקים בארה"ב הנוגעים לאירועים לאחר תאריך מאזן בהתאם לנושא 10-855 בקודיפיקציה בדבר "אירועים לאחר תאריך מאזן".

הוראות חוזר זה מיושמות החל מיום 1 בינואר, 2017 ואילך.

בעת היישום לראשונה, תאגיד בנקאי פועל בהתאם להוראות המעבר שנקבעו באותם נושאים, בשינויים המתחייבים. האמור כולל תיקון למפרע של מספרי השוואה, אם הדבר נדרש בהתאם לנושאים אלו.

ביאור 1 - מדיניות חשבונאית (המשך)

ביישום הנחיות נושא 830 בקודיפיקציה בדבר "מטבע חוץ", בתקופות מדווחות עד ליום 1 בינואר, 2019, תאגיד בנקאי לא יכלול את הפרשי השער בגין אגרות חוב זמינות למכירה כחלק מההתאמות לשווי הוגן של אגרות חוב אלו, אלא ימשיך לטפל בהם כפי שנדרש בהוראות הדיווח לציבור לפני אימוץ נושא זה. הבנק בוחן את ההשפעה הצפויה של אימוץ הכללים על הדוחות הכספיים, ליישום החוזר לא צפויה להיות השפעה מהותית על הבנק.

ביום 13 באוקטובר, 2016, פרסם המפקח על הבנקים חוזר בנושא "דיווח של תאגידים בנקאיים וחברות כרטיסי אשראי בישראל לפי כללי החשבונאות המקובלים בארה"ב" המתאים את הטיפול החשבונאי בנושאים שונים לכללי החשבונאות המקובלים בבנקים בארה"ב.

להלן עיקר התיקונים להוראות:

- א. מסים על הכנסה - [ראה התייחסות בסעיף ה'3 להלן](#).
- ב. נכסים לא שוטפים המוחזקים למכירה ופעילויות שהופסקו - תאגיד בנקאי נדרש לאמץ את כללי החשבונאות המקובלים בבנקים בארה"ב הנוגעים לפעילויות שהופסקו בהתאם לנושא 205-20 בקודיפיקציה בדבר "פעילויות שהופסקו". לפיכך, תקן דיווח כספי בינלאומי 5 בדבר "נכסים לא שוטפים המוחזקים למכירה ופעילויות שהופסקו", כפי שאומץ בהוראות הדיווח לציבור, לא יישם החל ממועד התחילה של חוזר זה. כמו כן, מובהר כי נכסים לא שוטפים המוחזקים למכירה יטופלו במסגרת נושא 360 בקודיפיקציה בדבר "רכוש קבוע".
- ג. רכוש קבוע, ירידת ערך רכוש קבוע, נדל"ן להשקעה - תאגיד בנקאי נדרש לאמץ את כללי החשבונאות המקובלים בבנקים בארה"ב הנוגעים לרכוש קבוע כפי שהם מובאים בנושא 360 בקודיפיקציה בדבר "רכוש קבוע". לפיכך, תקן חשבונאות בינלאומי 16 בדבר "רכוש קבוע" ותקן חשבונאות בינלאומי 40 בדבר "נדל"ן להשקעה", כפי שאומץ בהוראות הדיווח לציבור, לא יישמו החל ממועד התחילה של חוזר זה. מובהר כי תאגיד בנקאי נדרש לאמץ את כללי החשבונאות המקובלים בבנקים בארה"ב הנוגעים לירידת ערך של רכוש קבוע, כפי שנקבעו בנושא 10-360 בקודיפיקציה בדבר "רכוש קבוע". לפיכך, תקן חשבונאות בינלאומי 36 בדבר "ירידת ערך נכסים", כפי שאומץ בהוראות הדיווח לציבור, לא יישם החל ממועד התחילה של חוזר זה.
- ד. רווח למניה - תאגיד בנקאי נדרש לאמץ את כללי החשבונאות המקובלים בבנקים בארה"ב הנוגעים לרווח למניה בהתאם לנושא 260 בקודיפיקציה בדבר "רווח למניה". לפיכך, תקן חשבונאות בינלאומי 33 בדבר "רווח למניה", כפי שאומץ בהוראות הדיווח לציבור, לא יישם החל ממועד התחילה של חוזר זה.
- ה. דוח על תזרימי מזומנים - תאגיד בנקאי נדרש לאמץ את כללי החשבונאות המקובלים בבנקים בארה"ב הנוגעים לדוח על תזרימי מזומנים בהתאם לנושא 10-230 בקודיפיקציה בדבר "דוחות תזרימי מזומנים". לפיכך, תקן חשבונאות בינלאומי 7 בדבר "דוחות תזרימי מזומנים", כפי שאומץ בהוראות הדיווח לציבור, לא יישם החל ממועד התחילה של חוזר זה.
- ו. דיווח לתקופות ביניים - תאגיד בנקאי נדרש לאמץ את כללי החשבונאות המקובלים בבנקים בארה"ב הנוגעים לדיווח לתקופות ביניים בהתאם לנושא 270 בקודיפיקציה בדבר "דיווח כספי לתקופות ביניים". לפיכך, תקן חשבונאות בינלאומי 34 בדבר "דיווח כספי לתקופות ביניים", כפי שאומץ בהוראות הדיווח לציבור, לא יישם החל ממועד התחילה של חוזר זה.
- ז. היוון ריבית - תאגיד בנקאי נדרש לאמץ את כללי החשבונאות המקובלים בבנקים בארה"ב הנוגעים להיוון עלויות ריבית בהתאם לנושא 20-835 בקודיפיקציה בדבר "היוון ריבית". לפיכך, תקן חשבונאות בינלאומי 23 בדבר "עלויות אשראי", כפי שאומץ בהוראות הדיווח לציבור, לא יישם החל ממועד התחילה של חוזר זה.
- ח. ערבויות - תאגיד בנקאי נדרש לאמץ את כללי החשבונאות המקובלים בבנקים בארה"ב בנושא מדידה וגילוי של ערבויות, בהתאם לנושא 460 בקודיפיקציה בדבר "ערבויות".

הוראות חוזר זה יישמו החל מיום 1 בינואר, 2018 ואילך ויכללו תיקון למפרע של מספרי השוואה, אם הדבר נדרש.

הבנק נערך ליישום ההוראה, בשלב זה לא ניתן להעריך את ההשפעות הצפויות מיישום החוזר.

ביאור 1 - מדיניות חשבונאית (המשך)

2. הוראות המפקח על הבנקים בנושא "הכנסה מחוזים עם לקוחות".

ביום 11 בינואר, 2015 פרסם המפקח על הבנקים חוזר ובו תיקונים להוראות הדיווח לציבור בנושא אימוץ עדכון לכללי חשבונאות בנושא "הכנסה מחוזים עם לקוחות". התיקונים נועדו להתאים את הוראות הדיווח לציבור לכללי החשבונאות המקובלים בארה"ב בנושא "הכנסה מחוזים עם לקוחות".

התקן קובע כי הכנסה תוכר תוך יישום מודל בן חמישה שלבים, הכוללים, בין היתר, כללים לזיהוי חוזה עם לקוח ולקביעת מחיר העסקה, כללים המגדירים כיצד יש להפריד את החוזה למרכיביו השונים ולאופן בו יש לייחס את מחיר העסקה הכולל לכל מרכיב מזהה ונפרד.

כמו כן, בהתאם להוראות התקן, יש להכיר בהכנסה בגין כל מרכיב מזהה בנפרד, זאת בהתאם לכללים שקובע התקן לגבי עיתוי ההכרה בהכנסה - במועד ספציפי או על פני זמן.

בהתאם להוראות המעבר בחוזר, בעת היישום לראשונה ניתן לבחור בחלופה של יישום למפרע על-ידי הצגה מחדש של מספרי השוואה או בחלופה של יישום למפרע על-ידי יישום של ההשפעה המצטברת (Cumulative Effect) של יישום התקן לראשונה תוך זקיפת ההשפעה המצטברת שתוכר במועד היישום לראשונה להון.

התקן החדש אינו חל, בין השאר, על מכשירים פיננסיים וזכויות או מחויבויות חוזיות אשר בתחולת פרק 310 לקודיפיקציה. בפרט, הוראות התקן אינן חלות על הטיפול החשבונאי בהכנסות והוצאות ריבית והכנסות מימון שאינן מריבית.

ביום 10 בפברואר, 2016 פרסם המפקח על הבנקים חוזר ובו נקבע כי התיקונים להוראות הדיווח לציבור ייושמו לראשונה החל מיום 1 בינואר, 2018.

הבנק בוחן את ההשפעה הצפויה של אימוץ הכללים על הדוחות הכספיים, בשלב זה לא ניתן להעריך את השפעתו.

3. הוראות המפקח על הבנקים בנושא "דיווח של תאגידים וחברת כרטיסי אשראי בישראל לפי כללי החשבונאות המקובלים בארה"ב בנושא מיסים על הכנסה.

ביום 22 באוקטובר, 2015, פרסם המפקח על הבנקים חוזר הקובע כי הטיפול החשבונאי בנושא מיסים על הכנסה יטופל בהתאם לכללי החשבונאות המקובלים בבנקים בארה"ב בנושא זה, ובין היתר, את כללי ההצגה, המדידה והגילוי שנקבעו בהוראות נושא 740 בקודיפיקציה בדבר "מיסים על הכנסה" ובנושא 740-830 בקודיפיקציה בדבר "סוגיות במטבע חוץ - מיסים על הכנסה".

הוראות חוזר זה מיושמות החל מיום 1 בינואר, 2017 ואילך.

בעת היישום לראשונה, תאגיד בנקאי יפעל בהתאם להוראות המעבר שנקבעו באותם נושאים, בשינויים המתחייבים. האמור כולל תיקון למפרע של מספרי השוואה, אם הדבר נדרש בהתאם לנושאים אלה.

תאגיד בנקאי אינו נדרש לתת בדוחות בשנת 2017 את הגילוי בדבר הטבות מס שלא הוכרו שנדרש לפי סעיף 15-740-d וסעיף 15-50-10-740 A לקודיפיקציה.

ביום 13 באוקטובר, 2016, פרסם המפקח על הבנקים חוזר בנושא "דיווח של תאגידים בנקאיים וחברות כרטיסי אשראי בישראל לפי כללי החשבונאות המקובלים בארה"ב" המוסיף הבהרות מסוימות בנושא דיווח על מיסים על הכנסה לפי הכללים בארה"ב. במסגרת חוזר זה, עודכנה מתכונת הביאור בדבר "הפרשה למסים על הרווח", וכן, הובהרו מספר דברים בהוראות הדיווח לציבור, כדלקמן:

- הכנסות והוצאות ריבית בגין מיסים על הכנסה יסווגו בסעיף "מיסים על הכנסה".
- קנסות לרשויות המס יסווגו בסעיף "מיסים על הכנסה".
- חוק יחשב כ"חוקק" רק עם פרסומו ב"רשומות".
- לא נדרש להציג ביאור מידע על בסיס נתונים נומינליים היסטוריים לצרכי מס.

למרות האמור בחוזר המפקח על הבנקים מיום 22 באוקטובר, 2015:

- ההוראות החדשות מיושמות מיום 1 בינואר, 2017 ואילך. הפרשים זמניים בגין תקופות קודמות ימשיכו להיות מטופלים לפי ההוראות שחלו עד ליום 31 בדצמבר, 2016.
- יש לסווג מחדש מספרי השוואה, כדי שיתאימו לאופן ההצגה לפי ההוראות החדשות.

ביאור 1 - מדיניות חשבונאית (המשך)

הבנק נערך ליישום ההוראה, ליישום החוזר לא צפויה להיות השפעה מהותית על הבנק.

4. הוראות המפקח על הבנקים בנושא "דרישות הון בגין חשיפות לצדדים מרכזיים"

ביום 22 באוקטובר, 2015, פרסם המפקח על הבנקים חוזר המעדכן את הוראות ניהול בנקאי תקן 203 ו-204 בקשר עם דרישות הון בגין חשיפות של בנקים לצדדים נגדיים מרכזיים. בהזדמנות זו הוסדרה בהוראות 203 ו-204 מגבלת סכום ההלוואה בגובה 5 מיליוני ש"ח, המאפשרת משקל סיכון מופחת לפי סעיף 72 להוראת ניהול בנקאי תקן מספר 203 בנושא חובות בביטחון נכס למגורים.

עיקרי התיקונים להוראות הינם כדלקמן:

- א. נספח ג' להוראה 203 - טיפול בסיכון אשראי של צד נגדי - הנספח עודכן וכולל כעת מסגרת מפורטת ביחס לדרישות הון בגין חשיפות של תאגידים בנקאיים לצדדים נגדיים מרכזיים. ההנחיות מבדילות בין צד נגדי מרכזי שאינו כשיר לבין צד נגדי מרכזי כשיר. לאחרון נקבעו דרישות הון מופחתות.
- ב. להוראות התוספת מונחים רלוונטיים שונים, לרבות צד נגדי מרכזי, צד נגדי מרכזי כשיר, חבר מסלקה, לקוח, ביטחון ראשוני, ביטחון משתנה, חשיפת מסחר והעברה לקרן סיכונים.
- ג. ההנחיות החדשות יחולו על חשיפות לצדדים נגדיים מרכזיים הנגרמות מנגזרי OTC, עסקאות נגזרים שחירים בבורסה ועסקאות מימון ניירות ערך.
- ד. התוספת סעיפים המסדירים את אופן חישוב נכסי הסיכון ודרישת הון בגין חשיפות לצד נגדי מרכזי כשיר. הסעיפים, בין היתר, מסדירים את סוגי החשיפות הבאים:
 1. חשיפות של תאגיד בנקאי חבר מסלקה לצד נגדי מרכזי. ככלל, לחשיפות אלה יש לייחס משקל סיכון של 2% (לעומת ערך חשיפה אפס ערב התיקון).
 2. חשיפות של תאגיד בנקאי ללקוח הפעיל בבורסה. על פי התיקון, יש לחשב את דרישת הון לחשיפות אלה כאילו מדובר בעסקה דו-צדדית, לרבות הקצאת הון בגין סיכון CVA. שיטת החישוב שהייתה נהוגה עד כה - חישוב לפי כללי הבורסה - תבוטל.
 3. חשיפות של תאגיד בנקאי לקוח הפועל באמצעות חבר מסלקה.
 4. העברות של תאגיד בנקאי חבר מסלקה לקרן הסיכונים.
 5. ביטחונות שהפקיד תאגיד בנקאי אצל חבר מסלקה או אצל צד נגדי מרכזי.
- ה. התוספת סעיפים המסדירים את אופן חישוב נכסי הסיכון ודרישת הון בגין חשיפות לצד נגדי מרכזי שאינו כשיר. סעיפים אלו קובעים כי חשיפות לצד נגדי מרכזי שאינו כשיר ישוקללו בהתאם למשקל הסיכון הרלוונטי לצד הנגדי, בעוד העברות לקרן סיכונים ישוקללו ב-1,250%.

הוראות חוזר זה ייושמו החל מיום 1 בינואר, 2017.

עד ליום 30 ביוני, 2017, ניתן להתייחס לבורסה בתל אביב כצד נגדי מרכזי כשיר.

הבנק נערך ליישום ההוראה.

ביום 28 בדצמבר, 2016, פרסם המפקח על הבנקים מכתב בנושא "דרישות הון בגין חשיפות לצדדים נגדיים מרכזיים". במסגרת מכתב זה, אושר המשך חישוב סכום החשיפה בגין לקוחות הפעילים בבורסת המעו"ף על פי גישת התרחישים, וזאת עד ליישום בישראל של הגישה החדשה ליישום (גישת SA-CCR).

5. תקן אמריקאי חדש בנושא "מדידת מכשירים פיננסיים"

ביום 5 בינואר, 2016, פרסם המוסד האמריקאי לתקינה חשבונאית בארה"ב (ה-FASB) תקן חדש בדבר הטיפול החשבונאי בהשקעות במניות המהוות מכשירים פיננסיים בגין השקעות במכשירים הוניים בעלי שווי הוגן זמין אשר השינויים בשווי ההוגן של מכשירים אלו יוכרו בדוח רווח והפסד ולא תתאפשר הכרה בדוח רווח כולל אחר (OCI). בהשקעות במכשירים הוניים שאינם בעלי שווי הוגן זמין תתאפשר בחירה בין מדידת ההשקעה בשווי הוגן כאמור לעיל, לבין מדידת ההשקעה בעלות, תוך התאמות לשינויים במחירים נצפים וירידות ערך. תחת שתי החלופות השינויים בשווי ההוגן יוכרו בדוח רווח והפסד. בנוגע להתחייבויות פיננסיות בהן נבחרה חלופת

ביאור 1 - מדיניות חשבונאית (המשך)

השווי ההוגן, עבור התחייבויות פיננסיות (בהתאם ל-ASC 825), השינויים בשווי ההוגן, הנובעים מסיכון האשראי הספציפי למכשיר, יוכרו ברווח כולל אחר (OCI).

יישום התקן החדש עבור חברות ציבוריות יחול בתקופות שנתיות המתחילות לאחר ה-15 בדצמבר, 2017, כולל תקופות הביניים בתקופות שנתיות אלו. התקן ייושם למפרע תוך רישום ההשפעה המצטברת כנגד העודפים בתחילת תקופת הדיווח בה התקן מיושם לראשונה.

הבנק נערך ליישום ההוראה, בשלב זה לא ניתן להעריך את ההשפעות הצפויות מיישום החוזר.

6. תקן אמריקאי חדש בנושא "חכירות"

ביום 25 בפברואר 2016, פרסם המוסד האמריקאי לתקינה חשבונאית (ה-FASB) תקן חדש בנושא חכירות (ASU 2016-02).

התקן החדש מבשר על עידן חדש בו חוכרים יכירו על גבי המאזן בכל החכירות אשר תקופתן עולה על 12 חודשים, ללא תלות בסיווג החכירה.

על כן, בהתאם לתקן החדש, הבחינה האם חכירה תוכר במאזן או מחוץ למאזן, תלויה בשאלה המקדמית האם אכן מדובר בהסדר חכירה ולא בשאלת סיווג החכירה (כתפעולית או כמימונית). המבחנים בתקן החדש לזיהוי חכירה אינם זהים לתנאים הקיימים כיום ב-U.S. GAAP. מבחינה תוצאתית, לא צפוי להיות הבדל ביחס למצב כיום וזאת כתוצאה מאופן פריסת הוצאות השכירות והפחתת הסעיפים המאזניים.

כמו כן, התקן החדש מחליף את ההוראות הקיימות בעסקאות מכירה וחכירה בחזרה (Sale-Leaseback Transactions) וקובע מודל חדש המתייחס הן למחכיר והן לחוכר.

בהתאם לעדכון, נדרש ליישם את הכללים החדשים בארה"ב החל מתקופות ביניים ותקופות שנתיות המתחילות לאחר ה-15 בדצמבר 2018.

7. הוראות המפקח על הבנקים בנושא "אירגון מחדש של חוב בעייתי"

ביום 22 במאי, 2016, פרסם המפקח על הבנקים חוזר המעדכן את הוראות הדיווח לציבור בנושא ארגון מחדש של חוב בעייתי. החוזר מעדכן את הוראות הדיווח לציבור בהתאם לעדכון מספר 02-2011 לקודיפיקציה שפרסם ה-FASB ולאור הנחיות חדשות של הרשויות הרגולטוריות בארה"ב.

בהתאם לכך, תוקנו, בין היתר, ההוראות הבאות:

א. נוספו דרישות תיעוד בדבר זיהוי ארגון מחדש פוטנציאלי של חובות בעייתיים, וכן, נוספו הנחיות לגבי הטיפול החשבונאי בארגון מחדש של חובות בעייתיים, כגון קריטריונים להענקת ויתור, שיעור הריבית לאחר ארגון מחדש, הערכה אם ארגון מחדש מביא לידי עיכוב זניח בתשלום, קביעה אם חייב נמצא בקשיים פיננסיים וביצוע ניתוח אשראי עבור חובות שאורגנו מחדש.

ב. נוספו הנחיות בדבר חובות שעוברים תהליך של ארגון מחדש עוקב. ככלל, חוב בעייתי שאורגן מחדש ימשיך להימדד ולהיות מסווג כחוב פגום עד אשר ישולם במלואו. יחד עם זאת, נקבע כי בנסיבות מסוימות, כאשר נערך לחוב ארגון מחדש של חוב בעייתי ולאחר מכן התאגיד הבנקאי והחייב נכנסו להסכם נוסף של ארגון מחדש (להלן - ארגון מחדש עוקב), התאגיד הבנקאי אינו נדרש להתייחס יותר לחוב כחוב שעבר ארגון מחדש בעייתי, במידה ומתקיימים שני התנאים הבאים:

1. החייב אינו נמצא יותר בקשיים פיננסיים במועד הארגון מחדש העוקב.

2. בהתאם לתנאי הארגון מחדש העוקב, התאגיד הבנקאי לא העניק ויתור לחייב.

על מנת לעמוד בשני התנאים כאמור, בין היתר, נדרש שהסכם הארגון מחדש העוקב יהיה בתנאי שוק, לרבות:

1. שיעור ריבית חוזי שאינו נמוך משיעור הריבית בהלוואות חדשות עם מאפייני סיכון אשראי דומים, וכן;

2. תנאים אחרים בחוזה, שאינם פחות מיטיבים עם התאגיד הבנקאי לעומת התנאים שהתאגיד הבנקאי היה מציע בהלוואות חדשות כאמור עם מאפייני סיכון אשראי דומים.

ביאור 1 - מדיניות חשבונאית (המשך)

- ג. בדוח הדירקטוריון נוסף גילוי על התנועה בחובות פגומים, שמציג את הסכומים שסווגו מסטטוס פגום לסטטוס שאינו פגום בשל תהליך ארגון מחדש עוקב.
- ד. נוסף נספח להוראות המסייע לקבוע במצבים רגילים האם ארגון מחדש של חוב מהווה ארגון מחדש של חוב בעייתי.
- ה. התיקונים משלבים בהוראות את התיקונים שנקבעו בעדכון לנושא "Troubled Debt 310-40 Restructuring by Creditors" בקודיפיקציה של כללי החשבונאות המקובלים בבנקים בארה"ב, וכן, הנחיות רלוונטיות של רשויות הפיקוח על הבנקים בארה"ב בנושא.
- ו. נקבעו מקרים בהם ישנה חזקה כי החידוש של חוב נחות הוא ארגון מחדש של חוב בעייתי.
- ז. נקבע כי כאשר חוב, שלא נחשב בעבר כחוב פגום באופן פרטני, מאורגן מחדש ונקבע כי הוא עומד בהגדרת ארגון מחדש של חוב בעייתי, ללא מחיקה חשבונאית חלקית, בדרך כלל, אין זה נאות להקטין את אומדן ההפרשה להפסדי אשראי במועד הארגון מחדש כתוצאה מהשינוי בשיטת מדידת ירידת הערך ממדידה על בסיס קבוצתי למדידה על בסיס פרטני.
- הוראות חוזר זה ייושמו על ארגונים מחדש שיבוצעו או יחודשו החל מיום 31 בדצמבר, 2016, אימוץ מוקדם אפשרי.

תאגיד בנקאי רשאי לבחור את אחת הדרכים הבאות ליישום הנחיות בדבר ארגון מחדש עוקב:

1. יישום מכאן ואילך.
2. יישום לגבי חובות שטרם נפרעו ליום 31 בדצמבר, 2016, לגביהם היה תהליך של ארגון מחדש עוקב, וחובות אלה עמדו בתנאים הנדרשים בהנחיות במועד הארגון מחדש. לא נדרש לעדכן מספרי השוואה. ליישום הוראה זו על מלאי החובות שאורגנו מחדש בבנק לא היתה השפעה מהותית.

ביאור 1 - מדיניות חשבונאית (המשך)

1. הצגה מחדש:

ביום 11 בפברואר, 2016 בשל השינויים המהותיים בדרישות הרגולטוריות בקשר ליחס הלימות ההון ולאחר קבלת אישור הפיקוח על הבנקים, מכר הבנק איגרות חוב אשר סווגו כאגרות חוב המוחזקות לפדיון. מכירה זאת בוצעה לאחר דיון מקדמי אשר קיים הבנק עם הפיקוח על הבנקים בסופו קיבל הבנק את דרישת הפיקוח אשר קבעה כי מכירה זו תעשה בכפוף להצגה מחדש (Restatement) של הדוחות הכספיים ליום 31 בדצמבר, 2014 ולשנה שנסתיימה באותו תאריך על מנת לשקף למפרע תיקון טעות בסיווג אגרות החוב מהתיק המוחזק לפדיון לתיק הזמין למכירה למועד הרכישה. כתוצאה ממכירה זו רשם הבנק רווח לאחר מס של כ-21 מיליוני ש"ח ברבעון ראשון לשנת 2016. השפעת ההצגה מחדש על הדוחות הכספיים השנתיים ליום 31 בדצמבר, 2014 ולשנה שנסתיימה באותו תאריך אשר פורסמו בעבר מוצגת להלן:

סכומים מדווחים במליוני ש"ח

2014			
אחרי השפעת התיקון	השפעת התיקון	לפני השפעת התיקון*	
סעיפי מאזן			
-	(207.4)	207.4	אג"ח לפדיון
636.4	229.4	407.0	ניירות ערך זמינים למכירה
902.4	22.0	880.4	סעיף ניירות ערך
144.3	(8.3)	152.6	נכסים אחרים (מסים)
750.4	13.7	736.7	הון עצמי
9.8%	0.2%	9.6%	יחס הלימות הון עצמי רובד 1
14.4%	0.1%	14.3%	יחס הלימות הון כולל
סעיפי רווח כולל אחר			
21.0	22.0	(1.0)	התאמה בגין הצגת ניירות ערך זמינים למכירה לפי שווי הוגן
(7.7)	(8.3)	0.6	השפעת המס המתייחס
77.6	13.7	63.9	סך הכל הרווח הכולל
דוח על השינויים בהון עצמי			
12.6	13.7	(1.1)	רווח כולל אחר, נטו לאחר השפעת המס
תזרים מזומנים מפעילות השקעה			
-	200.6	(200.6)	רכישת איגרות חוב מוחזקות לפדיון
(2,756.2)	(200.6)	(2,555.6)	רכישת ניירות ערך זמינים למכירה

* הנתונים לפני השפעת התיקון כוללים את ההצגה מחדש בגין יישום למפרע של כללי החשבונאות המקובלים בארה"ב בנושא זכויות עובדים, וכן יישום למפרע בשל הנחיות הפיקוח על הבנקים בנושא היוון עלויות תוכנה, [לפרטים ראה ביאור 1.1](#).

ביאור 1 - מדיניות חשבונאית (המשך)

ז. יישום למפרע בנושא היוון עלויות תוכנה וזכויות עובדים:

1. הנחיות הפיקוח על הבנקים בנושא היוון עלויות תוכנה נוכח המורכבות החשבונאית בתהליך היוון עלויות תוכנה ונוכח מהותיות סכום עלויות התוכנה שהונו, נקבעו על ידי המפקח על הבנקים במהלך הרבעון השני לשנת 2015 הנחיות לבנק בנושא היוון עלויות תוכנה. שינוי המדיניות החשבונאית בהתאם להנחיות כאמור יושם החל מהדוחות הכספיים ליום 30 ביוני, 2015, בדרך של הצגה מחדש.
2. הוראות הפיקוח על הבנקים בנושא אימוץ כללי החשבונאות בארה"ב בנושא זכויות עובדים ביום 9 באפריל, 2014 פרסם המפקח על הבנקים חוזר ובו תיקונים להוראות הדיווח לציבור אשר נועדו לעדכן את דרישות ההכרה, המדידה והגילוי בנושא הטבות לעובדים בהתאם לכללי החשבונאות המקובלים בארה"ב. כמו כן, ביום 11 בינואר, 2015 פורסם חוזר לתיקון הוראות הדיווח לציבור בנושא זכויות עובדים, לרבות דרישות הגילוי והוראות מעבר. יישום ההוראה נקבע ליום 1 בינואר, 2015 וכלל תיקון למפרע של מספרי השוואה לתקופות המתחילות מיום 1 בינואר, 2013 ואילך.

סכומים מדווחים במליוני ש"ח

ליום 31 בדצמבר 2014				
לאחר היישום למפרע*	השפעת היישום למפרע בגין היוון עלויות תוכנה	השפעת היישום למפרע בגין זכויות עובדים	בהתאם להוראות הדיווח הקודמות	
				סעיפי המאזן
149.7	(11.1)	-	160.8	בניינים וציוד
152.9	2.9	0.1	149.6	נכסים אחרים
183.0	-	0.4	182.6	התחייבויות אחרות (התחייבויות בגין עובדים ויתרות זכות נדחות)
509.0	(8.2)	(1.5)	518.7	עודפים
0.9	-	1.2	(0.3)	רווח כולל אחר מצטבר
736.7	(8.2)	(0.3)	745.2	סך כל ההון
14.3%	(0.1%)	-	14.4%	יחס הון הכולל לרכיבי סיכון
9.6%	(0.1%)	-	9.7%	יחס הון עצמי רובד 1 לרכיבי סיכון

* הנתונים לאחר היישום למפרע אינם כוללים את ההצגה מחדש המשקפת תיקון טעות בסיווג איגרות החוב מהתיק המוחזק לפדיון לתיק הזמין למכירה למועד הרכישה כמפורט לעיל [בביאור 1.1](#).

ביאור 1 - מדיניות חשבונאית (המשך)

סכומים מדווחים במליוני ש"ח

השפעת היישום למפרע

לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר 2014				
לאחר היישום למפרע*	השפעת היישום למפרע בגין היוון עלויות תוכנה	השפעת היישום למפרע בגין זכויות עובדים	בהתאם להוראות הדיווח הקודמות	
רווח והפסד				
(171.2)	(1.8)	(1.7)	(167.7)	משכורות והוצאות נלוות
(71.2)	1.5	-	(72.7)	אחזקה ופחת בניינים וציוד
94.1	(0.3)	(1.7)	96.1	רווח לפני מיסים
(29.1)	0.1	0.6	(29.8)	הפרשה למיסים על רווח
65.0	(0.2)	(1.1)	66.3	רווח נקי לאחר מיסים
0.92	-	(0.02)	0.94	רווח בסיסי ומדולל למניה
סעיפי רווח כולל אחר				
65.0	(0.2)	(1.1)	66.3	רווח נקי לאחר מיסים
(0.7)	-	(0.7)	-	התאמות של התחייבות בגין הטבות לעובדים
*(0.6)	-	0.2	0.4	השפעת המס המתייחס
*63.9	(0.2)	(1.6)	65.7	סך כל הרווח הכולל
סעיפי דוח תזרים				
536.1	(1.8)	-	537.9	מזומנים נטו, מפעילות (לפעילות) השקעה
(135.7)	1.8	-	(137.5)	מזומנים נטו, מפעילות (לפעילות) שוטפת השקעה

* הנתונים לאחר היישום למפרע אינם כוללים את ההצגה מחדש המשקפת תיקון טעות בסיווג איגרות החוב מהתיק המוחזק לפדיון לתיק הזמין למכירה למועד הרכישה כמפורט לעיל [בביאור 1.1](#).

ביאור 2 - הכנסות והוצאות ריבית

סכומים מדווחים במיליוני ש"ח

הבנק			המאוחד			
לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר						
2014	2015	2016	2014	2015	2016	
א. הכנסות ריבית						
433.4	393.6	432.3	433.4	393.6	432.3	מאשראי לציבור
10.3	1.9	0.9	10.3	1.9	0.9	מפיקדונות בבנק ישראל וממזומנים
0.2	0.2	0.1	0.2	0.2	0.1	מפיקדונות בבנקים
15.1	11.1	4.1	13.9	10.1	4.1	מאגרות חוב
0.4	0.4	0.8	0.6	0.5	0.9	מנכסים אחרים
459.4	407.2	438.2	458.4	406.3	438.3	סך הכל הכנסות הריבית
ב. הוצאות ריבית						
127.4	63.7	83.5	104.3	48.3	64.2	על פיקדונות הציבור
2.2	1.6	1.7	2.2	1.6	1.7	על פיקדונות מבנקים
1.1	0.4	0.4	1.1	0.4	0.4	על ניירות ערך שהושאלו
15.0	8.4	10.6	33.8	21.9	29.0	על תעודות התחייבות וכתבי התחייבות נדחים
145.7	74.1	96.2	141.4	72.2	95.3	סך הכל הוצאות הריבית
313.7	333.1	342.0	317.0	334.1	343.0	סך הכנסות ריבית, נטו
ג. פירוט הכנסות ריבית על בסיס צבירה מאיגרות חוב						
13.3	10.1	3.1	12.1	9.1	3.1	זמינות למכירה
1.8	1.0	1.0	1.8	1.0	1.0	למסחר
15.1	11.1	4.1	13.9	10.1	4.1	סך הכל כלול בהכנסות ריבית

(1) הוצג מחדש על מנת לשקף למפרע את התיקון הנדרש בסיווג האג"ח המוחזקות לפידיון לאג"ח הזמין למכירה, [לפרטים ראה ביאור 1.1](#).

ביאור 3 - הכנסות מימון שאינן מריבית

סכומים מדווחים במיליוני ש"ח

הבנק			המאוחד			
לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר						
2014	2015	2016	2014	2015	2016	
א. הכנסות מימון שאינן מריבית בגין פעילויות שאינן למטרות מסחר						
1. מפעילות במכשירים נגזרים						
36.1	4.9	(4)-	36.1	4.9	(4)-	הכנסות נטו בגין מכשירים נגזרים ALM (1)
(36.2)	(7.8)	(0.3)	(36.2)	(7.8)	(0.3)	2. הפרשי שער, נטו (ללא השפעת נגזרים)
3. מהשקעה באגרות חוב						
9.1	5.3	36.2	10.5	5.3	36.2	רווחים ממכירת אג"ח זמינות למכירה (2)
(0.2)	(0.7)	(1.1)	(0.2)	(0.7)	(1.1)	הפסדים ממכירת אג"ח זמינות למכירה (2)
8.9	4.6	35.1	10.3	4.6	35.1	סך הכל מהשקעה באגרות חוב
4. הפסדים מהשקעה במניות						
-	-	(0.1)	-	-	(0.1)	הפרשה לירידת ערך בגין מניות זמינות למכירה (2)
8.8	1.7	34.7	10.2	1.7	34.7	סך הכל הכנסות מימון שאינן מריבית בגין פעילויות שאינן למטרות מסחר
ב. הכנסות מימון שאינן מריבית בגין פעילויות למטרות מסחר*						
(7.9)	(1.6)	(1.7)	(7.9)	(1.6)	(1.7)	הוצאות נטו בגין מכשירים נגזרים אחרים
16.9	0.9	2.4	15.5	0.9	2.4	רווחים שמומשו ושטרם מומשו מהתאמות לשווי הוגן של אגרות חוב למסחר, נטו (3)
0.3	(0.1)	-	0.3	(0.1)	-	רווחים שמומשו מהתאמות לשווי הוגן של מניות למסחר, נטו (4)
9.3	(0.8)	0.7	7.9	(0.8)	0.7	סך הכל בגין פעילויות למטרות מסחר
18.1	0.9	35.4	18.1	0.9	35.4	סך הכל הכנסות מימון שאינן מריבית

(1) מכשירים נגזרים המהווים חלק ממערך ניהול הנכסים וההתחייבויות של הבנק, אשר לא יועדו ליחסי גידור.

(2) סווג מחדש מרווח כולל אחר מצטבר.

(3) מזה חלק הרווחים (הפסדים) הקשורים לאג"ח למסחר שעדיין מוחזקות ליום המאזן בבנק ובמאוחד, לימים 31.12.2015, 31.12.2016 ו-31.12.2014 בסך של (5.4), (3.1) ו-(2.2) מיליוני ש"ח, בהתאמה.

(4) מציין סכום הנמוך מ-0.1 מיליוני ש"ח.

ביאור 4 - עמלות

סכומים מדווחים במיליוני ש"ח

הבנק			המאוחד			
לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר						
2014	2015	2016	2014	2015	2016	
39.8	47.8	39.4	39.8	47.8	39.4	פעילות בניירות ערך
18.6	18.7	22.4	18.6	18.7	22.4	עמלות ליווי פרויקטים
13.6	12.3	11.0	13.6	12.3	11.0	הכנסות נטו משירות תיקי אשראי
11.7	9.2	7.8	11.7	9.2	7.8	טיפול באשראי
10.5	13.2	12.7	10.5	13.2	12.7	הפרשי המרה
4.8	4.1	3.2	9.0	8.3	7.5	עמלות מביטוח חיים
6.3	7.0	8.0	6.3	7.0	8.0	עמלות מעסקי מימון
-	-	-	2.5	1.8	1.6	עמלות מביטוח נכס
3.7	3.5	3.1	3.7	3.5	3.1	עמלות הפצת מוצרים פיננסיים
2.6	2.8	7.4	2.6	2.7	7.4	עמלות אחרות
111.6	118.6	115.0	118.3	124.5	120.9	סך כל העמלות התפעוליות

ביאור 5 - הכנסות אחרות

סכומים מדווחים במיליוני ש"ח

הבנק			המאוחד			
לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר						
2014	2015	2016	2014	2015	2016	
-	5.0	-	-	5.8	-	רווח הון ממכירת בניינים וציוד ⁽¹⁾
11.5	11.5	11.5	11.5	11.5	11.5	רווח מהפחתת הכנסה נדחית בגין רכישת חב' כלל בטוחה ⁽²⁾
11.5	16.5	11.5	11.5	17.3	11.5	סך כל ההכנסות האחרות

- (1) ביום 28 באוקטובר 2015 מכר הבנק נכס מקרקעין בירושלים, אשר בו היה ממוקם סניף הבנק.
- (2) כתוצאה מהתאמת שווי הנכסים שנרכשו על ידי הבנק בעת רכישת חברת כלל בטוחה ביום 15 לדצמבר 2013, נוצר רווח בסך של 57.1 מיליוני ש"ח. על פי הנחיית הפיקוח על הבנקים, רווח זה נרשם כהכנסה נדחית במאזן הבנק, אשר תופחת על פני תקופה של 5 שנים בקו ישר. [לפרטים ראה ביאור 1.1.](#)

ביאור 6 - משכורות והוצאות נלוות

סכומים מדווחים במיליוני ש"ח

הבנק		המאוחד				
לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר						
2014	2015	2016	2014	2015	2016	
(1)108.9	105.2	106.4	(1)124.1	120.4	122.5	משכורות
24.3	26.2	25.6	25.3	27.4	26.9	ביטוח לאומי ומס שכר
(1)12.3	13.1	16.5	(1)13.9	14.4	18.7	הוצאות נלוות אחרות לרבות קרן השתלמות, חופשה ומחלה
(1)3.9	1.9	3.0	(1)5.0	3.1	4.3	הוצאות בגין הטבה מוגדרת (פיצויים)
-	-	-	(2) -	-	-	הוצאה הנובעת מעסקאות תשלום מבוסס מניות
0.4	1.3	1.3	2.9	1.0	1.0	הוצאות נלוות אחרות
(1)149.8	147.7	152.8	(1)171.2	166.3	173.4	סך הכל משכורות והוצאות נלוות

(1) הוצג וסווג מחדש לאור יישום למפרע של כללי החשבונאות המקובלים בארה"ב בנושא זכויות עובדים, וכן יישום למפרע בשל הנחיות הפיקוח על הבנקים בנושא היוון עלויות תוכנה, לפרטים [ראה ביאור 1.1 ו-2.1](#)

(2) מציין סכום הנמוך מ-0.1 מיליוני ש"ח בגין הוצאה הנובעת מעסקאות המטופלות כעסקאות תשלום מבוסס מניות המסולקות במכשירים הנויים.

ביאור 7 - הוצאות אחרות

סכומים מדווחים במיליוני ש"ח

הבנק		המאוחד				
לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר						
2014	2015	2016	2014	2015	2016	
94.0	106.9	131.4	42.3	49.2	54.9	מחשב
11.0	13.9	13.2	11.6	14.4	13.7	שירותים מקצועיים
15.2	14.2	13.8	15.2	14.2	13.8	שיווק ופרסום
7.3	9.0	10.0	7.4	9.2	10.2	עמלות
4.2	4.2	3.7	4.8	4.7	4.1	אחזקת רכב
7.8	7.8	7.7	7.8	7.8	7.7	מוקד טלפוני
3.5	2.8	2.7	3.6	2.9	2.8	הדרכה והשתלמויות
3.2	3.5	4.2	3.3	3.5	4.2	תקשורת (דואר, טלפון, משלוחים וכד')
2.1	1.8	1.7	2.1	1.8	1.7	שכר חברי דירקטוריון*
2.7	2.5	2.9	2.6	2.5	2.9	משרדיות
1.3	1.3	1.4	1.3	1.3	1.4	ביטוח
0.4	0.4	0.4	0.4	0.4	0.4	הפחתת נכסים בלתי מוחשיים
0.8	-	-	0.8	-	-	תשלומי קנסות לבנק ישראל
6.6	5.8	5.3	6.8	5.8	5.4	אחרות
160.1	174.1	198.4	110.0	117.7	123.2	סך כל הוצאות האחרות

* לא כולל שכר יו"ר הדירקטוריון אשר נרשם בסעיף הוצאות שכר

ביאור 8 - הפרשה למסים על הרווח

סכומים מדווחים במיליוני ש"ח
א - הרכב ההפרשה למסים על הרווח

הבנק			המאוחד			
לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר						
2014	2015	2016	2014	2015	2016	
33.1	26.3	23.4	35.1	27.9	24.3	מיסים שוטפים בגין שנת החשבון
(5.3)	(5.1)	*11.6	(6.0)	(5.9)	14.0	מיסים נידחים בגין שנת החשבון
27.8	21.2	35.0	29.1	22.0	38.3	הפרשה למיסים על ההכנסה

* הוצג מחדש לאור יישום למפרע של כללי החשבונאות המקובלים בארה"ב בנושא זכויות עובדים, וכן יישום למפרע בשל הנחיות הפיקוח על הבנקים בנושא הייון עלויות תוכנה, לפרטים [ראה ביאור 1.1 ו-1.1.1](#).

ב - התאמה בין סכום המס התאורטי שהיה חל אילו הרווח היה מתחייב במס לפי שיעור המס הסטטוטורי החל בישראל על הבנק לבין ההפרשה למיסים על הרווח כפי שנזקפה בדוח רווח והפסד:

הבנק			המאוחד			
לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר						
2014	2015	2016	2014	2015	2016	
86.6	64.4	79.4	94.1	70.6	93.9	רווח לפני מס
37.71%	37.58%	35.90%	37.71%	37.58%	35.90%	שיעור המס הסטטוטורי החל על בנק בישראל
32.7	24.2	28.5	35.5	26.5	33.7	סכום המס על בסיס שיעור המס הסטטוטורי
מס (חסכון במס) בגין:						
1.3	1.2	1.2	1.3	1.2	1.2	הוצאות אחרות לא מוכרות
(4.3)	(4.9)	(4.2)	(4.6)	(5.2)	(4.2)	הכנסות פטורות ובעלות שיעור מס מוגבל
-	-	-	-	-	(0.2)	מיסים בגין שנים קודמות
-	0.7	9.0	-	0.7	9.2	שינוי יתרת מיסים נדחים עקב שינוי בשיעור המס
(1.2)	-	-	(1.2)	-	-	הפרשי תיאום פחת
-	-	-	(0.8)	(0.6)	(1.6)	הכנסות חברות בת בישראל
(0.7)	-	0.5	(1.1)	(0.6)	0.2	הפרשים אחרים
27.8	21.2	35.0	29.1	22.0	38.3	הפרשה למיסים על ההכנסה

ג - שומות

לבנק שומות שנחשבות סגורות עד וכולל 2010, בחברות מאוחדות עד וכולל 2011. לבנק הוצאו שומות לשנים 2011-2014 בסכום כולל של כ-16 מ' ש"ח (לא כולל ריבית והצמדה).

הבנק חולק על השומות הנ"ל ולפיכך הגיש עליהן השגה. היה ועמדת הבנק לא תתקבל, הבנק חשוף לתביעה דומה על חלק מן הנושאים גם בשנים שלאחר מכן.

להערכת הנהלת הבנק קיימות בדוחות הכספיים הפרשות מתאימות.

ביאור 8 - הפרשה למסים על הרווח (המשך)

סכומים מדווחים במיליוני ש"ח

ד - יתרות מסים נדחים לקבל ועתודה למסים נדחים⁽¹⁾

הבנק		המאוחד		לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר				
2015	2016	2015	2016	2015	2016	2015	2016	
שיעור מס ממוצע		שיעור מס ממוצע						
מיסים נדחים לקבל:								
26.5%	23.2%	44.7	34.1	26.5%	23.1%	48.3	37.3	נכס מס בגין הפסדים
בגין הפרשי עיתוי:								
37.2%	32.7%	0.4	1.2	35.8%	30.8%	0.6	1.3	הפרשה לחופשה ומענק יובלות ופיצויים
37.2%	-	0.1	-	37.2%	-	0.1	-	ניירות ערך
0.4	34.7%	0.7	0.2	37.2%	34.7%	0.7	0.2	כתבי התחייבויות נדחים
37.2%	34.2%	44.6	44.1	37.2%	34.3%	44.6	44.1	מהפרשה להפסדי אשראי
37.2%	34.4%	0.2	0.1	37.2%	34.4%	0.2	0.1	מריבית שלא נזקפה להכנסות השנה
37.2%	33.9%	0.9	0.3	-	23.0%	-	(2.5)	בגין התאמת נכסים לא כספיים ואחרים
32.0%	29.5%	91.6	80.0	31.8%	29.4%	94.5	80.5	סך הכל מיסים נדחים לקבל

המיסים השוטפים והמיסים הנדחים חושבו בהתאם לשיעורי המס שהיו בתוקף ביום הדוח.

(1) מימוש המסים הנדחים לקבל נטו, מבוסס על תחזית לפיה תהייה לבנק הכנסות חייבות במס בעתיד בסכומים מתאימים.

ה - שיעורי המס החלים על הבנק ועל חברות הבנות

1. הבנק מוגדר כ"מוסד כספי" לעניין חוק מס ערך מוסף התשל"ה - 1975 וככזה מוטלים על פעילותו מס שכר ומס רווח לפי השיעור שנקבע בחוק מע"מ.
2. בחודש נובמבר 2015 פורסם צו מס ערך מוסף (שיעור המס על מלכ"רים ומוסדות כספיים) (תיקון), התשע"ו-2015 אשר קבע כי שיעור מס השכר החל על מוסדות כספיים יעמוד על 17% מהשכר ששולם בעד עבודה בחודש אוקטובר ואילך ומס הרווח יעמוד על 17% מהרווח שהופק. ההוראה לגבי מס הרווח בשנת המס 2015 תחול לגבי החלק היחסי מהרווח בשנה זו.
3. בחודש ינואר 2016 אושר החוק לתיקון פקודת מס הכנסה (מס' 216) (הפחתת שיעור מס חברות), התשע"ו-2016, אשר כולל הפחתת שיעור מס החברות מ-26.5% ל-25%. תחילתו של תיקון זה ביום 1 בינואר 2016. בהתאם לתיקון האמור שיעור המס הכולל שיחול על מוסדות כספיים, ובכלל זה החברה, החל משנת 2016 יעמוד על 35.90%.
4. בחודש דצמבר 2016, אושר חוק ההתייעלות הכלכלית (תיקוני חקיקה ליישום המדיניות הכלכלית לשנות התקציב 2017 ו-2018), (התשע"ז-2016). אשר יכנס לתוקפו ביום 1 בינואר 2017. במסגרת זאת, אושרה, בין היתר, הורדת מס חברות משיעור של 25% ל-24% החל מינואר 2017 ולשיעור של 23% החל מינואר 2018 ואילך. בהתאם לתיקון האמור שיעור המס הכולל שיחול על מוסדות כספיים, ובכלל זה החברה, בשנת 2017 יעמוד על 35.04% והחל מינואר 2018 על 34.19%.
5. בעקבות השינויים האמורים בשיעור מס החברות בשנת 2016, רשם הבנק בדוח המאוחד הוצאות מיסים בסך של 9.2 מיליוני ש"ח כנגד הקטנת נכסי המס הנדחים (בדוח הבנק 9.0 מיליוני ש"ח).

ביאור 8 - הפרשה למסים על הרווח (המשך)

6. להלן שיעורי המס הסטטוטוריים החלים על מוסדות כספיים ובכללם החברה בעקבות השינויים האמורים:

שנה	שיעור מס חברות	שיעור מס רווח	שיעור מס כולל
		%	
2014	26.50	18.00	37.71
2015	26.50	17.75	37.58
2016	25.00	17.00	35.90
2017	24.00	17.00	35.04
2018 ואילך	23.00	17.00	34.19

(1) שיעור משוקלל.

(2) לעומת שיעור מס של 37.71% ערב פרסום התיקון.

- א. החל משנת 2017 יידרש הבנק ליישם תקן מס חדש לפיו יידרש לבצע הפרשות למס בגין רווחים נטו ממס שלא חולקו של חברות בת שייצברו החל מ-2017 ואילך, אשר נחשבות ל"עוסק מורשה" לצרכי מס ערך מוסף, ההשפעה של יישום ההוראה על רווחי הבנק איננה מהותית.
- ב. בעקבות החלטת המיסוי לביצוע שינוי מבנה, לפיו אושרה תכנית המיזוג של חברת כלל פיננסיים בטוחה לתוך הבנק, ההפסדים העסקיים של כלל פיננסיים בטוחה וחברת הבת, כלל פיננסיים בטוחה ברוקראז' בע"מ, המסתכמים בכ-217.5 מיליוני ש"ח לתום שנת 2013, בהתאם להסכם עם רשויות המס, הותרו בניכוי לצורך מס על פני 9 שנים, ובלבד שסכום הניכוי לכל שנה לא יעלה על 50% מן הרווח לצורכי מס חברות באותה שנה. יתרת ההפסד שלא תותר עקב מגבלה זו, תותר במלואה בשנה העשירית. כתוצאה מהתאמת שווי הנכסים שנרכשו על ידי הבנק בעת רכישת כלל פיננסיים בטוחה, נוצר רווח מרכישה (מוניטין שלילי) בסך של 57.1 מיליוני ש"ח. על פי הנחיית הפיקוח של הבנקים, רווח זה נרשם כהכנסה נדחית במאזן הבנק, אשר מופחתת על פני תקופה של 5 שנים ממועד הרכישה בקו ישר (11.5 מיליוני ש"ח לשנה) בדוח רווח והפסד לסעיף הכנסות אחרות.

ביאור 9 - רווח למניה המיוחס לבעלי מניות הבנק

סכומים מדווחים במיליוני ש"ח

המאוחד			
לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר			
2014	2015	2016	
*65.0	48.6	55.6	סך הכל רווח נקי המיוחס לבעלי המניות הרגילות של הבנק
70.5	70.5	70.5	ממוצע משוקלל של מספר המניות הרגילות ששימש בחישוב הרווח הבסיסי והמדולל
			רווח למניה (בש"ח)
*0.92	0.69	0.79	רווח בסיסי ומדולל

* הוצג מחדש לאור יישום למפרע של כללי החשבונאות המקובלים בארה"ב בנושא זכויות עובדים, וכן יישום למפרע בשל הנחיות הפיקוח על הבנקים בנושא היגיון עלויות תוכנה, [לפרטים ראה ביאור 1.1](#).

ביאור 10 - רווח (הפסד) כולל אחר מצטבר

סכומים מדווחים במיליוני ש"ח

א. שינויים ברווח (הפסד) כולל אחר מצטבר לאחר השפעת מס

סה"כ	התאמות בגין הטבות לעובדים	התאמות בגין ניירות ערך זמינים למכירה לפי שווי הוגן	
2.0	1.7	0.3	יתרה ליום 1 בינואר 2014
12.6	(0.5)	13.1	שינוי נטו במהלך התקופה
14.6	1.2	13.4	יתרה ליום 1 בינואר 2015
2.1	(0.5)	2.6	שינוי נטו במהלך התקופה
16.7	0.7	16.0	יתרה ליום 31 בדצמבר 2015
(17.5)	-	(17.5)	שינוי נטו במהלך התקופה
(0.8)	0.7	(1.5)	יתרה ליום 31 בדצמבר 2016

ב. השינויים במרכיבי רווח (הפסד) כולל אחר מצטבר, לפני השפעת מס ואחרי השפעת מס

לשנה שהסתיימה ביום								
2014 בדצמבר 31			2015 בדצמבר 31			2016 בדצמבר 31		
לאחר מס	השפעת מס	לפני מס	לאחר מס	השפעת מס	לפני מס	לאחר מס	השפעת מס	לפני מס
התאמות בגין ניירות ערך זמינים למכירה לפי שווי הוגן								
רווחים (הפסדים) נטו שטרם מומשו מהתאמות לשווי הוגן ⁽¹⁾								
19.8	(11.5)	31.3	5.5	(3.0)	8.5	4.7	(2.6)	7.3
רווחים (הפסדים) בגין ני"ע זמינים למכירה שסווגו מחדש לדוח רווח והפסד ⁽²⁾								
(6.7)	3.6	(10.3)	(2.9)	1.7	(4.6)	(22.2)	12.8	(35.0)
13.1	(7.9)	21.0	2.6	(1.3)	3.9	(17.5)	10.2	(27.7)
סה"כ השינוי נטו במהלך התקופה								
הטבות לעובדים								
רווחים (הפסדים) אקטוארי נטו בתקופה								
(0.1)	0.1	(0.2)	(0.4)	0.3	(0.7)	0.2	(0.1)	0.3
רווחים (הפסדים) נטו שסווגו מחדש לדוח רווח והפסד ⁽³⁾								
(0.4)	0.1	(0.5)	(0.1)	0.1	(0.2)	(0.2)	0.1	(0.3)
סה"כ השינוי נטו במהלך התקופה								
(0.5)	0.2	(0.7)	(0.5)	0.4	(0.9)	-	-	-
12.6	(7.7)	20.3	2.1	(0.9)	3.0	(17.5)	10.2	(27.7)
סה"כ השינוי נטו במהלך התקופה								

(1) הוצג מחדש על מנת לשקף למפרע את התיקון הנדרש בסיווג האג"ח המוחזקות לפידיון לאג"ח הזמין למכירה, [לפרטים ראה ביאור 1.1](#).

(2) הסכום לפני מס מדווח בדוח רווח והפסד בסעיף הכנסות מימון שאינן מריבית, [לפרטים ראה ביאור 3](#).

(3) הסכום לפני מס מדווח בדוח רווח והפסד בסעיף הוצאת שכר, [לפרטים ראה ביאור 23](#).

ביאור 11 - מזומנים ופיקדונות בבנקים

סכומים מדווחים במיליוני ש"ח

ליום 31 בדצמבר		
2015	2016	
1,910.4	2,426.3	מזומנים ופיקדונות בבנקים מרכזיים
161.5	95.7	מזומנים ופיקדונות בבנקים מסחריים
2,071.9	2,522.0	סה"כ מזומנים ופיקדונות בבנקים
2,071.9	2,522.0	מזה: מזומנים, פיקדונות בבנקים ופיקדונות בבנק ישראל לתקופה מקורית של עד 3 חודשים

ביאור 12 - ניירות ערך - מאוחד

סכומים מדווחים במיליוני ש"ח

ליום 31 בדצמבר 2016					
רווח כולל אחר מצטבר			עלות מופחתת (במניות - עלות)	הערך במאזן	
שווי הוגן ⁽¹⁾	הפסדים	רווחים			
א. ניירות ערך זמינים למכירה					
אגרות חוב					
637.2	3.4	0.5	640.1	637.2	של ממשלת ישראל ⁽⁴⁾
232.8	0.2	0.3	232.7	232.8	של ממשלות זרות
0.8	-	0.1	0.7	0.8	של אחרים בישראל
870.8	3.6	0.9	873.5	870.8	סך הכל אגרות חוב
6.1	-	0.4	5.7	6.1	מניות וקרנות
876.9	3.6	1.3	879.2	876.9	סך הכל ניירות ערך זמינים למכירה

ליום 31 בדצמבר 2016					
שווי הוגן ⁽¹⁾	הפסדים שטרם מומשו מהתאמות לשווי הוגן	רווחים שטרם מומשו מהתאמות לשווי הוגן	עלות מופחתת (במניות - עלות)	הערך במאזן	
ב. ניירות ערך למסחר					
אגרות חוב					
531.2	6.4	3.7	533.9	531.2	של ממשלת ישראל ⁽⁵⁾
26.4	2.7	-	29.1	26.4	של ממשלות זרות
557.6	9.1⁽³⁾	3.7⁽³⁾	563.0	557.6	סך הכל ניירות ערך למסחר
1,434.5	12.7	5.0	1,442.2	1,434.5	סך הכל ניירות ערך

- (1) נתוני שווי הוגן מבוססים בדרך כלל על שערי בורסה אשר לא בהכרח משקפים את המחיר שיתקבל ממכירת ניירות ערך בהיקפים גדולים.
 (2) כלולים ברווח כולל אחר העצמי בסעיף "התאמות בגין הצגת ניירות ערך זמינים למכירה לפי שווי הוגן.
 (3) נזקפו לדוח רווח והפסד.
 (4) מזה 78.9 מיליוני ש"ח (2015-406.5 מיליוני ש"ח) שועבדו למלווים כמפורט [בביאור 27](#) לדוח זה.
 (5) מזה 234.5 מיליוני ש"ח שועבדו למלווים כמפורט [בביאור 27](#) לדוח זה.
 לפירוט תוצאות הפעילות בהשקעות באגרות חוב - [ראה בביאורים 2 ו-3](#) לדוח זה.

ביאור 12 - ניירות ערך - מאוחד

סכומים מדווחים במיליוני ש"ח

ליום 31 בדצמבר 2015				
רווח כולל אחר מצטבר				
שווי הוגן ⁽¹⁾	הפסדים	רווחים	עלות מופחתת (במניות - עלות)	הערך במאזן
א. ניירות ערך זמינים למכירה				
אגרות חוב ותעודות סל				
787.9	1.3	27.5	761.7	787.9
של ממשלת ישראל ⁽⁴⁾				
402.3	0.8	-	403.1	402.3
של ממשלות זרות				
0.9	-	-	0.9	0.9
של מוסדות פיננסיים בישראל				
12.6	-	0.1	12.5	12.6
של אחרים בישראל				
1.8	0.1	-	1.9	1.8
תעודות סל				
1,205.5	2.2	27.6	1,180.1	1,205.5
סך הכל אגרות חוב				
5.9	-	-	5.9	5.9
מניות וקרנות				
1,211.4	⁽²⁾ 2.2	⁽²⁾ 27.6	1,186.0	1,211.4
סך הכל ניירות ערך זמינים למכירה				
ב. ניירות ערך למסחר				
אגרות חוב ותעודות סל				
511.5	2.3	2.4	511.4	511.5
של ממשלת ישראל				
55.8	3.2	-	59.0	55.8
של ממשלות זרות				
0.8	-	-	0.8	0.8
תעודות סל				
568.1	⁽³⁾ 5.5	⁽³⁾ 2.4	571.2	568.1
סך הכל ניירות ערך למסחר				
1,779.5	7.7	30.0	1,757.2	1,779.5
סך הכל ניירות ערך				

- (1) נתוני שווי הוגן מבוססים בדרך כלל על שערי בורסה אשר לא בהכרח משקפים את המחיר שיתקבל ממכירת ניירות ערך בהיקפים גדולים.
 (2) כלולים ברווח כולל אחר העצמי בסעיף התאמות בגין הצגת ניירות ערך זמינים למכירה לפי שווי הוגן.
 (3) נזקפו לדוח רווח והפסד.
 (4) מזה 78.9 מיליוני ש"ח (2015-406.5 מיליוני ש"ח) שועבדו למלווים כמפורט [בביאור 27](#) לדוח זה.
 (5) מזה 234.5 מיליוני ש"ח שועבדו למלווים כמפורט [בביאור 27](#) לדוח זה.
 לפירוט תוצאות הפעילות בהשקעות באגרות חוב - [ראה ביאורים 2 ו-3](#) לדוח זה.

ביאור 12 - ניירות ערך - מאוחד (המשך)

סכומים מדווחים במיליוני ש"ח

ג. שווי הוגן והפסדים שטרם מומשו, לפי משך זמן ושיעור ירידת הערך, של ניירות ערך זמינים למכירה הנמצאים בפוזיציות הפסד שטרם מומש

ליום 31 בדצמבר 2016								
12 חודשים ומעלה			פחות מ-12 חודשים					
הפסדים שטרם מומשו ⁽¹⁾			שווי הוגן	הפסדים שטרם מומשו ⁽¹⁾			שווי הוגן	
סה"כ	20-40%	0-20%		סה"כ	20-40%	0-20%		
אגרות חוב								
-	-	-	-	3.4	-	3.4	296.5	של ממשלת ישראל
-	-	-	-	0.2	-	0.2	87.6	של ממשלות זרות
-	-	-	-	3.6	-	3.6	384.1	סך הכל ניירות ערך זמינים למכירה

ליום 31 בדצמבר 2015								
12 חודשים ומעלה			פחות מ-12 חודשים					
הפסדים שטרם מומשו ⁽¹⁾			שווי הוגן	הפסדים שטרם מומשו ⁽¹⁾			שווי הוגן	
סה"כ	20-40%	0-20%		סה"כ	20-40%	0-20%		
אגרות חוב								
⁽²⁾ -	-	⁽²⁾ -	0.2	1.3	-	1.3	186.8	של ממשלת ישראל
-	-	-	-	0.8	-	0.8	342.7	של ממשלות זרות
-	-	-	-	-	-	-	0.9	של מוסדות פיננסיים בישראל
⁽²⁾ -	-	⁽²⁾ -	11.7	-	-	-	-	של אחרים בישראל
-	-	-	-	0.1	-	0.1	1.8	תעודות סל
⁽²⁾ -	-	⁽²⁾ -	11.9	2.2	-	2.2	532.2	סך הכל ניירות ערך זמינים למכירה

(1) להערכת הבנק ירידות הערך הינן בעלות אופי זמני ועל כן אין צורך ברישום ירידת ערך.
 (2) מייצג סכום הנמוך מ- 0.1 מיליוני ש"ח.

ביאור 12 - ניירות ערך - הבנק (המשך)

סכומים מדווחים במיליוני ש"ח

ליום 31 בדצמבר 2016					
רווח כולל אחר מצטבר					
שווי הוגן ⁽¹⁾	הפסדים	רווחים	עלות מופחתת (במניות - עלות)	הערך במאזן	
א. ניירות ערך זמינים למכירה					
אגרות חוב ותעודות סל					
637.2	3.4	0.5	640.1	637.2	של ממשלת ישראל ⁽⁴⁾
232.8	0.2	0.3	232.7	232.8	של ממשלות זרות
0.8	-	0.1	0.7	0.8	של אחרים בישראל
870.8	3.6	0.9	873.5	870.8	סך הכל אגרות חוב
6.1	-	0.4	5.7	6.1	מניות וקרנות
876.9	⁽²⁾ 3.6	⁽²⁾ 1.3	879.2	876.9	סך הכל ניירות ערך זמינים למכירה

שווי הוגן ⁽¹⁾	הפסדים שטרם מומשו מהתאמות לשווי הוגן	רווחים שטרם מומשו מהתאמות לשווי הוגן	עלות מופחתת (במניות - עלות)	הערך במאזן	
ב. ניירות ערך למסחר					
אגרות חוב					
531.2	6.4	3.7	533.9	531.2	של ממשלת ישראל ⁽⁵⁾
26.4	2.7	-	29.1	26.4	של ממשלות זרות
557.6	⁽³⁾ 9.1	⁽³⁾ 3.7	563.0	557.6	סך הכל ניירות ערך למסחר
1,434.5	12.7	5.0	1,442.2	1,434.5	סך הכל ניירות ערך

- (1) נתוני שווי הוגן מבוססים בדרך כלל על שערי בורסה אשר לא בהכרח משקפים את המחיר שיתקבל ממכירת ניירות ערך בהיקפים גדולים.
 (2) כלולים ברווח כולל אחר העצמי בסעיף התאמות בגין הצגת ניירות ערך זמינים למכירה לפי שווי הוגן.
 (3) נדקפו לדוח רווח והפסד.
 (4) מזה 78.9 מיליוני ש"ח (2015-406.5 מיליוני ש"ח) שועבדו למלווים כמפורט [בביאור 27](#) לדוח זה.
 (5) מזה 234.5 מיליוני ש"ח שועבדו למלווים כמפורט [בביאור 27](#) לדוח זה.
 לפירוט תוצאות הפעילות בהשקעות באגרות חוב - [ראה ביאורים 2 ו-3](#) לדוח זה.

ביאור 12 - ניירות ערך - הבנק (המשך)

סכומים מדווחים במיליוני ש"ח

ליום 31 בדצמבר 2015					
רווח כולל אחר מצטבר					
שווי הוגן ⁽¹⁾	הפסדים	רווחים	עלות מופחתת (במניות - עלות)	הערך במאזן	
					א. ניירות ערך זמינים למכירה
					אגרות חוב ותעודות סל
787.9	1.3	27.5	761.7	787.9	של ממשלת ישראל ⁽⁵⁾
402.3	0.8	0.1	403.0	402.3	של ממשלות זרות
18.7	-	-	18.7	18.7	של מוסדות פיננסיים בישראל ⁽⁴⁾
12.6	-	0.1	12.5	12.6	של אחרים בישראל
1.8	0.1	-	1.9	1.8	תעודות סל
1,223.3	2.2	27.7	1,197.8	1,223.3	סך הכל אגרות חוב ותעודות סל
5.9	-	-	5.9	5.9	מניות וקרנות
1,229.2	(2)2.2	(2)27.7	1,203.7	1,229.2	סך הכל ניירות ערך זמינים למכירה

שווי הוגן ⁽¹⁾	הפסדים שטרם מומשו מהתאמות לשווי הוגן	רווחים שטרם מומשו מהתאמות לשווי הוגן	עלות מופחתת (במניות - עלות)	הערך במאזן	
					ב. ניירות ערך למסחר
					אגרות חוב ותעודות סל
511.5	2.3	2.4	511.4	511.5	של ממשלת ישראל
55.8	3.2	-	59.0	55.8	של ממשלות זרות
0.8	-	-	0.8	0.8	תעודות סל
568.1	(3)5.5	(3)2.4	571.2	568.1	סך הכל אגרות חוב ותעודות סל
1,797.3	7.7	30.1	1,774.9	1,797.3	סך הכל ניירות ערך

- (1) נתוני שווי הוגן מבוססים בדרך כלל על שערי בורסה אשר לא בהכרח משקפים את המחיר שיתקבל ממכירת ניירות ערך בהיקפים גדולים.
 (2) כלולים ברווח כולל אחר העצמי בסעיף "התאמות בגין הצגת ניירות ערך זמינים למכירה לפי שווי הוגן.
 (3) נזקפו לדוח רווח והפסד.
 (4) מזה 78.9 מיליוני ש"ח (2015-406.5 מיליוני ש"ח) שועבדו למלווים כמפורט בביאור 27 לדוח זה.
 (5) מזה 234.5 מיליוני ש"ח שועבדו למלווים כמפורט בביאור 27 לדוח זה.
 לפירוט תוצאות הפעילות בהשקעות באגרות חוב - ראה ביאורים 2 ו-3 לדוח זה.

ביאור 13 - סיכון אשראי, אשראי לציבור והפרשה להפסדי אשראי

סכומים מדווחים במיליוני ש"ח

א. חובות⁽¹⁾, אשראי לציבור ויתרת ההפרשה להפסדי אשראי

ליום 31 בדצמבר 2016					
סך הכל	בנקים וממשלות	סך הכל ציבור	פרטי אחר	לדיוור	מסחרי
יתרת חוב רשומה⁽¹⁾					
1,265.2	-	1,265.2	19.7	-	1,245.5
8,627.4	-	8,627.4	1,104.2	7,014.1	509.1
6,822.2	-	6,822.2	-	6,669.7	152.5
9,892.6	-	9,892.6	1,123.9	7,014.1	1,754.6
סך הכל חובות^(**)					
מזה: ^(**)					
21.8	-	21.8	15.7	-	6.1
24.1	-	24.1	-	-	24.1
45.9	-	45.9	15.7	-	30.2
סך הכל חובות פגומים					
153.1	-	153.1	10.6	137.4	5.1
12.1	-	12.1	10.6	-	1.5
211.1	-	211.1	36.9	137.4	36.8
סך הכל חובות בעייתיים					
יתרת הפרשה להפסדי אשראי בגין חובות					
15.7	-	15.7	9.8	-	5.9
86.8	-	86.8	40.7	44.6	1.5
45.1	-	45.1	-	44.6	0.5
102.5	-	102.5	50.5	44.6	7.4
סך הכל^(**)					
11.1	-	11.1	9.7	-	1.4
מזה: בגין חובות פגומים ^(**)					
ליום 31 בדצמבר 2015 ⁽³⁾					
יתרת חוב רשומה⁽¹⁾					
1,726.2	-	1,726.2	20.2	-	1,706.0
8,274.7	-	8,274.7	1,071.2	7,023.9	179.6
6,835.5	-	6,835.5	-	6,759.5	76.0
10,000.9	-	10,000.9	1,091.4	7,023.9	1,885.6
סך הכל חובות^(**)					
מזה: ^(**)					
-	-	-	-	-	-
23.3	-	23.3	15.9	-	7.4
2.4	-	2.4	-	-	2.4
25.7	-	25.7	15.9	-	9.8
סך הכל חובות פגומים					
178.4	-	178.4	10.7	164.6	3.1
15.9	-	15.9	9.4	5.5	1.0
220.0	-	220.0	36.0	170.1	13.9
סך הכל חובות בעייתיים					
יתרת הפרשה להפסדי אשראי בגין חובות					
14.8	-	14.8	9.1	-	5.7
96.8	-	96.8	35.4	59.8	1.6
60.1	-	60.1	-	59.8	0.3
111.6	-	111.6	44.5	59.8	7.3
סך הכל^(**)					
9.5	-	9.5	9.0	-	0.5
מזה: בגין חובות פגומים ^(**)					

- (1) אשראי לציבור, אשראי לממשלות, פיקדונות בבנקים וחובות אחרים, למעט אג"ח וניירות ערך שנשאלו או נרכשו במסגרת הסכמי מכר חוזר.
 (2) כולל יתרות הפרשה מעבר למתחייב לפי שיטת עומק הפיגור שחושבה על בסיס פרטני בסך 1 מיליוני ש"ח, ושחושבה על בסיס קבוצתי בסך 24.1 מיליוני ש"ח. (ליום 31 בדצמבר 2015: 5.5 מיליוני ש"ח ו-24.2 מיליוני ש"ח, בהתאמה).
 (3) סווג מחדש.

ביאור 13 - סיכון אשראי, אשראי לציבור והפרשה להפסדי אשראי (המשך)

סכומים מדווחים במיליוני ש"ח
ב. תנועה ביתרת הפרשה להפסדי אשראי

סך הכל	בנקים וממשלות	סך הכל ציבור	פרטי אחר	לדיוור	מסחרי	
111.4	-	111.4	30.5	69.9	11.0	יתרת הפרשה להפסדי אשראי ליום 31.12.2013
18.4	-	18.4	29.3	(1.3)	(9.6)	הוצאות בגין הפסדי אשראי
(37.5)	-	(37.5)	(30.5)	(6.8)	(0.2)	מחיקות חשבונאיות
18.4	-	18.4	6.7	2.7	9.0	גביית חובות שנמחקו חשבונאית בשנים קודמות
(19.1)	-	(19.1)	(23.8)	(4.1)	8.8	מחיקות חשבונאיות נטו
110.7	-	110.7	36.0	64.5	10.2	יתרת הפרשה להפסדי אשראי ליום 31.12.2014*
40.4	-	40.4	40.3	0.5	(0.4)	הוצאות בגין הפסדי אשראי
(43.1)	-	(43.1)	(37.1)	(4.9)	(1.1)	מחיקות חשבונאיות
6.4	-	6.4	5.9	0.1	0.4	גביית חובות שנמחקו חשבונאית בשנים קודמות
(36.7)	-	(36.7)	(31.2)	(4.8)	(0.7)	מחיקות חשבונאיות נטו
114.4	-	114.4	45.1	60.2	9.1	יתרת הפרשה להפסדי אשראי ליום 31.12.2015*
30.4	-	30.4	37.4	(7.7)	0.7	הוצאות בגין הפסדי אשראי
(49.4)	-	(49.4)	(41.3)	(7.7)	(0.4)	מחיקות חשבונאיות
10.0	-	10.0	9.8	-	0.2	גביית חובות שנמחקו חשבונאית בשנים קודמות
(39.4)	-	(39.4)	(31.5)	(7.7)	(0.2)	מחיקות חשבונאיות נטו
105.4	-	105.4	51.0	44.8	9.6	יתרת הפרשה להפסדי אשראי ליום 31.12.2016*
						(*) מזה: בגין מכשירי אשראי חוץ מאזניים
2.8	-	2.8	0.4	0.9	1.5	ליום 31.12.2014
2.8	-	2.8	0.6	0.4	1.8	ליום 31.12.2015
2.9	-	2.9	0.5	0.2	2.2	ליום 31.12.2016

ביאור 14 - אשראי לממשלה

סכומים מדווחים במיליוני ש"ח

ליום 31 בדצמבר		
2015	2016	
0.4	0.2	אשראי במסגרת הסדרים להשלמת הריבית לזכאי משרד הבינוי והשיכון(*)
(0.4)	(0.2)	בינכוי - השלמת ריבית מראש, מהממשלה
-	-	סך הכל אשראי לממשלה

(*) על פי הסכם בין ממשלת ישראל לבין הבנק התחייבה הממשלה להשלים לבנק, בגין הלוואות מסויימות לדיר שניתנו לזכאים לסיוע על פי הנחיות משרד הבינוי והשיכון, את פער הריבית שבין שיעור הריבית הממוצעת הנמוכה שהיתה נהוגה בבנקים למשכנתאות, על פי נוסחה מוסכמת, לבין שיעור הריבית בפועל על הלוואות הנ"ל. השלמת הריבית כאמור בגין כל תקופת הלוואה מראש כשהיא מהווה לפי ריבית בשיעור של 2% לשנה הועמדה כפיקדון לזכות הבנק אצל החשב הכללי, הנושא ריבית בשיעור זה.

ביאור 15 - השקעה בחברות מוחזקות

א - הרכב ההשקעה

הבנק		המאוחד		
ליום 31 בדצמבר				
2015	2016	2015	2016	
385.6	397.0	-	-	חברות מאוחדות
290.4	301.8	-	-	השקעה במניות
				מזה: רווחים שנצברו ממועד הרכישה

ב - חלק הבנק ברווחים או בהפסדים של חברות מוחזקות

הבנק			המאוחד			
2014	2015	2016	2014	2015	2016	
7.6	7.0	14.9	-	-	-	חלקו של הבנק ברווחים של חברות מוחזקות
2.0	1.6	1.3	-	-	-	הפרשה למיסים
(0.6)	-	2.4	-	-	-	מיסים שוטפים
1.4	1.6	3.7	-	-	-	מיסים נדחים
6.2	5.4	11.2	-	-	-	סך כל ההפרשה למיסים
						חלקו של הבנק ברווחים של חברות מוחזקות לאחר השפעת המס

ביאור 15 - השקעה בחברות מוחזקות (המשך)

סכומים מדווחים במיליוני ש"ח
ג - פרטים על החברות המוחזקות

שם החברה	פרטים על החברה	חלק בהון המקנה זכות לקבלת רווחים ובזכויות הצבעה	השקעה במניות לפי שווי מאזני ליום 31 בדצמבר		תרומה לרווח הנקי מפעולות רגילות ביום 31 בדצמבר	
			2015	2016	2015	2016
תומר ירושלים בע"מ	(1)	100%	151.1	157.7	0.2	6.6
עיר שלם סוכנות לביטוח (1996) בע"מ	(2)	100%	165.7	169.9	4.1	4.2
ירושלים ניהול תיקי השקעות בע"מ	(3)	100%	35.2	35.3	0.1	-
ירושלים שוקי הון ניהול קרנות בע"מ	(4)	100%	1.6	1.6	-	-
ירושלים חיתום והנפקות בע"מ	(5)	100%	6.5	6.6	-	-
החברה לנאמנות של בנק ירושלים בע"מ	(6)	100%	0.5	0.5	-	-
ירושלים מימון והנפקות (2005) בע"מ	(7)	100%	25.0	25.4	1.0	0.4

- (1) עיקר פעילותה של תומר ירושלים בע"מ (להלן: "תומר") הינה לשמש כחברת הנכסים של הבנק ולהעניק שירותי מחשב לבנק.
 (2) עיר שלם סוכנות לביטוח (1996) בע"מ פועלת כסוכנות ביטוח הנותנת שירותים בקשר לביטוחי הנכסים ולביטוחי החיים של מקבלי ההלוואות בבנק.
 (3) ירושלים ניהול תיקי השקעות בע"מ עסקה במתן שירותי ייעוץ וניהול תיקי השקעות בשנת 2014 - לא פעילה.
 (4) ירושלים שוקי הון ניהול קרנות בע"מ עסקה בניהול קרנות נאמנות. בשנת 2006 נמכרה פעילות קרנות הנאמנות - לא פעילה.
 (5) ירושלים חיתום והנפקות בע"מ עסקה בתחום חיתום להנפקות, החברה קיבלה החלטה על הפסקת פעולתה כחתם ועברה במרשם החתמים למעמד "לא פעיל".
 (6) החברה לנאמנות של בנק ירושלים בע"מ עוסקת בהחזקת חשבונות ונכסים פיננסיים של תושבי חוץ ואחרים בנאמנות.
 (7) ירושלים מימון והנפקות (2005) בע"מ (חברה בת בשליטה ובבעלות מלאה של הבנק) פועלת לגיוס מקורות בדרך של הנפקת איגרות חוב וכתבי התחייבויות נדחים לציבור, עבור הבנק. בשנת 2016 חברת מימון והנפקות (2005) גייסה כ-128.4 מיליוני ש"ח עג. באמצעות הנפקת תעודות התחייבות ובשנת 2015 כ-296 מיליוני ש"ח עג. [לפרטים ראה ביאור אגרות חוב וכתבי התחייבויות נדחים](#).
 (8) סכומים הנמוכים מ-0.1 מיליוני ש"ח אינם מוצגים בביאור זה.

ד - רכישת תעודות התחייבות שהונפקו על ידי חברת בת

הבנק אינו מחזיק לתאריך המאזן תעודות התחייבות של החברה הבת ירושלים מימון והנפקות (2005) בע"מ. ליום 31 בדצמבר 2015 הבנק החזיק בעג. כולל של 17.8 אלפי ש"ח (מסדרה ז). לגבי סידרה ז, לבנק לא הייתה זכות לקבלת ריבית.

ביאור 16 - בניינים וציוד

סכומים מדווחים במיליוני ש"ח

הבנק				המאוחד				
סך הכל	עלויות תוכנה	ציוד, ריהוט וכלי רכב	בניינים ומקרקעין ⁽¹⁾⁽⁵⁾	סך הכל	עלויות תוכנה ⁽³⁾⁽⁴⁾	ציוד, ריהוט וכלי רכב	בניינים ומקרקעין ⁽¹⁾⁽⁵⁾	
עלות הנכסים ⁽²⁾⁽³⁾								
76.1	0.8	29.7	45.6	328.6⁽⁶⁾	203.4⁽⁶⁾	54.2	71.0	יתרה ליום 31 בדצמבר 2014
0.3	-	0.3	-	54.6	47.9	3.9	2.8	תוספות
5.8	-	0.3	5.5	7.4	-	0.3	7.1	גריעות ⁽⁶⁾
70.6	0.8	29.7	40.1	375.8	251.3	57.8	66.7	יתרה ליום 31 בדצמבר 2015
-	-	-	-	53.0	49.2	2.6	1.2	תוספות
-	-	-	-	40.1	37.7	2.4	-	גריעות ⁽⁶⁾
70.6	0.8	29.7	40.1	388.7	262.8	58.0	67.9	יתרה ליום 31 בדצמבר 2016
פחת והפסדים מירידת ערך								
60.0	0.2	26.9	32.9	178.9⁽⁶⁾	98.2⁽⁶⁾	41.1	39.6	יתרה ליום 31 בדצמבר 2014
1.9	0.2	0.6	1.1	45.0	36.8	4.3	3.9	פחת לשנה
4.1	-	0.3	3.8	5.0	-	0.3	4.7	גריעות ⁽⁶⁾
57.8	0.4	27.2	30.2	218.9	135.0	45.1	38.8	יתרה ליום 31 בדצמבר 2015
1.5	0.2	0.5	0.8	52.1	44.5	4.4	3.2	פחת לשנה
-	-	-	-	40.1	37.7	2.4	-	גריעות ⁽⁶⁾
59.3	0.6	27.7	31.0	230.9	141.8	47.1	42.0	יתרה ליום 31 בדצמבר 2016
יתרה להפחתה (הערך בספרים)								
11.3	0.2	2.0	9.1	157.8	121.0	10.9	25.9	ליום 31 בדצמבר 2016
12.8	0.4	2.5	9.9	156.9	116.3	12.7	27.9	ליום 31 בדצמבר 2015
16.1	0.6	2.8	12.7	149.7 ⁽⁶⁾	105.2 ⁽⁶⁾	13.1	31.4	ליום 31 בדצמבר 2014
שיעור פחת ממוצע משוקלל								
	25.00	8.66	5.52		21.92	15.33	9.79	ב-% ליום 31 בדצמבר 2016
	25.00	8.77	6.00		22.51	15.74	10.13	ב-% ליום 31 בדצמבר 2015

- (1) כולל שיפורים במושכר.
 (2) בבעלות הבנק וחברות הבנות רכוש שעלותו 58.2 מיליוני ש"ח במאוחד, ו-42.5 מיליוני ש"ח בבנק (2015 - 108.3 מיליוני ש"ח, ו-40.2 מיליוני ש"ח בהתאמה) שהופחת במלואו והוא עדיין בשימוש. במהלך שנת 2016 בוצעה גריעה של נכסים שהופחתו במלואם בסך 40.2 מיליוני ש"ח.
 (3) לרבות הוצאות שהוותו בגין שכר עבודה בסך 14.5 מיליוני ש"ח (ליום 31 בדצמבר 2015 - 13.8 מיליוני ש"ח).
 (4) כולל עלויות לצריכת חומרים ושירותים הקשורים לפיתוח התוכנה.
 (5) אין לבנק זכויות שטרם נרשמו בלשכת רישום מקרקעין.
 (6) הוצג מחדש לאור יישום למפרע בשל הנחיות הפיקוח על הבנקים בנושא היוון עלויות תוכנה, [לפרטים ראה ביאור 1.1](#).

ביאור 17 - נכסים בלתי מוחשיים

סכומים מדווחים במיליוני ש"ח

קשרי לקוחות ⁽¹⁾	
עלות	
2.0	יתרה ליום 31 בדצמבר 2014
-	תוספות במהלך השנה
2.0	יתרה ליום 31 בדצמבר 2015
-	תוספות במהלך השנה
2.0	יתרה ליום 31 בדצמבר 2016
הפחתות	
(0.4)	יתרה ליום 31 בדצמבר 2014
(0.4)	הפחתה לשנה
(0.8)	יתרה ליום 31 בדצמבר 2015
(0.4)	הפחתה לשנה
(1.2)	יתרה ליום 31 בדצמבר 2016
יתרה להפחתה (הערך בספרים)	
0.8	ליום 31 בדצמבר 2016
1.2	ליום 31 בדצמבר 2015
1.6	ליום 31 בדצמבר 2014

(1) השווי ההוגן של קשרי הלקוחות שנרכש בעסקת רכישה מלאה אחזקותיה של כלל פיננסיים בע"מ בחברת כלל בטוחה מיום 15 בדצמבר, 2013, חושב באמצעות הייון תזרים המזומנים, נטו ממס, הצפוי להיות מופק מקשרי הלקוחות של החברה הנרכשת ובניכוי הוצאות הרעיוניות בגין השימוש בנכסי העסק. קשרי הלקוחות מופחתים באופן שווה לתקופה של 5 שנים.

ביאור 18 - נכסים אחרים

סכומים מדווחים במיליוני ש"ח

הבנק		המאוחד		
		ליום 31 בדצמבר		
2015	2016	2015	2016	
91.6 ⁽²⁾	80.0	94.5 ⁽²⁾	80.5	מיסים נדחים לקבל, נטו (ראה באור 8)
5.0 ⁽²⁾	23.2	7.7 ⁽²⁾	25.7	עודף מקדמות ששולמו
5.1	4.8	5.7	6.2	הוצאות מראש
-	-	6.6	6.3	הוצאות הנפקת אגרות חוב ⁽¹⁾
0.7	0.7	1.7	1.4	הכנסות לקבל
1.0	0.2	0.9	0.1	עודף היעודה לפיצויי פטורין מעל העתודה (ראה ביאור 23)
8.0	25.3	8.5	25.5	חייבים אחרים ויתרות חובה
111.4	134.2	125.6	145.7	סך כל הנכסים האחרים

(1) הוצאות הנפקה של אגרות חוב מופחתות בשיטת הריבית האפקטיבית.
(2) סווג מחדש

ביאור 19 - פיקדונות הציבור

סכומים מדווחים במיליוני ש"ח
א. סוגי פיקדונות לפי סוג המפקיד

הבנק		המאוחד		
לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר				
2015	2016	2015	2016	
				בישראל
				לפי דרישה
1,560.3	1,602.3	1,340.2	1,564.8	אינם נושאים ריבית
897.9	746.1	897.9	746.1	נושאים ריבית
2,458.2	2,348.4	2,238.1	2,310.9	סה"כ לפי דרישה
10,043.2	9,799.3	8,780.9	8,557.4	לזמן קצוב
12,501.4	12,147.7	11,019.0	10,868.3	סה"כ פיקדונות הציבור*
				מזה:
8,356.9	8,450.2	8,356.9	8,450.2	פיקדונות של אנשים פרטיים
1,378.8	1,361.3	1,378.8	1,361.3	פיקדונות של גופים מוסדיים
2,765.7	2,336.2	1,283.3	1,056.8	פיקדונות של תאגידים ואחרים

ב. פיקדונות הציבור לפי גודל על בסיס מאוחד

לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר		תקרת הפיקדון במיליוני ש"ח
2015	2016	
6,147.8	5,773.6	עד 1
2,615.6	2,630.3	מעל 1 עד 5
288.8	319.4	מעל 5 עד 10
977.2	862.9	מעל 10 עד 50
239.4	394.6	מעל 50 עד 100
750.2	887.5	מעל 100 עד 200
11,019.0	10,868.3	סה"כ

ביאור 20 - פיקדונות מבנקים

סכומים מדווחים במיליוני ש"ח

לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר		
2015	2016	
39.4	36.5	פיקדונות לזמן קצוב מבנקים מסחריים

ביאור 21 - אגרות חוב וכתבי התחייבות נדחים

סכומים מדווחים במיליוני ש"ח

א - ההרכב

בנק	המאוחד		שיעור תשואה פנימי ⁽²⁾	משך חיים ממוצע ⁽¹⁾	שנים
	31 בדצמבר				
2015	2016	2015	2016	%	
					איגרות חוב וכתבי התחייבות נדחים שאינם ניתנים להמרה במניות:
⁽³⁾ 115.5	212.2	391.8	428.6	2.06%	3.37
					במטבע ישראלי לא צמוד
⁽³⁾ 292.4	346.8	1,242.6	1,153.2	2.22%	2.89
					במטבע ישראלי צמוד מדד
0.3	0.3	0.4	0.3	5.03%	0.41
					במטבע ישראלי צמוד לדולר
408.2	559.3	1,634.8	1,582.1		סך הכל איגרות חוב וכתבי התחייבות נדחים
406.2	338.7	406.2	338.7		מזה: כתבי התחייבות נדחים (שאינם מותנים)
-	126.7	-	126.7		מזה: כתבי התחייבות נדחים מותנים

- (1) משך חיים ממוצע, הינו ממוצע תקופות התשלומים משוקללות בתזרים המהוון לפי שיעור התשואה הפנימי.
 (2) שיעור תשואה פנימי, הינו שיעור ריבית המנכה את זרם התשלומים הצפוי אל היתרה המאזנית הכלולה בדוח הכספי.
 (3) סווג מחדש

ב - פרטים נוספים

- א (1) ביום 28 באוקטובר 2015 הנפיקה חברת "ירושלים מימון והנפקות (2005) בע"מ" בהנפקה פרטית למשקיעים מסווגים הרחבה נוספת של כתבי התחייבות נדחים (סדרה ט' הרחבה שניה), מהסדרה הנסחרת בבורסה, בערך נקוב של 296,300 אש"ח במחיר של 1,063 ש"ח ל-1,000 ש"ח ע.ב. תנאיהם של כתבי התחייבות יהיו זהים לתנאי כתבי התחייבות כפי שתוארו בדוח הצעת המדף שפרסמה החברה ביום 24 בדצמבר 2012.
- ב ביום 9 ביוני, 2016 הנפיקה ירושלים מימון והנפקות (2005) בע"מ, חברה בת בבעלותו המלאה של הבנק (להלן: "חברת הבת"), 128.4 מיליוני ש"ח כתבי התחייבות נדחים מותנים (סדרה 11) מסוג CoCo (Convertible) הכוללים גם מנגנון לספיגת הפסדים באמצעות מחיקת קרן. כתבי התחייבות הונפקו באמצעות דוח הצעת מדף מיום 7 ביוני, 2016 והודעה משלימה מיום 9 ביוני, 2016. כתבי התחייבות הנדחים עומדים לפירעון בתשלום אחד ביום 7 ביוני, 2026 עם אופציה אשר הינה בידי חברת הבת, לפירעון מוקדם לא לפני 7 ביוני, 2021 ולא לאחר 7 ביולי, 2021, צמודים למדד אפריל 2016, נושאים ריבית שנתית קבועה בשיעור של 3.2% לשנה, עד למועד הפירעון המוקדם. במועד זה, וככל שהחברה לא תממש את זכותה לפדיון מוקדם, תעודכן הריבית הנקובה באגרת בהתאם להפרש בין ריבית העוגן (התשואה השנתית הממוצעת של אג"ח ממשלתית שהתקופה הנותרת לפירעונה הינה 5 שנים) במועד ההנפקה לבין זו שבמועד עדכון הריבית. בהתקיים נסיבות לאירוע מכונן, כמוגדר להלן, תבצע החברה מחיקה של קרן כתבי התחייבות. אירוע מכונן יקרה במידה ויחס ההון העצמי של בנק ירושלים בע"מ ירד מ-5% או כמוקדם מבין: (1) הודעת המפקח על הבנקים כי מחיקה הכרחית על מנת לא להגיע לנקודת אי קיימות, או, (2) החלטת המפקח על הבנקים לבצע הזרמת הון מהמגזר הציבורי, או תמיכה שוות ערך, שבלעדיה יגיע הבנק לנקודת אי קיימות, כפי שקבע המפקח על הבנקים. כתבי התחייבות עומדים בתנאי הוראות נב"ת 202 ומוכרים על ידי המפקח על הבנקים כהון רובד 2.
- ג בתאריך 29 בדצמבר 2016 הונפק על ידי הבנק שטר חוב צמוד אשראי (CLN) אשר עומד בדרישת הוראת ניהול בנקאי תקין 203 בסך 98.3 מיליוני ש"ח. תיק האשראי שעבורו הונפק שטר החוב כולל הלוואות לדיר על פי הוראות ניהול בנקאי תקין 451, ואשר ניתנו על ידי הבנק. הבנק יעדכן מדי חודש את סכום ההתחייבות בהתאם לשינויים בהיקף תיק האשראי. פרעון סופי של סכום ההתחייבות יערך ביום 15 בפברואר 2044.
- ד לחברת "ירושלים מימון והנפקות (2005) בע"מ" הסכם עם הבנק לפיו נקבע כי תמורת ההנפקה של תעודות הפיקדון על פי התשקיף יופקדו בבנק בפיקדון נושא ריבית אשר יהיה בתנאי פירעון זהים לתנאי תעודות פיקדון ובתנאי ריבית אשר יהיו תנאים זהים או עדיפים מהם, כפי שיוסכם מעת לעת עם הבנק. הפיקדון יהיה לשימוש של הבנק, על פי שיקוליו, ובדרגת פירעון שווה ליתר הפיקדונות בבנק.

ה ביום 31 במאי 2016 הודיעה חברת הדירוג Standard & Poor's Maalot כי היא מותירה את דירוג הבנק על ilA+ וכן את תחזית הדירוג ליציבה. דירוגם של כתבי ההתחייבות הנדחים שהונפקו על ידי חברת הבת ירושלים מימון והנפקות, משקף רמה אחת נמוכה יותר מדירוג המנפיק, קרי דירוג של ilA-.

1 ביום 14 בנובמבר 2016, פרסמה חברת ירושלים מימון והנפקות (2005) בע"מ (חברת בת בבעלות מלאה של הבנק) תשקיף מדף חדש על בסיס דוחותיה הכספיים ליום 30 ביוני 2016, על פיו החברה רשאית להנפיק בעתיד ניירות ערך שונים בהיקף ובתנאים אשר יקבעו על פי דוחות הצעות מדף, אם וככל שיפורסמו על ידי החברה בעתיד ("תשקיף המדף").

(2) לגבי רכישות של הבנק של תעודות התחייבות שהונפקו על ידי חברת "ירושלים מימון והנפקות (2005) בע"מ" [ראה](#) [באור 15](#).

(3) במסגרת הנפקות לציבור של תעודות התחייבות על ידי "ירושלים מימון והנפקות (2005) בע"מ", התחייב הבנק כלפי "ירושלים מימון והנפקות (2005) בע"מ" והנאמן לאותן הנפקות, לקיים את כל תנאיהן של תעודות ההתחייבות אשר הונפקו על ידה ושיוחזקו על ידי הציבור.

(4) ביום 17 במאי 2015, מכר הבנק לציבור את כל אחזקותיו באג"ח סדרה ח' של חברת "ירושלים מימון והנפקות בע"מ" (חברה בבעלות מלאה של הבנק) בעג כולל של 151,060 אלפי ש"ח.

ביאור 22 - התחייבויות אחרות

סכומים מדווחים במיליוני ש"ח

הבנק		המאוחד		
לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר				
2015	2016	2015	2016	
34.2	22.8	34.2	22.8	הכנסה נדחית
20.5	21.8	20.5	21.8	הכנסות מראש
36.3	34.5	36.3	34.5	זכאים בגין פעילות בכרטיסי אשראי
-	-	8.6	10.6	זכאים בגין רכוש קבוע
10.9	10.2	11.7	11.1	משכורות ונלוות לשלם
2.8	2.9	2.8	2.9	הפרשה להפסדי אשראי בגין סעיפים חוץ מאזניים (ראה ביאור 30D)
43.6	58.8	44.9	64.9	זכאים אחרים ויתרות זכות
*148.3	151.0	*159.0	168.6	סך הכל התחייבויות אחרות

* סווג מחדש.

ביאור 23 - זכויות עובדים

להלן פירוט עיקרי הזכויות וההטבות המגיעות לעובדים:

א - פיצויי פרישה

העתודה לפיצויי פרישה הכלולה במאזן, ביחד עם תשלומים בגין פוליסות ביטוח, מכסים את ההתחייבות לתשלום פיצויי פרישה לעובדים. הסכומים שהופקדו על ידי הבנק והחברות הבנות שלו בחברות ביטוח במסגרת תוכנית אישית לביטוח מנהלים אינם כלולים במאזן, מאחר ואינם נמצאים בשליטתו של הבנק. משיכת כספי היעודה מותנית בקיום הוראות חוק פיצויי פיטורין.

יתרת עודף היעודה לפיצויים על העתודה נכללת בסעיף נכסים אחרים. במאחד 0.2 מיליוני ש"ח (2015 - 0.9 מיליוני ש"ח), בבנק 0.1 מיליוני ש"ח (2015 - 1.0 מיליוני ש"ח). לפרטים נוספים ראה בהמשך הביאור.

ב - עתודה למענקי יובלות

עובדי הבנק וחברות הבנות זכאים, בהגיעם לוותק מסוים, למענק מיוחד ("מענק יובלות"). בדוחות הכספיים נכללו הפרשות למענקי יובלות שיתרתן: במאחד 2.2 מיליוני ש"ח (2015 - 2.1 מיליוני ש"ח), בבנק 1.7 מיליוני ש"ח (2015 - 1.7 מיליוני ש"ח), בסעיף "משכורות ונלוות לשלם" במסגרת "התחייבויות אחרות".

ג - חופשה

עובדי הבנק והחברות הבנות זכאים על פי חוק והסכמי עבודה לימי חופשה שנתיים. יתרת ההפרשה לחופשה לתאריך המאזן מסתכמת ב-2.1 מיליוני ש"ח במאחד ובבנק בסך 1.9 מיליוני ש"ח (2015 - 2.2 מיליוני ש"ח במאחד ו-2.0 מיליוני ש"ח בבנק) והיא נכללת בדוחות הכספיים בסעיף "משכורות ונלוות לשלם" במסגרת "התחייבויות אחרות".

ד - זכויות אחרות

ככלל עובדי הבנק ובכללם חברי ההנהלה אינם זכאים לפיצויים מוגדלים בעת פרישה.

ה - תשלום מבוסס מניות

לפרטים בדבר עסקאות תשלום מבוסס מניות ראה להלן בביאור 24.

ו - מדיניות התגמול לשנים 2014-2016:

א. כללי

1.1 מדיניות תגמול לנושאי משרה

ביום 20 ביולי 2014, אישרה האסיפה הכללית של בעלי המניות של הבנק את מדיניות התגמול לנושאי משרה בבנק לשנים 2014-2016 לפי סעיף 267 לחוק החברות, התשנ"ט-1999 (להלן: "חוק החברות") ובהתאם להוראות ניהול בנקאי תקין A301 בעניין מדיניות תגמול בתאגיד בנקאי (להלן: "הוראה A301"). ביום 20 באוגוסט, 2015, אישרה האסיפה הכללית עדכון למדיניות התגמול הנ"ל (להלן: "מדיניות התגמול הקיימת לנושאי משרה").

ביום 13 באוגוסט, 2015, פרסם המפקח על הבנקים עדכון להוראה A301 שעיקריה, כדלקמן: (א) הוראות לעניין השבת תגמולים משתנים ששולמו לעובד מרכזי; (ב) הוראה לפיה תגמול יו"ר הדירקטוריון וחברי הדירקטוריון האחרים יהיה תגמול קבוע בלבד. עדכון זה חל על מדיניות תגמול לנושאי משרה הנ"ל, בהתאם להוראות המעבר הקבועות בו (להלן: "התיקון להוראה A301").

בעקבות אישורו של חוק תגמול לנושאי משרה בתאגידים פיננסיים (אישור מיוחד ואי-התרת הוצאה לצורכי מס בשל תגמול חריג), התשע"ו-2016 (להלן: "חוק תגמול לנושאי משרה בתאגידים פיננסיים") והשלכותיו הצפויות על גובה התגמול בתאגידים בנקאיים והרכבו, ביום 29 לספטמבר, 2016, פרסם המפקח על הבנקים עדכון להוראה A301 שעיקריה כדלקמן: (א) קבוצת העובדים המרכזיים המינימאלית צומצמה; (ב) אימוץ השינוי שנערך בתוספת הראשונה א' לחוק החברות (חלק ב') בצו החברות (שינוי התוספת הראשונה א' לחוק), התשע"ו-2016 לגבי המנכ"ל, והחלתו גם על יתר העובדים המרכזיים; (3) העלאת רף התגמול המשתנה הפטור מדרישת הדחיה.

ביאור 23 - זכויות עובדים (המשך)

מדיניות התגמול הקיימת לנושאי משרה חלה על נושאי משרה כהגדרת המונח בחוק החברות, וכוללת את הדירקטורים, לרבות יו"ר הדירקטוריון, וכן את המנכ"ל, חברי הנהלה ונושאי משרה שאינם חברי הנהלה; למען הסדר הטוב יובהר כי המונח "נושא המשרה" להלן לא יכלול את חברי דירקטוריון הבנק, למעט יו"ר הדירקטוריון, אשר ייחשב כנושא משרה לצורך מדיניות תגמול לנושאי משרה. עוד יצוין, למען הסדר הטוב, ולעניין תנאי הכהונה והעסקה של יו"ר הדירקטוריון הקודם, כי התנאים שחלו עליו הנם אלה שנקבעו בהסכם עימו אשר שולמו דרך תאגיד בשליטתו המלאה אשר אושרו על ידי האורגנים המוסמכים בבנק, בטרם נכנס תיקון 20 לחוק החברות לתוקפו, ולכן אלו המשיכו לחול על יו"ר הדירקטוריון הקודם עד לתום ההתקשרות עימו ביום 10 בספטמבר, 2015. מדיניות התגמול הקיימת לנושאי המשרה דנה בתנאי התגמול של נושאי משרה, הכולל תגמול קבוע (ובכלל זה רכיב השכר ותנאים נלווים), תגמול משתנה, תנאי פרישה, ביטוח ושיפוי והיא חלה מיום 1 בינואר 2014 למשך תקופה של שלוש שנים (2014-2016), קרי, בשנת הדוח. החל מיום 1 בינואר, 2017, חלה מדיניות התגמול החדשה לנושאי משרה לשנים 2017-2019, כמפורט להלן.

1.2 מדיניות תגמול לעובדים ולעובדים מרכזיים שאינם נושאי משרה

ביום 1 ביולי 2014, אישר דירקטוריון הבנק, לאחר המלצת וועדת תגמול, עקרונות למדיניות תגמול לעובדים ולעובדים מרכזיים שאינם נושאי משרה בהתאמה להוראה A301. מסמך מדיניות מפורט על בסיס העקרונות הנ"ל אושר על ידי דירקטוריון הבנק ביום 11 בנובמבר, 2014, לאחר המלצת וועדת תגמול. ביום 31 במרץ, 2015, אישר דירקטוריון הבנק, לאחר המלצת וועדת תגמול, עדכון למסמך המדיניות כאמור (להלן: "מדיניות התגמול הקיימת לעובדים ולעובדים מרכזיים שאינם נושאי משרה").

מדיניות התגמול לעובדים ולעובדים מרכזיים שאינם נושאי משרה חלה גם על עובדים מרכזיים כהגדרת המונח בהוראה A301 שאינם נושאי משרה (להלן: "עובדים מרכזיים שאינם נושאי משרה"). המדיניות דנה בתנאי התגמול של עובדי הבנק ועובדים מרכזיים שאינם נושאי משרה, כולל תגמול קבוע (ובכלל זה רכיב השכר ותנאים נלווים) ותגמול משתנה, ותנאי פרישה.

יצוין, כי התיקון להוראה A301 מיום 13 לאוגוסט 2015, כאמור לעיל חל על השבת תגמולים משתנים ששולמו לעובד מרכזי בהתאם ובכפוף להוראת המעבר שנקבעו בו.

מדיניות התגמול הקיימת לעובדים ולעובדים מרכזיים שאינם נושאי משרה חלה מיום 1 בינואר 2014 למשך תקופה של שלוש שנים (2014-2016), קרי, המדיניות הקיימת חלה בשנת הדוח, והחל מיום 1 בינואר, 2017, חלה מדיניות התגמול החדשה לעובדים ולעובדים מרכזיים שאינם נושאי משרה לשנים 2017-2019, כמפורט להלן.

מדיניות התגמול הקיימת לנושאי משרה ומדיניות תגמול לעובדים ולעובדים מרכזיים שאינם נושאי משרה, יקראו להלן ביחד: "מסמכי מדיניות התגמול הקיימים".

2. הגופים המפקחים על התגמול בבנק:

2.1 ועדת התגמול של הדירקטוריון הנה הגוף העיקרי המפקח על נושא התגמול בבנק ותפקידיה לעניין זה הן כמוגדר וכמפורט בחוק החברות, בהוראה A301, ובמסמכי מדיניות התגמול הקיימים. הרכבה של ועדת תגמול כולל נכון למועד אישור הדוחות הכספיים את י. אורבך (יו"ר) (דח"צ), ש. אשל (דח"צ), ר. הרמלך (דירקטור), ר. ארד (דח"צ) ול. בן עמי (דירקטור); ועדת תגמול בהרכב מורחב (על פי הוראת ניהול בנקאי תקין 301 בנושאי מדיניות והסכמי תגמול של כלל העובדים, למעט עובדים מרכזיים), כוללת בנוסף לחברים הנ"ל גם את יו"ר הדירקטוריון מר ז. נהרי. ועדת התגמול ודירקטוריון הבנק הסתייעו בשירותי הייעוץ של PWC - ייעוץ בע"מ, לקבלת ייעוץ וליווי בהערכות ובגיבוס מדיניות התגמול הקיימת לנושאי משרה בהתאמה לחוק החברות ולהוראה A301; וכן בייעוץ משפטי של משרד עורכי הדין יהודה רוח ושות' ושל עו"ד רונית יפה אשר סייעו בסקירת ההוראות הרלוונטיות מהוראות הפיקוח על הבנקים, תיקון 20 לחוק החברות וגיבוס מסמכי מדיניות התגמול הקיימים.

מדיניות התגמול לנושאי משרה הקיימת חלה גם על הדירקטורים בבנק (למועד דוח זה, מכהנים בבנק אחד עשר דירקטורים, לרבות יו"ר הדירקטוריון) ונושאי משרה אחרים שאינם דירקטורים (למועד זה, מכהנים אחד עשר נושאי משרה בבנק שאינם דירקטורים, לרבות המנכ"ל).

2.2 מדיניות התגמול הקיימת לעובדים ולעובדים מרכזיים שאינם נושאי משרה חלה, למועד דוח זה, גם על שתי עובדות מרכזיות שאינן נושאות משרה על פי חוק החברות, כמפורט מטה. נושאי המשרה הבכירה בבנק כהגדרת המונח בהוראה A301 כוללים את בעלי התפקידים המנויים במונח זה בהוראה הנ"ל; למועד אישור הדוחות הכספיים, כל בעלי התפקידים המנויים בהגדרה זו הנם גם נושאי משרה על פי חוק החברות ולכן חלה עליהם מדיניות התגמול

ביאור 23 - זכויות עובדים (המשך)

לנושאי משרה, למעט בעלות התפקידים הבאים שהנן כאמור נושאות משרה בכירה כהגדרת המונח בהוראה A301 אך אינן נושאות משרה כלפי חוק החברות, כדלקמן: (א) אחראית מניעת הלבנת הון וקצינת הציות; (ב) מנהלת מחלקת משאבי אנוש.

למעט נושאות המשרה הבכירה כהגדרת המונח בהוראה A301 כאמור לעיל, לא סווגו בבנק עובדים נוספים כעובדים מרכזיים אחרים; זאת בהתאם להקלה שפורסמה על ידי בנק ישראל במסגרת קובץ שאלות ותשובות ליישום הוראת A301 ביום 29 לאוקטובר 2014, אשר לפיה בבנקים שהיקף העובדים שלו נמוך מ- 1,000 עובדים לא ייחשבו כעובדים מרכזיים מנהלים בבנק שנחשבו קודם לפרסום ההקלה כעובדים מרכזיים רק בשל העובדה שהם מנהלים המדווחים ישירות למנהל המדווח ישירות למנכ"ל ואשר עלות שכרם גבוהה מ- 500 אלפי ש"ח, אך נמוכה מ- 1.5 מיליון ש"ח וזאת ככל שאינם עונים על התנאים האחרים בהגדרת עובד מרכזי וכן בהתאם לעדכון הוראה A301 מיום 29 לספטמבר 2016 על פיו קבוצת העובדים המרכזיים צומצמה כך שאין חובה לכלול מנהל המדווח ישירות למנהל המדווח ישירות למנכ"ל. כמו כן, ובהתאם להחלטת דירקטוריון הבנק, לאחר המלצת וועדת תגמול, ולאחר שנבחנה פעילותם של בעלי תפקידים שונים בבנק, לא נמצאו בעלי תפקידים אשר לפעילותם עשויה להיות השפעה מהותית על פרופיל הסיכון של הבנק או קבוצות של עובדים הכפופות לאותם הסדרי תגמולים ואשר עשויות, במצטבר, לחשוף את הבנק לסיכון מהותי, אפילו אם כל אחד מהעובדים בנפרד לא יחשוף את הבנק לסיכון מהותי. בשנת 2015, ובהתאם להחלטת הדירקטוריון, נדון הנושא שוב בוועדה לניהול סיכונים ולאחר שהוועדה בחנה את פעילותם של בעלי תפקידים שונים בבנק, חזרה ואישרה הוועדה את החלטת הדירקטוריון משנת 2014 דלעיל, ולפיה לא נמצאו בעלי תפקידים אשר לפעילותם עשויה להיות השפעה מהותית על פרופיל הסיכון של הבנק.

3. תכנון ומבנה תהליכי התגמול:

3.1 מאפייני ויעדי מסמכי מדיניות התגמול הקיימים:

(א) מטרת מסמכי מדיניות התגמול הקיימים הינה, בין היתר, לקבוע כללים לאופן תגמול נושאי המשרה והעובדים המרכזיים שאינם נושאי המשרה בבנק המותאמים לתוכניות האסטרטגיות של הבנק, תכניות העבודה של הבנק, עמידה ביעדי העל הפיננסיים של הבנק, רוחניות הבנק ותנאי השוק בראייה ארוכת טווח וזאת תוך התחשבות ואיזון ראויים בין הרצון ליצור תמריצים ראויים להשגת יעדי הבנק בטווח הקצר והארוך והגברת תחושת ההזדהות עם הבנק ופעילותו.

מסמכי מדיניות התגמול הקיימים נערכו בהתחשב בשיקולים כלל ארגונים כגון, עלויות התגמול בכללותן, ובפערי התגמול הרצויים בין הדרגים השונים בבנק, שיפור יחסי היעילות בבנק תוך מתן דגש על מיתון העלויות הקבועות בבנק, גודלו של הבנק והיקף פעילותו לבין הרצון להבטיח עמידה במדיניות ניהול הסיכונים של הבנק.

(ב) רכיבי התגמול המפורטים במסמכי מדיניות התגמול כוללים:

- **תגמול קבוע** - רכיב זה נועד לתגמל את נושאי המשרה והעובדים המרכזיים עבור הזמן המושקע על ידם בביצוע תפקידם ולשמרם לאור כישוריהם, הידע והמומחיות שלהם, התואמים את צרכי הבנק וכן לאפשר גיוס כוח אדם איכותי לבנק; רמת השכר תקבע, על ידי האורגנים המוסמכים בבנק, תוך התחשבות בהשכלה, כישורים, מומחיות, ניסיון מקצועי הישגים, תפקיד, תחומי אחריות והסכמי שכר קודמים שנחתמו והיחס בין תנאי כהונה אלה לתנאי כהונה והעסקה של שאר עובדי הבנק.
- רכיבי התגמול הקבוע כוללים: פרמטרים לקביעת המשכורת החודשית של נושאי המשרה וכן קביעת תקרת המשכורת החודשית של היו"ר (בהתאם להיקף המשרה) המנכ"ל ונושאי המשרה האחרים; פירוט התנאים הנלווים; תשלום שנתי קבוע למנכ"ל ולחברי הנהלה על פי החלטת ועדת התגמול והדירקטוריון אשר יהיו רשאים להעניק תשלום בגובה של עד משכורת חודשית אחת, לאחר תקופת כהונה של 4 שנות עבודה לפחות כמנכ"ל ו/או כחבר הנהלה בבנק; מענק חתימה במקרים מיוחדים, המצדיקים זאת, לנושא משרה חדש בבנק המוגבל לשנת העבודה הראשונה בגובה של עד שתי משכורות חודשיות.
- **תגמול משתנה** - התגמול המשתנה נועד בין היתר לעודד ולהגביר את המוטיבציה של נושאי המשרה ועובדים מרכזיים שאינם נושאי משרה לפעול למען השגת מטרות הבנק ויעדיו, בראייה ארוכת טווח, תוך יצירת זהות אינטרסים בינם לבין הבנק ובעלי מניותיו ותוך עמידה במדיניות ניהול הסיכונים של הבנק. התגמול המשתנה מורכב ממענק שנתי משתנה ומהענקת מענקים מיוחדים. ככלל, המענק השנתי המשתנה יתבסס על סל מדדים המורכב מיעדי תשואה, יעדים אישיים (KPIs) ויעדים איכותיים.

ביאור 23 - זכויות עובדים (המשך)

- במדיניות התגמול לנושאי משרה נקבעה תקרת המענק השנתי המשתנה: ליו"ר; למנכ"ל; לחברי הנהלה. תקרת תקציב המענק השנתי המשתנה לנושאי המשרה שאינם חברי הנהלה נקבעה במסגרת מדיניות התגמול לעובדים ולעובדים מרכזיים שאינם נושאי משרה.
 - **תשלומים בגין סיום העסקה** - במקרה של פיטורים של נושאי המשרה ועובדים מרכזיים שאינם נושאי משרה הם יהיו זכאים לשיעור של 100% פיצויי פיטורים, אלא אם כן, הסכם ההעסקה של נושא המשרה כולל הוראה לפיה סעיף 14 לחוק פיצויי פיטורים, תשכ"ג-1963 חל ובמקרה זה תחול הוראה זו. תקופת הודעה מוקדמת - על פי מדיניות תגמול נושאי משרה: יו"ר - עד 3 חודשים, מנכ"ל - עד 6 חודשים, נושא משרה אחר - עד 3 חודשים; מענק הסתגלות בתנאים הקבועים במדיניות: יו"ר - עד 3 משכורות חודשיות, מנכ"ל - עד 6 משכורות חודשיות, נושא משרה אחר עד 3 משכורות חודשיות.
 - בהתאם להוראה A301 תגמולים בגין סיום העסקה מעבר לקבוע בתנאי ההעסקה, ייקחו בחשבון את הביצועים בפועל על פני זמן וסיבת סיום ההעסקה ויסווגו בהתאם כתגמול משתנה ויהיו כפופים להסדרי דחיית תשלומים מעבר למועד העזיבה על פני תקופה מינימאלית שלא תפחת מ- 3 שנים.
 - במדיניות התגמול נקבעה האפשרות, מטעמים מיוחדים, להפחית את התגמול המשתנה עפ"י שיקול דעת הדירקטוריון לאחר קבלת המלצת ועדת התגמול.
 - במדיניות התגמול נקבעה התניה שלפיה נושא המשרה יחזיר לבנק, בתנאים המפורטים במדיניות, סכומים ששולמו לו כחלק מתנאי הנהונה והעסקה, אם שולמו לו על בסיס נתונים שהתבררו כמוטעים והוצגו מחדש בדוחות הכספיים של הבנק. כמו כן, ועל פי התיקון להוראה A301, נקבעו הוראות לעניין השבת מענק משתנה בהתקיים קריטריונים להשבה. הקריטריונים ייכללו לכל הפחות את המקרים שפורטו בהוראה המכונים לנסיבות חריגות במיוחד. במסגרת תיקון להוראה A301 על הבנק יהיה גם לקבוע את סכומי או שיעור ההשבה ההולמים את סוגי הנסיבות השונות. בהתייחס לעובדים מרכזיים תקופת ההשבה תהיה קצובה ל- 5 שנים ממועד הענקת המענק המשתנה. לגבי עובדים מרכזיים שהינם נושאי משרה כהגדרתם בחוק החברות, תוארך תקופת ההשבה בשנתיים נוספות בהתקיים התנאים הקבועים בהוראה, אלא אם כן סך התגמול המשתנה שהוענק לעובד המרכזי בגין השנה הקלנדרית אינו עולה על 1/6 מהתגמול הקבוע באותה שנה, ולא תהיה חובה להפעיל את מנגנון ההשבה.
- 3.2 בשנת הדיווח לא בוצעו שינויים במסמכי מדיניות התגמול הקיימים. יחד עם זאת ולמען הסדר הטוב יובהר כי ביום 27 לאוקטובר 2016 אישר הדירקטוריון מדיניות תגמול חדשה לעובדים ולעובדים מרכזיים שאינם נושאי משרה לשנים 2017-2019 וביום 21 בדצמבר 2016 אישרה האסיפה כללית של בעלי המניות של הבנק מדיניות תגמול חדשה לנושאי המשרה בבנק לשנים 2017-2019. עוד יצוין כי, בעקבות פרסום חוק תגמול לנושאי משרה בתאגידים פיננסיים, עדכון תקרת התגמול המשתנה של המנכ"ל כפי שמופיע במדיניות התגמול החדשה לנושאי משרה יכנס לתוקף החל מהרבעון הרביעי של שנת 2016 ותחליף את התקרה של התגמול המשתנה של המנכ"ל שהייתה במדיניות הקיימת.
- 3.3 הבנק מבטיח כי עובדים העוסקים בסיכונים ובציות מתוגמלים ללא תלות בעסקים עליהם הם מפקחים, באופן הבא:
- (א) בהתייחס לנושאי משרה ולעובדים מרכזיים שאינם נושאי משרה הנמנים על פונקציית הבקרה והדיווח, הכוללים, בין היתר, עובדים העוסקים בסיכונים ובציות, נקבע כי היחס בין התגמול המשתנה לתגמול הקבוע יטה יותר לטובת התגמול הקבוע בהשוואה ליחס זה אצל מי שאינם נמנים על פונקציית הבקרה והדיווח.
- (ב) עוד נקבעה במסמכי מדיניות התגמול הקיימים אפשרות להעניק מענק שנתי משתנה נוסף, לנושאי משרה ולעובדים מרכזיים שאינם נושאי משרה הנמנים על פונקציית הבקרה והדיווח ככל שעל פי מדיניות מגיע להם תגמול משתנה.

4. תיאור הדרכים בהן סיכונים קיימים ועתידיים מובאים בחשבון בתהליך התגמול:

- 4.1 הסיכונים העיקריים אותם הבנק מביא בחשבון בעת יישום מדדי תגמול (remuneration measures) הנם אלה הקבועים במסמך "התיאבון לסיכון" של הבנק הכוללים סיכוני אשראי, סיכונים פיננסיים, סיכונים תפעוליים וסיכוני ציות והלבנת הון.

1 על פי תיקון להוראה A301, יו"ר הדירקטוריון זכאי לתגמול קבוע בלבד.

ביאור 23 - זכויות עובדים (המשך)

4.2 במטרה ליצור מבנה תמריצים מאוזן ולמנוע נטילת סיכונים מעבר לתאבון הסיכון נקבעו, במסמכי מדיניות התגמול הקיימים, מספר דרכים שבהן סיכונים קיימים ועתידיים מובאים בחשבון בתהליך התגמול, כמפורט להלן:

(א) נקבעה תקרת תקציב למענק השנתי לכל אחד מנושאי המשרה ועובדים מרכזיים שאינם נושאי משרה באופן אישי; כמו כן, נקבעה תקרה לכלל חברי ההנהלה.

(ב) בהתאם להוראה A301 נקבעו יחסים בין התגמול המשתנה לתגמול הקבוע, כך שבכל מקרה התגמול המשתנה לנושא המשרה ולעובד מרכזי שאינו נושא משרה לא יעלה על 100% מעלות השכר עבור כל נושא משרה, למעט במקרים חריגים כפי שפורט במדיניות התגמול בהתייחס למנכ"ל בלבד.

(ג) על פי מדיניות התגמול לנושאי משרה בעת חישוב תקרת המענק השנתי המשתנה שניתן יהיה להעניק ליו"ר² ולמנכ"ל בגין יעד תשואה מדווחת נדרשת של הבנק בגין כל שנה, יהיה על הדירקטוריון, לאחר קבלת המלצת ועדת התגמול, לבחון את עמידתם במדדי הסיכון שנקבעו להם ובהתאם לעמידתם במדדי הסיכון יהיה על הדירקטוריון להפחית עד 20% מתקרת המענק השנתי המשתנה, שחושב בגין יעד זה.

(ד) כמו כן, ובהתאם למסמכי מדיניות התגמול, היעדים האישיים (KPI) של נושאי המשרה ועובדים מרכזיים שאינם נושאי משרה יכללו, בין היתר, עמידה בתיאבון לסיכון של הבנק, במדדי סיכון של הבנק לרבות, מדד סיכון לציות, מדד סיכון להלבנת הון וסיכונים תפעוליים.

כמו כן, דירקטוריון הבנק, יבחן מעת לעת, בין היתר, באמצעות ועדת התגמול את מסמכי מדיניות התגמול ואת הצורך בהתאמתם לקבוע בחוק החברות לעניין נושאי משרה וכן הוראה A301 ויודא שהסמכי התגמול הקיימים ומנגנון התגמול מיושמים על פי מסמכי המדיניות והנהלים באופן הולם. כמו כן, יודא הדירקטוריון שהתגמולים בפועל על פי מסמכי המדיניות, מדדי הסיכון ותוצאות מדדי הסיכון עקביים עם המנגנון המתוכנן, ויבצע בהם התאמות על פי הצורך. בכלל זה, יודא הדירקטוריון כי תמריצי התגמול שנקבעו במדיניות התגמול אינם מעודדים חריגה ממגבלות תיאבון הסיכון של הבנק וממדיניות ההון של הבנק.

4.3 הדרכים בהן מובאים הסיכונים בחשבון בעת קביעת התגמול המשתנה הן מעצם קביעת התקרות השונות לגובה התגמול המקסימלי; כמו כן, מובאים הסיכונים בחשבון בדרך של הפחתת התגמול במקרים של אי עמידה במדדי הסיכון.

4.4 במהלך שנת הדוח לא חלו שינויים במהות והסוג של מדדים אלו.

5. הקשר בין ביצועים במהלך תקופת מדידת הביצועים לבין רמות התגמול

5.1 מדדי הביצוע העיקריים עבור הבנק ומדדי הביצוע האישיים הנם, כדלקמן:

(א) תשלום המענק השנתי המשתנה מותנה בעמידה בשני תנאי סף מצטברים:

- עמידה בשיעור תשואה מדווחת אשר יקבע על ידי הדירקטוריון, לאחר קבלת המלצת ועדת התגמול, כל שנה קלנדרית לגבי כל שנת מענק אשר יעמוד בשיעור של בין 8.5%-8% בגין כל שנה;
- עמידה ביחסי הלימות ההון הנדרשים על פי הוראות המפקח על הבנקים בשנת המענק.
- "שיעור תשואה מדווחת" משמעו - הממוצע בין התשואה השנתית (נטו) על ההון העצמי כמדווח בדוחות הכספיים השנתיים המבוקרים של הבנק לבין שיעור הגידול בהון העצמי של הבנק כמדווח בדוחות הכספיים השנתיים המבוקרים של הבנק. דיבידנד שהוכרז ושולם במהלך השנה והנפקות הון ככל שיהיו, ינוטרלו לצורך חישוב הגידול בהון העצמי (כלומר לא יילקחו בחשבון לצורך חישוב שיעור הגידול בהון העצמי). בחישוב התשואה השנתית ינוטרלו רווחים שמקורם באירועים חד פעמיים (רווחים פיננסיים דוגמת נוסטרו לא ייחשבו לחד פעמיים) וכן רווחי הון. למען הסר ספק, התשואה המדווחת תהיה לאחר לקיחה בחשבון של ההוצאות בגין תשלום מענק ליו"ר³ למנכ"ל, לנושאי המשרה ולעובדים ולרבות לעובדים המרכזיים ולאחר לקיחה בחשבון של ההוצאות בגין אופציות למנכ"ל ולנושאי משרה אחרים (ולכל גורם אחר, אם וככל שיהיו), כפי שאלו יירשמו בספרי הבנק.

(ב) ככלל, המענק השנתי המשתנה לנושאי משרה ולעובדים מרכזיים שאינם נושאי משרה יתבסס על סל מדדים המורכב מיעדי תשואה, יעדים אישיים (KPIs) ויעדים איכותיים.

2 ראו ה"ש 1 לעיל. יצוין כי בתנאי כהונתו של היו"ר המכהן אומץ התיקון להוראה A301, כלומר זכאי לתגמול קבוע בלבד.

3 ראה ה"ש 1 לעיל.

ביאור 23 - זכויות עובדים (המשך)

5.2 הדרך בה סכומים בגין תגמול אישי קשורים לביצועים של הבנק בכללותו הנה על ידי קביעת תנאי הסף לתשלום המענק המשתנה וגובהו המקסימאלי בהתאם ליעדי התשואה; גובה התגמול האישי נקבע על פי עמידה ביעדים אישיים (KPIs) שנקבעו מראש ויעדים איכותיים.

5.3 התגמול המשתנה שיוענק לנושאי המשרה (למעט יו"ר) הינו בהלימה לעמידתם ביעדים שנקבעו להם הקשורים לביצועי התאגיד ולביצועי האישיים של נושא המשרה, כדלקמן:

יעדים	מנכ"ל	נושאי המשרה שאינם נמנים על פונקציית הבקרה והדיווח	נושאי המשרה הנמנים על פונקציית בקרה ודיווח
יעד תשואה מדווחת נדרשת של הבנק	80%*	40%	20%
יעדים אישיים (KPI)	-	40%	60%
יעדים איכותיים	20%	20%	20%
סה"כ	100%	100%	100%

*הדירקטוריון יהיה מוסמך להפחית עד 20% מהמענק השנתי המשתנה שחושב בגין יעד זה, בגין אי עמידה במדדי הסיכון.

5.4 מדיניות התגמול הקיימת לנושאי משרה כוללת אפשרות להעניק מענק בנסיבות מיוחדות לנושאי המשרה (למעט מנכ"ל ויו"ר) אם הבנק לא עמד בתנאי הסף לקבלת מענק שנתי. היקף המענק הכולל מוגבל לסכום לא מהותי שלא יעלה על 150,000 ש"ח תוך קביעת תקרה של עד משכורת אחת לנושא משרה.

5.5 מדיניות התגמול הקיימת לעובדים ולעובדים מרכזיים שאינם נושאי משרה כוללת אף היא אפשרות להעניק מענק בשנה בה שיעור התשואה המדווחת בפועל יהיה נמוך משעור התשואה המדווחת הנדרשת אך לפחות בשיעור של 5%, לעובדים מרכזיים שאינם נושאי משרה בסכום שלא יעלה על משכורת חודשית אחת לעובד כנ"ל ובכפוף לתקרה הקבועה במדיניות.

6. הדרכים בהן הבנק מתאים את התגמול כדי להתחשב בביצועים לטווח ארוך יותר:

6.1 במסמכי מדיניות התגמול הקיימים נקבע הסדר לפריסת התגמול המשתנה, הסדר המחזק את ביסוס הרכיב המשתנה על ביצועים ארוכי טווח ולפיו תשלום המענק המשתנה, כולל הסדר לפיו 50% ממנו ידחה ויפרס על 3 שנים, ותשלומו יותנה בעמידה בתשואה מדווחת של 6.5% ומעלה לגבי השנה בה משולם התשלום ובכך שלא יהיה במתן אותו חלק מהתגמול המשתנה הנדחה כדי לפגוע ביחסי הלימות ההון הנדרשים על פי הוראות המפקח על הבנקים. היה ובשנה מסוימת התשואה המדווחת תהא נמוכה מ- 6.5% ו/או הבנק לא עמד ביחס הלימות ההון הנדרשים התגמול הנדחה שהיה אמור להשתלם באותה שנה יבוטל. ההסדר חל על כלל נושאי המשרה והעובדים המרכזיים שאינם נושאי משרה. אלא אם כן, התגמול המשתנה שהוענק לנושא משרה בגין שנת המענק לא עלה על שישית (1/6) מהתגמול הקבוע של אותו נושא משרה באותה שנה ואז לא יהיה צורך בדחיית תשלום כלשהו בגין אותו תגמול משתנה.

6.2 עוד נקבע במסמכי מדיניות התגמול הקיימים התניה שלפיה נושא המשרה ועובד מרכזי שאינו נושא משרה, יחזיר לבנק, בתנאים המפורטים במדיניות, סכומים ששולמו לו כחלק מתנאי הכהונה והעסקה, אם שולמו לו על בסיס נתונים שהתבררו כמוטעים והוצגו מחדש בדוחות הכספיים של הבנק (Claw back). כמו כן, ועל פי התיקון להוראה A301 נקבעו הוראות לעניין השבת מענק משתנה בהתקיים קריטריונים להשבה, שייכללו לכל הפחות את המקרים שפורטו בהוראה המכוונים לנסיבות חריגות במיוחד. בהתייחס לעובדים מרכזיים תקופת ההשבה תהיה קצובה ל- 5 שנים ממועד הענקת המענק המשתנה. לגבי עובדים מרכזיים שהינם נושאי משרה כהגדרתם בחוק החברות, תוארך תקופת ההשבה בשנתיים נוספות בהתקיים התנאים הקבועים בהוראה. אלא אם כן סך התגמול המשתנה שהוענק לעובד המרכזי בגין השנה הקלנדרית אינו עולה על 1/6 מהתגמול הקבוע באותה שנה, ואז לא תהיה חובה להפעיל את מנגנון ההשבה.

4 עפ"י התיקון להוראה A301 יו"ר הדירקטוריון זכאי לתגמול קבוע בלבד ולפיכך לא פורטו היעדים הנדרשים של היו"ר בהתאם למסמכי מדיניות התגמול.

ביאור 23 - זכויות עובדים (המשך)

7. צורות תגמול משתנה:

- 7.1 בהתאם להוראה A301, נקבעו יחסים בין התגמול המשתנה לתגמול הקבוע, כך שבכל מקרה התגמול המשתנה לנושא המשרה לא יעלה על 100% מעלות השכר עבור כל נושא משרה, בכפוף למפורט להלן.
- 7.2 בתנאים חריגים, הדירקטוריון, לאחר המלצת ועדת התגמול, רשאי לקבוע, בהחלטה מנומקת ומפורטת, שתוגש לאישור האסיפה הכללית, שהתגמול המשתנה המרבי למנכ"ל, יגיע עד ל- 200% מהתגמול הקבוע של המנכ"ל.
- 7.3 התגמול המשתנה על פי מסמכי מדיניות התגמול כולל תגמול בדרך של תשלום מזומן בלבד ואינו כולל מניות או מכשירים מבוססי מניות וצורות אחרות.
- 7.4 מסמכי מדיניות התגמול הקיימים כוללים אפשרות להעניק מענקים מיוחדים כגון, מענק שנתי משתנה נוסף לנושאי משרה הנמנים על פונקציית הבקרה והדיווח. מענק שנתי מיוחד ליו"ר⁵ בכפוף להתקיימותם של תנאים ותקרות. זאת ועוד, מדיניות התגמול הקיימת לנושאי משרה כוללת אפשרות להעניק מענק בנסיבות מיוחדות לנושאי המשרה (למעט מנכ"ל ויו"ר) אם הבנק לא עמד בתנאי הסף לקבלת מענק שנתי. היקף המענק מוגבל לסכום לא מהותי של 150,000 ש"ח תוך קביעת תקרה של עד משכורת אחת לנושא משרה. מדיניות התגמול הקיימת לעובדים ולעובדים מרכזיים שאינם נושאי משרה כוללת אף היא אפשרות להעניק מענק בשנה בה שיעור התשואה המדווחת בפועל יהיה נמוך משיעור התשואה המדווחת הנדרשת אך לפחות בשיעור של 5%, לעובדים מרכזיים שאינם נושאי משרה בסכום שלא יעלה על משכורת חודשית אחת לעובד כנ"ל ובכפוף לתקרה הקבועה במדיניות.

ז - מדיניות התגמול לשנים 2017-2019:

1. כללי:

1.1 מדיניות תגמול לנושאי משרה לשנים 2017-2019

ביום 21 בדצמבר 2016 אישרה האסיפה כללית של בעלי המניות של הבנק מדיניות תגמול לנושאי המשרה בבנק לשנים 2017-2019 (להלן: "מדיניות התגמול החדשה לנושאי משרה"), בהתאם לסעיף 267 א-ו 267ב לחוק החברות, להוראה A301 ולהוראות חוק התגמול לנושאי משרה בתאגידי פיננסיים.

מדיניות התגמול החדשה לנושאי משרה חלה על נושאי משרה כהגדרת המונח בחוק החברות, וכוללת את הדירקטורים, לרבות יו"ר הדירקטוריון, וכן את המנכ"ל, חברי הנהלה ונושאי משרה שאינם חברי הנהלה; למען הסדר הטוב יובהר כי המונח "נושא המשרה" להלן לא יכלול את חברי דירקטוריון הבנק, למעט יו"ר הדירקטוריון, אשר ייחשב כנושא משרה לצורך מדיניות התגמול לנושאי משרה.

מדיניות התגמול החדשה לנושאי המשרה דנה בתנאי התגמול של נושאי משרה, הכולל תגמול קבוע (ובכלל זה רכיב השכר ותנאים נלווים), תגמול משתנה, תנאי פרישה, ביטוח ושיפוי והיא חלה מיום 1 בינואר 2017 למשך תקופה של שלוש שנים (2017-2019). מובהר בזה, כי בשנת הדוח, קרי לשנת 2016, חלה מדיניות התגמול הקיימת של נושאי משרה כמפורט לעיל.

1.2 מדיניות תגמול לעובדים ולעובדים מרכזיים שאינם נושאי משרה לשנים 2017-2019

ביום 27 באוקטובר, 2016, אישר דירקטוריון הבנק, לאחר המלצת וועדת תגמול, מדיניות תגמול לעובדים ולעובדים מרכזיים שאינם נושאי משרה בהתאמה להוראה A301 (להלן: "מדיניות התגמול החדשה לעובדים ולעובדים מרכזיים שאינם נושאי משרה")

המדיניות דנה בתנאי התגמול של עובדי הבנק ועובדים מרכזיים שאינם נושאי משרה, כולל תגמול קבוע (ובכלל זה רכיב השכר ותנאים נלווים) ותגמול משתנה, ותנאי פרישה והיא חלה מיום 1 בינואר 2017 למשך תקופה של שלוש שנים (2017-2019). מובהר בזה, כי בשנת הדוח, קרי לשנת 2016, חלה מדיניות התגמול הקיימת של עובדים ועובדים מרכזיים שאינם נושאי משרה לשנים 2014-2016 כמפורט לעיל.

מדיניות התגמול החדשה לנושאי משרה ומדיניות תגמול החדשה לעובדים ולעובדים מרכזיים שאינם נושאי משרה, יקראו להלן ביחד: "מסמכי מדיניות התגמול החדשים".

יצוין, כי דירקטוריון הבנק, יבחן מעת לעת, בין היתר, באמצעות ועדת התגמול את מסמכי מדיניות התגמול החדשים ואת הצורך בהתאמתם לקבוע בחוק החברות, לעניין נושאי משרה, ולהוראה A301 ויודא שהסמכי התגמול הקיימים ומנגנון התגמול מיושמים על פי המדיניות והנהלים באופן הולם. בכלל זה, יודא הדירקטוריון כי תמריצי התגמול

5 ראו ה"ש 2 לעיל.

ביאור 23 - זכויות עובדים (המשך)

שנקבעו במסמכי מדיניות התגמול החדשים אינם מעודדים חריגה ממגבלות הסיכון של הבנק וממדיניות ההון של הבנק. בנוסף, ועדת התגמול תוודא, אחת לשנה, ביצוע בדיקה של מנגנון התגמול ותפעולו אשר תיבחן, בין היתר, עמידת מנגנון התגמול במדיניות שנקבעה על ידי הדירקטוריון.

2. הגופים המפקחים על התגמול בבנק

2.1 ועדת התגמול של הדירקטוריון הנה הגוף העיקרי המפקח על נושא התגמול בבנק ותפקידיה לעניין זה הן כמוגדר וכמפורט בחוק החברות, בהוראה A301, ובמסמכי מדיניות התגמול. הרכבה של ועדת תגמול כולל נכון למועד אישור הדוחות הכספיים את י. אורבך (יו"ר) (דח"צ), ש. אשל (דח"צ), ר. הרמלך (דירקטור), ר. ארד (דח"צ) ול. בן עמי (דירקטור); ועדת תגמול בהרכב מורחב (על פי הוראת ניהול בנקאי תקין 301 בנושאי מדיניות והסכמי תגמול של כלל העובדים, למעט עובדים מרכזיים), כוללת בנוסף לחברים הנ"ל גם את יו"ר הדירקטוריון מר ז. נהרי.

ועדת התגמול והדירקטוריון הסתייעו בייעוץ משפטי של משרד עורכי הדין יהודה רוה ושות' ושל עו"ד רונית יפה אשר סייעו בסקירת ההוראות הרלוונטיות מהוראות הפיקוח על הבנקים, וחוק החברות ובגיבוש מסמכי מדיניות התגמול החדשים.

מדיניות התגמול לנושאי משרה חלה גם על הדירקטורים בבנק (למועד אישור דוח זה, מכהנים בבנק אחד עשר דירקטורים, לרבות יו"ר הדירקטוריון) ונושאי משרה אחרים שאינם דירקטורים (למועד אישור דוח זה, מכהנים אחד עשר נושאי משרה בבנק שאינם דירקטורים, לרבות המנכ"ל).

2.2 מדיניות התגמול החדשה לעובדים ולעובדים מרכזיים שאינם נושאי משרה חלה, למועד אישור דוח זה, גם על שתי עובדות מרכזיות שאינן נושאות משרה בהתאם לחוק החברות, כמפורט מטה. נושאי המשרה הבכירה בבנק, כהגדרת המונח בהוראה A301, כוללים את בעלי התפקידים המנויים במונח זה בהוראה הנ"ל; למועד דוח זה, כל בעלי התפקידים המנויים בהגדרה זו הנם גם נושאי משרה על פי חוק החברות ולכן חלה עליהם מדיניות התגמול החדשה לנושאי משרה, למעט בעלות התפקידים הבאים שהנן נושאות משרה בכירה כהגדרת המונח בהוראה A301 אך אינן נושאות משרה לפי חוק החברות, כדלקמן: (א) אחראית מניעת הלבנת הון וקצינת הציות; (ב) מנהלת מחלקת משאבי אנוש.

למעט נושאות המשרה הבכירה כהגדרת המונח בהוראה A301 כאמור לעיל שכאמור, אינן נושאות משרה בהתאם לחוק החברות, לא סווגו בבנק עובדים נוספים כעובדים מרכזיים אחרים; זאת בהתאם להוראות נב"ת A301. כמו כן, ובהתאם להחלטת דירקטוריון הבנק, לאחר המלצת ועדת התגמול, ולאחר שנבחנה פעילותם של בעלי תפקידים שונים בבנק, לא נמצאו בעלי תפקידים אשר לפעילותם עשויה להיות השפעה מהותית על פרופיל הסיכון של הבנק או קבוצות של עובדים הכפופות לאותם הסדרי תגמולים ואשר עשויות, במצטבר, לחשוף את הבנק לסיכון מהותי, אפילו אם כל אחד מהעובדים בנפרד לא יחשוף את הבנק לסיכון מהותי. בשנת 2015, ובהתאם להחלטת הדירקטוריון, נדון הנושא שוב בוועדה לניהול סיכונים ולאחר שהוועדה בחנה את פעילותם של בעלי תפקידים שונים בבנק, חזרה ואישרה הוועדה את החלטת הדירקטוריון משנת 2014 דלעיל, ולפיה לא נמצאו בעלי תפקידים אשר לפעילותם עשויה להיות השפעה מהותית על פרופיל הסיכון של הבנק.

3. תכנון ומבנה תהליכי התגמול

3.1 מאפייני ויעדי מסמכי מדיניות התגמול:

(א) מטרת מסמכי מדיניות התגמול הינה, בין היתר, לקבוע כללים לאופן תגמול נושאי המשרה והעובדים המרכזיים שאינם נושאי המשרה בבנק המותאמים לתוכניות האסטרטגיות של הבנק, תכניות העבודה של הבנק, עמידה ביעדים הפיננסיים האסטרטגיים של הבנק הנקבעים מעת לעת בדיוני האסטרטגיה של הבנק, רווחיות הבנק ותנאי השוק בראייה ארוכת טווח וזאת תוך התחשבות ואיזון ראויים בין הרצון ליצור תמריצים ראויים להשגת יעדי הבנק בטווח הקצר והארוך והגברת תחושת ההזדהות עם הבנק ופעילותו.

מסמכי מדיניות התגמול נערכו בהתחשב בשיקולים כלל ארגונים כגון, עלויות התגמול בכללותן, ובפערי התגמול הרצויים בין הדרגים השונים בבנק, שיפור יחסי היעילות בבנק תוך מתן דגש על מיתון העלויות הקבועות בבנק, גודלו של הבנק והיקף פעילותו לבין הרצון להבטיח עמידה במדיניות ניהול הסיכונים של הבנק.

(ב) רכיבי התגמול המפורטים במסמכי מדיניות התגמול כוללים:

• **תגמול קבוע** - רכיב זה נועד לתגמל את נושאי המשרה, העובדים והעובדים המרכזיים עבור הזמן המושקע על ידם בביצוע תפקידם ולשמרם לאור כישוריהם, הידע והמומחיות שלהם, התואמים את צרכי הבנק וכן לאפשר גיוס כוח אדם איכותי לבנק; רמת השכר תקבע, על ידי האורגנים המוסמכים בבנק, תוך התחשבות בהשכלה, כישורים, מומחיות, ניסיון מקצועי הישגים, תפקיד, תחומי אחריות והסכמי שכר

ביאור 23 - זכויות עובדים (המשך)

קודמים שנחתמו והיחס בין תנאי כהונה אלה לתנאי כהונה והעסקה של שאר עובדי הבנק.

רכיבי התגמול הקבוע כוללים: פרמטרים לקביעת המשכורת החודשית של עובדים, עובדים מרכזיים שאינם נושאי משרה ונושאי המשרה וכן קביעת תקרת המשכורת החודשית של היו"ר (בהתאם להיקף המשרה) והמנכ"ל; פירוט התנאים הנלווים; תשלום שנתי קבוע למנכ"ל ולחברי הנהלה על פי החלטת ועדת התגמול והדירקטוריון אשר יהיו רשאים להעניק תשלום בגובה של עד משכורת חודשית אחת, לאחר תקופת כהונה של 4 שנות עבודה לפחות כמנכ"ל ו/או כחבר הנהלה בבנק; מענק חתימה במקרים מיוחדים, המצדיקים זאת, לנושא משרה חדש בבנק המוגבל לשנת העבודה הראשונה בגובה של עד שתי משכורות חודשיות.

- **תגמול משתנה** - התגמול המשתנה נועד בין היתר לעודד ולהגביר את המוטיבציה של העובדים, עובדים מרכזיים שאינם נושאי משרה ונושאי המשרה לפעול למען השגת מטרות הבנק ויעדיו, בראייה ארוכת טווח, תוך יצירת זהות אינטרסים בינם לבין הבנק ובעלי מניותיו ותוך עמידה במדיניות ניהול הסיכונים של הבנק. התגמול המשתנה מורכב ממענק שנתי משתנה ומהענקת מענקים מיוחדים. ככלל, המענק השנתי המשתנה יתבסס על סל מדדים המורכב מעמידה ביעדים האישיים, ביצועי היחידה בבנק עליו נמנה נושא המשרה וביצועי הבנק בכללותו וכמפורט בסעיף 5.3 להלן. במדיניות התגמול לנושאי משרה נקבעה תקרת מענק השנתי משתנה לכל אחד מהבאים: למנכ"ל, לחברי הנהלה, ולנושאי המשרה שאינם חברי הנהלה.

- **תשלומים בגין סיום העסקה** - במקרה של פיטורים של נושאי המשרה ועובדים מרכזיים שאינם נושאי משרה הם יהיו זכאים לשיעור של 100% פיצויי פיטורים, אלא אם כן, הסכם ההעסקה של נושא המשרה או העובדים המרכזיים שאינם נושאי משרה כוללים הוראה לפיה חל סעיף 14 לחוק פיצויי פיטורים, תשכ"ג-1963 ובמקרה זה תחול הוראה זו. תקופת הודעה מוקדמת - על פי מדיניות התגמול לנושאי משרה: יו"ר - עד 3 חודשים, מנכ"ל - עד 6 חודשים, נושא משרה - עד 3 חודשים; מענק הסתגלות בתנאים הקבועים במסמכי המדיניות: יו"ר - עד 3 משכורות חודשיות, מנכ"ל - עד 6 משכורות חודשיות, נושא משרה עד 3 משכורות חודשיות.

- בהתאם להוראה A301 תגמולים בגין סיום העסקה מעבר לקבוע בתנאי ההעסקה, ייקחו בחשבון את הביצועים בפועל על פני זמן וסיבת סיום ההעסקה ויסווגו בהתאם כתגמול משתנה ויהיו כפופים להסדרי דחיית תשלומים מעבר למועד העזיבה על פני תקופה מינימאלית שלא תפחת מ- 3 שנים.

- במסמכי מדיניות התגמול נקבעה האפשרות, מטעמים מיוחדים, להפחית את התגמול המשתנה עפ"י שיקול דעת הדירקטוריון לאחר קבלת המלצת ועדת התגמול.

- במסמכי מדיניות התגמול נקבעה התניה שלפיה עובד ו/או עובד מרכזי שאינו נושא משרה ונושא המשרה יחזיר לבנק, בתנאים המפורטים במדיניות, סכומים ששולמו לו כחלק מתנאי הכהונה והעסקה, אם שולמו לו על בסיס נתונים שהתבררו כמוטעים והוצגו מחדש בדוחות הכספיים של הבנק. כמו כן, הוספה התניה כי כל תגמול משתנה יוענק וישולם בכפוף להתניה שהינו בר השבה בהתקיימותם של קריטריונים מוגדרים הקבועים במסמכי מדיניות התגמול. בהתייחס לעובדים ועובדים מרכזיים שאינם נושאי משרה תקופת ההשבה תהיה קצובה ל- 5 שנים ממועד הענקת התגמול המשתנה. לגבי עובדים מרכזיים שהינם נושאי משרה כהגדרתם בחוק החברות, תוארך תקופת ההשבה בשנתיים נוספות בהתקיים התנאים הקבועים בהוראה. דירקטוריון הבנק לאחר קבלת המלצת ועדת התגמול, יהיה רשאי להאריך את תקופת ההשבה, מעבר לשנתיים הנוספות, ככל שהחקירה הרלוונטית טרם הסתיימה וטרם התבררה מידת אחריותו של נושא המשרה.

3.2 הבנק מבטיח כי עובדים העוסקים בסיכונים ובציות מתוגמלים ללא תלות בעסקים עליהם הם מפקחים, באופן הבא: בהתייחס לנושאי משרה הנמנים על פונקציית הבקרה והדיווח, הכוללים, בין היתר, נושאי משרה העוסקים בסיכונים ובציות, נקבע כי היחס בין התגמול המשתנה לתגמול הקבוע יטה יותר לטובת התגמול הקבוע בהשוואה ליחס זה אצל מי שאינם נמנים על פונקציית הבקרה והדיווח.

4. תיאור הדרכים בהן סיכונים קיימים ועתידיים מובאים בחשבון בתהליך התגמול:

4.1 הסיכונים העיקריים אותם הבנק מביא בחשבון בעת יישום מדדי תגמול (remuneration measures) הנם אלה הקבועים במסמך "התיאבון לסיכון" של הבנק הכוללים סיכוני אשראי, סיכונים פיננסיים, סיכונים תפעוליים וסיכוני ציות והלבנת הון.

4.2 במטרה ליצור מבנה תמריצים מאוזן ולמנוע נטילת סיכונים מעבר לתאבון הסיכון נקבעו, במסמכי מדיניות התגמול החדשים, מספר דרכים שבהן סיכונים קיימים ועתידיים מובאים בחשבון בתהליך התגמול, כמפורט להלן:

ביאור 23 - זכויות עובדים (המשך)

(א) נקבעה תקרת תשלום המשתנה, תקרת התקציב למענק השנתי המשתנה נקבעה כתקרה כללית לכל נושאי המשרה בערכים כספיים אבולוטיים. המחולקת ל-3 קטגוריות: (1) חברי הנהלה שאינם נמנים על פונקציית הבקרה והדיווח; (2) חברי הנהלה הנמנים על פונקציית הבקרה והדיווח; (3) נושאי משרה שאינם חברי הנהלה. בנוסף נקבעה תקרת תשלום למענק השנתי המשתנה למנכ"ל. כמו כן נקבעה תקרת מענק שנתי משתנה למי מנושאי המשרה בחלוקה לקבוצות הנ"ל במונחים של מספר משכורות חודשיות ממוצעות. זאת ועוד, נקבעה תקרה לכלל העובדים (שאינם עובדי נוסטרו) לרבות לעובדים המרכזיים שאינם נושאי משרה.

(ב) בהתאם להוראה A301 נקבעו יחסים בין התגמול המשתנה לתגמול הקבוע, כך שבכל מקרה התגמול המשתנה לנושא המשרה ולעובד מרכזי שאינו נושא משרה לא יעלה על 100% מעלות השכר עבור כל נושא משרה.

(ג) בהתאם למסמכי מדיניות התגמול החדשים, עמידה ביעדים האישיים שיקבעו לנושאי המשרה יכללו בין היתר בחינה של עמידה בתאבון הסיכון של הבנק כפי שיקבע על ידי הדירקטוריון, עמידה במדדי סיכון של הבנק לרבות ציות לחוקים ולהוראות רגולטוריות ועמידה במדד סיכון להלבנת הון וסיכונים תפעוליים.

כמו כן, דירקטוריון הבנק, יבחן מעת לעת, בין היתר, באמצעות ועדת התגמול, את מסמכי מדיניות התגמול החדשים ואת הצורך בהתאמתם לקבוע בחוק החברות לעניין נושאי משרה וכן הוראה A301 ויודא שהסמכי התגמול הקיימים ומנגנון התגמול מיושמים על פי מסמכי המדיניות והנהלים באופן הולם. כמו כן, יודא הדירקטוריון שהתגמולים בפועל על פי מסמכי מדיניות התגמול החדשים, מדדי הסיכון ותוצאות מדדי הסיכון עקביים עם המנגנון המתוכנן, ויבצע בהם התאמות על פי הצורך. בכלל זה, יודא הדירקטוריון כי תמריצי התגמול שנקבעו במסמכי מדיניות התגמול החדשים אינם מעודדים חריגה ממגבלות תיאבון הסיכון של הבנק וממדיניות ההון של הבנק.

4.3 הדרכים בהן מובאים הסיכונים בחשבון בעת קביעת התגמול המשתנה הן מעצם קביעת התקרות השונות לגובה התגמול המקסימאלי; כמו כן, מובאים הסיכונים בחשבון בדרך של הפחתת התגמול במקרים של אי עמידה במדדי הסיכון.

5. הקשר בין ביצועים במהלך תקופת מדידת הביצועים לבין רמות התגמול:

5.1 מדדי הביצוע העיקריים עבור הבנק ומדדי הביצוע האישיים הנם, כדלקמן:

(א) תשלום המענק השנתי המשתנה מותנה בעמידה בשני תנאי סף מצטברים:

- עמידה בשיעורי תשואה כדלקמן: שנת 2017 - 7.8%; שנת 2018 - 8.25%; שנת 2019 - 8.25% (להלן: "שיעור תשואה מינימאלי")

- עמידה ביחסי הלימות ההון הנדרשים על פי הוראות המפקח על הבנקים בשנת המענק ובמתווה שקבע הדירקטוריון לצורך עמידה ביחסי הלימות ההון.

"שיעור תשואה" משמעו - רווח כולל כמדווח בדוחות הכספיים השנתיים המבוקרים של הבנק ביחס להון עצמי ממוצע כהגדרתו בהוראות המפקח על הבנקים - הוראות הדיווח לציבור, הוראה מס' 620. בחישוב שיעור תשואה ינטרלו רווחים/הפסדים שמקורם באירועים חד פעמיים (רווחים/הפסדים פיננסיים דוגמת נוסטרו לא ייחשבו לחד פעמיים) וכן רווחים/הפסדים הון בהתאם לשיקול דעתו של הדירקטוריון. למען הסר ספק, הרווח הכולל יהיה לאחר קיזוז של הוצאות בגין תשלום מענק למנכ"ל, לנושאי המשרה ולעובדים ולרבות לעובדים המרכזיים ולאחר לקיחה בחשבון של הוצאות בגין האופציות לנושאי משרה (ולכל גורם אחר, אם וככל שקיימים או שיהיו), כפי שאלו רשומים או יירשמו בספרי הבנק. נטרול רווחים/הפסדים שמקורם באירועים חד פעמיים, רווחים/הפסדים ההון ינטרלו בהתאם לשיקול דעתו של הדירקטוריון.

ככלל, המענק השנתי המשתנה לנושאי משרה ולעובדים מרכזיים שאינם נושאי משרה יתבסס על הענקת תגמול של עד שלוש משכורות חודשיות על פי שיקול דעת אשר יהיה מבוסס, בין היתר, על שילוב של הביצועים הבאים: ביצועי נושא המשרה, ביצועי היחידה בבנק שאליו נושא המשרה משתייך וביצועי הבנק בכללותו. בנוסף, יהיו ועדת התגמול והדירקטוריון רשאים להעניק לנושאי המשרה מענק משתנה נוסף מעבר ל-3 המשכורות החודשיות האמורות עד לתקרת המענק השנתי שנקבע לנושא המשרה, על פי פרמטרים מדדים אשר יקבעו בסמוך לתחילת כל שנת מענק כאשר במדדים אלו יכללו יעדים שונים.

5.2 הדרך בה סכומים בגין תגמול אישי קשורים לביצועים של הבנק בכללותו הנה על ידי קביעת תנאי הסף לתשלום המענק המשתנה וגובהו המקסימאלי של המענק שניתן להעניק; גובה התגמול האישי נקבע על פי עמידה ביעדים אישיים שנקבעו מראש ויעדים מדידים.

5.3 התגמול המשתנה שיוענק לנושאי המשרה (למעט יו"ר) הינו בהלימה לעמידתם ביעדים שנקבעו להם הקשורים

ביאור 23 - זכויות עובדים (המשך)

לביצועי התאגיד ולביצועיו האישיים של נושא המשרה, כדלקמן:

(א) מנכ"ל:

- הענקה של עד 3 משכורות חודשיות על פי שיקול דעת אשר, יהיה מבוסס, בין היתר, על שילוב של ביצועי המנכ"ל וביצועי הבנק בכללותו.
- בנוסף, ועדת התגמול והדירקטוריון יהיו רשאים להעניק למנכ"ל מענק שנתי משתנה נוסף, מעבר ל-3 המשכורות לעיל עד לתקרת המענק השנתי המשתנה על פי פרמטרים מדידים אשר יקבעו בסמוך לתחילת כל שנת מענק על ידי הדירקטוריון לאחר אישור ועדת התגמול.
- יצוין כי בהתאם ובכפוף למדיניות התגמול החדשה לנושאי משרה, להוראות המפקח על הבנקים ולהוראות חוק התגמול לנושאי משרה בתאגידים פיננסיים, תקרת המענק השנתי המשתנה (מינימום, מקסימום) בהתאמה לו יהיה זכאי המנכ"ל בגין שנה קלנדרית יהיה בין 300,000 ש"ח ל-700,000 ש"ח.

(ב) נושאי משרה:

- הענקה של עד 3 משכורות חודשיות על פי שיקול דעת אשר, יהיה מבוסס, בין היתר, על שילוב של ביצועי נושאי המשרה, ביצוע היחידה בבנק שאליו משתייך נושא המשרה וביצועי הבנק בכללותו.
 - בנוסף, ועדת התגמול והדירקטוריון יהיו רשאים להעניק לנושא המשרה מענק שנתי משתנה נוסף, מעבר ל-3 המשכורות לעיל עד לתקרת המענק השנתי המשתנה על פי פרמטרים מדידים אשר יקבעו בסמוך לתחילת כל שנת מענק על ידי הדירקטוריון לאחר אישור ועדת התגמול.
- 5.4 מדיניות התגמול החדשה לנושאי משרה כוללת אפשרות להעניק מענק בנסיבות מיוחדות לנושאי המשרה (למעט מנכ"ל ויו"ר) בשנה בה שיעור התשואה בפועל נמוך משיעור התשואה המינימאלי אך לא פחות משיעור תשואה של 6% ובכפוף לעמידה ביחסי הלימות ההון הנדרשים על פי הוראות המפקח על הבנקים ובמתווה שקבע הדירקטוריון לצורך עמידה ביחסי ההון. היקף המענק הכולל כאמור לעיל מוגבל לסכום לא מהותי שלא יעלה על 150,000 ש"ח תוך קביעת תקרה של עד משכורת אחת לנושא משרה.
- 5.5 מדיניות התגמול החדשה לעובדים ולעובדים מרכזיים שאינם נושאי משרה מאפשרת להעניק בonus מצטיינים לעובדים ולעובדים מרכזיים באופן הבא (בתחילת כל שנה על המנכ"ל יהיה להציג לאישור ועדת התגמול את העקרונות לחלוקת בonus המצטיינים לעובדים ולעובדים מרכזיים):
- מנכ"ל הבנק יהיה רשאי להעניק בonus מצטיינים לעובדים ולעובדים מרכזיים בסכום שלא יעלה על 1,150,000 ש"ח בתנאים הבאים:

(א) עד 40% מסכום הבonus יחולק לאורך שנת המענק על פי יעדים שיקבעו על ידי המנכ"ל במטרה להניע את העובדים להצטיינות, בכפוף לעמידה ביחסי הלימות ההון הנדרשים על פי הוראות המפקח על הבנקים ובמתווה שקבע הדירקטוריון לצורך עמידה ביחסי הלימות ההון.

(ב) יתרת סכום בonus המצטיינים תחולק אך ורק במקרה בו לא חולק תגמול שנתי משתנה מאחר והבנק לא עמד בתנאי הסף בכפוף לתנאים הבאים: שיעור תשואה שנתי באותה שנת מענק לא פחת משיעור תשואה של 6%; עמידה ביחסי הלימות ההון הנדרשים על פי הוראות המפקח על הבנקים בשנת המענק ובמתווה שקבע הדירקטוריון לצורך עמידה ביחסי הלימות ההון; חלוקת יתרת סכום המענק תחולק לעד 20% מהעובדים והעובדים המרכזיים שאינם עובדי דילרים ו/או עובדי נוסטרו; המענק יחולק עד למשכורת חודשית אחת לעובד ולרבות לעובד מרכזי ולא יותר מ-20,000 ש"ח לעובד ולרבות לעובד מרכזי.

6. הדרכים בהן הבנק מתאים את התגמול כדי להתחשב בביצועים לטווח ארוך יותר

6.1 במסמכי מדיניות התגמול החדשים נקבע הסדר לפריסת התגמול המשתנה, הסדר המחזק את ביסוס הרכיב המשתנה על ביצועים ארוכי טווח, ולפיו תשלום המענק המשתנה, כולל הסדר לפיו ככל שהתגמול המשתנה שהוענק לנושא המשרה אינו עולה על 40% מהתגמול הקבוע של אותו נושא משרה, הפריסה והדחייה של התגמול המשתנה תהיה כדלקמן: 40% ממנו יידחה וייפרס על פני שנתיים בקו ישר ותשלומו של כל תשלום יותנה בעמידה בשיעור תשואה של 6% ומעלה לגבי השנה בה אמור להשתלם התשלום ובכך שלא יהיה במתן אותו חלק מהתגמול המשתנה הנדחה כדי לפגוע ביחסי הלימות ההון הנדרשים על פי הוראות המפקח על בנקים ובמתווה שקבע הדירקטוריון לצורך עמידה ביחסי הלימות ההון. היה ובשנה מסוימת שיעור התשואה יהיה נמוך מ-6% ו/או הבנק לא עמד ביחס הלימות ההון הנדרשים ובמתווה שקבע הדירקטוריון לצורך עמידה ביחסי הלימות ההון אזי התשלום הנדחה לא ישולם וידחה לשנה הבאה (להלן: "מועד התשלום המעודכן"). במקרה בו שיעור התשואה בדוחות

ביאור 23 - זכויות עובדים (המשך)

הכספיים המתפרסמים בסמוך לפני מועד התשלום המעודכן יהיה נמוך משיעור תשואה של 6% ו/או הבנק לא עמד ביחסי הלימות ההון הנדרשים ובמתווה שקבע הדירקטוריון לצורך עמידה ביחסי הלימות ההון, אותו חלק מהמענק המשתנה הנדחה יבוטל ונושא המשרה לא יהיה זכאי לקבלו.

6.2 ככל שהתגמול המשתנה שהוענק לנושא המשרה עלה על 40% מהתגמול הקבוע של אותו נושא משרה, הפריסה והדחייה של התגמול המשתנה יהיה כדלקמן: 50% מהתגמול המשתנה יידחה ויפרס על פני שלוש שנים בקו ישר ותשלומו של כל תשלום יותנה בעמידה בשיעור תשואה של 6% ומעלה לגבי השנה בה אמור להשתלם התשלום ובכך שלא יהיה במתן אותו חלק מהתגמול המשתנה הנדחה כדי לפגוע ביחסי הלימות ההון הנדרשים על פי הוראות המפקח על הבנקים ובמתווה שקבע הדירקטוריון לצורך עמידה ביחסי הלימות ההון. היה ובשנה מסוימת שיעור התשואה יהיה נמוך מ- 6% ו/או הבנק לא עמד ביחס הלימות ההון הנדרשים ובמתווה שקבע הדירקטוריון לצורך עמידה ביחסי הלימות ההון אזי התשלום הנדחה לא ישולם וידחה לשנה הבאה (להלן: "מועד התשלום המעודכן"). במקרה בו שיעור התשואה בדוחות הכספיים המתפרסמים בסמוך לפני מועד התשלום המעודכן יהיה נמוך משיעור תשואה של 6% ו/או הבנק לא עמד ביחסי הלימות ההון הנדרשים ובמתווה שקבע הדירקטוריון לצורך עמידה ביחסי הלימות ההון, אותו חלק מהמענק המשתנה הנדחה יבוטל ונושא המשרה לא יהיה זכאי לקבלו.

ההסדר חל על כלל נושאי המשרה והעובדים המרכזיים שאינם נושאי משרה. אלא אם כן, התגמול המשתנה שהוענק לנושא משרה ו/או עובד מרכזי שאינו נושא משרה בגין שנת המענק לא עלה על שישית (1/6) מהתגמול הקבוע של אותו נושא משרה ו/או עובד מרכזי שאינו נושא משרה באותה שנה ואז ועדת התגמול והדירקטוריון יהיו רשאים להחליט שאין צורך בדחיית תשלום כלשהו בגין אותו תגמול משתנה.

6.3 עוד נקבע במסמכי מדיניות התגמול התניה שלפיה נושא המשרה, עובד ועובד מרכזי שאינו נושא משרה, יחזיר לבנק, בתנאים המפורטים במדיניות, סכומים ששולמו לו כחלק מתנאי הכהונה והעסקה, אם שולמו לו על בסיס נתונים שהתבררו כמוטעים והוצגו מחדש בדוחות הכספיים של הבנק (Claw back). כמו כן, הוספה התניה כי כל תגמול משתנה יוענק וישולם בכפוף להתניה שהינו בר השבה בהתקיימותם של קריטריונים מוגדרים הקבועים במדיניות התגמול החדשה. בהתייחס לעובדים ועובדים מרכזיים שאינם נושאי משרה תקופת ההשבה תהיה קצובה ל- 5 שנים ממועד הענקת המענק המשתנה. לגבי עובדים מרכזיים שהינם נושאי משרה כהגדרתם בחוק החברות, תוארך תקופת ההשבה בשנתיים נוספות בהתקיים התנאים הקבועים בהוראה. דירקטוריון הבנק לאחר קבלת המלצת ועדת התגמול, יהיה רשאי להאריך את תקופת ההשבה, מעבר לשנתיים הנוספות, ככל שהחקירה הרלוונטית טרם הסתיימה וטרם התבררה מידת אחריותו של נושא המשרה.

7. צורות תגמול משתנה

7.1 בהתאם להוראה A301, נקבעו יחסים בין התגמול המשתנה לתגמול הקבוע, כך שבכל מקרה התגמול המשתנה לנושא המשרה לא יעלה על 100% מעלות השכר עבור כל נושא משרה, בכפוף למפורט להלן ולמגבלות ולכללים הקבועים בחוק תגמול לנושאי משרה בתאגידים פיננסיים.

7.2 התגמול המשתנה על פי מסמכי מדיניות התגמול כולל תגמול בדרך של תשלום מזומן בלבד ואינו כולל מניות או מכשירים מבוססי מניות וצורות אחרות.

7.3 מעבר לתגמול המשתנה השנתי, כפי שפורט בהרחבה לעיל, מסמכי מדיניות התגמול כוללים אפשרות להעניק מענקים מיוחדים כגון:

(א) מענק בנסיבות מיוחדות לנושאי המשרה (למעט יו"ר ומנכ"ל) - ועדת התגמול והדירקטוריון רשאים להעניק מענק בנסיבות מיוחדות לנושאי המשרה כאמור לעיל בשנה בה שיעור התשואה בפועל נמוך משיעור התשואה המינימאלי אך לא פחות משיעור תשואה של 6% ובכפוף לעמידה ביחסי הלימות ההון הנדרשים על פי הוראות המפקח על הבנקים ובמתווה שקבע הדירקטוריון לצורך עמידה ביחסי הלימות ההון. היקף המענק הכולל מוגבל לסכום לא מהותי שלא יעלה על 150,000 ש"ח תוך קביעת תקרה של עד משכורת אחת לנושא משרה.

(ב) בונוס מצטיינים לעובדים ולעובדים מרכזיים (בתחילת כל שנה על המנכ"ל יהיה להציג לאישור ועדת התגמול את העקרונות לחלוקת בונוס המצטיינים לעובדים ולעובדים מרכזיים): מנכ"ל הבנק יהיה רשאי להעניק בונוס מצטיינים לעובדים ולעובדים מרכזיים בסכום שלא יעלה על 1,150,000 ש"ח בתנאים כמפורט בסעיף 5.5. לעיל.

בשנת 2016 התכנסה ועדת התגמול 18 פעמים כאשר התגמול ששולם לחבריה במהלך השנה עמד על כ- 202,104.63 אלפי ש"ח.

ביאור 23 - זכויות עובדים (המשך)

סכומים מדווחים במיליוני ש"ח

ליום 31 בדצמבר		
2015	2016	
פיצויים		
57.8	62.1	סכום ההתחייבות
58.7	62.3	השווי ההוגן של נכסי התוכנית
(0.9)	(0.2)	עודף ההתחייבות על נכסי התוכנית
-	-	עודף ההתחייבות שנכלל בסעיף "התחייבויות אחרות"
0.9	0.2	עודף נכסי התוכנית שנכלל בסעיף "נכסים אחרים"
הטבות אחרות*		
5.5	5.2	סכום ההתחייבות
-	-	השווי ההוגן של נכסי התוכנית
5.5	5.2	עודף ההתחייבות על נכסי התוכנית
5.5	5.2	עודף ההתחייבות שנכלל בסעיף "התחייבויות אחרות"
-	-	עודף נכסי התוכנית שנכלל בסעיף "נכסים אחרים"
סה"כ		
5.5	5.2	עודף ההתחייבות בגין הטבות לעובדים על נכסי תוכנית שנכלל בסעיף "התחייבויות אחרות"
0.9	0.2	עודף נכסי התוכנית מעל ההתחייבות בגין הטבות לעובדים שנכלל בסעיף "נכסים אחרים"

* כולל בעיקר הפרשות לחופשה ולמענק יובלות

ביאור 23 - זכויות עובדים (המשך)

סכומים מדווחים במיליוני ש"ח

תכניות להטבה מוגדרת

1. מחויבויות ומצב המימון

לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר		
2015	2016	
א. שינוי במחויבות בגין הטבה חזויה		
		מחויבות בגין הטבה חזויה (עתודה לפיצויי פרישה) בתחילת התקופה
54.4	57.8	
		עלות שירות
3.4	3.5	
		עלות ריבית
1.9	1.8	
		הפקדות משתתפי התכנית
(0.4)	(0.4)	הפסד אקטוארי (רווח)
(1.5)	(0.6)	הטבות ששולמו
57.8	62.1	מחויבות בגין הטבה חזויה (עתודה לפיצויי פרישה) בסוף התקופה
55.7	59.8	מחויבות בגין הטבה מצטברת בסוף התקופה
ב. שינוי בשווי הוגן של נכסי התכנית ומצב המימון של התכנית		
		שווי הוגן של נכסי התכנית בתחילת התקופה
56.6	58.7	
		תשואה במועל על נכסי התכנית
-	0.6	
		הפקדות לתכנית על ידי התאגיד הבנקאי
3.5	3.6	
(1.4)	(0.6)	הטבות ששולמו
58.7	62.3	שווי הוגן של נכסי התכנית (יעודה לפיצויי פרישה) בסוף התקופה
0.9	0.2	מצב המימון - נכס (התחייבות) נטו שהוכר בסוף התקופה
ג. סכומים שהוכרו במאזן המאוחד		
		סכומים שהוכרו בסעיף נכסים אחרים
0.9	0.2	
		סכומים שהוכרו בסעיף התחייבויות אחרות
-	-	
0.9	0.2	נכס (התחייבות) נטו שהוכר בסוף התקופה
ד. סכומים שהוכרו ברווח (הפסד) כולל אחר מצטבר לפני השפעת מס		
		רווח אקטוארי נטו
2.4	2.3	
		התחייבות נטו בגין המעבר
(1.3)	(1.3)	
		עלות (זיכוי) נטו בגין שירות קודם
-	-	
1.1	1.0	יתרת סגירה ברווח כולל אחר מצטבר

ביאור 23 - זכויות עובדים (המשך)

סכומים מדווחים במיליוני ש"ח
תכניות להטבה מוגדרת (המשך)
2. הוצאה לתקופה

לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר		
2014	2015	2016
א. רכיבי עלות ההטבה נטו שהוכרו ברווח והפסד		
3.9	3.4	3.5
2.5	1.9	1.8
(0.9)	(1.5)	(0.7)
(0.5)	(0.4)	(0.3)
-	(0.3)	-
(0.5)	(0.7)	(0.3)
5.0	3.1	4.3
סך עלות ההטבה, נטו		
ב. שינויים בנכסי תכנית ובמחויבות להטבה שהוכרו ברווח (הפסד) כולל אחר לפני השפעת מס		
0.2	0.7	(0.3)
0.5	0.4	0.3
-	(0.2)	-
0.7	0.9	-
סך הכל הוכר ברווח כולל אחר		
5.0	3.1	4.3
סך עלות ההטבה נטו		
5.7	4.0	4.3
סך הכל הוכר בעלות ההטבה, נטו לתקופה וברווח כולל אחר		
ג. אומדן של הסכומים הכלולים ברווח כולל אחר מצטבר שצפוי כי יופחתו מרווח כולל אחר מצטבר לדוח רווח והפסד כהוצאה (כהכנסה) בשנת 2016 לפני השפעת המס		
(0.3)		
-		
-		
(0.3)		
סך הכל צפוי כי יופחת מרווח כולל אחר מצטבר		

(1) הפחתה של רווחים אקטואריים הנובעים כתוצאה משינוי בשיעור ההיוון ורווחים או הפסדים אקטואריים שאינם נובעים כתוצאה משינוי בשיעור ההיוון, כל אלה כפי שהוגדרו ביום 1 בינואר 2013 (מועד יישום לראשונה של כללי חשבונאות המקובלים בבנקים בארה"ב בנושא זכויות עובדים) ואשר נכללו במסגרת הרווח הכולל האחר המצטבר.

ביאור 23 - זכויות עובדים (המשך)

סכומים מדווחים במיליוני ש"ח

תכניות להטבה מוגדרת (המשך)

3. הנחות

א. ההנחות על בסיס ממוצע משוקלל המשמשות לקביעת המחויבות בגין הטבה ולמדידת עלות ההטבה נטו לשנה שהסתיימה

ליום 31 בדצמבר		
2015	2016	
1. ההנחות העיקריות המשמשות לקביעת המחויבות בגין הטבה		
1.6%	1.6%	שיעור היוון
1.5%	1.5%	שיעור עליית המדד
9.0%	9.0%	שיעור עזיבה
1.0%	1.0%	שיעור גידול ריאלי בתגמול
2. ההנחות העיקריות המשמשות למדידת עלות ההטבה נטו לתקופה		
1.5%	1.5%	שיעור היוון
3.3%	2.4%	תשואה חזויה לטווח ארוך על נכסי התוכנית
1.0%	1.0%	שיעור גידול ריאלי בתגמול

ב. השפעה של שינוי בנקודת אחוז אחת על המחויבות בגין הטבה חזויה לפני השפעת מס*

קיטון בנקודת אחוז אחת		גידול בנקודת אחוז אחת		
ליום 31 בדצמבר				
2015	2016	2015	2016	
10.0	12.6	(8.7)	(10.3)	שיעור היוון
(0.1)	(0.1)	0.1	0.1	שיעור עזיבה
(9.1)	(10.8)	10.6	13.3	שיעור גידול בתגמול

* ניתוח הרגישות ניתן רק בגין הנחות שיש להן השפעה מהותית על המחויבות.

ביאור 23 - זכויות עובדים (המשך)

סכומים מדווחים במיליוני ש"ח

תכניות להטבה מוגדרת (המשך)

4. נכסי תכנית

א. הרכב השווי הוגן של נכסי תכנית

ליום 31 בדצמבר								
2015				2016				
סה"כ	רמה 3	רמה 2	רמה 1	סה"כ	רמה 3	רמה 2	רמה 1	
								סוג נכס
0.2	-	0.1	0.1	0.2	-	-	0.2	מזומנים ופקדונות בבנקים
20.6	-	-	20.6	20.1	-	-	20.1	מניות
								אגרות חוב:
5.8	-	-	5.8	8.2	-	-	8.2	ממשלתיות
24.1	9.5	6.1	8.5	25.0	13.1	5.8	6.1	קונצרניות
29.9	9.5	6.1	14.3	33.2	13.1	5.8	14.3	סך הכל אגרות חוב
8.0	7.2	0.4	0.4	8.8	8.0	0.3	0.5	אחר
58.7	16.7	6.6	35.4	62.3	21.1	6.1	35.1	סך הכל

ב. השווי ההוגן של נכסי תכנית לפי סוג נכסים ויעד הקצאה לשנת 2016

יעד הקצאה			% מנכסי התכנית	
ליום 31 בדצמבר				
2015	2016	2017		
0.0%	0.3%	0%-30%		מזומנים ופקדונות בבנקים
35.0%	32.3%	30%-42%		מניות
				אגרות חוב:
10.0%	13.1%	3%-15%		ממשלתיות
41.0%	40.1%	29%-53%		קונצרניות
51.0%	53.2%	32%-68%		סך הכל אגרות חוב
14.0%	14.2%	10%-38%		אחר
100.0%	100.0%	100.0%		סך הכל

ביאור 23 - זכויות עובדים (המשך)

סכומים מדווחים במיליוני ש"ח
 תכניות להטבה מוגדרת (המשך)
 4. נכסי תכנית (המשך)

התנועה בשנת 2016					
תשואה בפועל על נכסי התכנית					
יתרת פתיחה	רווחים/ (הפסדים) שמומשו	רווחים/ (הפסדים) שלא מומשו	רכישות, מכירות וסילוקים, נטו	יתרת סגירה	
9.5	-	0.9	2.7	13.1	קונצרניות
7.2	-	0.2	0.6	8.0	אחר
16.7	-	1.1	3.3	21.1	סך הכל

התנועה בשנת 2015					
תשואה בפועל על נכסי התכנית					
יתרת פתיחה	רווחים/ (הפסדים) שמומשו	רווחים/ (הפסדים) שלא מומשו	רכישות, מכירות וסילוקים, נטו	יתרת סגירה	
8.0	-	0.3	1.2	9.5	קונצרניות
5.7	-	0.2	1.3	7.2	אחר
13.7	-	0.5	2.5	16.7	סך הכל

5. תזרימי מזומנים

הפקדות בפועל		
תחזית*	לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר	
2017	2016	2015

א. הפקדות

3.7	3.6	3.5
-----	-----	-----

הפקדות

* אומדן ההפקדות שצפוי לשלמן לתוכניות להטבה מוגדרת במהלך שנת הכספים הנוכחית.

ב. הטבות שהבנק צופה לשלם בעתיד לפי שנים

6.2	2017
5.4	2018
5.9	2019
4.9	2020
20	2021-2025
27	2026 ואילך
69.4	סך הכל

ביאור 24 - עסקאות תשלום מבוסס מניות

1 מנכ"ל הבנק הקודם

ע"פ תנאי העסקתו של המנכ"ל הקודם, מר אוריאל פז, אשר סיים את כהונתו כמנכ"ל הבנק ביום 31 באוקטובר 2015. מר פז היה זכאי לאופציות משני סוגים - יחידות מסוג A ויחידות מסוג B. כמות יחידות האופציות מסוג A תשתנה בהתאם לתשואת מניית הבנק.

במקרה של ניתוק יחסי עובד-מעביד בין הבנק מר אוריאל פז, יהיו האופציות שהבשילו ניתנות למימוש תוך 180 יום ממועד ניתוק יחסי עובד-מעביד, שאם לא כן יפקעו. מר פז סיים את כהונתו כמנכ"ל הבנק ביום 31 באוקטובר, 2015, ולא מימש את האופציות שהבשילו בתוך התקופה הנ"ל, ובהתאם לכך, כל האופציות שהוקצו פקעו ביום 30 באפריל 2016. בדוחות הכספיים של הבנק ליום 31 בדצמבר 2016 ו 2015 לא נרשמו תקבולים בגין אופציות למנכ"ל הבנק הקודם. האומדן לשוויין הכלכלי של האופציות אשר חושב על ידי מעריך חיצוני תוך שימוש במודל הבינומי מוערך בכ- 4.2 מיליוני ש"ח, אשר סווגו עם פקיעת האופציות כפרמיה.

2 מנהלים בכירים

א. למועד דוח זה, לשני מנהלים בכירים בבנק יחידות פאנטום (מסוג A ו-B) שהוענקו להם על פי תכנית להקצאת יחידות פאנטום שאושרה בדירקטוריון הבנק ביום 29 בנובמבר, 2011. (להלן: "המנהלים" ו"התוכנית"). יתרת היחידות שהוקצו על פי התכנית למנהלים אחרים על פי התכנית פקעו עם ניתוק יחסי עובד-מעביד עמם על פי הוראות בתכנית.

ב. היחידות הוענקו ללא תמורה. כל יחידת פאנטום מקנה את הזכות לקבל, לאחר מימושה, תמורה המשקפת את ההפרש שבין ממוצע מחיר מניית הבנק ב- 30 ימי העסקים שקדמו למועד המימוש לבין תוספת המימוש. יחידות הפאנטום יהיו ניתנות למימוש למשך תקופה של 48 חודשים ממועד ההבשלה של כל מנה, כפוף להוראות תוכנית האופציות.

ג. למועד דוח זה, נותרו בידי שני המנהלים הבכירים כאמור לעיל 3 מנות (מתוך 4) הניתנות למימוש בהיקף לא מהותי.

ביאור 25א - הון עצמי

א. הון המניות הרשום של הבנק ליום 31 בדצמבר 2016 מורכב מ-100,250,000 מניות רגילות בנות 1 ש"ח כל אחת (ליום 31 בדצמבר 2015 - דומה). ההון המונפק והנפרע ליום 31 בדצמבר 2016 - 70,517,741 מניות רשומות למסחר בבורסה לניירות ערך בתל אביב (ליום 31 בדצמבר 2015 - דומה). המניות רשומות למסחר בבורסה לניירות ערך בתל-אביב.

ב. דיבידנדים

1. מדיניות ומגבלות בחלוקת הדיבידנדים

ביום 29 באוגוסט 2013 החליט דירקטוריון הבנק על אימוץ מדיניות חלוקת דיבידנד של עד 30% מהרווח הנקי של הבנק בכל שנה.

השיקולים לחלוקת הדיבידנד וחלוקתו בפועל, ככל שתהיה, יושפעו מהצורך בעמידה ביעדי ההון המעודכנים שיקבע הדירקטוריון וכפופים להוראות המפקח על הבנקים, שייקבעו מעת לעת ולהוראות הדין.

חלוקת הדיבידנד מתבצעת בכפוף להוראות חוק החברות, התשנ"ט-1999 ולהוראת ניהול בנקאי תקין מספר 331 הדנה בחלוקת דיבידנדים בתאגידים בנקאיים.

במכתב הפיקוח על הבנקים בנושא מסגרת באזל 3 - יחסי הון ליבה מינימאליים נדרשו הבנקים, בין היתר, להימנע מחלוקת דיבידנד אם בעטיה הוא עלול שלא לעמוד בדרישות ליעדי הון שנקבעו בו (לפירוט נוסף ראה ביאור 25 ב' להלן).

במקרים מסוימים יוכל הבנק לחלק דיבידנד אף בהתקיים הנסיבות לעיל, במידה שקיבל מראש או בכתב את אישורו של המפקח של הבנקים לחלוקה, ועד לגובה הסכום שאושר כאמור.

אין באמור לעיל בדבר חלוקת דיבידנד כדי ליצור התחייבות כלשהי כלפי צד שלישי כלשהו (לרבות לעניין מועדי תשלום דיבידנד ו/או שיעורו).

המידע האמור לעיל בדבר חלוקת הדיבידנד מהווה מידע צופה פני עתיד, העשוי שלא להתממש כולו או חלקו או להתממש באופן שונה מכפי שנצפה. מידע זה מתבסס על הערכות ותחזיות שונות שהיו בפני דירקטוריון הבנק. מידע זה יכול שלא יתממש בשל שינויים העשויים לחול בגורמים שונים שאינם בשליטת הבנק בלבד. הגורמים המשפיעים כוללים תחזיות והערכות לגבי שינויים במצב הכלכלי במשק, חקיקה, הוראות גורמי פיקוח ואחרים ושינויים ברווחיות הבנק בתכנית האסטרטגית, ובתכנית העבודה.

2. חלוקת דיבידנדים

להלן פירוט אודות חלוקת הדיבידנדים בבנק בשנים 2014-2016:

שנה	במיליוני ש"ח
2016	13.8
2015	17.1
2014	17.7

ביום 31 בינואר 2017, החליט דירקטוריון הבנק לחלק דיבידנד ביניים במזומן בסך 3 מיליוני ש"ח. הדיבידנד בסך 0.042542 ש"ח לכל מניה רגילה 1 ש"ח עג. שולם ביום 21 בפברואר 2017, לבעלי המניות שהחזיקו במניות הבנק ביום 8 בפברואר 2017 (המועד הקובע).

ביאור 25 - הון עצמי - הלימות הון, מינוף ונזילות לפי הוראות המפקח על הבנקים

סכומים מדווחים במיליוני ש"ח

מחושב בהתאם להוראות ניהול בנקאי תקין מספר 201-211 והוראה 299 בדבר "מדידה והלימות ההון".

ליום 31 בדצמבר		
2015	2016	
א. בנתוני המאוחד		
1 - הון לצורך חישוב יחס ההון		
778.6	800.4	הון עצמי רובד 1, לאחר התאמות פיקוחיות וניכויים
-	-	הון רובד 1 נוסף, לאחר ניכויים
292.1	352.1	הון רובד 2, לאחר ניכויים
1,070.7	1,152.5	סך הכל הון כולל
2 - יתרות משוקללות של נכסי סיכון		
7,201.1	7,148.4	סיכון אשראי
72.0	21.2	סיכוי שוק
740.7	753.9	סיכון תפעולי
8,013.8	7,923.5	סך הכל יתרות משוקללות של נכסי סיכון
3 - יחס ההון לרכיבי סיכון		
9.7%	10.1%	יחס הון עצמי רובד 1 לרכיבי סיכון
13.4%	14.5%	יחס ההון הכולל לרכיבי סיכון
9.3%	9.8%	יחס הון עצמי רובד 1 המזערי הנדרש על ידי המפקח על הבנקים ⁽¹⁾
12.8%	13.3%	יחס ההון הכולל המזערי הנדרש על ידי המפקח על הבנקים ⁽¹⁾
ב. רכיבי ההון לצורך חישוב יחס ההון (בנתוני המאוחד)		
1 - הון עצמי רובד 1		
784.0	808.3	הון עצמי
-	-	הבדלים בין הון עצמי לבין הון עצמי רובד 1
784.0	808.3	סך הון עצמי רובד 1, לפני התאמות פיקוחיות וניכויים
התאמות פיקוחיות וניכויים:		
1.2	0.8	מוניטין ונכסים בלתי מוחשיים
4.2	7.1	מיסים נדחים לקבל
-	-	התאמות פיקוחיות וניכויים אחרים - הון עצמי רובד 1
5.4	7.9	סך הכל התאמות פיקוחיות וניכויים אחרים - הון עצמי רובד 1
778.6	800.4	סך הכל הון עצמי רובד 1, לאחר התאמות פיקוחיות וניכויים
2 - הון רובד 2		
201.1	263.3	הון רובד 2: מכשירים, לפני ניכויים
91.0	88.8	הון רובד 2: הפרשות, לפני ניכויים
292.1	352.1	סך הון רובד 2, לפני ניכויים
-	-	ניכויים - הון רובד 2
292.1	352.1	סך הכל הון רובד 2

הערות בסוף הביאור

ביאור 25 - הלימות הון, נזילות ומינוף לפי הוראות המפקח על הבנקים (המשך)

ליום 31 בדצמבר		
2015	2016	
		ג. השפעת הוראות המעבר על יחס הון עצמי רובד 1
9.7%	10.0%	יחס הון עצמי רובד 1 לרכיבי סיכון לפני יישום השפעת הוראות המעבר ⁽³⁾⁽²⁾
-	0.1%	השפעת הוראות המעבר
9.7%	10.1%	יחס הון עצמי רובד 1 לרכיבי סיכון

ד. יחס כיסוי הנזילות (LCR) לפי הוראות המפקח על הבנקים
יחס כיסוי הנזילות מחושב בהתאם להוראות ניהול בנקאי תקין מספר 221 בדבר יחס כיסוי נזילות.

שלוש חודשים שהסתיימו ביום 31 בדצמבר		
2015	2016	
		באחוזים
403%	458%	יחס כיסוי הנזילות ⁽⁴⁾
100%	100%	יחס כיסוי הנזילות המזערי הנדרש ע"י המפקח על הבנקים

ה. יחס מינוף לפי הוראות המפקח על הבנקים
יחס מינוף מחושב בהתאם להוראות ניהול בנקאי תקין מספר 218 בדבר יחס מינוף.

ליום 31 בדצמבר		
2015	2016	
		באחוזים
778.6	800.4	הון עצמי רובד 1
14,989.5	14,973.1	סך החשיפות
5.2%	5.3%	יחס המינוף
5.0%	5.0%	יחס המינוף המזערי הנדרש ע"י המפקח על הבנקים

(1) יחסי ההון הנדרשים על ידי המפקח על הבנקים מיום 1 בינואר 2015 בתוספת דרישת הון בשיעור המבטא 1% מיתרת ההלוואות לדיור למועד הדיווח. דרישה זו מיושמת בהדרגה החל מיום 1 באפריל 2015 עד ליום 1 בינואר 2017. בהתאם לכך, יחס הון עצמי רובד 1 המזערי שיידרש על ידי המפקח על הבנקים ליום 1 בינואר 2017, על בסיס מאוחד, לפי נתוני מועד הדיווח, הינו 9.9% - 13.4%, בהתאמה.

(2) לתאריך המאזן לא קיימת השפעה בגין תוכנית התייעלות.

(3) לרבות השפעת כללי החשבונאות המקובלים בארה"ב בנושא זכויות עובדים.

(4) המידע מוצג במונחים של ממוצעים פשוטים של תצפיות ימיות במשך הרבעון המדווח.

ביאור 26 - התחייבויות תלויות והתקשרויות מיוחדות

סכומים מדווחים במיליוני ש"ח

א - התקשרות חוץ מאזנית בגין פעילות לפי מידת הגביה(1)

ליום 31 בדצמבר		
2015	2016	
		יתרת אשראי מפקדונות לפי מידת גביה ⁽²⁾
1,110.2	910.3	מטבע ישראלי צמוד למדד
42.4	44.2	מטבע ישראלי לא צמוד
1,152.6	954.5	סך הכל
		מידע על העמדת הלוואות במהלך השנה
2.5	0.9	הלוואות מפקדונות לפי מידת הגביה
1.9	1.2	הלוואות עומדות
4.4	2.1	סך הכל

ליום 31 בדצמבר							
2015		2016					
סך הכל	סך הכל	מעל 10 עד 20 שנים	מעל 5 עד 10 שנים	מעל 3 עד 5 שנים	מעל שנה עד 3 שנים	עד שנה	
							תזרימים בגין עמלת גביה ומרווחי ריבית בגין הפעילות במידת גביה ⁽³⁾
74.3	59.1	1.3	14.4	14.0	19.2	10.2	תזרימי חוזיים עתידיים
66.8	51.3	0.8	11.1	12.0	17.6	9.8	תזרימים צפויים מהוונים ⁽⁵⁾⁽⁴⁾

- (1) אשראים ופיקדונות מפקדונות שהחזרתם למפקיד מותנית בגביית האשראים עם עמלת גביה.
 (2) הלוואות עומדות ופקדונות ממשלה שניתנו בגינם, בסך 52.6 מיליוני ש"ח (2015 - 91.3 מיליוני ש"ח), לא נכללו בביאור זה.
 (3) כולל מגזר מטבע חוץ ומגזר שקלי הלא צמוד שאינו עולה על 10% מסך הפקדונות לפי מידת גביה.
 (4) היוון בוצע לפי שיעור של 3.67% (2015 - 2.55%).
 (5) הנתונים אינם לוקחים בחשבון הערכה של פירעונות מוקדמים.

ביאור 26 - התחייבויות תלויות והתקשרויות מיוחדות (המשך)

ב - תביעות משפטיות

1 כללי

הבנק הינו צד להליכים משפטיים, לרבות בקשות לאישור תובענות ייצוגיות שנקטו נגדו לקוחותיו, או לקוחותיו בעבר, שראו את עצמם נפגעים או ניזוקים מפעילות הבנק במהלך העסקים הרגיל. לדעת הנהלת הבנק בהסתמך על חוות דעת משפטיות של יועצים משפטיים באשר לסיכויי תביעות תלויות, לרבות בקשות לאישור תביעות ייצוגיות ולגבי תביעות אשר לא תדחנה או תבטלנה, נכללו בדוחות כספיים אלה הפרשות נאותות לכיסוי נזקים אפשריים עקב כל התובענות, במקום בו נדרשה הפרשה בהתאם לכללי חשבונאות מקובלים.

2 ביום 1 באפריל, 2007 הוגשו לבית המשפט המחוזי בתל אביב כתב תביעה ובקשה לאישור התביעה כתובענה ייצוגית נגד כלל פיננסיים בטוחה ניהול השקעות בע"מ (להלן: "כלל בטוחה") וכן נגד בנקים ובתי השקעות נוספים. המבקשים טוענים כי הינם בעלי יחידות השתתפות בקרנות נאמנות שונות אשר נוהלו בעבר על ידי חברות בנות של הבנקים, ובכללן על-ידי כלל קרנות נאמנות בע"מ (לשעבר אילנות דיסקונט בע"מ, להלן: "אילנות דיסקונט"), שנמכרה לכלל בטוחה.

עניין של התביעה ובקשת האישור, בעמלות "ברוקראז" אשר, לטענת המבקשים, נהגה כלל קרנות נאמנות (שהייתה בחלק מהתקופה הרלוונטית לתובענה בשליטת כלל בטוחה) כמנהלת קרנות נאמנות, לשלם לבנק דיסקונט ולכלל בטוחה, בעבור פעולות קנייה ומכירה של ניירות ערך ו/או מטבע חוץ, אשר בנק דיסקונט ו/או כלל בטוחה ביצעו עבורה בהיותן חבר בורסה. לטענת המבקשים, חלק מהנתבעות גבו מקרנות הנאמנות שבניהול חברות בנות שלהם, שלא כדין, עמלות בשיעורים גבוהים מהשיעורים שנגבו מלקוחות אחרים שלהם. המבקשים מוסיפים וטוענים, כי הסיבה להמשך גביית העמלה הגבוהה, הינה הסכמות שונות אליהן הגיעו כלל בטוחה ובנק דיסקונט, במסגרת מכירת השליטה באילנות דיסקונט. המבקשים טוענים כי במעשיה אלו הפרה כלל בטוחה את הוראותיו של חוק השקעות משותפות בנאמנות, התשנ"ד - 1994. כמו כן טוענים המבקשים, כי כלל בטוחה הפרה את חובת הנאמנות כלפי מחזיקי יחידות ההשתתפות בקרן, הפרה את החוזה בינה לבין המשקיעים בקרן הנאמנות, הטעתה את המשקיעים וניצלה את בורותם. היקף הנזק הנטען לקבוצה, מוערך על ידי המבקשים לתקופה שמיום 1 בינואר, 2004, כנגד כל הנתבעות, בסך של כ- 386.15 מיליון ש"ח. המבקשים טוענים כי מתוך סכום זה אחראית כלל בטוחה לסך של כ- 50.3 מיליון ש"ח, כאשר בגין חלק מהסכום הנ"ל היא נתבעת לבד ובגין חלק מהסכום היא נתבעת ביחד ולחוד עם בנק דיסקונט. הסעד הנתבע בתביעה הינו לחיוב כל הנתבעות להשיב את העמלות שנגבו כביכול ביתר מתחילת שנת 2004, וכן צו עשה המורה לנתבעות לשנות את הדרך בה הן נוהגות בכל הקשור לגביית עמלות.

ביום 6 באוגוסט, 2013 רכש בנק ירושלים את מלוא מניות כלל בטוחה מחברת כלל פיננסיים בע"מ, אשר החזיקה ב- 100% ממניות כלל בטוחה. לפיכך, בהתאם להסכם הרכישה, אחראי הבנק גם להתחייבויות וחובות כלל בטוחה בגין תביעה זו, ככל שתהייה. זאת, בכפוף להתחייבות כלל פיננסיים לשפות את הבנק בגין נזקים הנובעים מאירועים שאירעו בכלל בטוחה לפני מועד המכירה, ובכללם תשלום על פי פסק דין שינתן בתביעה זו, ככל שינתן, ככל שהסך הכולל של נזקים אלו יעלה על 2.5 מיליון ש"ח (מהוון ליום הרכישה 2.3 מיליון ש"ח). ביום 10 במאי, 2016 ניתן פס"ד הדוחה את הבקשה לאישור התובענה כייצוגית ובכך בא הליך זה לסימו.

3 ביום 17 בספטמבר, 2013 הוגשה תביעה בבית המשפט המחוזי בירושלים (בין היתר) כנגד הבנק, וכן הוגשה בקשה להכיר בתביעה זו כתובענה ייצוגית, בטענה לפיה הבנק מטעה את לקוחותיו שהם נכים (בשיעור של 40% ומעלה) ומפר את הדין, בכך שאינו מיידעם על זכותם לפי החוק לקבלת הנחות מעמלות מסוימות. הסעדים שנדרשו בבקשה לאישור התובענה כייצוגית הם השבת ההפרש בין התשלום שנגבה מהלקוחות הנכים לבין התשלום שהיה נגבה מהם במועל אם היו ניתנות הנחות. וכן, מתן צו עשה המורה לבנק לעדכן את דבר ההנחה לנכים בקרב לקוחותיו. התובע העריך כי סכום הנזק שנגרם לקבוצה כולה ביחס לבנק ירושלים עומד על כ- 784 אלפי ש"ח. ביום 30 ביוני, 2014 הגיש הבנק את תגובתו לבקשה. ביום 15 ביוני, 2016, ניתן פסק דין המאשר את הסתלקות התובעים מהתביעה, וקובע כי ישולם שכ"ט על ידי הנתבעים לתובעים ולבא כוחם. חלקו של בנק ירושלים בתשלום שכ"ט עומד על 2 אלפי ש"ח. בכך באה תביעה זו לסימו.

4 ביום 17 באוגוסט 2016 הוגשו לבית המשפט המחוזי בתל אביב יפו כתב תביעה ובקשה לאישור התובענה כתובענה ייצוגית כנגד הבנק, וכן כנגד תשעה בנקים נוספים, בטענה לפיה הבנקים גובים מעסקים שהינם לקוחותיהם ואשר אינם נכללים בהגדרת "עסק קטן", עמלות שלא בהתאם למה שמותר להם לגבות על פי תעריפניהם. לכן, מבקשות התובעות לחייב את הבנקים להשיב ללקוחות אלו את העמלות הללו, אשר נגבו, לטענתן, שלא כדין. כמו כן, מבקשות התובעות כי ינתן צו עשה כנגד הנתבעים אשר יאסור עליהם להוסיף ולגבות עמלות מהלקוחות האמורים שלא לפי תעריפניהם.

ביאור 26 - התחייבויות תלויות והתקשרויות מיוחדות (המשך)

התובעות העריכו כי סכום הנזק שנגרם לקבוצה כולה ע"י עשרת הבנקים הנתבעים, עומד על כמיליארד ש"ח. הואיל והיקף העמלות הרלוונטיות אשר שולמו על ידי לקוחות בנק ירושלים, בעלי המאפיינים האמורים, בתקופה נשוא התביעה, הינו זניח, אזי בהתאם גם ההיקף הכספי של התביעה האמורה ככל שהיא מתייחסת לבנק ירושלים אינו מהותי. טרם הוגשה תגובת הבנק לבקשה ולתביעה, ולפיכך עדיין לא ניתן להעריך את סיכויי הבקשה והתביעה.

5 ביום 12 ביולי, 2010 הוגשה תביעה בבית המשפט המחוזי בירושלים כנגד הבנק, וכן הוגשה בקשה להכיר בתביעה זו כתובענה ייצוגית בסך כולל של 10,692 אלפי ש"ח לכלל הקבוצה המיוצגת. בתביעה נטען כי הבנק לא הסיר את כל רישומי השעבודים הרשומים על שמו להבטחת הלוואות שכבר סולקו במלואן על ידי הלווים. לפיכך, נתבע כי הבנק יסיר רישומים אלו ויפצה לקוחות שהסירו רישומים אלו על חשבונם. ביום 18 במרץ, 2014 הוגשה לבימ"ש בקשה לאישור הסכם פשרה שנחתם בתביעה זו. בהתאם להחלטת בימ"ש מיום 20 במרץ, 2014 פורסם ההסכם בעיתונים וכן הוגש לאישור היועץ המשפטי לממשלה והמפקח על הבנקים. עמדת המפקח על הבנקים הוגשה לבית המשפט. בספטמבר 2015 התקיימו דיוני הוכחות בתביעה זו, וביום 14 בדצמבר 2016, ניתן פס"ד שאישר את הסכם הפשרה שנחתם בין הצדדים לתיק זה. בכך בא התיק לסיומו.

6 ביום 17 בנובמבר, 2014 הוגשה לבית המשפט המחוזי - המחלקה הכלכלית בתל אביב תובענה ובקשה לאישור התובענה כייצוגית כנגד הבנק וכנגד מספר נתבעים נוספים שכיהנו כדירקטורים בכלל, בטענה לפיה כלל בטוחה, בכובעה כמנהל תיקים, ביצעה עבור לקוחותיה עסקאות בניירות ערך של חברות מקבוצת אי.די.בי, וזאת תוך העדפה של האינטרסים שלה ושל חברות שונות בקבוצת אי.די.בי על פני האינטרסים של לקוחותיה. לטענת התובע, הפרה כלל בטוחה את הוראות הדין, לרבות הוראות חוק העיסוק ביועץ השקעות, שעניין חובת האמונים של כלל בטוחה כלפי לקוחותיה, חובתה ליידע את לקוחותיה על ניגוד עניינים הקיים לה בביצוע פעולות כאמור ומבלי לקבל את הסכמתם מראש עובר לביצועה של כל עיסקה שיש בה משום ניגוד עניינים, וכן איסור על העדפת נכסים פיננסיים של כלל בטוחה או תאגיד הקשור אליה. לטענת התובע הוא היה קשור בהסכם לניהול השקעות עם כלל בטוחה, אשר רכשה לתיקו ניירות ערך של חברות מקבוצת אי.די.בי, ובפעולותיה גרמה לו כלל בטוחה הפסדים משמעותיים. סכום התביעה האישית מוערך בכ- 19,000 ש"ח. המבקש ציין כי לא ניתן להעריך בשלב זה את סכום התביעה הקבוצתית. ביום 30 ביוני 2015 הגישה כלל פיננסיים, בשם הבנק, את תגובת הבנק לבקשה. בינואר 2016 הוגשה תשובת המבקש לתגובת המשיבים.

ביום 8 בינואר 2017 ניתנה החלטה בבקשת האישור (להלן: "החלטה") המאשרת את ניהול התובענה כייצוגית כנגד כלל בטוחה, ודוחה את הבקשה בנוגע לדירקטורים. חברי הקבוצה כפי שנקבעו בהחלטה הינם "כל מי שקיבל שירותי ניהול השקעות מחברת כלל פיננסיים בטוחה ("בטוחה") ובמסגרת ניהול התיקים רכשה עבורו בטוחה (או מי מטעמה) ניירות ערך, בלי שהתקבל אישורו מראש ביחס לכל עסקה כאמור, וכתוצאה מהרכישה כאמור נגרם לו נזק. כן נקבע בהחלטה כי הקבוצה תכלול את מי שבוצעו בחשבונם רכישות של ניירות ערך כאמור בתקופה של עד 7 שנים טרם הגשת בקשת האישור ועד המועד בו הושלמה עסקת המיזוג של כלל בטוחה לבנק ירושלים.

ביום 6 באוגוסט, 2013 רכש בנק ירושלים את מלוא מניות כלל בטוחה מחברת כלל פיננסיים בע"מ, אשר החזיקה ב- 100% ממניות כלל בטוחה. לפיכך, בהתאם להסכם הרכישה, אחראי הבנק גם להתחייבויות וחובות כלל בטוחה בגין תביעה זו, ככל שתהיינה. זאת, בכפוף להתחייבות כלל פיננסיים לשפות את הבנק בגין נזקים הנובעים מאירועים שאירעו בכלל בטוחה לפני מועד המכירה, ובכללם תשלום על פי פסק דין שינתן בתביעה זו, ככל שינתן, ככל שהסך הכולל של נזקים אלו יעלה על 2.5 מיליון ש"ח. ביום 21 בדצמבר, 2014 הודיעו כלל פיננסיים בע"מ, כלל החזקות עסקי ביטוח בע"מ לבנק ירושלים כי כלל פיננסיים בע"מ המחיתה את התחייבויותיה וזכויותיה עפ"י סעיף 10 להסכם הרכישה לכלל החזקות עסקי ביטוח בע"מ. לפיכך, כיום חלה התחייבותה לשיפוי של כלל פיננסיים בע"מ על כלל החזקות עסקי ביטוח בע"מ. להערכת הנהלת הבנק, המתבססת על הערכת יועציו המשפטיים באשר לסיכויי התביעה, ההפרשה שנכללה בדוחות הכספיים בניכוי השיפוי הינה נאותה.

7 נכון ליום 31 בדצמבר, 2016 לבנק אין חשיפה מהותית בגין תביעות שהוגשו נגדו אשר ההסתברות להתממשותן אינה קלושה למעט כמפורט בסעיף 6 לביאור זה. במהלך שנת 2016 לא חלו שינויים מהותיים בבקשות לאישור תובענות ייצוגיות אשר הוגשו כנגד הבנק, למעט האמור בסעיפים 2 - 6 לעיל.

ביאור 26 - התחייבויות תלויות והתקשרויות מיוחדות (המשך)

ד - התחייבויות תלויות אחרות

1. בחודש ינואר, 2012 אושרה באסיפה הכללית של בעלי מניות הבנק החלטה, לפיה יעניק הבנק למי שיכהנו מעת לעת בנושאי משרה בבנק ובחברות הבנות שלו התחייבות לשיפוי בגין חבות כספית שתוטל על מי מהם ובגין הוצאות התדיינות סבירות הקשורות לרשימת אירועים שצורפה כנספח לכתב ההתחייבות. מתן השיפוי מותנה בקיומם של התנאים המפורטים בכתב ההתחייבות וסכום השיפוי המירבי לנושאי המשרה בבנק ובחברות הבנות במצטבר לא יעלה על 25% מההון העצמי של הבנק.

ביום 30 לאוקטובר, 2016, אישרה מחדש האסיפה הכללית של בעלי המניות של הבנק הענקת כתב התחייבות לשיפוי לדירקטורים שהינם בעלי שליטה ו/או קרוביהם ו/או אשר לבעלי השליטה עשוי להיות ענין אישי בהענקת כתבי התחייבות לשיפוי להם, לתקופה של שלוש שנים נוספות, שתחילתה ביום 9 לאוקטובר 2016 (המועד בו יחלפו 3 שנים מהמועד בו אושרו כתבי השיפוי למר זלמן שובל, מר גדעון שובל ומר משה באואר), באותם תנאים של כתבי התחייבות לשיפוי הנוכחים שאושרו בחודש אוקטובר 2013 כאמור לעיל לכל יתר נושאי המשרה ובכלל זה לדירקטורים האחרים ולדירקטורים האמורים.

2. במסגרת הקמת החברה, "ירושלים מימון והנפקות (2005) בע"מ, חברה בת בשליטה מלאה של הבנק (להלן: "מימון והנפקות") התחייב הבנק לשפות את מימון והנפקות בגין כל התחייבויותיה, זאת בכדי לעמוד בדרישות הוראות המפקח על הבנקים בנושא יחס הון מזערי (סעיף 4 להוראה 311 להוראות ניהול בנקאי תקין).

במסגרת הנפקות לציבור של תעודות התחייבות על ידי מימון והנפקות, התחייב הבנק כלפי מימון והנפקות והנאמן לאותן הנפקות לקיים את כל תנאיהן של תעודות ההתחייבות אשר הונפקו על ידה ושיוחזקו על ידי הציבור. למועד הדוח, יתרת התחייבות הבנק הינה ל-46 מיליון ש"ח ע.ג. תעודות פיקדון (סדרה ב'), 50 מיליון ש"ח ע.ג. כתבי התחייבות נדחים (סדרה ג'), 216 מיליון ש"ח ע.ג. אגרות חוב (סדרה ח'), 711 מיליון ש"ח ע.ג. (סדרה ט'), 100 מיליון ש"ח ע.ג. כתבי התחייבות נדחים (סדרה י"ד), 131 מיליון ש"ח כתבי התחייבות נדחים (סדרה י"ו) ו-128 מיליון ש"ח ע.ג. כתבי התחייבות נדחים מותנים (סדרה י"א), שהונפקו על ידי מימון והנפקות. התחייבות הבנק הנ"ל אינה ניתנת לביטול או לשינוי מאחר שתלויות בהן זכויות בעלי תעודות הפיקדון.

3. ביום 6 באוגוסט, 2013 רכש בנק ירושלים את מלוא מניות כלל בטוחה מחברת כלל פיננסיים בע"מ, אשר החזיקה ב-100% ממניות כלל בטוחה. לפיכך, בהתאם להסכם הרכישה, אחראי הבנק גם להתחייבויות וחובות כלל בטוחה בגין פעילות העבר שלה, ככל שתהינה, ובכלל זה בגין תביעות קיימות כנגד כלל בטוחה אשר הוערכו לצורכי ייחוס עלויות הרכישה בסך כולל של 5 מיליון ש"ח (מהוון ליום הרכישה - 4.6 מיליון ש"ח). זאת, בכפוף להתחייבות כלל פיננסיים לשפות את הבנק בגין נזקים הנובעים מאירועים שארעו בכלל בטוחה לפני מועד המכירה, ככל שהסך הכולל של נזקים אלו יעלה על 2.5 מיליון ש"ח (מהוון ליום הרכישה 2.3 מיליון ש"ח). בנוסף אחראי הבנק כתוצאה מעסקת הרכישה גם בגין התחייבויות לשיפוי של גופים שונים אשר רכשו פעילויות שונות מכלל בטוחה לפני מועד המכירה. זאת, בכפוף להתחייבות כלל פיננסיים לשפות את הבנק בגין נזקים הנובעים מאירועים שארעו בכלל בטוחה לפני מועד המכירה, ככל שהסך הכולל של נזקים אלו יעלה על 30 אלפי ש"ח.

ה - התקשרויות

הבנק וחברה מאוחדת התקשרו בחוזה שכירות ארוכי טווח הכוללים אופציה להארכה. דמי השכירות לתשלום בשנים הבאות בגין התקשרויות כאמור, הינם כדלהלן:

	המאוחד		הבנק	
	ליום 31 בדצמבר			
	מיליוני ש"ח			
	2015	2016	2015	2016
שנה ראשונה	17.2	16.8	2.6	2.6
שנה שנייה	17.3	15.2	1.5	1.9
שנה שלישית	17.0	15.3	1.5	1.9
שנה רביעית	14.7	15.2	1.5	1.8
שנה חמישית ואילך	107.4	109.7	0.8	1.4
סה"כ חוזה שכירות לזמן ארוך	173.5	172.2	7.9	9.6

ביאור 27 - שעבודים, תנאים מגבילים ובטחונות

א על פי חוקי העזר של מסלקת מעו"ף בע"מ (להלן: "מסלקת מעו"ף"), נדרש הבנק כחבר מסלקת מעו"ף להפקיד בטחונות נזילים עבור מלוא החשיפה בגין הפעילות בנגזרים ועבור חלקו בקרן הסיכונים. לצורך זה, שיעבד הבנק לטובת מסלקת מעו"ף את זכויותיו בחשבונות הבאים:

1. חשבון במסלקת הבורסה על שם מסלקת מעו"ף בו מופקדות איגרות חוב ממשלתיות בשווי מלוא דרישת הבטוחות מלקוחות הבנק ובגין חלקו של הבנק בקרן הסיכונים (להלן: "חשבון הבטוחות"). שווי איגרות החוב שהופקדו ליום 31 בדצמבר 2016 הסתכם בסך של 295.7 מיליוני ש"ח (ליום 31 בדצמבר 2015 - 326.6 מיליוני ש"ח).

2. חשבון בבנק לאומי לישראל בע"מ על שם מסלקת מעו"ף בו יופקדו מזומנים בשווי של לא פחות מ-25% מחלקו של הבנק בקרן הסיכונים, וכן יופקדו בחשבון זה מזומנים שישולמו כפירות של ניירות ערך שיופקדו בחשבון הבטוחות של הבנק. נכון ליום 31 בדצמבר 2016 הופקדו כספים בחשבון זה בסך של 14.5 מיליוני ש"ח (ליום 31 בדצמבר 2015 - 18.3 מיליוני ש"ח).

החשבונות המפורטים לעיל משועבדים בשעבוד צף לטובת מסלקת מעו"ף וכן משועבדים גם בשעבוד קבוע לטובת מסלקת מעו"ף.

ב - כחבר הבורסה נדרש הבנק להפקיד בטחונות נזילים להבטחת קיום כל התחייבויות לקוחות הבנק כלפי מסלקת הבורסה בגין עסקאות שבוצעו במסלקת הבורסה ולהבטחת חלקם בקרן הסיכונים של מסלקת הבורסה. לצורך זה, שיעבד הבנק לטובת מסלקת הבורסה בשעבוד קבוע מדרגה ראשונה את זכויותיו בחשבונות הבאים:

1. חשבון במסלקת הבורסה על שמה ואשר מנהל עבור הבנק בו מופקדות איגרות חוב ממשלתיות בשווי מלוא דרישת הבטוחות מלקוחות הבנק ובגין חלקו של הבנק בקרן הסיכונים. שווי איגרות החוב שהופקדו ליום 31 בדצמבר 2016 הסתכם בסך של 17.7 מיליוני ש"ח (ליום 31 בדצמבר 2015 - 6.4 מיליוני ש"ח).

2. חשבון בבנק לאומי לישראל בע"מ ע"ש מסלקת הבורסה בו יופקדו מזומנים בשווי של לא פחות מ-25% מחלקו של הבנק בקרן הסיכונים, וכן יופקדו בחשבון זה מזומנים שישולמו כפירות של ניירות ערך שיופקדו בחשבון הבטוחות של הבנק. נכון ליום 31 בדצמבר 2016 הופקדו כספים בחשבון זה בסך של 4.6 מיליוני ש"ח (ליום 31 בדצמבר 2015 - 11.9 מיליוני ש"ח).

ג - לצורך הבטחת אשראי שנתן או יתן בנק ישראל לבנק במסגרת פעילות הבנק במערכת זה"ב (RTGS), שיעבד הבנק לטובת בנק ישראל, על פי הסכם עמו מיום 24 בינואר 2011, אגרות חוב בהן מחזיק הבנק ואשר הופקדו או יופקדו בחשבון יעודי המתנהל בבורסה לני"ע על שם בנק ישראל. השעבוד הינו ללא הגבלה בסכום. ליום 31 בדצמבר 2016 לא שועבדו בטוחות (ליום 31 בדצמבר 2015 - 73.6 מיליוני ש"ח).

ד - במסגרת הסכם מיום 21 בנובמבר 2016 למכירת תיק הלוואות לאיילון חברה לביטוח בע"מ ואיילון פנסיה וגמל בע"מ (להלן, ביחד ולחוד: "איילון"), המחה הבנק לטובת איילון 80% מכלל זכויותיו והתחייבויותיו בתיק הלוואות ובבטחונות הלוואות. סך הלוואות שהומחו לאיילון על פי ההסכם עמד ביום 31 בדצמבר 2016 על סך של כ-109 מיליוני ש"ח. הודעה בגין המחאת הזכויות נרשמה בספרי הבנק אצל רשם החברות. יצוין כי הבנק לא רשם רווח או הפסד כתוצאה מעסקה זו.

פירוט ניירות ערך אשר שועבדו למלווים (במיליוני ש"ח)

המאוחד		
ליום 31 בדצמבר		
2015	2016	
406.5	78.9	ניירות ערך זמינים למכירה
-	234.5	ניירות ערך למסחר
406.5	313.4	סה"כ

ביאור 28 - פעילות במכשירים נגזרים - היקף, סיכוני אשראי ומועדי פרעון

א - יישום הוראות המפקח בדבר מכשירים נגזרים ופעילויות גידור

פעילות הבנק כמתווך פיננסי חושפת אותו למגוון סיכונים ובכלל זה סיכוני שוק. סיכוני שוק כוללים בין היתר סיכוני בסיס, סיכוני ריבית, סיכונים לתנודתיות בשערי החליפין וסיכונים בקצב האינפלציה. כחלק מהאסטרטגיה הכוללת של הבנק לניהול רמת החשיפה לסיכוני שוק, כאמור לעיל, מבצע הבנק בין היתר עסקאות במכשירים פיננסיים נגזרים כדי להקטין את החשיפה שלו לסיכוני שוק. פעילות הבנק במכשירים פיננסיים נגזרים הינה כמתווך, סוחר או כמשתמש סופי. לבנק מכשירים פיננסיים נגזרים כגון עסקאות עתידיות להחלפה בין מטבעות (Swap), וחוזים עתידיים להגנה על שערי מטבע (Future, Forward). הבנק אינו מבצע עסקאות באופציות לחשבוננו (נוסטרו) למעט לצרכי גידור.

העסקאות במכשירים הפיננסיים הנגזרים נרשמות לפי שווי הוגן ושינויים בשוויים ההוגן נרשמים באופן שוטף בדוח רווח והפסד.

הבנק מתקשר בחוזים שבפני עצמם אינם מכשירים נגזרים אך הם מכילים נגזרים משובצים. לגבי כל חוזה, הבנק מעריך האם המאפיינים הכלכליים של הנגזר המשובץ קשורים באופן ברור והדוק לאלה של החוזה המארח וקובע האם מכשיר נפרד עם אותם תנאים כשל המכשיר המשובץ היה מקיים את ההגדרה של מכשיר נגזר. כאשר נקבע שהנגזר המשובץ בעל מאפיינים כלכליים שאינם קשורים באופן ברור והדוק למאפיינים הכלכליים של החוזה המארח, וכן שמכשיר נפרד עם אותם תנאים היה כשיר כמכשיר נגזר, הנגזר המשובץ מופרד מהחוזה המארח ומטופל כנגזר בפני עצמו. נגזר משובץ שהופרד מוצג במאזן יחד עם החוזה המארח.

ביאור 28 - פעילות במכשירים נגזרים - היקף, סיכונים אשראי ומועדי פרעון

סכומים מדווחים במיליוני ש"ח

ב - היקף הפעילות

1. סכום נקוב של מכשירים נגזרים

ליום 31 בדצמבר 2016				
סך הכל	חוזים בגין מניות	חוזי מטבע חוץ	חוזי ריבית	
			שקל - מדד	אחר
א. נגזרים ALM ⁽²⁾⁽¹⁾				
328.8	-	328.8	-	-
				חוזי Forward
402.7	-	-	352.7	50.0
				Swaps
731.5	-	328.8	352.7	50.0
				סה"כ
מתוך זה חוזי החלפת שיעורי ריבית (swaps) בהם התאגיד הבנקאי הסכים לשלם שיעור ריבית קבוע				
352.7	-	-	352.7	-
ב. נגזרים אחרים ⁽¹⁾				
175.6	-	-	175.6	-
				חוזי Futures
חוזי אופציה שנסחרים בבורסה				
3,291.5	3,150.8	140.7	-	-
				אופציות שנכתבו
3,291.5	3,150.8	140.7	-	-
				אופציות שנקנו
חוזי אופציה אחרים				
2,181.9	2,181.9	-	-	-
				אופציות שנכתבו
2,181.9	2,181.9	-	-	-
				אופציות שנקנו
11,122.4	10,665.4	281.4	175.6	-
				סה"כ
ג. נגזרי אשראי וחוזי החלפת מטבע חוץ סמוט				
17.9	-	17.9	-	-
				חוזי החלפת מטבע חוץ סמוט
11,871.8	10,665.4	628.1	528.3	50.0
				סך כל הסכום הנקוב
2. שווי הוגן ברוטו של מכשירים נגזרים				
א. נגזרים ALM ⁽²⁾⁽¹⁾				
6.8	-	3.1	3.7	-
				שווי הוגן ברוטו חיובי
2.3	-	1.0	1.3	-
				שווי הוגן ברוטו שלילי
ב. נגזרים אחרים ⁽¹⁾				
144.3	143.9	0.4	-	-
				שווי הוגן ברוטו חיובי
144.4	143.9	0.4	0.1	-
				שווי הוגן ברוטו שלילי
151.1	143.9	3.5	3.7	-
				סך כל שווי הוגן ברוטו חיובי (בנכסים)
146.7	143.9	1.4	1.4	-
				סך כל שווי הוגן ברוטו שלילי (בהתחייבויות)

(1) למעט נגזרי אשראי וחוזי החלפת מטבע חוץ SPOT.

(2) נגזרים המהווים חלק ממערך ניהול הנכסים וההתחייבויות של הבנק, אשר לא יועדו ליחסי גידור.

(3) כלל היתרה כמופה להסדרי התחשבות נטו או הסדרים דומים.

ביאור 28 - פעילות במכשירים נגזרים - היקף, סיכוני אשראי ומועדי פרעון (המשך)

סכומים מדווחים במיליוני ש"ח

ב - היקף הפעילות

1. סכום נקוב של מכשירים נגזרים

ליום 31 בדצמבר 2015				
סך הכל	חוזים בגין מניות	חוזי מטבע חוץ	חוזי ריבית	
			שקל - מדד	אחר
א. נגזרים ALM ⁽²⁾⁽¹⁾				
420.4	-	420.4	-	-
				חוזי Forward
454.1	-	-	254.1	200.0
				*Swaps
⁽⁴⁾ 874.5	-	420.4	⁽⁴⁾ 254.1	200.0
				סה"כ
254.1	-	-	254.1	-
				מתוך זה חוזי החלפת שיעורי ריבית (swaps) בהם התאגיד הבנקאי הסכים לשלם שיעור ריבית קבוע
ב. נגזרים אחרים ⁽¹⁾				
⁽⁴⁾ 57.6	-	-	⁽⁴⁾ 57.6	-
				חוזי Futures
				חוזי אופציה שנסחרים בבורסה
4,049.4	3,904.9	144.5	-	-
				אופציות שנכתבו
4,049.4	3,904.9	144.5	-	-
				אופציות שנקנו
				חוזי אופציה אחרים
691.3	691.3	-	-	-
				אופציות שנכתבו
691.3	691.3	-	-	-
				אופציות שנקנו
⁽⁴⁾ 9,539.0	9,192.4	289.0	⁽⁴⁾ 57.6	-
				סה"כ
ג. נגזרי אשראי וחוזי החלפת מטבע חוץ ספוט				
5.2	-	5.2	-	-
				חוזי החלפת מטבע חוץ ספוט
10,418.7	9,192.4	714.6	311.7	200.0
				סך כל הסכום הנקוב
2. שווי הוגן ברוטו של מכשירים נגזרים				
א. נגזרים ALM ⁽²⁾⁽¹⁾				
3.2	-	1.9	1.3	-
				שווי הוגן ברוטו חיובי
3.0	-	1.1	⁽⁴⁾ -	1.9
				שווי הוגן ברוטו שלילי
ב. נגזרים אחרים				
191.9	191.0	0.9	-	-
				שווי הוגן ברוטו חיובי
192.2	191.0	0.9	⁽⁴⁾ 0.3	-
				שווי הוגן ברוטו שלילי
195.1	191.0	2.8	1.3	-
				סך כל שווי הוגן ברוטו חיובי (בנכסים)
195.2	191.0	2.0	0.3	1.9
				סך כל שווי הוגן ברוטו שלילי (בהתחייבויות)

(1) למעט נגזרי אשראי וחוזי החלפת מטבע חוץ SPOT.

(2) נגזרים המהווים חלק ממערך ניהול הנכסים וההתחייבויות של הבנק, אשר לא יועדו ליחסי גידור.

(3) כלל היתרה כמופה להסדרי התחשבות נטו או הסדרים דומים.

(4) סווג מחדש.

ביאור 28 - פעילות במכשירים נגזרים - היקף, סיכונים אשראי ומועדי פרעון (המשך)

סכומים מדווחים במיליוני ש"ח

ג - סיכון אשראי בגין מכשירים נגזרים לפי צד נגדי לחוזה

ליום 31 בדצמבר 2016				
סך הכל	דילרים / ברוקרים	בנקים	בורסות	
151.1	38.1	8.0	105.0	יתרה מאזנית של נכסים בגין מכשירים נגזרים ⁽²⁾ סכומים ברוטו שלא קוזזו במאזן:
(2.7)	-	(2.7)	-	הפחתת סיכון אשראי בגין ביטחון במזומן שהתקבל
148.4	38.1	5.3	105.0	סכום נטו של נכסים בגין מכשירים נגזרים
40.3	8.1	8.0	24.2	סיכון אשראי חוץ מאזני נטו בגין מכשירים נגזרים ⁽¹⁾
188.7	46.2	13.3	129.2	סך הכל סיכון אשראי בגין מכשירים נגזרים
146.7	26.4	2.4	117.9	יתרה מאזנית של התחייבויות בגין מכשירים נגזרים סכומים ברוטו שלא קוזזו במאזן:
0.3	-	0.3	-	ביטחון במזומן ששועבד
146.4	26.4	2.1	117.9	סכום נטו של התחייבויות בגין מכשירים נגזרים

ליום 31 בדצמבר 2015				
סך הכל	דילרים / ברוקרים	בנקים	בורסות	
195.1	9.3	3.3	182.5	יתרה מאזנית של נכסים בגין מכשירים נגזרים (2) סכומים ברוטו שלא קוזזו במאזן:
-	-	-	-	הפחתת סיכון אשראי בגין ביטחון במזומן שהתקבל
195.1	9.3	3.3	182.5	סכום נטו של נכסים בגין מכשירים נגזרים
46.5	6.4	9.6	30.5	סיכון אשראי חוץ מאזני נטו בגין מכשירים נגזרים ⁽¹⁾
241.6	15.7	12.9	213.0	סך הכל סיכון אשראי בגין מכשירים נגזרים
195.2	9.3	3.3	182.6	יתרה מאזנית של התחייבויות בגין מכשירים נגזרים סכומים ברוטו שלא קוזזו במאזן:
-	-	-	-	ביטחון במזומן ששועבד
195.2	9.3	3.3	182.6	סכום נטו של התחייבויות בגין מכשירים נגזרים

(1) ההפרש הוא חיובי, בין סך כל הסכומים בגין מכשירים נגזרים (לרבות מכשירים נגזרים עם שווי הוגן שלילי) שנכללו בחבות הלווה, כפי שחושבו לצורך מגבלות על החבות של הלווה, לפני הפחתת סיכון אשראי, לבין היתרה המאזנית של נכסים בגין מכשירים נגזרים של הלווה.

(2) מתוך זה יתרה מאזנית של מכשירים נגזרים העומדים בפני עצמם בסך 151.1 מיליוני ש"ח (ליום 31.12.15 - 195.1 מיליוני ש"ח) הכלולה בסעיף נכסים בגין מכשירים נגזרים

ביאור 28 - פעילות במכשירים נגזרים - היקף, סיכוני אשראי ומועדי פרעון (המשך)

סכומים מדווחים במיליוני ש"ח

ד - פרוט מועדי פרעון (סכומי ערך נקוב)

סך הכל	מעל 5 שנים	מעל שנה ועד 5 שנים	מעל 3 חודשים ועד שנה	עד 3 חודשים	
ליום 31 בדצמבר 2016					
50.0	-	-	50.0	-	חוזי ריבית (שקל - מדד)
528.3	166.7	186.0	-	175.6	חוזי ריבית (אחר)
628.1	-	-	85.7	542.4	חוזי מטבע חוץ
10,665.4	-	403.1	11.2	10,251.1	חוזים בגין מניות
11,871.8	166.7	589.1	146.9	10,969.1	סך הכל
ליום 31 בדצמבר 2015					
200.0	-	-	-	200.0	חוזי ריבית (שקל - מדד)
311.7	68.1	186.0	-	57.6	חוזי ריבית (אחר)
714.6	-	-	130.6	584.0	חוזי מטבע חוץ
9,192.4	0.4	342.0	60.1	8,789.9	חוזים בגין מניות
10,418.7	68.5	528.0	190.7	9,631.5	סך הכל

ביאור 29 - מגזרי פעילות פיקוחיים

א - בהתאם לחוזר הפיקוח על הבנקים, מיום 3 בנובמבר 2014, החל מהדוח הכספי לשנת 2015, הדיווח על מגזרי פעילות פיקוחיים מתבצע בהתאם למתכונת ולסיווגים שנקבעו בהוראות הדיווח לציבור של הפיקוח על הבנקים. הגילוי המלא נכלל לראשונה בדוח ליום 31 במרץ 2016 ומספרי ההשוואה סווגו מחדש בהתאם לסיווג הלקוחות למגזרי פעילות פיקוחיים, נכון ליום 1 בינואר 2016.

ב - הגדרות

- אנשים פרטיים - יחידים, לרבות יחידים המנהלים חשבון משותף, אשר למועד הדיווח אין להן חבות לבנק, או שהחבות שלהם סווגה בענף משק "אנשים פרטיים - הלוואות לדיור ואחר".
- מגזר בנקאות פרטית - אנשים פרטיים אשר היתרה של תיק הנכסים הפיננסיים שיש להם בבנק על בסיס מאוחד (לרבות פיקדונות כספיים, תיקי ניירות ערך ונכסים כספיים אחרים) עולה על 3 מיליוני ש"ח.
- משקי בית - אנשים פרטיים, למעט לקוחות הנכללים בבנקאות פרטית.
- עסק - לקוח שאינו נכלל בהגדרת "אנשים פרטיים" ואינו גוף מוסדי או תאגיד בנקאי.
- מחזור פעילות - מחזור מכירות שנתי או היקף הכנסות שנתי.
- עסק זעיר - עסק שמחזור פעילותו קטן מ-10 מיליוני ש"ח.
- עסק קטן - עסק שמחזור פעילותו גדול או שווה ל-10 מיליוני ש"ח וקטן מ-50 מיליוני ש"ח.
- עסק בינוני - עסק שמחזור פעילותו גדול או שווה ל-50 מיליוני ש"ח וקטן מ-250 מיליוני ש"ח.
- עסק גדול - עסק שמחזור פעילותו גדול או שווה ל-250 מיליוני ש"ח.
- מגזר ניהול פיננסי - כולל את הפעילויות הבאות: השקעה בניירות ערך למסחר, פעילות עשיית שוק, פעילות נכסים והתייכיות, פיקדונות בבנקים ומבנקים בארץ ובעולם.
- נכסים בניהול - ניירות ערך של לקוחות, הלוואות בניהול הבנק ונכסים הנובעים מפעילות לפי מידת הגבייה.

ג - הכללים העיקריים שישומו בחלוקת תוצאות הפעילות בין המגזרים השונים:

הכנסות ריבית, נטו

מרווח המתקבל מהפרש בין ריבית האשראי שהועמד ללקוחות המגזר לבין מחיר הכסף (מחיר ההעברה הכלכלי התואם את מגזר ההצמדה ואת מח"מ האשראי).
וכן רווח המתקבל מהפרש בין ריבית הפיקדון שניתן ללקוחות המגזר לבין מחיר הכסף (מחיר ההעברה הכלכלי התואם את מגזר ההצמדה ואת מח"מ הפיקדון).

הכנסות שאינן מריבית

הכנסות שאינן מריבית נזקפות ישירות למגזר בו מסווגת פעילות הלקוח.

הוצאות בגין הפסדי אשראי

ההפרשה נזקפה למגזר הפעילות בו מסווגת פעילות הלקוח אשר בגינה בוצעה ההפרשה. באופן דומה, גביה מהפרשה שבוצעה או הקטנתה יוחסה אף היא למגזר בו מסווגת פעילות הלקוח.

הוצאות תפעוליות ואחרות

הוצאות ישירות הניתנות לזיהוי, נזקפו ספציפית למגזרי הפעילות. יתרת ההוצאות העקיפות או ההוצאות הישירות שלא ניתן היה לשייכן באופן ישיר, יוחסו על פי מודל לפיו הוצאות אלו מיוחסות בהתאם לחלקן היחסי של המשרות הישירות במגזר מסך המשרות בבנק, המהווה אומדן מיטבי להיקף פעילות הלקוח במגזר הפעילות.

מיסים על הכנסה

המיסים חושבו על פי שיעור המס האפקטיבי, ויוחסו בהתאם לכל מגזר.

ביאור 29 - מגזרי פעילות פיקוחיים (המשך)

סכומים מדווחים במיליוני ש"ח

לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר 2016								
סך הכל	סכומים שלא הוקצו	מגזר ניהול פיננסי	גופים מוסדיים	עסקים בינוניים וגדולים ⁽¹⁾	עסקים קטנים וזעירים	בנקאות פרטית	משקי בית	
438.3	-	6.0	-	15.5	42.6	-	374.2	הכנסות ריבית מחיצוניים
95.3	-	31.1	8.3	0.1	1.5	13.4	40.9	הוצאות ריבית מחיצוניים
								הכנסות ריבית, נטו:
343.0	-	(25.1)	(8.3)	15.4	41.1	(13.4)	333.3	מחיצוניים
-	-	52.3	10.8	(3.6)	(8.1)	15.9	(67.3)	בינמגזרי
343.0	-	27.2	2.5	11.8	33.0	2.5	266.0	סך הכנסות ריבית, נטו
167.8	-	35.4	22.0	8.8	29.3	6.4	65.9	סך הכנסות שאינן מריבית
510.8	-	62.6	24.5	20.6	62.3	8.9	331.9	סך ההכנסות
30.4	-	-	-	1.3	(0.4)	0.1	29.4	הוצאות (הכנסות) בגין הפסדי אשראי
386.5	-	10.7	39.3	7.5	26.9	14.5	287.6	הוצאות תפעוליות ואחרות
93.9	-	51.9	(14.8)	11.8	35.8	(5.7)	14.9	רווח (הפסד) לפני מיסים
38.3	-	21.1	(6.2)	4.8	14.7	(2.3)	6.2	הפרשה למיסים על הרווח
55.6	-	30.8	(8.6)	7.0	21.1	(3.4)	8.7	רווח נקי (הפסד)
14,190.3	-	3,873.0	41.4	595.6	1,350.1	6.6	8,323.6	יתרה ממוצעת של נכסים
10,215.4	-	-	41.4	493.7	1,350.1	6.6	8,323.6	יתרה ממוצעת של אשראי לציבור
9,892.6	-	-	2.2	408.9	1,191.0	6.3	8,284.2	יתרת האשראי לציבור לסוף תקופת הדיווח
45.9	-	-	-	13.6	16.6	-	15.7	יתרת חובות פגומים
153.1	-	-	-	-	5.1	-	148.0	יתרת חובות בפיגור מעל 90 יום
13,390.7	-	2,348.8	1,407.2	376.1	808.6	1,583.5	6,866.5	יתרה ממוצעת של התחייבויות
10,940.1	-	-	1,407.2	274.3	808.6	1,583.5	6,866.5	מזה: יתרה ממוצעת של פקדונות הציבור
10,868.3	-	-	1,361.3	317.7	739.1	1,595.8	6,854.4	יתרת פיקדונות הציבור לסוף תקופת הדיווח
8,131.4	-	485.4	49.1	559.7	1,436.4	23.9	5,576.9	יתרה ממוצעת של נכסי סיכון
7,923.5	-	455.4	41.9	620.0	1,222.2	21.8	5,562.2	יתרת נכסי סיכון לסוף תקופת הדיווח
11,540.7	-	-	134.8	3,460.9	1,310.9	2,447.5	4,186.6	יתרה ממוצעת של נכסים בניהול
-	-	-	-	-	-	-	-	פיצול הכנסות ריבית נטו:
290.0	-	-	-	11.7	31.3	-	247.0	מרווח מפעילות מתן אשראי
19.5	-	-	2.5	0.1	1.0	2.5	13.4	מרווח מפעילות קבלת פיקדונות
33.5	-	27.2	-	-	0.7	-	5.6	אחר
343.0	-	27.2	2.5	11.8	33.0	2.5	266.0	סך הכל הכנסות ריבית, נטו

(1) מגזר זה כולל את הפעילויות עם העסקים הגדולים, אשר היקפן אינו מהותי.

ביאור 29 - מגזרי פעילות פיקוחיים (המשך)

סכומים מדווחים במיליוני ש"ח

לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר 2015*								
סך הכל	סכומים שלא הוקצו	מגזר ניהול פיננסי	גופים מוסדיים	עסקים בינוניים וגדולים ⁽¹⁾	עסקים קטנים וזעירים	בנקאות פרטית	משקי בית	
406.3	-	12.7	-	13.9	43.5	0.2	336.0	הכנסות ריבית מחיצוניים
72.2	-	23.9	9.4	-	0.7	11.8	26.4	הוצאות ריבית מחיצוניים
								הכנסות ריבית, נטו:
334.1	-	(11.2)	(9.4)	13.9	42.8	(11.6)	309.6	מחיצוניים
-	-	53.0	10.6	(2.1)	(9.4)	14.7	(66.8)	בינמגזרי
334.1	-	41.8	1.2	11.8	33.4	3.1	242.8	סך הכנסות ריבית, נטו
142.7	5.8	0.9	26.4	10.8	23.2	5.2	70.4	סך הכנסות שאינן מריבית
476.8	5.8	42.7	27.6	22.6	56.6	8.3	313.2	סך ההכנסות
40.4	-	-	-	-	(1.1)	-	41.5	הוצאות (הכנסות) בגין הפסדי אשראי
365.8	-	11.5	36.3	7.1	25.3	13.3	272.3	הוצאות תפעוליות ואחרות
70.6	5.8	31.2	(8.7)	15.5	32.4	(5.0)	(0.6)	רווח (הפסד) לפני מיסים
22.0	1.9	9.8	(2.9)	4.8	10.2	(1.6)	(0.2)	הפרשה למיסים על הרווח
48.6	3.9	21.4	(5.8)	10.7	22.2	(3.4)	(0.4)	רווח נקי (הפסד)
13,979.7	-	4,105.9	6.8	795.3	1,130.0	4.7	7,937.0	יתרה ממוצעת של נכסים
9,683.8	-	-	6.8	605.3	1,130.0	4.7	7,937.0	יתרה ממוצעת של אשראי לציבור
10,000.9	-	-	-	607.3	1,200.9	5.0	8,187.7	יתרת האשראי לציבור לסוף תקופת הדיווח
25.7	-	-	-	-	9.8	-	15.9	יתרת חובות פגומים
178.4	-	-	-	-	3.1	-	175.3	יתרת חובות בפיגור מעל 90 יום
13,206.2	-	1,922.7	1,143.2	341.6	1,134.3	1,631.5	7,032.9	יתרה ממוצעת של התחייבויות
11,093.5	-	-	1,143.2	151.6	1,134.3	1,631.5	7,032.9	מזה: יתרה ממוצעת של פקדונות הציבור
11,019.0	-	-	1,378.8	167.7	1,115.6	1,594.0	6,762.9	יתרת פיקדונות הציבור לסוף תקופת הדיווח
7,904.5	-	643.1	7.3	598.9	1,370.3	23.4	5,261.5	יתרה ממוצעת של נכסי סיכון
8,013.8	-	645.4	7.0	662.5	1,296.5	22.9	5,379.5	יתרת נכסי סיכון לסוף תקופת הדיווח
12,883.0	-	-	12.5	4,015.4	936.9	3,113.7	4,804.5	יתרה ממוצעת של נכסים בניהול
								פיצול הכנסות ריבית נטו:
265.6	-	-	0.3	11.5	30.9	-	222.9	מרווח מפעילות מתן אשראי
19.0	-	-	0.7	0.1	1.6	2.4	14.2	מרווח מפעילות קבלת פיקדונות
49.5	-	41.8	0.2	0.2	0.9	0.7	5.7	אחר
334.1	-	41.8	1.2	11.8	33.4	3.1	242.8	סך הכל הכנסות ריבית, נטו

(1) מגזר זה כולל את הפעילויות עם העסקים הגדולים, אשר היקפן אינו מהותי.
* סווג מחדש

ביאור 29 - מגזרי פעילות פיקוחיים (המשך)

סכומים מדווחים במיליוני ש"ח

ג. מידע על מגזרי פעילות פיקוחיים - מאוחד (המשך)

אנשים פרטיים - משקי בית ובנקאות פרטית - פעילות בישראל, מאוחד

לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר 2016					
מגזר משקי בית					
סך הכל	סך הכל בנקאות פרטית	סך הכל משקי בית	אחר	הלוואות לדיוור	
374.2	-	374.2	132.3	241.9	הכנסות ריבית מחיצוניים
54.3	13.4	40.9	40.9	-	הוצאות ריבית מחיצוניים
					הכנסות ריבית, נטו:
319.9	(13.4)	333.3	91.4	241.9	מחיצוניים
(51.4)	15.9	(67.3)	43.9	(111.2)	בינמגזרי
268.5	2.5	266.0	135.3	130.7	סך הכנסות ריבית, נטו
72.3	6.4	65.9	38.5	27.4	סך הכנסות שאינן מריבית
340.8	8.9	331.9	173.8	158.1	סך ההכנסות
29.5	0.1	29.4	37.3	(7.9)	הוצאות (הכנסות) בגין הפסדי אשראי
302.1	14.5	287.6	223.1	64.5	הוצאות תפעוליות ואחרות
9.2	(5.7)	14.9	(86.6)	101.5	רווח (הפסד) לפני מיסים
3.9	(2.3)	6.2	(35.4)	41.6	הפרשה למיסים על הרווח
5.3	(3.4)	8.7	(51.2)	59.9	רווח נקי (הפסד)
8,330.2	6.6	8,323.6	1,283.3	7,040.3	יתרה ממוצעת של נכסים
8,330.2	6.6	8,323.6	1,283.3	7,040.3	יתרה ממוצעת של אשראי לציבור
8,290.5	6.3	8,284.2	1,270.1	7,014.1	יתרת האשראי לציבור לסוף תקופת הדיווח
15.7	-	15.7	15.7	-	יתרת חובות פגומים
148.0	-	148.0	10.6	137.4	יתרת חובות בפיגור מעל 90 יום
8,450.0	1,583.5	6,866.5	6,866.5	-	יתרה ממוצעת של התחייבויות
8,450.0	1,583.5	6,866.5	6,866.5	-	מזה: יתרה ממוצעת של פקדונות הציבור
8,450.2	1,595.8	6,854.4	6,854.4	-	יתרת פיקדונות הציבור לסוף תקופת הדיווח
5,600.8	23.9	5,576.9	1,445.3	4,131.6	יתרה ממוצעת של נכסי סיכון
5,584.0	21.8	5,562.2	1,574.3	3,987.9	יתרת נכסי סיכון לסוף תקופת הדיווח
6,634.1	2,447.5	4,186.6	3,145.6	1,041.0	יתרה ממוצעת של נכסים בניהול
					פיצול הכנסות ריבית נטו:
247.0	-	247.0	121.9	125.1	מרווח מפעילות מתן אשראי
15.9	2.5	13.4	13.4	-	מרווח מפעילות קבלת פיקדונות
5.6	-	5.6	-	5.6	אחר
268.5	2.5	266.0	135.3	130.7	סך הכל הכנסות ריבית, נטו

ביאור 29 - מגזרי פעילות פיקוחיים (המשך)

סכומים מדווחים במיליוני ש"ח

ג. מידע על מגזרי פעילות פיקוחיים-מאוחד (המשך)

אנשים פרטיים - משקי בית ובנקאות פרטית - פעילות בישראל, מאוחד

לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר 2015*					
מגזר משקי בית					
סך הכל	סך הכל בנקאות פרטית	סך הכל משקי בית	אחר	הלוואות לדיוור	
336.2	0.2	336.0	116.8	219.2	הכנסות ריבית מחיצוניים
38.2	11.8	26.4	26.4	-	הוצאות ריבית מחיצוניים
					הכנסות ריבית, נטו:
298.0	(11.6)	309.6	90.4	219.2	מחיצוניים
(52.1)	14.7	(66.8)	34.6	(101.4)	בינמגזרי
245.9	3.1	242.8	125.0	117.8	סך הכנסות ריבית, נטו
75.6	5.2	70.4	38.8	31.6	סך הכנסות שאינן מריבית
321.5	8.3	313.2	163.8	149.4	סך ההכנסות
41.5	-	41.5	40.8	0.7	הוצאות בגין הפסדי אשראי
285.6	13.3	272.3	211.9	60.4	הוצאות תפעוליות ואחרות
(5.6)	(5.0)	(0.6)	(88.9)	88.3	רווח (הפסד) לפני מיסים
(1.8)	(1.6)	(0.2)	(27.3)	27.1	הפרשה למיסים על הרווח
(3.8)	(3.4)	(0.4)	(61.6)	61.2	רווח נקי (הפסד)
7,941.7	4.7	7,937.0	1,064.4	6,872.6	יתרה ממוצעת של נכסים
7,941.7	4.7	7,937.0	1,064.4	6,872.6	יתרה ממוצעת של אשראי לציבור
8,192.7	5.0	8,187.7	1,167.0	7,020.7	יתרת האשראי לציבור לסוף תקופת הדיווח
15.9	-	15.9	15.9	-	יתרת חובות פגומים
175.3	-	175.3	10.7	164.6	יתרת חובות בפיגור מעל 90 יום
8,664.4	1,631.5	7,032.9	7,032.9	-	יתרה ממוצעת של התחייבויות
8,664.4	1,631.5	7,032.9	7,032.9	-	מזה: יתרה ממוצעת של פקדונות הציבור
8,356.9	1,594.0	6,762.9	6,762.9	-	יתרת פיקדונות הציבור לסוף תקופת הדיווח
5,284.9	23.4	5,261.5	1,267.2	3,994.3	יתרה ממוצעת של נכסי סיכון
5,402.4	22.9	5,379.5	1,330.9	4,048.6	יתרת נכסי סיכון לסוף תקופת הדיווח
7,918.2	3,113.7	4,804.5	3,558.1	1,246.4	יתרה ממוצעת של נכסים בניהול
					פיצול הכנסות ריבית, נטו:
222.9	-	222.9	109.4	113.5	מרווח מפעילות מתן אשראי
16.6	2.4	14.2	14.2	-	מרווח מפעילות קבלת פיקדונות
6.4	0.7	5.7	1.4	4.3	אחר
245.9	3.1	242.8	125.0	117.8	סך הכל הכנסות ריבית, נטו

ביאור 29 - מגזרי פעילות פיקוחיים (המשך)

סכומים מדווחים במיליוני ש"ח

מידע על מגזרי פעילות פיקוחיים - מאוחד (המשך)

עסקים קטנים וזעירים, בינוניים וגדולים - פעילות בישראל, מאוחד

לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר 2016							
סך הכל	מגזר עסקים קטנים וזעירים			מגזר עסקים בינוניים וגדולים ⁽¹⁾			
	סך הכל	אחר	בינוני ונדל"ן	סך הכל	אחר	בינוני ונדל"ן	
58.1	15.5	-	15.5	42.6	1.6	41.0	הכנסות ריבית מחיצוניים
1.6	0.1	0.1	-	1.5	1.3	0.2	הוצאות ריבית מחיצוניים
							הכנסות ריבית, נטו:
56.5	15.4	(0.1)	15.5	41.1	0.3	40.8	מחיצוניים
(11.7)	(3.6)	0.1	(3.7)	(8.1)	2.1	(10.2)	בינמגזרי
44.8	11.8	-	11.8	33.0	2.4	30.6	סך הכנסות ריבית, נטו
38.1	8.8	0.3	8.5	29.3	12.7	16.6	סך הכנסות שאינן מריבית
82.9	20.6	0.3	20.3	62.3	15.1	47.2	סך ההכנסות
0.9	1.3	-	1.3	(0.4)	0.2	(0.6)	הוצאות בגין הפסדי אשראי
34.4	7.5	-	7.5	26.9	11.9	15.0	הוצאות תפעוליות ואחרות
47.6	11.8	0.3	11.5	35.8	3.0	32.8	רווח (הפסד) לפני מיסים
19.5	4.8	0.1	4.7	14.7	1.3	13.4	הפרשה למיסים על הרווח
28.1	7.0	0.2	6.8	21.1	1.7	19.4	רווח נקי
1,945.7	595.6	101.9	493.7	1,350.1	295.4	1,054.7	יתרה ממוצעת של נכסים
1,843.8	493.7	-	493.7	1,350.1	295.4	1,054.7	יתרה ממוצעת של אשראי לציבור
1,599.9	408.9	-	408.9	1,191.0	350.8	840.2	יתרת האשראי לציבור לסוף תקופת הדיווח
30.2	13.6	-	13.6	16.6	0.6	16.0	יתרת חובות פגומים
5.1	-	-	-	5.1	-	5.1	יתרת חובות בפיגור מעל 90 יום
1,184.7	376.1	108.6	267.5	808.6	433.0	375.6	יתרה ממוצעת של התחייבויות
1,082.9	274.3	6.8	267.5	808.6	433.0	375.6	מזה: יתרה ממוצעת של פקדונות הציבור
1,056.8	317.7	6.7	311.0	739.1	338.2	400.9	יתרת פיקדונות הציבור לסוף תקופת הדיווח
1,996.1	559.7	3.7	556.0	1,436.4	66.8	1,369.6	יתרה ממוצעת של נכסי סיכון
1,842.2	620.0	2.1	617.9	1,222.2	103.5	1,118.7	יתרת נכסי סיכון לסוף תקופת הדיווח
4,771.8	3,460.9	3,279.3	181.6	1,310.9	1,296.5	14.4	יתרה ממוצעת של נכסים בנייהול
							פיצול הכנסות ריבית נטו:
43.0	11.7	-	11.7	31.3	1.5	29.8	מרווח מפעילות מתן אשראי
1.1	0.1	-	0.1	1.0	0.6	0.4	מרווח מפעילות קבלת פיקדונות
0.7	-	-	-	0.7	0.3	0.4	אחר
44.8	11.8	-	11.8	33.0	2.4	30.6	סך הכל הכנסות ריבית, נטו

ביאור 29 - מגזרי פעילות פיקוחיים (המשך)

סכומים מדווחים במיליוני ש"ח

מידע על מגזרי פעילות פיקוחיים - מאוחד (המשך)

עסקים קטנים וזעירים, בינוניים וגדולים - פעילות בישראל, מאוחד

31 בדצמבר 2015							
סך הכל	מגזר עסקים בינוניים וגדולים ⁽¹⁾			מגזר עסקים קטנים וזעירים			
	סך הכל	אחר	בינוני ונדל"ן	סך הכל	אחר	בינוני ונדל"ן	
57.4	13.9	-	13.9	43.5	2.9	40.6	הכנסות ריבית מחיצוניים
0.7	-	-	-	0.7	0.7	-	הוצאות ריבית מחיצוניים
							הכנסות ריבית, נטו:
56.7	13.9	-	13.9	42.8	2.2	40.6	מחיצוניים
(11.5)	(2.1)	0.1	(2.2)	(9.4)	2.1	(11.5)	בינמגזרי
45.2	11.8	0.1	11.7	33.4	4.3	29.1	סך הכנסות ריבית, נטו
34.0	10.8	0.3	10.5	23.2	10.3	12.9	סך הכנסות שאינן מריבית
79.2	22.6	0.4	22.2	56.6	14.6	42.0	סך ההכנסות
(1.1)	-	-	-	(1.1)	0.3	(1.4)	הוצאות (הכנסות) בגין הפסדי אשראי
32.4	7.1	-	7.1	25.3	10.9	14.4	הוצאות תפעוליות ואחרות
47.9	15.5	0.4	15.1	32.4	3.4	29.0	רווח (הפסד) לפני מיסים
15.0	4.8	0.1	4.7	10.2	1.1	9.1	הפרשה למיסים על הרווח
32.9	10.7	0.3	10.4	22.2	2.3	19.9	רווח נקי
1,925.3	795.3	190.0	605.3	1,130.0	177.0	953.0	יתרה ממוצעת של נכסים
1,735.3	605.3	-	605.3	1,130.0	177.0	953.0	יתרה ממוצעת של אשראי לציבור
1,808.2	607.3	-	607.3	1,200.9	133.3	1,067.6	יתרת האשראי לציבור לסוף תקופת הדיווח
9.8	-	-	-	9.8	1.2	8.6	יתרת חובות פגומים
3.1	-	-	-	3.1	0.1	3.0	יתרת חובות בפיגור מעל 90 יום
1,475.9	341.6	198.1	143.5	1,134.3	704.7	429.6	יתרה ממוצעת של התחייבויות
1,285.9	151.6	8.1	143.5	1,134.3	704.7	429.6	מזה: יתרה ממוצעת של פקדונות הציבור
1,283.3	167.7	9.2	158.5	1,115.6	673.1	442.5	יתרת פיקדונות הציבור לסוף תקופת הדיווח
1,969.2	598.9	1.0	597.9	1,370.3	102.5	1,267.8	יתרה ממוצעת של נכסי סיכון
1,959.0	662.5	0.8	661.7	1,296.5	100.8	1,195.7	יתרת נכסי סיכון לסוף תקופת הדיווח
4,952.3	4,015.4	3,851.3	164.1	936.9	927.6	9.3	יתרה ממוצעת של נכסים בניהול
							פיצול הכנסות ריבית נטו:
42.4	11.5	-	11.5	30.9	2.6	28.3	מרווח מפעילות מתן אשראי
1.7	0.1	-	0.1	1.6	1.2	0.4	מרווח מפעילות קבלת פיקדונות
1.1	0.2	0.1	0.1	0.9	0.5	0.4	אחר
45.2	11.8	0.1	11.7	33.4	4.3	29.1	סך הכל הכנסות ריבית, נטו

(1) מגזר זה כולל את הפעילויות עם העסקים הגדולים, אשר היקפן אינו מהותי.

ביאור 30 - מידע נוסף על סיכון אשראי, אשראי לציבור והפרשה להפסדי אשראי

סכומים מדווחים במיליוני ש"ח

א. חובות⁽¹⁾ ומכשירי אשראי חוץ מאזניים
הפרשה להפסדי אשראי

ליום 31 בדצמבר 2016						
סך הכל	בנקים וממשלות	אשראי לציבור				
		סך הכל	פרטי אחר	לדיוור	מסחרי	
1. תנועה ביתרת הפרשה להפסדי אשראי						
114.4	-	114.4	45.1	60.2	9.1	יתרת הפרשה להפסדי אשראי לתחילת השנה
30.4	-	30.4	37.4	(7.7)	0.7	הוצאות בגין הפסדי אשראי
(49.4)	-	(49.4)	(41.3)	(7.7)	(0.4)	מחיקות חשבונאיות
10.0	-	10.0	9.8	-	0.2	גביית חובות שנמחקו חשבונאית בשנים קודמות
(39.4)	-	(39.4)	(31.5)	(7.7)	(0.2)	מחיקות חשבונאיות נטו
105.4	-	105.4	51.0	44.8	9.6	יתרת הפרשה להפסדי אשראי לסוף שנה⁽²⁾
2.9	-	2.9	0.5	0.2	2.2	(*) מזה: בגין מכשירי אשראי חוץ מאזניים
2. מידע נוסף על דרך חישוב ההפרשה להפסדי אשראי בגין חובות⁽¹⁾, ועל חובות⁽¹⁾ בגינם היא חושבה						
יתרת חוב רשומה של חובות⁽¹⁾						
1,265.2	-	1,265.2	19.7	-	1,245.5	שנבדקו על בסיס פרטני
8,627.4	-	8,627.4	1,104.2	7,014.1	509.1	שנבדקו על בסיס קבוצתי ^(**)
9,892.6	-	9,892.6	1,123.9	7,014.1	1,754.6	סך הכל חובות⁽¹⁾
6,822.2	-	6,822.2	-	6,669.7	152.5	(**) מזה: שההפרשה בגינם חושבה לפי עומק הפיגור
הפרשה להפסדי אשראי בגין חובות⁽¹⁾						
15.7	-	15.7	9.8	-	5.9	שנבדקו על בסיס פרטני
86.8	-	86.8	40.7	⁽²⁾ 44.6	1.5	שנבדקו על בסיס קבוצתי ^(***)
102.5	-	102.5	50.5	44.6	7.4	סך ההפרשה להפסדי אשראי
45.1	-	45.1	-	44.6	0.5	(***) מזה: שההפרשה בגינם חושבה לפי עומק הפיגור

(1) אשראי לציבור, אשראי לממשלות, פיקדונות בבנקים וחובות אחרים, למעט אג"ח וניירות ערך שנשאלו או נרכשו במסגרת הסכמי מכר חוזר
(2) כולל יתרות הפרשה מעבר למתחייב לפי שיטת עומק הפיגור שחושבה על בסיס פרטני בסך 1 מיליוני ש"ח ושחושבה על בסיס קבוצתי בסך 24.1 מיליוני ש"ח.

ביאור 30 - מידע נוסף על סיכון אשראי, אשראי לציבור והפרשה להפסדי אשראי (המשך)

סכומים מדווחים במיליוני ש"ח

א. חובות⁽¹⁾ ומכשירי אשראי חוץ מאזניים (המשך)
הפרשה להפסדי אשראי (המשך)

ליום 31 בדצמבר 2015						
סך הכל	בנקים וממשלות	אשראי לציבור				
		סך הכל	פרטי אחר	לדיוור	מסחרי	
1. תנועה ביתרת הפרשה להפסדי אשראי						
110.7	-	110.7	36.0	64.5	10.2	יתרת הפרשה להפסדי אשראי לתחילת השנה
40.4	-	40.4	40.3	0.5	(0.4)	הוצאות בגין הפסדי אשראי
(43.1)	-	(43.1)	(37.1)	(4.9)	(1.1)	מחיקות חשבונאיות
6.4	-	6.4	5.9	0.1	0.4	גביית חובות שנמחקו חשבונאית בשנים קודמות
(36.7)	-	(36.7)	(31.2)	(4.8)	(0.7)	מחיקות חשבונאיות נטו
114.4	-	114.4	45.1	60.2	9.1	יתרת הפרשה להפסדי אשראי לסוף שנה⁽²⁾
2.8	-	2.8	0.6	0.4	1.8	(*)מזה: בגין מכשירי אשראי חוץ מאזניים
2. מידע נוסף על דרך חישוב ההפרשה להפסדי אשראי בגין חובות⁽¹⁾, ועל חובות⁽¹⁾ בגינם היא חושבה						
יתרת חוב רשומה של חובות⁽¹⁾						
1,726.2	-	1,726.2	20.2	-	1,706.0	שנבדקו על בסיס פרטני ⁽⁴⁾
8,274.7	-	8,274.7	1,071.2	7,023.9	179.6	שנבדקו על בסיס קבוצתי ^{(4)(**)}
10,000.9	-	10,000.9	1,091.4	7,023.9	1,885.6	סך הכל חובות⁽¹⁾
6,835.5	-	6,835.5	-	6,759.5	76.0	(**) מזה: שההפרשה בגינם חושבה לפי עומק הפיגור
הפרשה להפסדי אשראי בגין חובות⁽¹⁾						
14.8	-	14.8	9.1	(3)	5.7	שנבדקו על בסיס פרטני ⁽⁴⁾
96.8	-	96.8	35.4	(2) 59.8	1.6	שנבדקו על בסיס קבוצתי ^{(4)(***)}
111.6	-	111.6	44.5	59.8	7.3	סך ההפרשה להפסדי אשראי
60.1	-	60.1	-	59.8	0.3	(***) מזה: שההפרשה בגינם חושבה לפי עומק הפיגור

- (1) אשראי לציבור, אשראי לממשלות, פיקדונות בבנקים וחובות אחרים, למעט אג"ח וניירות ערך שנשאלו או נרכשו במסגרת הסכמי מכר חוזר.
(2) כולל יתרות הפרשה מעבר למתחייב לפי שיטת עומק הפיגור שחושבה על בסיס פרטני בסך 5.5 מיליוני ש"ח ושחושבה על בסיס קבוצתי בסך 24.2 מיליוני ש"ח.
(3) יתרה נמוכה מ- 0.1 מיליוני ש"ח.
(4) סווג מחדש.

ביאור 30 - מידע נוסף על סיכון אשראי, אשראי לציבור והפרשה להפסדי אשראי (המשך)

סכומים מדווחים במיליוני ש"ח

א. חובות⁽¹⁾ ומכשירי אשראי חוץ מאזניים (המשך)
הפרשה להפסדי אשראי (המשך)

ליום 31 בדצמבר 2014						
סך הכל	בנקים וממשלות	אשראי לציבור				
		סך הכל	פרטי אחר	לדיוור	מסחרי	
1. תנועה ביתרת הפרשה להפסדי אשראי						
111.4	-	111.4	30.5	69.9	11.0	יתרת הפרשה להפסדי אשראי לתחילת השנה
18.4	-	18.4	29.3	(1.3)	(9.6)	הוצאות בגין הפסדי אשראי
(37.5)	-	(37.5)	(30.5)	(6.8)	(0.2)	מחיקות חשבונאיות
18.4	-	18.4	6.7	2.7	9.0	גביית חובות שנמחקו חשבונאית בשנים קודמות
(19.1)	-	(19.1)	(23.8)	(4.1)	8.8	מחיקות חשבונאיות נטו
110.7	-	110.7	36.0	64.5	10.2	יתרת הפרשה להפסדי אשראי לסוף שנה (*)
2.8	-	2.8	0.4	0.9	1.5	(*) מזה: בגין מכשירי אשראי חוץ מאזניים

ביאור 30 - מידע נוסף על סיכון אשראי, אשראי לציבור והפרשה להפסדי אשראי (המשך)

סכומים מדווחים במיליוני ש"ח

ב. חובות⁽¹⁾ (המשך)

1. איכות אשראי ופיגורים

ליום 31 בדצמבר 2016						
חובות לא פגומים מידע נוסף		סך הכל	בעייתיים ⁽²⁾			פעילות לווים בישראל
בפיגור של 30 ועד 89 ימים ⁽⁵⁾	בפיגור של 90 ימים או יותר ⁽⁴⁾		פגומים ⁽³⁾	לא פגומים	לא בעייתיים	
ציבור מסחרי						
-	-	953.8	18.6	-	935.2	בינוי ונדל"ן - בינוי
2	5.1	460.9	11.0	6.5	443.4	בינוי ונדל"ן - פעילות בנדל"ן
-	-	321.2	-	-	321.2	שרותים פיננסים
-	-	18.7	0.6	0.1	18.0	מסחרי - אחר
2.0	5.1	1,754.6	30.2	6.6	1,717.8	סך הכל מסחרי
29.3	137.4	7,014.1	-	137.4 ⁽⁶⁾	6,876.7	אנשים פרטים - הלוואות לדיור
24.8	10.6	1,123.9	15.7	21.2	1,087.0	אנשים פרטים - אחר
56.1	153.1	9,892.6	45.9	165.2	9,681.5	סך הכל ציבור - פעילות בישראל
-	-	-	-	-	-	בנקים בישראל
-	-	-	-	-	-	ממשלת ישראל
56.1	153.1	9,892.6	45.9	165.2	9,681.5	סך הכל פעילות בישראל
-	-	-	-	-	-	בנקים בחו"ל
56.1	153.1	9,892.6	45.9	165.2	9,681.5	סך הכל

ליום 31 בדצמבר 2015						
חובות לא פגומים מידע נוסף		סך הכל	בעייתיים ⁽²⁾			פעילות לווים בישראל
בפיגור של 30 ועד 89 ימים ⁽⁵⁾	בפיגור של 90 ימים או יותר ⁽⁴⁾		פגומים ⁽³⁾	לא פגומים	לא בעייתיים	
ציבור מסחרי						
-	-	1,131.6	5.4	-	1,126.2	בינוי ונדל"ן - בינוי
0.7	3.0	488.9	3.1	4.0	481.8	בינוי ונדל"ן - פעילות בנדל"ן
-	-	165.8	-	-	165.8	שרותים פיננסים
0.1	0.1	99.3	1.3	0.1	97.9	מסחרי - אחר
0.8	3.1	1,885.6	9.8	4.1	1,871.7	סך הכל מסחרי
32.2	164.6	7,023.9	-	170.1 ⁽⁶⁾	6,853.8	אנשים פרטים - הלוואות לדיור
10.1	10.7	1,091.4	15.9	20.1	1,055.4	אנשים פרטים - אחר
43.1	178.4	10,000.9	25.7	194.3	9,780.9	סך הכל ציבור - פעילות בישראל
-	-	-	-	-	-	בנקים בישראל
-	-	-	-	-	-	ממשלת ישראל
43.1	178.4	10,000.9	25.7	194.3	9,780.9	סך הכל פעילות בישראל
-	-	-	-	-	-	בנקים בחו"ל
43.1	178.4	10,000.9	25.7	194.3	9,780.9	סך הכל

- (1) אשראי לציבור, אשראי לממשלות, פקדונות בבנקים וחובות אחרים, למעט אג"ח וניירות ערך שנשאלו או נרכשו במסגרת הסכם מכר חוזר.
- (2) סיכון אשראי פגום, נחות או בהשגחה מיוחדת, לרבות בגין הלוואות לדיור שבגינן קיימת הפרשה לפי עומק הפיגור, הלוואות לדיור שבגינן לא קיימת הפרשה לפי עומק הפיגור הנמצאות בפיגור של 90 ימים או יותר.
- (3) ככלל, חובות פגומים אינם צוברים הכנסות ריבית. למידע על חובות פגומים מסוימים שאורגנו מחדש באירגון מחדש של חוב בעייתי [ראה בביאור 2.2.5 להלן](#).
- (4) מסווגים כחובות בעייתיים שאינם פגומים. צוברים הכנסות ריבית.
- (5) צוברים הכנסות ריבית. חובות בפיגור של 30 ועד 89 ימים בסך של 8.6 מיליוני ש"ח סווגו כחובות בעייתיים שאינם פגומים (31 בדצמבר 2015 - 7.3 מיליון ש"ח).
- (6) כולל יתרת הלוואות לדיור בסך 7.9 מיליוני ש"ח עם הפרשה לפי עומק הפיגור, בהן נחתם הסדר להחזר פיגורים של לווה, כאשר נעשה שינוי בלוח הסילוקין בגין יתרת הלוואה שטרם הגיעה מועד פרעונה (31 בדצמבר 2015 - 9.8 מיליון ש"ח).

ביאור 30 - מידע נוסף על סיכון אשראי, אשראי לציבור והפרשה להפסדי אשראי (המשך)

סכומים מדווחים במיליוני ש"ח

ב. חובות⁽¹⁾ (המשך)

2. מידע נוסף על חובות פגומים

א. חובות פגומים והפרשה פרטנית

ליום 31 בדצמבר 2016					פעילות לווים בישראל
יתרת קרן חוזית של חובות פגומים	סך הכל יתרת ⁽²⁾ חובות פגומים	יתרת ⁽²⁾ חובות פגומים בגינם לא קיימת הפרשה פרטנית ⁽³⁾	יתרת הפרשה פרטנית ⁽³⁾	יתרת ⁽²⁾ חובות פגומים בגינם קיימת הפרשה פרטנית ⁽³⁾	
					ציבור מסחרי
26.1	18.6	18.6	-	-	בינוי ונדל"ן- בינוי
12.3	11.0	11.0	-	-	בינוי ונדל"ן- פעילות בנדל"ן
-	-	-	-	-	שרותים פיננסים
0.6	0.6	0.6	-	-	מסחרי- אחר
39.0	30.2	30.2	-	-	סך הכל מסחרי
-	-	-	-	-	אנשים פרטים - הלוואות לדיור
33.9	15.7	15.7	-	-	אנשים פרטים - אחר
72.9	45.9	45.9	-	-	סך הכל ציבור- פעילות בישראל
-	-	-	-	-	בנקים בישראל
-	-	-	-	-	ממשלת ישראל
72.9	45.9	45.9	-	-	סך הכל פעילות בישראל
-	-	-	-	-	בנקים בחו"ל
72.9	45.9	45.9	-	-	סך הכל
					מזה:
	5.2	5.2	-	-	נמדד לפי ערך נוכחי של תזרימי מזומנים
	21.8	21.8	-	-	חובות בארגון מחדש של חובות בעייתיים

ליום 31 בדצמבר 2015					פעילות לווים בישראל
יתרת קרן חוזית של חובות פגומים	סך הכל יתרת ⁽²⁾ חובות פגומים	יתרת ⁽²⁾ חובות פגומים בגינם לא קיימת הפרשה פרטנית ⁽³⁾	יתרת הפרשה פרטנית ⁽³⁾	יתרת ⁽²⁾ חובות פגומים בגינם קיימת הפרשה פרטנית ⁽³⁾	
					ציבור מסחרי
12.9	5.4	⁽⁴⁾ 5.4	⁽⁴⁾ -	⁽⁴⁾ -	בינוי ונדל"ן- בינוי
3.7	3.1	⁽⁴⁾ 3.1	⁽⁴⁾ -	⁽⁴⁾ -	בינוי ונדל"ן- פעילות בנדל"ן
-	-	-	-	-	שרותים פיננסים
1.1	1.3	⁽⁴⁾ 1.3	⁽⁴⁾ -	⁽⁴⁾ -	מסחרי- אחר
17.7	9.8	9.8	-	-	סך הכל מסחרי
-	-	-	-	-	אנשים פרטים - הלוואות לדיור
29.0	15.9	⁽⁴⁾ 15.9	⁽⁴⁾ -	⁽⁴⁾ -	אנשים פרטים - אחר
46.7	25.7	25.7	-	-	סך הכל ציבור- פעילות בישראל
-	-	-	-	-	בנקים בישראל
-	-	-	-	-	ממשלת ישראל
46.7	25.7	25.7	-	-	סך הכל פעילות בישראל
-	-	-	-	-	בנקים בחו"ל
46.7	25.7	25.7	-	-	סך הכל
					מזה:
	6.2	6.2	-	-	נמדד לפי ערך נוכחי של תזרימי מזומנים
	⁽⁴⁾ 23.3	23.3	⁽⁴⁾ -	⁽⁴⁾ -	חובות בארגון מחדש של חובות בעייתיים

(1) אשראי לציבור, אשראי לממשלות, פקדונות בבנקים וחובות אחרים, למעט אג"ח וניירות ערך שנשאלו או נרכשו במסגרת הסכם מכר חוזר.

(2) יתרת חוב רשומה.

(3) הפרשה פרטנית להפסדי אשראי.

(4) סווג מחדש.

ביאור 30 - מידע נוסף על סיכון אשראי, אשראי לציבור והפרשה להפסדי אשראי (המשך)

סכומים מדווחים במיליוני ש"ח

ב. חובות⁽¹⁾ (המשך)

2. מידע נוסף על חובות פגומים

ליום 31 בדצמבר 2015			ליום 31 בדצמבר 2016			
מזה נרשמו על בסיס מזומן	הכנסות ריבית שנרשמו ⁽³⁾	יתרה ממוצעת של חובות פגומים ⁽²⁾	מזה נרשמו על בסיס מזומן	הכנסות ריבית שנרשמו ⁽³⁾	יתרה ממוצעת של חובות פגומים ⁽²⁾	
ציבור מסחרי						
0.3	0.3	9.3	0.2	0.2	10.6	בינוי ונדל"ן - בינוי
0.1	0.1	1.7	0.1	0.1	7.7	בינוי ונדל"ן - פעילות בנדל"ן
0.1	0.1	3.1	0.1	0.1	0.9	מסחרי - אחר
0.5	0.5	14.1	0.4	0.4	19.2	סך הכל מסחרי
-	-	0.1	-	-	-	אנשים פרטיים - הלוואות לדיור
0.7	0.7	14.5	1.6	1.6	16.6	אנשים פרטיים - אחר
1.2	1.2⁽⁴⁾	28.7	2.0	2.0⁽⁴⁾	35.8	סך הכל

ליום 31 בדצמבר 2014			
ציבור - מסחרי			
1.8	0.7	30.4	בינוי ונדל"ן - בינוי
0.2	- ⁽⁵⁾	2.7	בינוי ונדל"ן - פעילות בנדל"ן
-	0.1	5.4	מסחרי - אחר
2.0	0.8	38.5	סך הכל מסחרי
-	-	0.9	אנשים פרטיים - הלוואות לדיור
0.1	0.5	11.1	אנשים פרטיים - אחר
2.1	1.3⁽⁴⁾	50.5	סך הכל

- (1) אשראי לציבור, אשראי לממשלות, פקדונות בבנקים וחובות אחרים, למעט אג"ח וניירות ערך שנשאלו או נרכשו במסגרת הסכמי מכר חוזר יתרת חוב רשומה ממוצעת של חובות פגומים בתקופת הדיווח.
- (2) הכנסות ריבית שנרשמו בתקופת הדיווח, בגין היתרה הממוצעת של החובות הפגומים, בפרק הזמן בו החובות סווגו כפגומים.
- (3) אילו החובות היו צוברים ריבית לפי התנאים המקוריים היו נרשמות הכנסות ריבית בסך 2.3 מיליוני ש"ח לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר 2016 (לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר 2015 - 1.2 מיליוני ש"ח ולשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר 2014 - 2.4 מיליוני ש"ח).
- (4) יתרה נמוכה מ-0.1 מיליוני ש"ח.
- (5) יתרה נמוכה מ-0.1 מיליוני ש"ח.

ביאור 30 - מידע נוסף על סיכון אשראי, אשראי לציבור והפרשה להפסדי אשראי (המשך)

סכומים מדווחים במיליוני ש"ח

ב. חובות⁽¹⁾ (המשך)

2. מידע נוסף על חובות פגומים

ג. חובות בעייתיים בארגון מחדש - פעילות לווים בישראל

ליום 31 בדצמבר 2016					
יתרת חוב רשומה					
סך הכל ⁽³⁾	צובר ⁽²⁾ לא בפיגור	צובר ⁽²⁾ של 30 ימים ועד 89 ימים	צובר ⁽²⁾ של 90 ימים או יותר	שאינו צובר הכנסות ריבית	
					ציבור מסחרי
4.3	4.1	-	-	0.2	בינוי ונדל"ן- בינוי
1.2	0.6	-	-	0.6	בינוי ונדל"ן- פעילות בנדל"ן
-	-	-	-	-	שרותים פיננסיים
0.6	0.6	-	-	-	מסחרי- אחר
6.1	5.3	-	-	0.8	סך הכל מסחרי
-	-	-	-	-	אנשים פרטים - הלוואות לדיור
15.7	7.2	-	-	8.5	אנשים פרטיים - אחר
21.8	12.5	-	-	9.3	סך הכל

ליום 31 בדצמבר 2015					
יתרת חוב רשומה					
סך הכל ⁽³⁾	צובר ⁽²⁾ לא בפיגור	צובר ⁽²⁾ של 30 ימים ועד 89 ימים	צובר ⁽²⁾ של 90 ימים או יותר	שאינו צובר הכנסות ריבית	
					ציבור מסחרי
4.6	4.6	-	-	-	בינוי ונדל"ן- בינוי
1.5	0.8	-	-	0.7	בינוי ונדל"ן- פעילות בנדל"ן
-	-	-	-	-	שרותים פיננסיים
1.3	1.0	-	-	0.3	מסחרי- אחר
7.4	6.4	-	-	1.0	סך הכל מסחרי
-	-	-	-	-	אנשים פרטים - הלוואות לדיור
15.9	6.0	-	-	9.9	אנשים פרטיים - אחר
23.3	12.4	-	-	10.9	סך הכל

(1) אשראי לציבור, אשראי לממשלות, פקדונות בבנקים וחובות אחרים, למעט אג"ח וניירות ערך שנשאלו או נרכשו במסגרת הסכמי מכר חוזר

(2) צובר הכנסות ריבית.

(3) נכלל בחובות פגומים.

ליום 31 בדצמבר 2016, לא קיימות בבנק התחייבויות למתן אשראי נוסף לחייבים שלגביהם בוצע ארגון מחדש של חוב בעייתי, במסגרתו בוצעו שינויים בתנאי האשראי.

ביאור 30 - מידע נוסף על סיכון אשראי, אשראי לציבור והפרשה להפסדי אשראי (המשך)

סכומים מדווחים במיליוני ש"ח

ב. חובות⁽¹⁾ (המשך)

2. מידע נוסף על חובות פגומים

ג. חובות בעייתיים בארגון מחדש - פעילות לווים בישראל

ארגונים מחדש שבוצעו בשנת הדיווח								
31 בדצמבר 2014			31 בדצמבר 2015			31 בדצמבר 2016		
יתרת חוב	יתרת חוב	מספר חוזים	יתרת חוב	יתרת חוב	מספר חוזים	יתרת חוב	יתרת חוב	מספר חוזים
רשומה לפני ארגון מחדש	רשומה לפני ארגון מחדש		רשומה לאחר ארגון מחדש	רשומה לפני ארגון מחדש		רשומה לאחר ארגון מחדש	רשומה לפני ארגון מחדש	
-	-	-	-	-	-	(4)	(4)	1
-	-	-	0.7	0.7	1	-	-	-
-	-	-	0.3	0.3	2	-	-	-
-	-	-	1.0	1.0	3	-	-	1
-	-	-	-	-	-	-	-	-
6.4	6.4	293	10.1	10.1	465	8.5	8.5	364
6.4	6.4	293	11.1	11.1	468	8.5	8.5	365

ציבור מסחרי

בינוי ונדל"ן - בינוי

בינוי ונדל"ן - פעילות בנדל"ן

מסחרי - אחר

סך הכל מסחרי

אנשים פרטים - הלוואות לדיור

אנשים פרטים - אחר

סך הכל פעילות בישראל

ארגונים מחדש שכשלו ⁽²⁾					
31 בדצמבר 2014		31 בדצמבר 2015		31 בדצמבר 2016	
יתרת חוב	מספר חוזים	יתרת חוב	מספר חוזים	יתרת חוב	מספר חוזים
רשומה		רשומה		רשומה	
-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-
1.1 ⁽³⁾	50	0.3 ⁽³⁾	72	0.9 ⁽³⁾	53
1.1	50	0.3	72	0.9	53

ציבור מסחרי

מסחרי - אחר

סך הכל מסחרי

אנשים פרטים - הלוואות לדיור

אנשים פרטים - אחר

סך הכל

- (1) אשראי לציבור, אשראי לממשלות, פקדונות בבנקים וחובות אחרים, למעט אג"ח וניירות ערך שנשאלו או נרכשו במסגרת הסכמי מחר חוזר
- (2) חובות שהפכו בשנת הדיווח לחובות בפיגור של 30 ימים או יותר, אשר אורגנו מחדש בארגון מחדש של חוב בעייתי במהלך 12 החודשים שקדמו למועד שבו הם הפכו לחובות בפיגור.
- (3) החל מהדוחות לשנת 2015 מיישם הבנק עדכון לקובץ שאלות ותשובות בנושא חובות פגומים, סיכון אשראי והפרשה להפסדי אשראי, אשר מחייב, בין היתר, כי החובות המוערכים על בסיס קבוצתי שאורגנו מחדש וארגון מחדש כשל יימחקו לכל המאוחר תוך 60 יום. הבנק יישם את ההוראה בדרך של מכאן ולהבא. לפירוט נוסף ראה ביאור 7.ת1.
- (4) סכום נמוך מ-0.1 מיליוני ש"ח

ביאור 30 - מידע נוסף על סיכון אשראי, אשראי לציבור והפרשה להפסדי אשראי (המשך)

סכומים מדווחים במיליוני ש"ח

ב. חובות⁽¹⁾ (המשך)

3. מידע נוסף על הלוואות לדיור

יתרות לסוף שנה לפי שיעור המימון (LTV)⁽²⁾, סוג החזר וסוג ריבית

ליום 31 בדצמבר 2016						
סיכון אשראי חוץ מאזני סך הכל	יתרת הלוואות לדיור			סך הכל ⁽¹⁾		
	מזה: ⁽²⁾ ריבית משתנה	מזה: ⁽²⁾ בולט ובלון				
199.4	4,126.5	288.0	5,648.2	עד 60%	שיעבוד ראשון: שיעור המימון	
23.4	1,092.6	54.3	1,348.8	מעל 60%		
0.5	9.4	2.1	17.1		שיעבוד משני או ללא שיעבוד	
223.3	5,228.5	344.4	7,014.1		סך הכל	

ליום 31 בדצמבר 2015						
סיכון אשראי חוץ מאזני סך הכל	יתרת הלוואות לדיור			סך הכל ⁽¹⁾		
	מזה: ⁽¹⁾ ריבית משתנה	מזה: ⁽¹⁾ בולט ובלון				
460.7	4,256.3	182.7	5,585.3	עד 60%	שיעבוד ראשון: שיעור המימון	
49.1	1,172.3	44.8	1,403.8	מעל 60%		
3.7	22.2	0.9	34.8		שיעבוד משני או ללא שיעבוד	
513.5	5,450.8	228.4	7,023.9		סך הכל	

(1) אשראי לציבור, אשראי לממשלות, פקדונות בבנקים וחובות אחרים, למעט אג"ח וניירות ערך שנשאלו או נרכשו במסגרת הסכמי מחר חוזר היחס בין המסגרת המאושרת בעת העמדת המסגרת לבין שווי הנכס, כפי שאושר על ידי הבנק בעת העמדת המסגרת.

איכות אשראי - יחס ה-LTV

יחס ה-LTV מהווה אינדיקציה נוספת של הבנק לאיכות אשראי. יחס ה-LTV מהווה יחס בין סכום ההלוואה לבין השווי המוערך של הנכס הממומן כפי שאושר על ידי הבנק בעת העמדת המסגרת. ביאור 3.3.30 מציג יתרות חוב בגין הלוואות לדיור תוך פילוח לפי טווח יחסי LTV ודרגות שיעבוד.

ביאור 30 - מידע נוסף על סיכון אשראי, אשראי לציבור והפרשה להפסדי אשראי (המשך)

סכומים מדווחים במיליוני ש"ח

ג. אשראי לציבור וסיכון אשראי חוץ מאזני לפי גודל האשראי של לווה

ליום 31 בדצמבר 2015			ליום 31 בדצמבר 2016			תקרת האשראי באלפי ש"ח
סיכון אשראי חוץ מאזני ⁽²⁾ ⁽³⁾	אשראי ⁽²⁾	מספר לווים ⁽¹⁾	סיכון אשראי חוץ מאזני ⁽²⁾ ⁽³⁾	אשראי ⁽²⁾	מספר לווים ⁽¹⁾	
11.5	27.2	11,115	11.4	27.8	10,615	עד 10
22.0	76.5	7,034	17.6	81.8	6,738	מעל - 10 עד 20
41.4	262.4	10,653	31.3	286.7	10,658	מעל - 20 עד 40
47.4	569.2	12,217	35.2	591.4	12,247	מעל - 40 עד 80
26.5	316.0	3,240	22.0	302.6	3,032	מעל - 80 עד 150
20.0	820.4	3,952	16.0	791.4	3,724	מעל - 150 עד 300
64.6	1,891.9	4,693	37.0	2,016.4	4,806	מעל - 300 עד 600
229.9	1,962.9	2,812	158.6	2,011.9	2,715	מעל - 600 עד 1,200
142.2	973.1	778	108.8	976.9	741	מעל - 1,200 עד 2,000
193.8	860.5	411	104.1	797.4	340	מעל - 2,000 עד 4,000
174.7	631.4	152	175.7	549.2	134	מעל - 4,000 עד 8,000
291.0	503.8	70	201.8	402.1	53	מעל - 8,000 עד 20,000
245.4	516.3	24	393.4	375.3	27	מעל - 20,000 עד 40,000
188.1	589.3	14	248.6	407.1	12	מעל - 40,000 עד 200,000
-	-	-	0.3	274.6	1	מעל - 200,000 עד 280,000
1,698.5	10,000.9	57,165	1,561.8	9,892.6	55,843	

(1) מספר הלווים לפי סך כל האשראי וסיכון אשראי חוץ מאזני.

(2) האשראי וסיכון האשראי החוץ מאזני מוצגים לפני השפעת ההפרשה להפסדי אשראי ולפני השפעת בטחונות המותרים לניכוי לצורך חבות של לווה ושל קבוצת לווים.

(3) סיכון אשראי במכשירים פיננסיים חוץ מאזניים כפי שחושב לצורך מגבלות החבות של לווה בודד.

ביאור 30 - מידע נוסף על סיכון אשראי, אשראי לציבור והפרשה להפסדי אשראי (המשך)

סכומים מדווחים במיליוני ש"ח

ד. מכשירים פיננסיים חוץ - מאזניים

יתרות החוזים או הסכומים הנקובים שלהם לסוף שנה

ליום 31 בדצמבר				
2015	2016	2015	2016	
יתרת הפרשה להפסדי אשראי ⁽²⁾		יתרות חוזים ⁽¹⁾		
עסקאות בהן היתרה מייצגת סיכון אשראי:				
0.3	0.5	78.9	118.8	ערבויות להבטחת אשראי ⁽¹⁾
0.2	0.1	60.9	32.2	ערבויות לרוכשי דירות
0.2	0.3	122.6	131.9	ערבויות והתחייבויות אחרות
0.5	0.4	184.7	136.6	מסגרת אשראי של כרטיסי אשראי שלא נוצלו
-	⁽³⁾ -	50.1	31.0	מסגרות חו"ד ומסגרות אשראי אחרות בחשבונות לפי דרישה שלא נוצלו
1.6	1.6	1,214.9	1,124.9	התחייבויות בלתי חוזרות לתת אשראי שאושר ועדין לא ניתן
2.8	2.9	1,712.1	1,575.4	סך הכל

(1) יתרות חוזים או הסכומים הנקובים שלהם לסוף התקופה, לפני השפעת הפרשה להפסדי אשראי.

(2) יתרת הפרשה להפסדי אשראי לסוף התקופה.

(3) יתרה נמוכה מ-0.1 מיליוני ש"ח.

ביאור 31 - נכסים והתחייבויות לפי בסיסי הצמדה - מאוחד

סכומים מדווחים במיליוני ש"ח

ליום 31 בדצמבר 2016						
סך הכל	פריטים שאינם כספיים	מטבע חוץ ⁽¹⁾		מטבע ישראלי		
		אחר	דולר של ארה"ב	צמוד למדד המחירים	לא צמוד	
נכסים						
2,522.0	-	28.6	75.6	-	2,417.8	מזומנים ופיקדונות בבנקים
1,434.5	6.1	143.8	149.1	10.5	1,125.0	ניירות ערך
9,790.1	-	187.5	893.3	3,403.8	5,305.5	אשראי לציבור, נטו ⁽²⁾
157.8	157.8	-	-	-	-	בניינים וציוד
0.8	0.8	-	-	-	-	נכסים בלתי מוחשיים
151.1	-	0.3	42.5	-	108.3	נכסים בגין מכשירים נגזרים
145.7	44.5	-	-	5.6	95.6	נכסים אחרים
14,202.0	209.2	360.2	1,160.5	3,419.9	9,052.2	סך הכל נכסים
התחייבויות						
10,868.3	-	399.9	1,129.0	1,899.7 ⁽³⁾	7,439.7	פיקדונות הציבור
36.5	-	-	-	36.5	-	פיקדונות מבנקים
1.1	-	-	-	-	1.1	פיקדונות הממשלה
590.4	-	-	-	175.3	415.1	ניירות ערך שהושאלו
1,582.1	-	-	0.3	1,153.2	428.6	אגרות חוב וכתבי התחייבות נדחים
146.7	-	0.5	39.3	-	106.9	התחייבויות בגין מכשירים נגזרים
168.6	44.7	0.4	12.0	-	111.5	התחייבויות אחרות
13,393.7	44.7	400.8	1,180.6	3,264.7	8,502.9	סך הכל התחייבויות
808.3	164.5	(40.6)	(20.1)	155.2	549.3	הפרש
מכשירים נגזרים שאינם מגדרים						
-	-	45.3	26.2	(50.0)	(21.5)	מכשירים נגזרים (למעט אופציות)
808.3	164.5	4.7	6.1	105.2	527.8	סך הכל כללי

(1) כולל הצמדה למטבע חוץ.

(2) לאחר ניכוי הפרשות להפסדי אשראי אשר יוחסו לבסיסי ההצמדה

(3) כולל תוכניות חסכון עם רצפה שקלית בסכום של 314.1 מיליוני ש"ח (ליום 31.12.15: 324.2 מיליוני ש"ח).

(4) אינם מגדרים גידור חשבונאי

ביאור 31 - נכסים והתחייבויות לפי בסיסי הצמדה - מאוחד

סכומים מדווחים במיליוני ש"ח

ליום 31 בדצמבר 2015						
סך הכל	פריטים שאינם כספיים	מטבע חוץ ⁽¹⁾		מטבע ישראלי		
		אחר	דולר של ארה"ב	צמוד למדד המחירים	לא צמוד	
נכסים						
2,071.9	-	28.7	134.2	-	1,909.0	מזומנים ופיקדונות בבנקים
1,779.5	8.4	126.8	378.2	49.7	1,216.4	ניירות ערך
9,889.3	-	137.9	984.9	3,382.9	5,383.6	אשראי לציבור, נטו ⁽²⁾
156.9	156.9	-	-	-	-	בניינים וציוד
1.2	1.2	-	-	-	-	נכסים בלתי מוחשיים
195.1	-	0.5	12.9	-	181.7	נכסים בגין מכשירים נגזרים
125.6	45.7	-	-	5.3	74.6	נכסים אחרים
14,219.5	212.2	293.9	1,510.2	3,437.9	8,765.3	סך הכל נכסים
התחייבויות						
11,019.0	-	284.9	1,526.2	⁽³⁾ 2,323.6	6,884.3	פיקדונות הציבור
39.4	-	-	-	39.4	-	פיקדונות מבנקים
0.8	-	-	-	-	0.8	פיקדונות הממשלה
387.3	-	-	-	107.7	279.6	ניירות ערך שהושאלו
1,634.8	-	-	0.3	1,143.3	491.2	אגרות חוב וכתבי התחייבות נדחים
195.2	-	-	11.6	1.9	181.7	התחייבויות בגין מכשירים נגזרים
159.0	59.4	0.6	15.5	-	83.5	התחייבויות אחרות
13,435.5	59.4	285.5	1,553.6	3,615.9	7,921.1	סך הכל התחייבויות
784.0	152.8	8.4	(43.4)	(178.0)	844.2	הפרש
מכשירים נגזרים שאינם מגדרים⁽⁴⁾						
-	-	3.6	49.0	198.2	(250.8)	מכשירים נגזרים (למעט אופציות)
784.0	152.8	12.0	5.6	20.2	593.4	סך הכל כללי

(1) כולל הצמדה למטבע חוץ.

(2) לאחר ניכוי הפרשות להפסדי אשראי אשר יוחסו לבסיסי ההצמדה

(3) כולל תוכניות חסכון עם רצפה שקלית בסכום של 314.1 מיליוני ש"ח (ליום 31.12.15: 324.2 מיליוני ש"ח).

(4) אינם מגדרים גידור חשבונאי

ביאור 31 - נכסים והתחייבויות לפי בסיסי הצמדה - בנק

סכומים מדווחים במיליוני ש"ח

ליום 31 בדצמבר 2016						
סך הכל	פריטים שאינם כספיים	מטבע חוץ ⁽¹⁾		מטבע ישראלי		
		אחר	דולר של ארה"ב	צמוד למדד המחירים	לא צמוד	
נכסים						
2,522.0	-	28.6	75.6	-	2,417.8	מזומנים ופיקדונות בבנקים
1,434.5	6.1	143.8	149.1	10.5	1,125.0	ניירות ערך
9,790.1	-	187.5	893.3	3,403.8	5,305.5	אשראי לציבור, נטו ⁽²⁾
397.0	374.9	-	-	-	22.1	השקעות בחברות מוחזקות
11.3	11.3	-	-	-	-	בניינים וציוד
0.8	0.8	-	-	-	-	נכסים בלתי מוחשיים
151.1	-	0.3	42.5	-	108.3	נכסים בגין מכשירים נגזרים
134.2	42.9	-	-	-	91.3	נכסים אחרים
14,441.0	436.0	360.2	1,160.5	3,414.3	9,070.0	סך הכל נכסים
התחייבויות						
12,147.7	-	399.9	1,129.0	2,701.1 ⁽³⁾	7,917.7	פיקדונות הציבור
36.5	-	-	-	36.5	-	פיקדונות מבנקים
1.1	-	-	-	-	1.1	פיקדונות הממשלה
590.4	-	-	-	175.3	415.1	ניירות ערך שהושאלו
559.3	-	-	0.3	346.8	212.2	אגרות חוב וכתבי התחייבות נדחים
146.7	-	0.5	39.3	-	106.9	התחייבויות בגין מכשירים נגזרים
151.0	44.7	0.4	12.0	-	93.9	התחייבויות אחרות
13,632.7	44.7	400.8	1,180.6	3,259.7	8,746.9	סך הכל התחייבויות
808.3	391.3	(40.6)	(20.1)	154.6	323.1	הפרש
מכשירים נגזרים שאינם מגדרים						
-	-	45.3	26.2	(50.0)	(21.5)	מכשירים נגזרים (למעט אופציות) ⁽⁴⁾
808.3	391.3	4.7	6.1	104.6	301.6	סך הכל כללי

(1) כולל הצמדה למטבע חוץ.

(2) לאחר ניכוי הפרשות להפסדי אשראי אשר יוחסו לבסיסי ההצמדה

(3) כולל תוכניות חסכון עם רצפה שקלית בסכום של 490.2 מיליוני ש"ח (ליום 31.12.15: 324.2 מיליוני ש"ח).

(4) אינם מגדרים גידור חשבונאי

ביאור 31 - נכסים והתחייבויות לפי בסיסי הצמדה - בנק

סכומים מדווחים במיליוני ש"ח

ליום 31 בדצמבר 2015						
סך הכל	פריטים שאינם כספיים	מטבע חוץ ⁽¹⁾		מטבע ישראלי		
		אחר	דולר של ארה"ב	צמוד למדד המחירים	לא צמוד	
נכסים						
2,071.9	-	28.7	134.2	-	1,909.0	מזומנים ופיקדונות בבנקים
1,797.3	8.4	126.8	378.2	49.7	1,234.2	ניירות ערך
9,889.3	-	137.9	984.9	3,382.9	5,383.6	אשראי לציבור, נטו ⁽²⁾
385.6	364.1	-	-	-	21.5	השקעות בחברות מוחזקות
12.8	12.8	-	-	-	-	בניינים וציוד
1.2	1.2	-	-	-	-	נכסים בלתי מוחשיים
195.1	-	0.5	12.9	-	181.7	נכסים בגין מכשירים נגזרים
111.4	43.5	-	-	-	67.9	נכסים אחרים
14,464.6	430.0	293.9	1,510.2	3,432.6	8,797.9	סך הכל נכסים
התחייבויות						
12,501.4	-	284.9	1,526.2	3,188.7 ⁽³⁾	7,501.6	פיקדונות הציבור
39.4	-	-	-	39.4	-	פיקדונות מבנקים
0.8	-	-	-	-	0.8	פיקדונות הממשלה
387.3	-	-	-	107.7	279.6	ניירות ערך שהושאלו
408.2	-	-	0.3	292.4	115.5	אגרות חוב וכתבי התחייבות נדחים
195.2	-	-	11.6	1.9	181.7	התחייבויות בגין מכשירים נגזרים
148.3	59.6	0.6	15.5	-	72.6	התחייבויות אחרות
13,680.6	59.6	285.5	1,553.6	3,630.1	8,151.8	סך הכל התחייבויות
784.0	370.4	8.4	(43.4)	(197.5)	646.1	הפרש
מכשירים נגזרים שאינם מגדרים⁽⁴⁾						
-	-	3.6	49.0	198.2	(250.8)	מכשירים נגזרים (למעט אופציות)
784.0	370.4	12.0	5.6	0.7	395.3	סך הכל כללי

ביאור 32 - נכסים והתחייבויות לפי מטבע ולפי תקופה לפירעון - מאוחד⁽¹⁾

סכומים מדווחים במיליוני ש"ח

תזרימי מזומנים חוזיים צפויים				
מעל שנתיים ועד 3 שנים	מעל שנה ועד שנתיים	מעל 3 חודשים ועד שנה	מעל חודש ועד 3 חודשים	עם דרישה ועד חודש
ליום 31 בדצמבר 2016				
מטבע ישראלי (לרבות צמוד מט"ח)				
1,152.3	1,456.0	1,679.0	302.3	3,059.9
1,078.9	1,850.8	2,046.6	678.2	4,198.8
73.4	(394.8)	(367.6)	(375.9)	(1,138.9)
-	-	64.5	19.1	(155.1)
73.4	(394.8)	(303.1)	(356.8)	(1,294.0)
מטבע חוץ⁽³⁾				
112.9	211.8	164.9	52.2	236.1
-	68.7	289.1	330.0	865.8
112.9	143.1	(124.2)	(277.8)	629.7
95.7	125.5	(54.4)	(294.0)	(422.8)
-	-	-	-	-
-	-	(64.5)	(19.0)	155.0
112.9	143.1	(188.7)	(296.8)	474.7
סך הכל				
1,265.2	1,667.8	1,843.9	354.5	3,296.0
1,078.9	1,919.5	2,335.7	1,008.2	5,064.6
186.3	(251.7)	(491.8)	(653.7)	(1,768.6)
1,093.6	1,367.7	1,409.9	296.4	555.7
746.0	1,624.6	2,174.9	947.2	4,188.1
ליום 31 בדצמבר 2015				
מטבע ישראלי (לרבות צמוד מט"ח)				
1,006.4	1,431.4	1,942.5	498.8	2,526.3
837.2	2,055.0	2,079.1	519.1	4,026.0
169.2	(623.6)	(136.6)	(20.2)	(1,499.7)
-	-	126.0	-	(178.7)
169.2	(623.6)	(10.6)	(20.2)	(1,678.4)
מטבע חוץ⁽³⁾				
113.2	114.3	413.4	117.2	175.4
0.2	78.4	330.0	233.5	1,149.2
113.0	35.9	83.4	(116.3)	(973.8)
98.0	23.6	(217.0)	(188.8)	(746.4)
-	-	-	-	-
-	-	(126.0)	0.1	178.6
113.0	35.9	(42.6)	(116.2)	(795.2)
סך הכל				
1,119.6	1,545.7	2,356.0	616.1	2,701.7
837.3	2,133.4	2,409.1	752.6	5,175.2
282.2	(587.7)	(53.2)	(136.5)	(2,473.5)
1,071.1	1,320.5	1,563.3	462.4	312.7
557.2	1,903.4	2,163.1	689.0	4,478.0

(1) בביאור זה מוצגים תזרימי המזומנים העתידיים החוזיים הצפויים בגין סעיפי הנכסים וההתחייבויות לפי מטבעות, בהתאם לתקופות הנתרות למועד הפרעון החוזי של כל תזרים. הנתונים מוצגים בניכוי ההשפעה של מחיקות חשבונאיות ושל הפרשות להפסדי אשראי.
 (2) נכסים ללא תקופת פרעון כולל נכסים בסך 4.4 מיליוני ש"ח שזמן פרעונם עבר (3.8 מיליוני ש"ח נכון ל-31 בדצמבר 2015).
 (3) לא כולל מט"ח צמוד למטבע חוץ.
 (4) כפי שנכללה בביאור "נכסים והתחייבויות לפי בסיסי הצמדה", לרבות סכומים חוץ מאזניים בגין נגזרים, שאינם מסולקים נטו.
 (5) שיעור תשואה חוזי הינו שיעור הריבית המנכה את תזרימי המזומנים העתידיים החוזיים הצפויים המוצגים בביאור זה בגין פריט כספי אל היתרה המאזנית שלו.

ביאור 32 - נכסים והתחייבויות לפי מטבע ולפי תקופה לפירעון - מאוחד⁽¹⁾ (המשך)

סכומים מדווחים במיליוני ש"ח

שיעור תשואה חוזי ⁽⁵⁾	יתרות מאזניות ⁽⁴⁾		סך הכל תזרימי המזומנים	תזרימי מזומנים חוזיים צפויים				
	סך הכל	ללא תקופת פירעון ⁽²⁾		מעל 20 שנה	מעל 10 שנים ועד 20 שנה	מעל 5 שנים ועד 10 שנים	מעל 4 שנים ועד 5 שנים	מעל 3 שנים ועד 4 שנים
3.75%	12,515.9	4.4	15,016.7	535.3	2,567.0	2,722.0	706.7	836.2
0.93%	11,828.0	-	12,053.3	-	209.0	444.1	747.2	799.7
	687.9	4.4	2,963.4	535.3	2,358.0	2,277.9	(40.5)	36.5
	(71.5)	-	(71.5)	-	-	-	-	-
	616.4	4.4	2,891.9	535.3	2,358.0	2,277.9	(40.5)	36.5
3.05%	1,476.9	-	1,752.4	43.5	292.3	426.2	102.8	109.7
0.55%	1,521.0	-	1,553.9	-	-	0.3	-	-
	(44.1)	-	198.5	43.5	292.3	425.9	102.8	109.7
	8.7	-	247.5	38.3	235.1	348.0	86.0	90.1
	-	-	-	-	-	-	-	-
	71.5	-	71.5	-	-	-	-	-
	27.4	-	270.0	43.5	292.3	425.9	102.8	109.7
3.68%	13,992.8	4.4	16,769.1	578.8	2,859.3	3,148.2	809.5	945.9
0.89%	13,349.0	-	13,607.2	-	209.0	444.4	747.2	799.7
	643.8	4.4	3,161.9	578.8	2,650.3	2,703.8	62.3	146.2
4.85%	9,790.1	4.4	12,489.8	498.0	2,801.3	2,794.3	798.0	874.9
0.81%	9,399.8	-	11,047.3	-	165.9	394.9	264.8	540.9
3.31%	12,276.6	3.8	14,625.3	524.0	2,490.5	2,751.8	664.6	788.8
0.94%	11,590.0	-	11,874.8	-	249.9	846.4	835.0	427.0
	686.6	3.8	2,750.5	524.0	2,240.6	1,905.4	(170.4)	361.8
	(52.7)	-	(52.7)	-	-	-	-	-
	633.9	3.8	2,697.8	524.0	2,240.6	1,905.4	(170.4)	361.8
2.51%	1,730.7	-	2,025.3	77.9	332.7	446.1	104.1	131.0
0.49%	1,786.1	-	1,791.3	-	-	-	-	-
	(55.4)	-	234.1	77.9	332.7	446.1	104.1	131.0
	(427.2)	-	(195.9)	1.9	274.3	374.9	89.3	94.4
	52.7	-	52.7	-	-	-	-	-
	(2.7)	-	286.8	77.9	332.7	446.1	104.1	131.0
3.21%	14,007.3	3.8	16,650.6	602.0	2,823.2	3,197.9	768.7	919.8
0.88%	13,376.1	-	13,666.0	-	249.9	846.4	835.0	427.0
	631.2	3.8	2,984.6	602.0	2,573.3	2,351.5	(66.3)	492.8
4.21%	9,889.3	3.8	12,357.8	449.0	2,777.0	2,793.2	743.5	865.1
1.03%	11,019.0	-	11,205.3	-	245.3	480.6	585.1	103.6

- (1) בביאור זה מוצגים תזרימי המזומנים העתידיים החוזיים הצפויים בגין סעיפי הנכסים וההתחייבויות לפי בסיסי הצמדה, בהתאם לתקופות הנותרות למועד הפרעון החוזי של כל תזרים. הנתונים מוצגים בניכוי ההשפעה של מחיקות חשבונאיות ושל הפרשות להפסדי אשראי.
(2) נכסים ללא תקופת פירעון כולל נכסים בסך 4.4 מיליוני ש"ח שזמן פרעונם עבר (3.8 מיליוני ש"ח נכון 31 בדצמבר 2015).
(3) לא כולל מט"י צמוד למטבע חוץ.
(4) כפי שנכללה בביאור "נכסים והתחייבויות לפי בסיסי הצמדה", לרבות סכומים חוץ מאזניים בגין נגזרים, שאינם מסולקים נטו.
(5) שיעור תשואה חוזי הינו שיעור הריבית המנכה את תזרימי המזומנים העתידיים החוזיים הצפויים המוצגים בביאור זה בגין פריט כספי אל היתרה המאזנית שלו.

ביאור 32 - נכסים והתחייבויות לפי מטבע ולפי תקופה לפירעון - בנק⁽¹⁾

סכומים מדווחים במיליוני ש"ח

ליום 31 בדצמבר 2016				
תזרימי מזומנים חוזיים צפויים				
מעל שנתיים ועד 3 שנים	מעל שנה ועד שנתיים	מעל 3 חודשים ועד שנה	מעל חודש ועד 3 חודשים	עם דרישה ועד חודש
מטבע ישראלי (לרבות צמוד מט"ח)				
1,152.3	1,456.0	1,679.0	302.3	3,059.3
1,083.5	2,086.7	2,088.0	478.3	4,400.4
68.8	(630.7)	(409.0)	(176.0)	(1,341.1)
-	-	64.5	19.1	(155.1)
68.8	(630.7)	(344.5)	(156.9)	(1,496.2)
מטבע חוץ⁽³⁾				
112.9	211.8	164.9	52.2	236.1
-	68.7	289.1	330.0	865.8
112.9	143.1	(124.2)	(277.8)	(629.7)
95.7	125.5	(54.4)	(294.0)	(422.8)
-	-	-	-	-
-	-	(64.5)	(19.0)	155.0
112.9	143.1	(188.7)	(296.8)	(474.7)
סך הכל				
1,265.2	1,667.8	1,843.9	354.5	3,295.4
1,083.5	2,155.4	2,377.1	808.3	5,266.2
181.7	(487.6)	(533.2)	(453.8)	(1,970.8)
1,093.6	1,367.7	1,409.9	296.4	555.7
977.1	2,091.0	2,289.5	805.1	4,421.6
נכסים*				
התחייבויות**				
הפרש				
*מזה: אשראי לציבור				
**מזה: פיקדונות הציבור				
ליום 31 בדצמבר 2015				
תזרימי מזומנים חוזיים צפויים				
1,006.4	1,431.4	1,960.5	498.9	2,514.3
842.8	2,056.7	2,147.1	522.2	4,168.6
163.6	(625.3)	(186.6)	(23.3)	(1,654.3)
-	-	126.0	-	(178.7)
163.6	(625.3)	(60.6)	(23.3)	(1,833.0)
מטבע חוץ⁽³⁾				
113.2	114.3	413.4	117.2	175.4
0.2	78.4	330.0	233.5	1,149.2
113.0	35.9	83.4	(116.3)	(973.8)
98.0	23.6	(217.0)	(188.8)	(746.4)
-	-	-	-	-
-	-	(126.0)	0.1	178.6
113.0	35.9	(42.6)	(116.2)	(795.2)
סך הכל				
1,119.6	1,545.7	2,373.9	616.1	2,689.7
842.9	2,135.1	2,477.1	755.8	5,317.8
276.6	(589.4)	(103.2)	(139.6)	(2,628.1)
1,071.1	1,320.5	1,563.3	462.4	312.7
794.4	2,051.5	2,393.7	751.0	4,631.5
נכסים*				
התחייבויות**				
הפרש				
*מזה: אשראי לציבור				
**מזה: פיקדונות הציבור				

ביאור 32 - נכסים והתחייבויות לפי מטבע ולפי תקופה לפירעון - בנק⁽¹⁾ (המשך)

סכומים מדווחים במיליוני ש"ח

ליום 31 בדצמבר 2016									
יתרות מאזניות ⁽⁴⁾			תזרימי מזומנים חוזיים צפויים						
שיעור תשואה חוזי ⁽⁵⁾	סך הכל	ללא תקופת פירעון ⁽²⁾	סך הכל תזרימי המזומנים	מעל 10 שנים		מעל 5 שנים		מעל 4 שנים ועד 5 שנים	מעל 3 שנים ועד 4 שנים
				מעל 20 שנה	עד 20 שנה	מעל 10 שנים	עד 10 שנים		
3.75%	12,528.1	4.4	15,016.1	535.3	2,567.0	2,722.0	706.7	836.2	
0.75%	12,067.0	-	12,330.0	-	209.0	583.4	588.6	812.1	
	461.1	4.4	2,686.1	535.3	2,358.0	2,138.6	118.1	24.1	
	(71.5)	-	(71.5)	-	-	-	-	-	
	389.6	4.4	2,614.6	535.3	2,358.0	2,138.6	118.1	24.1	
3.05%	1,476.9	-	1,752.4	43.5	292.3	426.2	102.8	109.7	
0.55%	1,521.0	-	1,553.9	-	-	0.3	-	-	
	(44.1)	-	198.5	43.5	292.3	425.9	102.8	109.7	
	8.7	-	247.5	38.3	235.1	348.0	86.0	90.1	
	-	-	-	-	-	-	-	-	
	71.5	-	71.5	-	-	-	-	-	
	27.4	-	270.0	43.5	292.3	425.9	102.8	109.7	
3.68%	14,005.0	4.4	16,768.5	578.8	2,859.3	3,148.2	809.5	945.9	
0.73%	13,588.0	-	13,883.9	-	209.0	583.7	588.6	812.1	
	417.0	4.4	2,884.6	578.8	2,650.3	2,564.5	220.9	133.8	
4.85%	9,790.1	4.4	12,489.8	498.0	2,801.3	2,794.3	798.0	874.9	
0.70%	12,147.7	-	12,391.4	-	165.9	534.2	402.8	704.2	
ליום 31 בדצמבר 2015									
יתרות מאזניות ⁽⁴⁾			תזרימי מזומנים חוזיים צפויים						
3.31%	12,303.9	3.8	14,631.2	524.0	2,490.5	2,751.8	664.6	788.8	
0.80%	11,834.9	-	12,107.1	-	249.9	846.4	843.4	430.0	
	469.0	3.8	2,524.1	524.0	2,240.6	1,905.4	(178.7)	358.8	
	(52.7)	-	(52.7)	-	-	-	-	-	
	416.3	3.8	2,471.4	524.0	2,240.6	1,905.4	(178.7)	358.8	
2.51%	1,730.7	-	2,025.3	77.9	332.7	446.1	104.1	131.0	
0.49%	1,786.1	-	1,791.3	-	-	-	-	-	
	(55.4)	-	234.1	77.9	332.7	446.1	104.1	131.0	
	(28.9)	-	(195.9)	1.9	274.3	374.9	89.3	94.4	
	52.7	-	52.7	-	-	-	-	-	
	(2.7)	-	286.8	77.9	332.7	446.1	104.1	131.0	
3.21%	14,034.6	3.8	16,656.6	602.0	2,823.2	3,197.9	768.7	919.8	
0.76%	13,621.0	-	13,898.4	-	249.9	846.4	843.4	430.0	
	413.6	3.8	2,758.2	602.0	2,573.3	2,351.5	(74.6)	489.8	
4.21%	9,889.3	3.8	12,357.8	449.0	2,777.0	2,793.2	743.5	865.1	
0.86%	12,501.4	-	12,723.4	-	245.3	776.3	745.5	334.3	

ביאור 33א - יתרות ואומדני שווי הוגן של מכשירים פיננסיים

א - שווי הוגן של מכשירים פיננסיים

המידע הכלול בביאור זה מתייחס להערכת השווי הוגן של מכשירים פיננסיים. לרוב המכשירים הפיננסיים בבנק לא ניתן לצטט "מחיר שוק" מכיוון שלא קיים שוק פעיל בו הם נסחרים. לפיכך, השווי הוגן נאמד באמצעות מודלים מקובלים לתמחור, כגון ערך נוכחי של תזרים מזומנים עתידי המהווה בריבית נכיון בשיעור המשקף את רמת הסיכון הגלומה במכשיר הפיננסי. אומדן של השווי הוגן באמצעות הערכת תזרים המזומנים העתידי וקביעת שיעור ריבית הנכיון הינו סובייקטיבי. לכן, עבור רוב המכשירים הפיננסיים, הערכת השווי הוגן דלעיל אינה בהכרח אינדיקציה לשווי מימוש של המכשיר הפיננסי ביום הדיווח. הערכת השווי הוגן נערכה לפי שיעורי הריבית התקפים למועד הדיווח ואינה לוקחת בחשבון את התנודתיות של שיעורי הריבית. תחת הנחת שיעורי ריבית אחרים יתקבלו ערכי שווי הוגן שיכולו להיות שונים באופן מהותי. בעיקר הדברים אמורים לגבי המכשירים הפיננסיים בריבית קבועה או שאינם נושאים ריבית. בנוסף, בקביעת ערכי השווי הוגן לא הובאו בחשבון העמלות שיתקבלו או ישולמו אגב הפעילות העסקית וכן אינם כוללים את השפעת המס.

נציין כי, יתכן והפער בין היתרה במאזן לבין יתרות השווי הוגן לא ימומש מכיוון שברוב המקרים הבנק עשוי להחזיק את המכשיר הפיננסי עד לפרעון. בשל כל אלו יש להדגיש כי אין בנתונים הכלולים בביאור זה כדי להצביע על שווי התאגיד הבנקאי כעסק חי. כמו כן, יש להיזהר בעת עריכת השוואות ערכי שווי הוגן בין בנקים שונים בשל ריבוי של טכניקות הערכה והאומדנים האפשריים ליישום בעת ביצוע הערכת השווי הוגן.

ב - השיטה וההנחות העיקריות לצורך אומדן השווי הוגן של המכשירים הפיננסיים

פקדונות בבנקים, אגרות חוב ומלוות שאינם נסחרים ואשראי לממשלה - בשיטת היוון תזרימי מזומנים עתידיים לפי שיעורי ריבית שבהם הבנק ביצע עסקאות דומות במועד הדיווח.

ניירות ערך סחירים - לפי שווי שוק, ניירות ערך לא סחירים - לפי נתוני שערך המתקבלים ממקורות חיצוניים. אשראי לציבור - השווי הוגן של יתרת האשראי לציבור נאמד לפי שיטת הערך הנוכחי של תזרימי מזומנים עתידיים מנוכים בשיעורי נכיון מתאימים. יתרת האשראי פולחה לקטגוריות לפי סוגי אוכלוסיה עיקריים בחלוקה לפי מיגזרי הצמדה ואשראי בשיעורי ריבית קבועה ומשתנה. תזרימי המזומנים (קרן וריבית) הונו בשיעורי ריבית זהה לשיעורי הריבית הממוצעת לפיה נעשות בבנק עסקאות דומות במועד הדיווח. לא הובאו בחשבון בחישוב השווי הוגן פרעונות מוקדמים של אשראים כאשר השפעתם אינה חד משמעית. השווי הוגן של יתרות חובה בחשבונות עו"ש הוערך בהתאם ליתרה המאזנית.

השווי הוגן של חובות בעייתיים חושב תוך שימוש בשיעורי ריבית נכיון המשקפים את סיכון האשראי הגבוה הגלום בהם. שיעורי נכיון אלה לא פחתו משיעור הריבית הגבוה ביותר המשמש את הבנק בעסקאותיו במועד הדיווח. תזרימי המזומנים העתידיים עבור חובות בעייתיים חושבו לאחר ניכוי מחיקות והפרשות להפסדי אשראי. לא הובאו בחשבון בחישוב השווי הוגן פרעונות מוקדמים של אשראים כאשר השפעתם אינה חד משמעית.

פיקדונות, אגרות חוב וכתבי התחייבות נדחים - בשיטת היוון תזרימי מזומנים עתידיים לפי שיעור ריבית בו הבנק מגייס פיקדונות דומים, או בהנפקת אגרות חוב וכתבי התחייבות נדחים דומים, על ידי הבנק ביום הדיווח, למעט אגרות חוב הרשומות למסחר בבורסה המוצגות לפי שווי שוק. השווי הוגן של יתרות זכות בחשבונות עו"ש ושל פיקדונות ללא זמן פירעון הוערכו בהתאם ליתרה המאזנית.

לגבי מכשירים פיננסיים חוץ מאזניים בהם היתרה מייצגת סיכון אשראי - השווי הוגן הוערך על פי הערך הנוכחי של תזרים המזומנים העתידי המהווה בשיעור ריבית המשקף את רמת הריבית בו היתה מבוצעת עסקה דומה במועד הדיווח. מכשירים נגזרים שיש להם שוק פעיל הוערכו לפי שווי שוק ומכשירים נגזרים שאינם נסחרים בשוק פעיל הוערכו על בסיס מודלים המשמשים את הבנק בפעילותו השוטפת והלוקחים בחשבון את הסיכונים הגלומים במכשיר הפיננסי.

מכשירים פיננסיים לתקופה מקורית של עד שלושה חודשים ובריבית שוק משתנה - היתרה במאזן מהווה קירוב לשווי הוגן כפוף לשינויים בסיכונים אשראי ובמרווח הבנק בעסקאות בריבית משתנה.

ביאור 33א - יתרות ואומדני שווי הוגן של מכשירים פיננסיים (המשך)

סכומים מדווחים במיליוני ש"ח

ליום 31 בדצמבר 2016				
סה"כ	שווי הוגן			יתרה במאזן
	רמה 3 ⁽¹⁾	רמה 2 ⁽¹⁾	רמה 1 ⁽¹⁾	
2,522.0	-	-	2,522.0	2,522.0
1,434.5	6.1	0.8	1,427.6	1,434.5
9,744.5	9,744.5	-	-	9,790.1
151.1	-	3.2	147.9	151.1
25.0	25.0	-	-	25.0
13,877.1	9,775.6	4.0	4,097.5	13,922.7

נכסים פיננסיים

מזומנים ופיקדונות בבנקים

ניירות ערך⁽²⁾

אשראי לציבור, נטו⁽³⁾

נכסים בגין מכשירים נגזרים

נכסים פיננסיים אחרים

סך הכל הנכסים הפיננסיים⁽⁴⁾

התחייבויות פיננסיות

פיקדונות הציבור

פיקדונות מבנקים

פיקדונות הממשלה

ניירות ערך שהושאלו

אגרות חוב וכתבי התחייבות נדחים

התחייבויות בגין מכשירים נגזרים

התחייבויות פיננסיות אחרות

סך כל ההתחייבויות הפיננסיות⁽⁴⁾

ליום 31 בדצמבר 2015				
סה"כ	שווי הוגן			יתרה במאזן
	רמה 3 ⁽¹⁾	רמה 2 ⁽¹⁾	רמה 1 ⁽¹⁾	
2,071.9	-	-	2,071.9	2,071.9
1,779.5	5.9	48.1	1,725.5	1,779.5
10,024.0	10,024.0	-	-	9,889.3
195.1	-	3.2	191.9	195.1
10.5	10.5	-	-	10.5
14,081.0	10,040.4	51.3	3,989.3	13,946.3

נכסים פיננסיים

מזומנים ופיקדונות בבנקים

ניירות ערך⁽²⁾

אשראי לציבור, נטו⁽³⁾

נכסים בגין מכשירים נגזרים

נכסים פיננסיים אחרים

סך הכל הנכסים הפיננסיים⁽⁴⁾

התחייבויות פיננסיות

פיקדונות הציבור

פיקדונות מבנקים

פיקדונות הממשלה

ניירות ערך שהושאלו

אגרות חוב וכתבי התחייבות נדחים

התחייבויות בגין מכשירים נגזרים

התחייבויות פיננסיות אחרות

סך כל ההתחייבויות הפיננסיות⁽⁴⁾

- (1) רמה 1 - מדידות שווי הוגן המשתמשות במחירים מצוטטים בשוק פעיל. רמה 2 - מדידות שווי הוגן המשתמשות בנתונים נצפים משמעותיים אחרים.
 רמה 3 - מדידות שווי הוגן המשתמשות בנתונים לא נצפים משמעותיים.
 (2) לפירוט נוסף על יתרה במאזן ושווי הוגן של ניירות ערך ראה ביאור ניהול ערך.
 (3) מזה, אשראי פגום שגבייתו מותנית בביטחון לימים 31.12.2016 ו-31.12.2015 בסך 17.0 מיליון ש"ח ו-3.2 מיליון ש"ח, בהתאמה.
 (4) מזה: נכסים אשר היתרה שלהם במאזן זהה לשווי הוגן (מכשירים המוצגים במאזן לפי שווי הוגן) או מהווה קירוב לשווי הוגן (מכשירים לתקופה מקורית של עד 3 חודשים לגביהם נעשה שימוש ביתרה במאזן כקירוב לשווי הוגן) לימים 31.12.2016 ו-31.12.2015 בסך 4,132.6 מיליון ש"ח ו-4057.0 מיליון ש"ח, בהתאמה. התחייבויות אשר היתרה שלהם במאזן זהה לשווי הוגן (מכשירים המוצגים במאזן לפי שווי הוגן) או מהווה קירוב לשווי הוגן (מכשירים לתקופה מקורית של עד 3 חודשים לגביהם נעשה שימוש ביתרה במאזן כקירוב לשווי הוגן) לימים 31.12.16 ו-31.12.2015 בסך 3,172.0 מיליון ש"ח ו-2,043.6 מיליון ש"ח, בהתאמה. למידע נוסף על מכשירים שנמדדו בשווי הוגן על בסיס חוזר ונשנה ועל בסיס שאינו חוזר ונשנה ראה ביאור 33ב.

ביאור 33 - פריטים הנמדדים בשווי הוגן על בסיס חוזר ונשנה

סכומים מדווחים במיליוני ש"ח

ליום 31 בדצמבר 2016				
סך הכל שווי הוגן	מדידות שווי הוגן המשתמשות ב-			
	רמה 3 ⁽¹⁾	רמה 2 ⁽¹⁾	רמה 1 ⁽¹⁾	
נכסים				
ניירות ערך זמינים למכירה :				
637.2	-	-	637.2	אגרות חוב ממשלת ישראל
232.8	-	-	232.8	אגרות חוב ממשלת זרות
0.8	-	0.8	-	אגרות חוב חברות אחרות
6.1	6.1	-	-	מניות וקרנות
876.9	6.1	0.8	870.0	סה"כ ניירות ערך זמינים למכירה
ניירות ערך למטרות מסחר :				
531.2	-	-	531.2	אגרות חוב ממשלת ישראל
26.4	-	-	26.4	אגרות חוב ממשלות זרות
-	-	-	-	תעודות סל
557.6	-	-	557.6	סך הכל ניירות ערך למסחר
נכסים בגין מכשירים נגזרים:				
-	-	-	-	חוזי ריבית שקל מדד
3.7	-	3.7	-	חוזי ריבית- אחר
3.5	-	3.1	0.4	חוזי מטבע חוץ
143.9	-	-	143.9	חוזי מניות
151.1	-	6.8	144.3	סה"כ נכסים בגין מכשירים נגזרים
1,585.6	6.1	7.6	1,571.9	סך הכל הנכסים הפיננסיים
התחייבויות				
590.4	-	-	590.4	ניירות ערך שהושאלו
התחייבויות בגין מכשירים נגזרים:				
-	-	-	-	חוזי ריבית- שקל מדד
1.4	-	1.3	0.1	חוזי ריבית- אחר
1.4	-	1.0	0.4	חוזי מטבע חוץ
143.9	-	-	143.9	חוזי מניות
146.7	-	2.3	144.4	סה"כ התחייבויות בגין מכשירים נגזרים
737.1	-	2.3	734.8	סך הכל ההתחייבויות הפיננסיות

(1) רמה 1 - מדידות שווי הוגן המשתמשות במחירים מצוטטים בשוק פעיל. רמה 2 - מדידות שווי הוגן המשתמשות בנתונים נצפים משמעותיים אחרים. רמה 3 - מדידות שווי הוגן המשתמשות בנתונים לא נצפים משמעותיים.

ביאור 33 - פריטים הנמדדים בשווי הוגן על בסיס חוזר ונשנה

סכומים מדווחים במיליוני ש"ח

ליום 31 בדצמבר 2015				
מדידות שווי הוגן המשתמשות ב-				
סך הכל שווי הוגן	רמה 3 ⁽¹⁾	רמה 2 ⁽¹⁾	רמה 1 ⁽¹⁾	
נכסים				
ניירות ערך זמינים למכירה:				
787.9	-	-	787.9	אגרות חוב ממשלת ישראל
402.3	-	-	402.3	אגרות חוב ממשלת זרות
15.3	-	12.6	2.7	אגרות חוב חברות אחרות
5.9	5.9	-	-	מניות וקרנות
1,211.4	5.9	12.6	1,192.9	סה"כ ניירות ערך זמינים למכירה
ניירות ערך למטרות מסחר:				
511.5	-	-	511.5	אגרות חוב ממשלת ישראל
55.8	-	-	55.8	אגרות חוב ממשלות זרות
0.8	-	-	0.8	תעודות סל
568.1	-	-	568.1	סך הכל ניירות ערך למסחר
נכסים בגין מכשירים נגזרים:				
-	-	-	-	חוזי ריבית שקל מדד
1.3	-	1.3	-	חוזי ריבית - אחר
2.8	-	1.9	0.9	חוזי מטבע חוץ
191.0	-	-	191.0	חוזי מניות
195.1	-	3.2	191.9	סה"כ נכסים בגין מכשירים נגזרים
1,974.6	5.9	15.8	1,952.9	סך הכל הנכסים הפיננסיים
התחייבויות				
387.3	-	-	387.3	ניירות ערך שהושאלו
התחייבויות בגין מכשירים נגזרים:				
1.9	-	1.9	-	חוזי ריבית - שקל מדד
0.3	-	0.3	-	חוזי ריבית - אחר
2.0	-	1.1	0.9	חוזי מטבע חוץ
191.0	-	-	191.0	חוזי מניות
195.2	-	3.3	191.9	סך הכל התחייבויות בגין מכשירים נגזרים
582.5	-	3.3	579.2	סך הכל ההתחייבויות הפיננסיות

(1) רמה 1 - מדידות שווי הוגן המשתמשות במחירים מצוטטים בשוק פעיל. רמה 2 - מדידות שווי הוגן המשתמשות בנתונים נצפים משמעותיים אחרים. רמה 3 - מדידות שווי הוגן המשתמשות בנתונים לא נצפים משמעותיים.

ביאור 33 ג - שינויים בפריטים הנמדדים בשווי הוגן על בסיס חוזר ונשנה שנכללו ברמה 3

סכומים מדווחים במיליוני ש"ח

ליום 31 בדצמבר 2016						
רווחים (הפסדים) שטרם ממושו בגין מכשירים המוחזקים לסוף התקופה	שווי הוגן לסוף תקופה	רכישות	רווחים (הפסדים) נטו שמושו ושטרם ממושו שנכללו		שווי הוגן לתחילת תקופה	
			ברוח כולל אחר	בדוח רווח והפסד		
0.3	6.1	-	0.3	(0.1)	5.9	מניות וקרנות בתיק הזמין למכירה
ליום 31 בדצמבר 2015						
-	5.9	5.9	-	-	-	מניות וקרנות בתיק הזמין למכירה

ביאור 34 - בעלי עניין וצדדים קשורים⁽¹⁾ של הבנק והחברות המאוחדות שלו

סכומים מדווחים במיליוני ש"ח
א - יתרות

ליום 31 בדצמבר 2016										
בעלי עניין										
מי שהיה בעל עניין בעת שנעשתה העסקה	מחזיקי מניות									
	אחרים ⁽⁵⁾⁽⁶⁾		נושאי משרה ⁽⁴⁾		אחרים ⁽³⁾		בעלי שליטה ⁽²⁾			
היתרה הגבוהה במהלך השנה ⁽⁹⁾	היתרה הגבוהה ליום 31 בדצמבר ⁽⁸⁾	היתרה הגבוהה במהלך השנה ⁽⁹⁾	היתרה הגבוהה ליום 31 בדצמבר ⁽⁸⁾	היתרה הגבוהה במהלך השנה ⁽⁹⁾	היתרה הגבוהה ליום 31 בדצמבר ⁽⁸⁾	היתרה הגבוהה במהלך השנה ⁽⁹⁾	היתרה הגבוהה ליום 31 בדצמבר ⁽⁸⁾	היתרה הגבוהה במהלך השנה ⁽⁹⁾	היתרה הגבוהה ליום 31 בדצמבר ⁽⁸⁾	
נכסים										
0.6	0.4	-	-	1.6	1.5	-	-	0.1	- ⁽¹²⁾	אשראי לציבור
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	הפרשה להפסדי אשראי
0.6	0.4	-	-	1.6	1.5	-	-	0.1	- ⁽¹²⁾	אשראי לציבור, נטו
התחייבויות										
3.0	2.4	3.8 ⁽¹¹⁾	0.3 ⁽¹¹⁾	1.7	1.7	-	-	7.1	5.4	פיקדונות הציבור
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	התחייבויות אחרות - זכאים אחרים ויתרות זכות
-	-	-	-	0.1	0.1	-	-	699.7	699.7	מניות (כלול בהון העצמי) ⁽⁹⁾
ליום 31 בדצמבר 2015 ⁽¹³⁾										
נכסים										
0.9	0.6	-	-	1.9	1.7	-	-	-	- ⁽¹²⁾	אשראי לציבור
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	הפרשה להפסדי אשראי
0.9	0.6	-	-	1.9	1.7	-	-	-	- ⁽¹²⁾	אשראי לציבור, נטו
התחייבויות										
3.4	3.0	334.4 ⁽¹¹⁾	1.5 ⁽¹¹⁾	1.9	1.9	-	-	7.1	6.7	פיקדונות הציבור
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	התחייבויות אחרות - זכאים אחרים ויתרות זכות
-	-	-	-	0.1	0.1	39.2	-	678.6	678.6	מניות (כלול בהון העצמי) ⁽⁹⁾

הערות לאחר ביאור 34.ד.

ביאור 34 - בעלי עניין וצדדים קשורים⁽¹⁾ של הבנק והחברות המאחדות שלו

סכומים מדווחים במיליוני ש"ח

ב - תמצית תוצאות עסקיות עם בעלי עניין וצדדים קשורים

31 בדצמבר 2015 ^(1,3)				31 בדצמבר 2016				
בעלי עניין				בעלי עניין				
מחזיקי מניות				מחזיקי מניות				
אחרים ^(5,6)	נושאי משרה ⁽⁴⁾	אחרים ⁽³⁾	בעלי שליטה ⁽²⁾	אחרים ^(5,6)	נושאי משרה ⁽⁴⁾	אחרים ⁽³⁾	בעלי שליטה ⁽²⁾	
-	-	-	(0.1)	- ⁽¹²⁾	0.1	-	(0.1)	הכנסות ריבית, נטו
-	-	-	-	-	-	-	-	הוצאות בגין הפסדי אשראי
0.6	-	-	0.2	- ⁽¹²⁾	-	-	0.1	הכנסות שאינן מריבית
(0.6)	-	-	-	0.8	-	-	-	הוצאות תפעוליות ואחרות
1.2	-	-	0.1	(0.8)	0.1	-	-	סה"כ

ג - תגמול וכל הטבה אחרת לבעלי עניין

31 בדצמבר 2016								
בעלי עניין								
מחזיקי מניות								
אחרים ^(5,6)	נושאי משרה ⁽⁴⁾	אחרים ⁽³⁾	בעלי שליטה ⁽²⁾	אחרים ^(5,6)	נושאי משרה ⁽⁴⁾	אחרים ⁽³⁾	בעלי שליטה ⁽²⁾	
מספר מקבלי הטבות	מספר מקבלי הטבות	מספר מקבלי הטבות	מספר מקבלי הטבות	מספר מקבלי הטבות	מספר מקבלי הטבות	מספר מקבלי הטבות	מספר מקבלי הטבות	
-	-	12	12.4	-	-	-	-	בעל עניין המועסק בתאגיד או מטעמו
-	-	9	1.5	-	-	2	0.3	דירקטור שאינו מועסק בתאגיד או מטעמו
31 בדצמבר 2015								
-	-	13	12.6	-	-	-	-	בעל עניין המועסק בתאגיד או מטעמו
-	-	9	1.5	-	-	2	0.3	דירקטור שאינו מועסק בתאגיד או מטעמו

הערות לאחר ביאור 34.ד.

ביאור 34 - בעלי עניין וצדדים קשורים⁽¹⁾ של הבנק והחברות המאוחדות שלו

סכומים מדווחים במיליוני ש"ח

ד - הכנסות ריבית, נטו בעסקאות עם התאגיד הבנקאי וחברות מאוחדות שלו עם בעלי עניין וצדדים קשורים

2015	2016	
		א. בגין נכסים
-	0.1	מאשראי לציבור
		ב. בגין התחייבויות
(0.1)	(0.1)	על פיקדונות הציבור
(0.1)	-	סך כל הכנסות ריבית, נטו

- (1) בעל עניין, צד קשור, איש קשור - כהגדרתו בסעיף 80 ד. בהוראות הדיווח לציבור.
- (2) מחזיקי מניות בעלי שליטה וקרוב שלהם - בהתאם לסעיף 80 ד. (1) בהוראות הדיווח לציבור.
- (3) מחזיקים אחרים - לרבות מי שמחזיק 5% או יותר מאמצעי השליטה בתאגיד הבנקאי, ומי שרשאי למנות דירקטור אחד או יותר מהדירקטורים של התאגיד הבנקאי או את מנהלו הכללי - בהתאם לסעיף 80 ד. (2) בהוראות הדיווח לציבור.
- (4) נושאי משרה - בהתאם לסעיף 80 ד. (3) בהוראות הדיווח לציבור.
- (5) בהתאם לסעיף 80 ד. (4) בהוראות הדיווח לציבור
- (6) מזה: סך הכל נכסים לתאריך המאזן בסך 0 מ' ש"ח וסך הכל התחייבויות לתאריך המאזן בסך 0.3 מ' ש"ח, בגין תאגידים, שאדם או תאגיד, שנכלל באחת הקבוצות של בעלי העניין לעיל לפי חוק ניירות ערך, מחזיק עשרים וחמישה אחוזים או יותר מהון המניות המונפק שלהם או מכח ההצבעה בהם, או רשאי למנות עשרים וחמישה אחוזים או יותר מהדירקטורים שלהם.
- (7) בהתאם לסעיף 80 ד. (8) בהוראות הדיווח לציבור.
- (8) יתרה לתאריך המאזן.
- (9) היתרה הגבוהה ביותר במשך השנה - וזאת על בסיס יתרות שהיו בכל סופי החודשים.
- (10) בהתאם לחוזר הפיקוח על הבנקים בדבר "גילוי על בעלי עניין וצדדים קשורים" מיום 10 ביוני 2015, תאגיד בנקאי יישם את התיקונים להוראות הדיווח לציבור בהתאם לחוזר החל מיום 1 בינואר 2015. בהתאם לכך, הבנק אינו מציג מספרי השוואה שקדמו לתאריך התחולה.
- (11) סכומים אלו הוחזקו על ידי חברה מקבוצת בעל השליטה בנאמנות, עבור צדדים שלישיים שאינם קשורים.
- (12) יתרה קטנה מ-0.1 מיליוני ש"ח.
- (13) סווג מחדש.

ביאור 34 - בעלי עניין וצדדים קשורים⁽¹⁾ של הבנק והחברות המאוחדות שלו (המשך)

ה- תנאי העסקה של המנכ"ל

ביום 1 בנובמבר, 2015, החל מר גיל טופז לכהן כמנכ"ל הבנק (להלן: "המנכ"ל" או "מנכ"ל הבנק"). תנאי העסקתו וכהונתו של מנכ"ל הבנק אושרו באסיפה הכללית של בעלי המניות של הבנק ביום 20 באוגוסט 2015, לאחר שהתקבלו אישור הדירקטוריון בישיבתו מיום 14 ביולי, 2015 ואישור ועדת התגמול, בישיבתה מיום 8 ביולי, 2015 (להלן: "תנאי העסקה" של המנכ"ל כאמור נקבעו בהתאם למדיניות התגמול לנושאי משרה לשנים 2014-2016, שאושרה על ידי האסיפה הכללית ביום 20 ביולי 2014 ועודכנה ביום 20 באוגוסט 2015 (להלן: "מדיניות התגמול לשנים 2014-2016").

ביום 21 בדצמבר, 2016, אישרה האסיפה הכללית של בעלי המניות של הבנק עדכון בתנאי כהונתו והעסקתו של מנכ"ל הבנק, לאחר אישור הדירקטוריון ביום 27 לאוקטובר 2016 ואישור ועדת התגמול בישיבתה מיום 27 לאוקטובר, 2016 (להלן: "התיקון בתנאי העסקתו של מנכ"ל הבנק"); בהתאמה להוראות חוק תגמול לנושאי משרה בתאגידים פיננסיים (אישור מיוחד ואי התרת הוצאה לצורכי מס בשל תגמול חריג), תשע"ו-2016 (להלן: "חוק תגמול לנושאי משרה בתאגידים פיננסיים") ולמדיניות התגמול החדשה לנושאי משרה לנושאי המשרה לשנים 2017-2019 שאושרה אף היא באסיפה הכללית הנ"ל (להלן: "מדיניות התגמול החדשה"). [לפרטים בדבר מדיניות התגמול החדשה ראה ביאור 23.](#)

בהתאם להחלטת האסיפה הנ"ל, התיקון המתייחס לתקרת המענק השנתי המשתנה יכנס לתוקף החל מה- 12 לאוקטובר 2016, בכפוף להוראות המעבר הקבועות במדיניות התגמול החדשה לנושאי משרה, ואילו לגבי אותם תנאים אשר תוקנו בהתאמה למדיניות התגמול החדשה, אלו יכנסו לתוקף החל מיום 1 לינואר 2017. יובהר כי עד לכניסתו לתוקף של תיקון תנאי העסקתו של המנכ"ל ימשיכו לחול תנאי הכהונה והעסקה הקודמים.

להלן פרטים אודות תנאי העסקה של המנכ"ל: כללי

תקופת העסקת המנכ"ל תהא לארבע שנים אשר החלו עם תחילת כהונתו בבנק. הצדדים יהיו רשאים לסיים את קשר העבודה בכל עת, בהודעה מוקדמת, בכתב של 6 חודשים.

במשך 6 חודשים מיום ניתוק יחסי עובד-מעביד, יחולו על המנכ"ל הוראות לעניין אי תחרות כמפורט בתנאי העסקה ותמורת מענק הסתגלות. הבנק רשאי, על פי שיקול דעתו הבלעדי, להאריך את תקופת אי התחרות בעוד 3 חודשים נוספים כנגד תשלום בגובה שכרו של לתקופה זו.

תגמול קבוע

משכורתו החדשית של המנכ"ל במהלך שנת 2015 ו-2016 תהא סך של 97,750 ש"ח ברוטו; החל ממשכורת חודש ינואר, 2017 תעמוד על סך של 103,500 ש"ח ברוטו למשרה מלאה; החל ממשכורת חודש ינואר, 2018 תעמוד על סך של 115,000 ש"ח ברוטו למשרה מלאה והחל ממשכורת חודש ינואר, 2019 תעמוד על סך של 120,000 ש"ח ברוטו למשרה מלאה (להלן: "משכורת חודשית"). המשכורת החודשית תהא צמודה לעליית המדד המחירים לצרכן כאמור בתנאי העסקה. בנוסף, יהיה המנכ"ל זכאי להפרשות סוציאליות ותנאים נלווים כמפורט בתנאי העסקה.

תגמול משתנה

- בהתאם לתיקון בתנאי העסקתו של מנכ"ל הבנק, יהיה המנכ"ל זכאי למענק שנתי משתנה בהתאם ובכפוף למדיניות התגמול החדשה ולהוראות המפקח על הבנקים.
- בכפוף לאמור לעיל, תקרת המענק השנתי המשתנה (מינימום, מקסימום) בהתאמה, לו יהיה זכאי המנכ"ל בגין שנה קלנדרית יהיה בין 300,000 ש"ח ל- 700,000 ש"ח בכפוף למגבלות ולכללים הקבועים בחוק תגמול לנושאי משרה בתאגידים הפיננסיים, וכמפורט להלן:
- הוגדרו תנאי סף חדשים לתשלום מענק שנתי משתנה כמפורט במדיניות התגמול החדשה.
- שונה חישוב "שיעור תשואה" כך שחישוב "שיעור התשואה" יהיה כרווח הכולל כמדוח בדוחות הכספיים השנתיים המבוקרים של הבנק ביחס להון העצמי הממוצע. בחישוב שיעור התשואה ינוטרלו רווחים/הפסדים שמקורם באירועים חד פעמיים (רווחים/הפסדים פיננסיים דוגמת נוסטרו לא ייחשבו לחד פעמיים) וכן רווחי/

ביאור 34 - בעלי עניין וצדדים קשורים⁽¹⁾ של הבנק והחברות המאוחדות שלו (המשך)

הפסדי הון בהתאם לשיקול דעתו של הדירקטוריון).

- בכפוף להתקיימותם של תנאי הסף נקבעה רשימה של קריטריונים שבהתקיימותם יהיו ועדת התגמול והדירקטוריון רשאים להעניק עד 3 משכורות חודשיות על פי שיקול דעת ובנוסף, ועדת התגמול והדירקטוריון יהיו רשאים לאשר מענק שנתי משתנה נוסף מעבר ל-3 משכורות אלו על פי פרמטרים מדידים אשר יקבעו בסמוך לתחילת כל שנת מענק על ידי הדירקטוריון לאחר אישור ועדת תגמול, עד לתקרת המענק השנתי הקבוע במדיניות התגמול ובכפוף לחוק תגמול לנושאי משרה בתאגידים פיננסיים.
 - מבלי לגרוע מהאמור, היה ויתברר כי ישנם רכיבי תגמול, כהגדרתם ועל פי התנאים הקבועים בחוק התגמול לנושאי משרה בתאגידים הפיננסיים אשר אינם נכללים בתקרת התגמול שנקבעה בסעיף 2(א) לחוק התגמול לנושאי משרה בתאגידים הפיננסיים, יכול ויעודכן התגמול השנתי המשתנה לו יהיה זכאי המנכ"ל, כמפורט לעיל, על מנת לכלול רכיבים אלה, כולם ו/או מקצתם. ככל שהעדכון אינו מהותי כאמור בסעיף 12.2 למדיניות התגמול החדשה הוא יהיה כפוף לקבלת אישור ועדת התגמול והדירקטוריון וככל שהעדכון יהיה מהותי, עדכנו יהיה כפוף גם לאישור האסיפה הכללית. כמו כן יהיה התגמול, במקרה לעיל כפוף גם לתנאים הבאים: (1) סך התגמול כאמור בחוק התגמול לנושאי משרה בתאגידים הפיננסיים של המנכ"ל לאחר העדכון לא יעלה על שניים וחצי מיליון שקלים חדשים בשנה צמוד למדד כמפורט בחוק תגמול לנושאי משרה בתאגידים פיננסיים ו-; (2) סך התגמול הכולל למנכ"ל לא יעלה על התגמול שהמנכ"ל היה זכאי לקבל על פי הסכם העסקתו קודם לתיקון בכל הקשור לתגמול המשתנה.
 - זכאות המנכ"ל למענק משתנה בגין שנת 2016 לא תחושב באופן קלנדרי, אלא באופן יחסי. כאשר בגין שלושת הרבעונים הראשונים של שנת 2016 התגמול המשתנה יהיה בהתאם לאמור במדיניות התגמול לשנים 2014-2016 ותקרת המענק המשתנה בהתאם לתנאי העסקה של המנכ"ל אשר אושרו על ידי האסיפה הכללית של הבנק ביום 20 לאוגוסט 2015 ואילו בגין הרבעון האחרון לשנת 2016 תקרת התגמול המשתנה תהיה בהתאם לקבוע במדיניות התגמול החדשה.
 - התגמול המשתנה המרבי לא יעלה על 100% מהתגמול הקבוע כהגדרתו במדיניות התגמול החדשה של מנכ"ל הבנק.
 - כל תגמול משתנה יוענק וישולם בכפוף להתניה שהינו בר השבה בהתאם לתנאים המוגדרים במדיניות התגמול החדשה.
 - תנאי הפריסה של התגמול המשתנה- לאור התיקון במדיניות התגמול החדשה- חל שינוי בסעיף זה ביחס לתנאי כהונה והעסקה קודמים. המענק השנתי המשתנה של המנכ"ל בגין שנה קלנדרית ישולם במועדים ובתנאים הקבועים במדיניות התגמול החדשה.
- בגין כל סוגי התגמול המשתנה, לא ישולמו תנאים נלווים. בנסיבות בהן לא יהיה זכאי מנכ"ל הבנק לפיצויי פיטורים ובנסיבות אחרות, כפי שיקבעו מעת לעת על ידי הדירקטוריון (ככל שייקבעו) לאחר קבלת המלצת ועדת התגמול, הבנק יהיה רשאי לשלול את זכאותו של המנכ"ל לתגמול המשתנה (כולו או חלקו) כולל המענקים ולכל חלקי התגמול המשתנים שטרם שולמו ולרבות לגבי אותם חלקי התגמולים המשתנים שנדחו.

תנאי פרישה

- פיצויי פיטורים- תשלומי הבנק לתוכנית הפנסיונית בגין פיצויי פיטורים יבואו במקום תשלום פיצויי פיטורים העשויים להגיע למנכ"ל או לשאיריו, לפי המקרה, והם ממצים את חובותיו של בנק בכל הקשור לתשלום פיצויי הפיטורים, כאמור בסעיף 14 לחוק פיצויי פיטורים. עם סיום עבודתו של מנכ"ל הבנק, ישחרר הבנק לזכות מנכ"ל הבנק את כל הכספים אשר הצטברו לזכותו בתוכנית הפנסיונית, לרבות פירותיהם והבנק לא יהיה זכאי לקבל סכום כלשהו מתוך כספי התוכנית.
- הודעה מוקדמת- תקופת ההודעה המוקדמת במקרה של סיום יחסי עובד-מעביד ביוזמת מי מהצדדים תהיה, בכתב של 6 חודשים. הבנק יהיה רשאי לוותר על עבודתו של מנכ"ל הבנק במהלך תקופת ההודעה המוקדמת, כולה או חלקה, ובמקרה זה מנכ"ל הבנק יהיה זכאי לתשלום כל הזכויות הקובעות בהסכם כאילו עבד בפועל בתקופה זו. יחד עם זאת, הבנק יהיה רשאי לסיים את קשר העבודה לאלתר, או במהלך תקופת ההודעה המוקדמת, ובלבד שישלם למנכ"ל הבנק את תמורת ההודעה המוקדמת שנתרה לזכותו בגובה המשכורת החודשית ושוי התנאים הנלווים והסוציאליים הקבועים בהסכם, למעט התגמול המשתנה. היה ומנכ"ל הבנק יפר את חובתו למסור לבנק הודעה

ביאור 34 - בעלי עניין וצדדים קשורים⁽¹⁾ של הבנק והחברות המאוחדות שלו (המשך)

- מוקדמת להתפטרותו, יהיה עליו לשלם לבנק פיצוי מוסכם בגובה השכר הכולל שהוא היה זכאי לקבל אילו עבד.
- מענק הסתגלות - עם סיום העסקתו של המנכ"ל ישולם למנכ"ל מענק הסתגלות בסכום השווה ל- 3 משכורות חודשיות בגובה השכר הקבוע כאמור לעיל, כפי שיהיה במועד סיום העסקתו בבנק.
 - מענק ההסתגלות מהווה תמורה להתחייבות לאי תחרות של 6 חודשים.
- הסדרי פרישה משתנים - לאור התיקון במדיניות התגמול החדשה - חל שינוי בסעיף זה ביחס לתנאי כהונה והעסקה קודמים והם ישולמו במועדים ובתנאים הקבועים במדיניות התגמול החדשה.

הוראות כלליות נוספות

כל הוראות ההסכם עם המנכ"ל תהיינה כפופות למדיניות התגמול של הבנק כפי שתהיה מעת לעת ולהוראות בנק ישראל והמפקח על הבנקים, כפי שיהיו מעת לעת ולחוק תגמול לנושאי משרה בתאגידים פיננסיים ויתוקנו במידת הצורך בהתאמה.

הדירקטוריון יהיה רשאי, מטעמים מיוחדים, להחליט על הפחתת התגמול המשתנה (כולו או חלקו), למנכ"ל הבנק, לאחר קבלת המלצת ועדת תגמול.

באם ימצא כי שולמו למנכ"ל הבנק, סכומים כחלק מתנאי הכהונה והעסקה אשר התבססו על נתונים שהתבררו כמוטעים והוצגו מחדש בדוחות הכספיים של הבנק, ולאור הצגתם מחדש של הנתונים היו אמורים להשתלם למנכ"ל הבנק סכומים נמוכים מאלו שקיבל בפועל או לא להיות משולמים כלל, ישיב מנכ"ל הבנק על פי דרישת הבנק סכומים אלו בתוספת הפרשי הצמדה ממועד התשלום ועד למועד החזר.

ו - תנאי העסקה של המנכ"ל הקודם (סיים כהונתו כמנכ"ל הבנק ביום 31 באוקטובר 2015)

מר אורי פז, חדל לכהן כמנכ"ל הבנק ביום 31 באוקטובר 2015, בחלוף שישה חודשים מעת הודיע על כוונתו לסיים את תפקידו (להלן: "המנכ"ל הקודם").

תנאי העסקה של המנכ"ל הקודם אושרו על ידי דירקטוריון הבנק ביום 14 באוגוסט, 2014 בהתאם לסעיף 272(ג)(3) לחוק החברות, התשנ"ט-1999 (להלן: "חוק החברות") לתקופה של שלוש שנים החל מיום הארכת תקופת כהונתו ביום 14 באפריל 2014 כאשר הצדדים רשאים היו לסיים את קשר העבודה בכל עת, בהודעה מוקדמת, בכתב של שישה (6) חודשים; זאת לאחר שהדירקטוריון החליט, כי התקיימו התנאים לאישורם על אף שלא אושרו על ידי האסיפה הכללית של הבנק שהתקיימה ביום 20 ביולי 2014, בשל העדר הרוב הדרוש מבין בעלי המניות שאינם בעלי השליטה בבנק או בעלי עניין אישי באישור ההחלטה.

בעקבות פניית הפיקוח על הבנקים, קיים הדירקטוריון בישיבתו מיום 25 לפברואר 2015, דיון חוזר בקשר להחלטתו מיום 14 לאוגוסט 2014 הנ"ל, ושב והחליט, כי התקיימו במקרה זה התנאים המנויים בחוק החברות לאישור תנאי הכהונה והעסקה הנ"ל, ועל יסוד נימוקים מפורטים, ולאחר שבחן, בין השאר, את החלטת האסיפה הכללית, אישר מחדש את תנאי הכהונה והעסקה של המנכ"ל הקודם.

להלן, עיקרי הסכם העסקה של המנכ"ל הקודם (להלן: "הסכם העסקה"):

שכר קבוע

משכורתו החודשית של המנכ"ל הקודם נקבעה בהסכם העסקה לסך של 139,000 ש"ח ברוטו לחודש (להלן: "משכורת חודשית") עבודה במשרה מלאה, צמוד לשיעור עליית המדד המחירים לצרכן שפורסם ביום 15 במרץ 2014 בגין חודש פברואר 2014. בכל שנה קלנדרית במהלך תקופת העסקתו זכאי המנכ"ל הקודם למענק שנתי קבוע בגובה של משכורת חודשית אחת ולחלק יחסי בגין עבודה בחלק מהשנה. המענק השנתי הקבוע לא יחשב כחלק המשכורת החודשית לצורך הפרשות סוציאליות ובכלל זה פיצויי פיטורין. עוד זכאי היה להפרשות סוציאליות וכן זכאי לתנאים נלווים. התנאים דלעיל הועמדו למנכ"ל הקודם עד לסיום מועד כהונתו ביום 31 באוקטובר 2015.

ביאור 34 - בעלי עניין וצדדים קשורים⁽¹⁾ של הבנק והחברות המאוחדות שלו (המשך)

מענק שנתי משתנה

בהתאם להסכם העסקה זכאי היה המנכ"ל הקודם למענק שנתי בכפוף לתנאי הסף המצטברים הבאים: א. עמידה בשיעור תשואה מדווחת מינימאלית אשר תקבע על ידי הדירקטוריון לאחר קבלת המלצת ועדת התגמול לגבי כל שנת מענק אשר יעמוד בשיעור של בין 8% ל-8.5%. ב. הבנק עמד ביחסי הלימות הנדרשים על פי הוראות המפקח על הבנקים בשנת המענק (לפרטים בדבר הגדרת תשואה מדווחת, ראה ביאור 15 בדבר מדיניות תגמול לנושאי משרה בבנק). בשנת 2015 לא התקיים תנאי הסף של עמידה בשיעור תשואה מדווחת מינימאלית ולפיכך המנכ"ל הקודם לא היה זכאי למענק שנתי משתנה בגין התקופה היחסית בה היה מועסק בשנת 2015.

תשלום התגמול המשתנה ייפרס על פני מספר שנים. ביצוע של כל אחד מהתשלומים הנדחים יהיה מותנה בעמידה בתשואה מדווחת מינימלית. היה ובשנה מסוימת בה זכאי המנכ"ל הקודם לתשלום נדחה התשואה המדווחת תהא נמוכה מהסף ו/או הבנק לא עמד ביחסי הלימות ההון הנדרשים על פי הוראות המפקח על הבנקים, לא יהיה המנכ"ל הקודם זכאי לתשלום התגמול הנדחה בגין אותה שנה ותשלום זה יבוטל.

בשנים 2016 ו-2015 התשואה המדווחת היתה נמוכה מהסף שנקבע ועל כן התגמול הנדחה בגין שנת 2014 שאמור היה להשתלם בכל אחת מהשנים האלו בסך של 126 אלפי ש"ח - בוטל.

תשלומים בסיום העסקה

על פי הסכם העסקה, זכאי המנכ"ל הקודם עם סיום העסקתו לקבל פיצוי פיטורין, תשלומי הבנק לתוכנית הפנסיונית בגין פיצויי פיטורים באים במקום תשלומי פיצויי פיטורים והם ממצים את חובותיו של הבנק בכל הקשור לתשלום פיצויי הפיטורים, כאמור בסעיף 14 לחוק פיצויי פיטורים ועם סיום העסקתו של המנכ"ל הקודם ישחרר הבנק לזכות המנכ"ל הקודם את כל הכספים אשר הצטברו לזכותו בתוכנית הפנסיונית, לרבות פירותיהם; ומענק הסתגלות בסכום של ששה חודשי שכר (לענין זה, משמעו- משכורתו החודשית). מענק ההסתגלות מהווה תמורה להתחייבות לאי תחרות של 6 חודשים. חלק מהמענק שולם מיידית וחלקו נפרס בתנאים ועל פי הקבוע לענין זה על ידי הוראות נב"ת A 301 והמפקח על הבנקים.

תכנית אופציות

לחברה בבעלותו ובשליטתו המלאה של מנכ"ל הבנק הקודם, אשר באמצעותה ניתנו על ידי המנכ"ל הקודם שירותים לבנק עד ליום 13 באפריל 2014, הוקצו יחידות אופציה בהתאם לתכנית אופציות שאושרה על ידי דירקטוריון הבנק ביום 27 בפברואר, 2011 (להלן: "תכנית האופציות") (לפרטים נוספים בדבר תכנית האופציות ראה ביאור 24 לדוחות הכספיים). בהתאם לתכנית, במקרה של ניתוק יחסי עובד-מעביד בין הבנק לבין המנכ"ל הקודם, יהיו האופציות שהבשילו ניתנות למימוש תוך 180 יום ממועד ניתוק יחסי עובד-מעביד, שאם לא כן יפקעו. האופציות הנ"ל לא מומשו ולפיכך פקעו ביום 30 באפריל 2016.

ז - תנאי העסקה של יו"ר הדירקטוריון

דירקטוריון הבנק, בישיבתו מיום 17 לספטמבר 2015, החליט למנות את מר זאב נהרי כדירקטור וכיו"ר דירקטוריון הבנק ("יו"ר הדירקטוריון" או: "מר נהרי") וזאת על פי סעיף 111(א3) לפקודת הבנקאות, 1941 ותקנון הבנק, וזאת עד למועד בו המינוי יובא לאישור על ידי האסיפה הכללית המיוחדת שתכנס לצורך זה ובכפוף לאישורים הנדרשים על פי דין.

ביום 11 באוקטובר, 2015 התקבל אישור בנק ישראל כי אין לו התנגדות למינויו של מר נהרי לדירקטור וליו"ר דירקטוריון הבנק ומהמועד הנ"ל מכהן מר נהרי בפועל כדירקטור וכיו"ר דירקטוריון הבנק. ביום 19 בנובמבר, 2015, אישרה האסיפה הכללית את מר נהרי כדירקטור בבנק.

ועדת התגמול והדירקטוריון בישיבות שהתקיימו בחודש ספטמבר ובחודש אוקטובר 2015 אישרו את תנאי הכהונה והעסקה של יו"ר הדירקטוריון, מר זאב נהרי (להלן: "תנאי העסקה"). תנאי העסקה של היו"ר הדירקטוריון אושרו באסיפה הכללית שהתכנסה ביום 19 בנובמבר 2015.

תנאי העסקה נקבעו בהתאם למדיניות התגמול לנושאי המשרה בבנק אשר אושרה על ידי האסיפה הכללית ביום 20 ליולי 2014, כפי שעודנה ביום 20 באוגוסט, 2015 (להלן: "מדיניות התגמול").

ביאור 34 - בעלי עניין וצדדים קשורים⁽¹⁾ של הבנק והחברות המאחדות שלו (המשך)

להלן פרטים אודות עיקרי תנאי העסקה של יו"ר הדירקטוריון

כללי

תקופת העסקת היו"ר תהא ל- 4 שנים אשר יחלו עם תחילת כהונתו בפועל. על אף האמור בסעיף לעיל, הצדדים יהיו רשאים לסיים את קשר העבודה בכל עת, בהודעה מוקדמת בכתב של 3 חודשים.

בתקופת ההעסקה יועסק היו"ר במסגרת שבוע עבודה בן 4 ימים (לא פחות מ-80% משרה). יו"ר הדירקטוריון מתחייב שלא לעסוק בכל עסק אחר ו/או תפקיד אחר ו/או עיסוק אחר ו/או עבודה אחרת, אצל או עבור תאגיד בנקאי או גוף פיננסי או גורם הפעיל בשוק ההון, ו/או בכל עיסוק אחר האסור על פי נוהל בנקאי תקין, אלא אם כן נתקבל אישור לכך מדירקטוריון הבנק בכתב ומראש. יו"ר הדירקטוריון התחייב להימנע מניגוד עניינים.

משכורת חודשית ותנאים נלווים

משכורתו החודשית של יו"ר הדירקטוריון תהיה סך של 95,000 ברוטו לחודש עבודה (עבור היקף משרה של 80%). השכר יהיה צמוד לעליות המדד המחירים לצרכן, כאשר מדד הבסיס הינו במועד תחילת עבודתו. בנוסף, יהיה יו"ר הדירקטוריון זכאי להפרשות סוציאליות ותנאים נלווים הכוללים, בין היתר, הפרשות סוציאליות; ימי מחלה, דמי הבראה, רכב המתאים לצורכי עבודתו, ביטוח נושאי משרה הקיימים בבנק, ככל שתהיה העברת שליטה בבנק ביטוח Run-of כמקובל בבנק, התחייבות לשיפוי בתנאים מקובלים לנושאי משרה בכירים בבנק, החזר הוצאות הקשורות למילוי תפקידו והטבות נוספות.

תגמול משתנה

בהתאם לתנאי הכהונה וההעסקה, ובהתאמה להוראות ניהול בנקאי תקין A 301, יו"ר הדירקטוריון לא יהיה זכאי למענק שנתי משתנה.

תנאי פרישה

פיצויי פיטורים - תשלומי הבנק לתוכנית הפנסיונית בגין פיצויי פיטורים יכולו במקום תשלום פיצויי פיטורים העשויים להגיע ליו"ר הדירקטוריון או לשאיריו, לפי המקרה, והם ממצים את חובותיו של בנק בכל הקשור לתשלום פיצויי הפיטורים, כאמור בסעיף 14 לחוק פיצויי פיטורים. עם סיום עבודתו של יו"ר הדירקטוריון, ישחרר הבנק לזכות יו"ר הדירקטוריון את כל הכספים אשר הצטברו לזכותו בתוכנית הפנסיונית, לרבות פירותיהם והבנק לא יהיה זכאי לקבל סכום כלשהו מתוך כספי התוכנית.

הודעה מוקדמת - תקופת ההודעה המוקדמת במקרה של סיום יחסי עובד-מעביד ביוזמת מי מהצדדים תהיה, בכתב של 3 חודשים. הבנק יהיה רשאי לוותר על עבודתו של יו"ר הדירקטוריון במהלך תקופת ההודעה המוקדמת, כולה או חלקה, ובמקרה זה יו"ר הדירקטוריון יהיה זכאי לתשלום כל הזכויות הקובעות בהסכם כאילו עבד בפועל בתקופה זו. יחד עם זאת, הבנק יהיה רשאי לסיים את קשר העבודה לאלתר, או במהלך תקופת ההודעה המוקדמת, ובלבד שישלם ליו"ר הדירקטוריון את תמורת ההודעה המוקדמת שנתרה לזכותו בגובה המשכורת החודשית ושווי התנאים הנלווים והסוציאליים הקבועים בהסכם.

הוראות כלליות נוספות

הוראות ההסכם עם יו"ר הדירקטוריון תהיינה כפופות למדיניות התגמול של הבנק כפי שתהיה מעת לעת ולהוראות בנק ישראל והמפקח על הבנקים, כפי שיהיו מעת לעת.

ביאור 34 - בעלי עניין וצדדים קשורים⁽¹⁾ של הבנק והחברות המאחדות שלו (המשך)

ז - תנאי העסקה של יו"ר הדירקטוריון הקודם (סיים לכהן כיו"ר דירקטוריון הבנק ביום 10 בספטמבר 2015)

ביום 9 בספטמבר 2015, הודיע מר זאב גוטמן, יו"ר הדירקטוריון הקודם של הבנק (להלן: "יו"ר הדירקטוריון הקודם"), כי הינו מסיר את מועמדותו כדירקטור לתקופת כהונה נוספת ומבקש שלא להתמנות מחדש לדירקטור באסיפה הכללית השנתית שזמנה ליום 10 בספטמבר 2015; תנאי העסקתו של יו"ר הדירקטוריון הקודם אושרו על ידי האסיפה הכללית ביום 3 לאוקטובר 2011 לאחר שהתקבל אישור ועדת הביקורת מישיבתה מיום 20 ביוני 2011 ולאחריה הדירקטוריון מישיבתו מיום 17 ביולי 2011.

להלן עיקרי תנאי ההתקשרות עם יו"ר הדירקטוריון הקודם, מר זאב גוטמן באמצעות חברה בבעלותו ובשליטתו המלאה (להלן: "הסכם השירותים"):

השירותים הוענקו לבנק ע"י יו"ר הדירקטוריון הקודם במתכונת של התקשרות בין מזמין לבין קבלן עצמאי וזאת באמצעות חברה בשליטת היו"ר הקודם (להלן: "החברה"). על בסיס מתכונת זו נקבעה התמורה בגין שירותים אלה לבנק ולא התקיימו בין היו"ר הקודם לבין הבנק יחסי עובד ומעביד.

הסכם השירותים הסתיים ביום 10 בספטמבר, 2015 לאחר הודעתו של יו"ר הדירקטוריון הקודם מיום 9 בספטמבר, 2015, כי הינו מסיר את מועמדותו כדירקטור לתקופת כהונה נוספת ומבקש שלא להתמנות מחדש לדירקטור באסיפה הכללית השנתית שזמנה ליום 10 בספטמבר, 2015.

תמורה קבועה

התמורה בגין השירותים נקבעה לסכום חודשי קבוע של 108,340 ש"ח, בצירוף מס ערך מוסף כדין (להלן: "התמורה החודשית"). צמוד לשיעור עליית המדד המחירים לצרכן שפורסם ביום 14 לאוקטובר 2011, בגין חודש ספטמבר 2011. בהתאם להוראות הסכם השירותים, התמורה החודשית בגין שנת 2015 עמדה על הסך של 123,683 ש"ח, בצירוף מע"מ כדין (עלייה בשיעור של 10% לעומת השנה הקודמת מאחר ועל פי תנאי ההסכם עימו שהרווח הנקי של הבנק לשנה נתונה עלה על 61 מיליוני ש"ח הוא יהיה זכאי לתוספת זו).

כמו כן, נשא הבנק בהתאם להסכם השירותים בכל ההוצאות השוטפות הכרוכות בהענקת השירותים, וכנגד המצאת קבלות (מקום שאלו לא מגיעות לבנק במישרין), לרבות העמדת רכב וטלפון.

מענק משתנה

בהתאם להוראות הסכם השירותים, החברה זכאית למענק משתנה בהתקיים התנאים הקבועים בהסכם; בשנת 2015 לא התקיימו תנאי הסף של עמידה בשיעור תשואה המדווחת המינימאלית של 9% המזכה במענק, ולפיכך החברה אינה זכאית למענק שנתי יחסי בגין התקופה בה ההסכם היה בתוקף בשנת 2015.

תשלומים בסיום ההסכם

בהתאם להסכם השירותים זכאי יו"ר הדירקטוריון הקודם לתקופת הודעה מוקדמת של שלושה חודשים ולפיכך שולמו לחברה התמורה החודשית וכן התנאים הנוספים לתקופה נוספת של שלושה חודשים ועד ליום 10 בדצמבר 2015.

ביאור 35 - נושאים שונים

- 1 ביום 22 בינואר, 2016, הודיע הבנק על פריצה שנתגלתה לאתר מידע בניירות ערך, הנפרד מהאתר המרכזי של הבנק. דיווח על כך נמסר לפיקוח על הבנקים.
האתר שנפרץ, שהכיל מידע בלבד בתחום ניירות הערך (ללא אפשרות לביצוע פעולות), הורד מרשת האינטרנט ביוזמת הבנק.
מבדיקות שערך ועורך הבנק, ביעוץ עם גורמים מומחים ובתיאום עם גורמים ממלכתיים האמונים על אכיפת הסייבר בישראל, עולה כי בפעילות גורמים אקטיביסטים העוינים את ישראל, השייכים לארגון "אנונימוס". הפעולה בוצעה מחוץ לגבולות המדינה.
מבדיקת המידע שנאסף מאז היוודע האירוע עולה כי בחשבונות הלקוחות לא בוצעו פעולות שאינן מורשות ולא נגרם נזק ללקוחות.
עם היוודע האירוע, נקט ונוקט הבנק בפעולות להגנה על חשבונות הלקוחות וביצע פעולות מידיות, ביניהן החלה ואיפוס של סיסמאות הגישה לחשבונות אלה.
הערכת הבנק כי מדובר בכ- 38,000 רשומות, מתוכן כ- 6,000 חשבונות פעילים של הבנק בתחום ניירות ערך. היתר, לקוחות היסטוריים של חבר הבורסה, שקיבלו מידע במסגרת אתר נפרד זה.
הודעה נמסרה למבטחי הבנק.
- 2 ביום 11 בפברואר, 2016, בשל השינויים המהותיים בדרישות הרגולטריות בקשר ליחס הלימות ההון ולאחר קבלת אישור הפיקוח על הבנקים, מכר הבנק איגרות חוב אשר סווגו כאגרות חוב המוחזקות לפדיון. מכירה זאת בוצעה לאחר דיון מקדמי אשר קיים הבנק עם הפיקוח על הבנקים בסופו קיבל הבנק את דרישת הפיקוח אשר קבעה כי מכירה זו תיעשה בכפוף להצגה מחדש (Restatement) של הדוחות הכספיים ליום 31 בדצמבר, 2014 ולשנה שנסתיימה באותו תאריך, על מנת לשקף למפרע תיקון טעות בסיווג אגרות החוב מהתיק המוחזק לפדיון לתקין הזמין למכירה למועד הרכישה. כתוצאה ממכירה זו רשם הבנק רווח לאחר מס של כ-21 מיליוני ש"ח ברבעון ראשון לשנת 2016. לפירוט אודות השפעת ההצגה מחדש על הדוחות הכספיים לשנת 2014 [ראה ביאור 1.1](#).
- 3 ביום 11 באוגוסט, 2016, אישר דירקטוריון הבנק את הארכת תוקף מזכר ההבנות עם קרן JCF עד ליום 11 בינואר 2017, ביחס לעסקת דקסיה כמפורט בביאור 35.1 לדוח לשנת 2015. מובהר, כי אין בהחלטה זו משום החלטה או הבעת עמדה של הדירקטוריון או הגבלה כלשהי ביחס לביצוע העסקה או ביחס לכדאיות עסקת הרכישה של דקסיה או התנאים שיוצעו על ידיהבנק לעסקה כזו, אם בכלל.

ביאור 36 - מידע על בסיס נתונים נומינליים היסטוריים לצרכי מס

ליום 31 בדצמבר			
2015	2016		
מיליוני ש"ח			
14,464.4	14,441.0	סה"כ נכסים	
13,680.7	13,632.9	סה"כ התחייבויות	
783.7	808.1	הון עצמי	
לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר			
2014	2015	2016	
⁽²⁾ 65.1 ⁽¹⁾	48.7	55.7	רווח נקי

